הארץ

1.40 ש"ח יום ד', א' בחשון התשמ"ט, 12 באוקטובר
VOL.69/21039 OCTOBER 10 1988

ראשי כור בארה"ב; מעלים הצעת הסדר לבנקרס טראסט

הצעת ההסדר כוללת העמדת 50 מליון דולר על ידי המדינה לרשות כור, גיבוש תוכנית הבראה והקמת קונסורציום בנקאי שיכלול בנקים מחו"ל תוך דילול הבטחונות שבידי בנק הפועלים ● ביקורת בהסתדרות על ההתעלמות ממסרים קודמים של הבנק בנושא

מאת מיכל רוזה, יהודית ויטקלר יהודה שרוני וא. קרן סופרי "הארץ"

מזה שלושה חודשים היה ידוע בצמרת ההסתדרות, על החששות ב"בנקרס טראסט" האמריקאי, שקונצרן כור לא יוכל לעמוד בפרעון חובותיו. נציגי הבנק הבהירו במגעים, שבעיניהם לבין גורמים בכירים בהסתדרות, כי ללא ערבויות מתאימות, "יאלצו לנקוט בצעדים המתחייבים כדי להבטיח את כספם.

בהסתדרות נשמעת בימים האחרונים ביקורת קשה על ראשי חברת העובדים ועל הנהגת ההסתדרות, על שלא קראו את המסרים, שהועברו אליהם על ידי האמריקאים. אותם בכירים אמרו, כי כל מי שמכיר ולו במקצת את מנגנון העסקים האמריקאי, צריך היה להבין כבר לפני שלושה חודשים, כי מדובר באיום ברור והיה עליו לנקוט באמצעים המקובלים בעולם העסקים.

הצעת הסדר

מנכ"ל כור בני גאון, יו"ר בנק הפועלים איתן ברגלס ועו"ד רם כספי, היועץ המשפטי של כור, ייפגשו היום עם הנהלת בנקרס טרסט, בניסיון של הרגע האחרון לשכנע את ראשי הבנק האמריקאי, להסיר את בקשת הפירוק של קונצרן כור. בקשה שהוגשה ביום א' לבית המשפט המחוזי בת"א.

בפגישה אמור להשתתף גם מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיון, השוהה בימים אלה בארגנטינה ושהוזעק לניו־יורק, כאשר נודע על הפגישה הצפויה. כמו כן ישתתף בפגישה עו"ד יעקב נאמן, המייצג את בנקרס טרסט בארץ.

אתמול בבוקר יצאו לניו־יורק גאון, כספי וברגלס בטיסה של אל־על. אולם בעקבות תקלה במטוס, הועברו השלושה לטיסה אחרת של ק.ל.מ. לכן הם הגיעו לארה"ב באיחור של כמה שעות ומועד הפגישה שלהם, עם ראשי הבנק האמריקאי נדחה.

ההצעה, שיביאו ראשי כור ובנק הפועלים לפגישה עם הנהלת בנקרס טרסט, סוכמה שלשום בדיונים עם צמרת האוצר ובנק ישראל ועיקריה הם:

● הממשלה תעמיד לרשות קונצרן כור 50 מיליון דולר, תמורת שטר הון, בריבית ריאלית, הניתן להמרה למניות.

● כור תציג תכנית הבראה מפורטת, שתהיה מוסכמת על המערכת הבנקאית והאוצר.

● בקונסורציום, שיופעל לצורך הזרמת 60 מיליון דולר לקונצרן, יוכלו להשתתף גם הבנקים הנושים כור בחו"ל. לשם כך ייערך שינוי במבנה הבטחונות שכור העמידה לרשות הבנקים בארץ וחלק מהם יועמדו גם לרשות הבנקים בחו"ל. המשמעות היא, שבנק הפועלים "יאלץ לדלל את בטחונותיו לטובת הבנקים בארץ ובחו"ל.

כור חייבת לבנקים בחו"ל 300 מיליון דולר והיא הנפיקה גם אגרות חוב בסך 105 מיליון דולר. חובות של כור לבנקים בארץ מסתכמים במיליארד דולר.

ראש אגף הכספים של כור, שמעון רביה, מסר ל"הארץ", כי בנקים אחרים בארה"ב והבנקים הנושים של כור באירופה, אינם נוקטים כרגע בשום צעד של איום ואינם מצטרפים לתביעת הפירוק של בנקרס טרסט. הוא הוסיף, שלא בוצע שום קיצוץ בקווי האשראי של כור.

ממקורות אחרים נודע, עם זאת, כי הבנקים באירופה קיצצו כבר באשראי של כור, במהלך החודשים האחרונים, מאז התחלפה הנהלת הקונצרן.

בצמרת הכלכלית של ישראל הובעה אתמול דאגה עמוקה מן המהלך שנקט בנקרס טרסט, שהוא בעל קשרים אמיצים עם מרבית החברות הגדולות בארץ. בכלל זה כימיקלים לישראל, כלל, אל־על ואחרות. אישים בכירים בכלכלה הישראלית אמרו, כי קול רואק, הממונה על העסקים הבינלאומיים של בנקרס טרסט, שוחח טלפונית עם מזכיר הד־

(סוף בעמוד 6)

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות ל"הארץ":

על כור למכור את חלקה ב'יהלומיה' כמו "טבע"

מנדל קפלן מתכוון לנסות לשכנע את צדיק בינו להישאר בבל"ל; לדעתו על אוצר ההתיישבות היהודים למכור מניותיו בבנק

מאת נחמיה שטרסלר

"כור צריכה לקחת את היהלום שבכתר ולמכור אותו, אולי את חלקה ב'טבע' או ב'נשר', רק כך תוכל לצאת מהמשבר הנוכחי", אמר אתמול מנדל קפלן, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, בראיון ל"הארץ".

לדעתו, לא רק בעיות ניהול הביאו את כור למצבה העכשווי, אלא גם עצם הבלימה הזרה באינפלציה שגרמה לשערי ריבית גבוהים במיוחד ולמצב בו העלויות עלו בקצב מהיר יותר ממה שניתן היה להעלות את המחירים.

בנושא המשבר בבנק לאומי אמר קפלן, שהוא מתכוון להעלות

(סוף בעמוד 6)

מנדל קפלן

המצב הצבאי באלג'יר בטל הבוקר; מסתמנת רגיעה לאחר נאום הנשיא

אלג'יר (ע"צ). המצב הצבאי שהוכרז באלג'יר ביום ה' יבוטל מהבוקר. אתמול שרר שקט בערים הגדולות של אלג'יריה, בעקבות נאומו של הנשיא שאדלי בן ג'דיד, שהודיע שלשום על ביצוע רפורמות פוליטיות נרחבות. הרפורמות יוגשו לאישור העם במשאל עם – הודיע עלי עמאר, נציג החזית הלאומית לשחרור אלג'יריה, מפלגת השלטון היחידה במדינה. עלי עמאר אמר כי הרפורמות המדיניות ילוו בסנקציות נגד פקידים האשמים בפרובוקציות שגרמו למעשי האלימות.

ארה"ב גינתה אתמול את השימוש בכוח בעת ההפגנות באלג'יריה, שגרמו למותם של מאות בני אדם במשך שבוע ימים.

במהומות שהיו ברוב ערי אלג'יריה נהרגו מאז 4 באוקטובר כ־500 איש, מהם 250 עד 300 באזור עיר הבירה אלג'יר, נודע מבתי חולים ומפי עדי ראיה. מספר הפצועים גבוה, אך אי אפשר היה להשיג נתונים מדויקים.

נמסר כי היו גם נפגעים רבים בקרב כוחות הבטחון, משום שמפגינים הצטיידו באקדחים, שנבזזו מתחנות משטרה באלג'יר ובערים אחרות.

"אמש בטלוויזיה"
מהיום ובכל יום בעמוד האחרון

המגמה המסתמנת בבג"ץ: לא לפסול החקיקה עליה התבססה פסילת "כך"

השופט לוין: אתם לא רוצים שידחיקו אתכם מחוץ לגדר, אבל מבקשים לעשות בדיוק אותו הדבר לערביי הארץ הזאת ● הדיון בעתידת כך יימשך היום

מאת נדב שרגאי

בית המשפט העליון אינו מתכוון לבטל את החקיקה שעליה הסתמכה ועדת הבחירות המרכזית, כאשר החליטה לפסול בשבוע שעבר את תנועת כך – זאת רמזו אתמול חמשת שופטי בית המשפט העליון שישבו בשמיעת הערר שהגישה תנועת כך על החלטת הפסילה.

הדברים לא נמסרו כהחלטה רשמית, אולם בכל השעתיים הראשונות של הדיון, הבהירו השופטים לבא כוחה של כך, עו"ד אהרון פאפו, כי הטיעון העיקרי שעליו בנתה כך את הערר שלה, אינו מקובל עליהם.

בטיעון זה ניסתה כך לטעון, כי התיקונים לחוק יסוד הכנסת, שב־

ביניש תטען היום: מעשי כך – הסתה לגזענות אלימה

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

"מעשיה ופעולותיה של תנועת כך רצופים כולם הסתה מובהקת לגזענות ולשנאה בין חלקים שונים של תושבי המדינה, הסתה ועידוד לאלימות, עשיית שימוש בביטויים מבזים ומשפילים באופן מתמיד ורצוף, פניה לאינסטינקטים הבזויים והנמוכים ביותר של בני האדם והשפלתם של חלקי האוכלוסיה, אשר כנגדם מכוונים דברי ההסתה", כך אומרת המשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש בעיקרי הטיעון שהגישה אתמול בכתב לבית המשפט העליון, בתגובה על הערר שהגישה כך על ההחלטה לפסול אותה. ביניש עצמה תשמיע את טיעוניה ביתר הרחבה מחר בבוקר.

ביניש כותבת עוד, כי "מכל מקום, בכל הנוגע להסתה לגזענות, חרגו מעשיה של המערערת מגדר מסורות בלבד, האין לראות עוד אך סכנה מסתברת, כי אם את התממשותה, הלכה למעשה, תוך פגיעה בעליל בערך העליון של איסור הסתה לגזענות."

אשר לפסילת הרשימה המערערת בשל שלילת האופי הדמוקרטי של המדינה, טוענת ביניש כי "הוכח בעליל שמטרותיה של הרשימה המערערת ומעשיה, הם בוטים ואנטי דמוקרטיים והם שוללים את האופי הדמוקרטי של המדינה... המערערת מצהירה על עצמה, כי במטרותיה, היא שוללת את ערכי היסוד שהם נשמת אפה של הדמוקרטיה ובהם הערך העליון של שוויון האדם... הדמוקרטיה הנאורה, המבקשת להגן על עצמה, לא תיתן לאלה המבקשים להסלה, להסתייע לשם כך בכלים הדמוקרטיים מובהקים, אותם הם שואפים לשלול מאחרים."

הרב כהנא, אתמול, בבית המשפט (צלום: ירון קמינסקי, הרשות)

העבודה והליכוד מקיימות מגעים נמרצים להסכם עם רשימות דתיות

וייצמן: עוד בליל הבחירות נצליח להגיע לרוב שיחסום את הליכוד ● במערך תולים תקוות במימ"ד וברשימה "דגל התורה" בהנהגתו של הרב שך ● הליכוד: "דגל" תהיה לימיננו

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לעניני מפלגות

גורמים בכירים בליכוד ובמפלגת העבודה מקיימים בימים האחרונים מגעים נמרצים עם המפלגות הדתיות והרשימות הרצות לכנסת, כדי לנסות ולהגיע עימן לסיכומים פוליטיים עוד לפני הבחירות.

אישים בצמרת המערך נפגשו עם גורמים במפד"ל, בש"ס ובקבוצה החרדית בראשותו של הרב שך, העומדת מאחורי רשימת "דגל התורה". לפני ימים מספר קיימה הרשימה החדשה כנס יסוד בבנייני האומה בירושלים, ולפי מספר האברכים שהגיעו לכנס, קרוב לוודאי שהרשימה תעבור את אחוז החסימה.

במערך טוענים, כי הרב עמיטל, ראש תנועת מימ"ד, הבטיח להצביע

(סוף בעמוד 6)

שני חיילים נפצעו מרימון שנזרק עליהם מתוך חצר בית חולים בעזה

מקורות צבאיים: עדות להקצנה ברצועה ● צעיר מדהיישה מת מפצעיו

מאת איתן רבין ודן סגיר סופרי "הארץ"

שני חיילי צה"ל נפצעו אתמול מרימון שהושלך על סיור שעבר ליד בית החולים לעיניים, בשכונת נאצר בעזה.

הרימון פגע ברכב הסיור וגרם לפציעתם של שני חיילים, האב מילר בן 33, ממושב חורשים ואבנר סקיאר בן 24 מנס ציונה. מקורות צבאיים מציינים כי השליכו שני רימונים. החיילים פונו לבית החולים ברזילי באשקלון באמבולנס צבאי. מבית החולים נמסר כי אחד החיילים פצוע קל והשני קל עד בינוני.

למקום הגיעו כוחות גדולים של צה"ל ובהם גששים, שנכנסו לתוך בית החולים ומצאו בחצר את המנוף הנצרה של הרימון.

מפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה, תת אלוף צבי פלג, הורה מיד לסגור את האזור וכן לפתוח בתחקיר.

מקורות צבאיים אמרו אמש כי מדובר בארוע חמור ביותר, המעיד על הקצנה ברצועה. עד כה נעצרו מספר חשודים.

מת צעיר

ניזם אבו גילה (17) ממחנה הפליטים דהיישה, שנפצע בראשו מפגיעת כדור פלאסטיק ב־28 בספטמבר השנה, מת שלשום מפציעתו בבית החולים "מוקסד" שבמזרח ירושלים.

מותו עורר אתמול בבוקר סערת

(סוף בעמוד 6)

בקבוק תבערה בוואדי ערה; 'תחי האינתיפאדה' בכבול

(ע). בקבוק תבערה נזרק אתמול בבוקר סמוך לכפר מוסרפה ליד כביש נחל עירון, על אוטובוס.

בקבוק התבערה ניפץ את שמשת הדלת האחורית של האוטובוס, חדר לתוכו והתלקח. נוסעי האוטובוס, ברובם ערבים תושבי כפר כנא שליד נצרת, הצליחו לכבות את האש שפרצה. נוסע אחד נפגע קל.

(ע). "כרוז מס' 1" הופץ שלשום בלילה במאות עותקים בכפר כבול בגליל המערבי ובו איומים על משתפי הפעולה עם השלטונות, קריאה לפעולה נגד הוועדה הקרואה שהוקמה ע"י משרד הפנים במקום המועצה המקומית וקריאה ל"שחרור עצמי" של הערבים.

הכרוז מסתיים בקריאה "תחי האינתיפאדה".

ישראל וסין הקימו חברות שיתוף כלכלי

יוקם מרכז אקדמי לתיאום קשרי מדע

מאת עקיבא אלדר

שלטונות סין הסמיכו באחרונה חברה מטעמם לקיים את הקשר הכלכלי עם ישראל ובמקביל הוקמה בישראל חברה ציבורית הכוללת כבר כעשרים פרוייקטים כלכליים בסין ותרכז את הוצאתם אל הפועל. החברות מתפקדות למעשה כלשכות מסחר – כדגם הפועל בין סין לדרום קוריאה שאף עמה אין פקין מקיימת יחסים דיפלומטיים. לחברה הישראלית מונה באחרונה מנהל כללי והוא מקיים קשרים שוטפים עם הנהלת החברה המקבילה בסין. בירושלים מייחסים חשיבות רבה למיסוד יחסי הכלכלה עם סין ורואים בכך צעד חשוב לקראת כינון יחסים מדיניים בדרג בכיר יותר.

התפתחות נוספת בכוון של מיסוד היחסים עם סין היא ההחלטה על הקמת מרכז אקדמי ישראלי בסין, בעקבות מגעים ממושכים שהוחלו לפני שלוש שנים עם ביקורו של נשיא האקדמיה למדעים פרופסור יהושע יורטנר בסין כאורח האקדמיה למדעים הסינית.

המרכז שיוקם בפקין יתאם ביקורים של אנשי מדע ישראלים בסין לצורך השתלמות, חילופי ידע, קונגרסים מדעיים ואף איתור פרופסורים ישראלים שיוזמנו לשנת שבתון בסין. המרכז האקדמי יהיה הנציגות הישראלית הראשונה בסין ובירושלים מקווים כי בעתיד הלא רחוק תורשה הנציגות לעסוק במגוון רחב יותר של נושאים. כיום מתנהל הקשר עם סין באמצעות הקונסוליה הכללית בהונג קונג.

על הקמת המרכז האקדמי סוכם סופית בשיחה בין שרי החוץ של ישראל וסין במהלך כינוס עצרת האו"ם בניו יורק בחודש שעבר. הסינים ביקשו להימנע מפרסום ההסכמים החדשים בתחום הבילטרלי

שוק ההון

עליות בבורסה

מאת יהודה שרוני

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של עליות שערים במרבית אפיקי ההשקעה. העליות הפתיעו במקצת את הסוחרים, שכן צילו של משבר כור עדיין לא נעלם. לאחר תקופה ארוכה של עליות, נגזו שערים של אגרות החוב הארוכות. היקף הפעילות במלווה קצרי המועד הסתכם ב־27 מיליון שקל.

מרדכי איינהורן הוחשד בביהמ"ש במרמה ובעבירה על חוקי ני"ע

מי שהיה מנכ"ל בל"ל שוחרר בערבות של חצי מיליון שקלים ● גורם בכיר: זהו רק שלב ראשון של הבאת בנקאים לבתי משפט על רקע ויסות המניות ● עד כה נחקרו במשטרה רבים מבכירי הבנקים ● מנכ"ל המזרחי לשעבר העיד אתמול במשפטו שגם הוא על רקע הוויסות

מאת יהודה שרוני, אריה לביא, ראובן שפירא צבי זרחיה, וסוכנות עתי"ם

מי שהיה מנכ"ל בנק לאומי, מרדכי איינהורן (58), הובא אתמול לבית משפט השלום בתל אביב כחשוד בעבירות על חוקי רשות ניירות הערך ופקודת הבנקאות, ובעבירות של מירמה והפרת אמונים, לפני חמש שנים, בכך שנתן ללקוחות הבנק ייעוץ לקוי לרכישת מניות הבנק, בלי שידע אותם בבעייתיות הוויסות.

בבית המשפט המחוזי בת"א העיד אתמול אהרן מאיר, לשעבר מנכ"ל משותף של בנק המזרחי המאוחד. בעקבות השחרור של איינהורן, עשויים בנקאים נוספים מצמרת מערכת הבנקאות שכיהנו בתקופת ויסות המניות הבנקאיות להיעצר לחקירה. מאיר (65), לשעבר מנהל בנק המזרחי המאוחד, המואשם בעבירות של הפרת אמונים ועבירות מנהלים ועובדים בתאגיד שבוצעו אף הן לפני חמש שנים.

יעוץ לא נבון

בדיון בעניינו של איינהורן, שהתקיים בלשכתו של השופט חיים אילת, סגן־נשיא בית המשפט, טען בא כוח המשטרה, פקד משה פישמן, כי כיהן כמנכ"ל הבנק, הוה אחראי על אגף עסקי חוץ בבנק בין השנים 79־83. לדברי פישמן, חשוד איינהורן שבתוקף תפקידו עבר על חוקי רשות ניירות הערך, בכך שעם ארנסט יפת, יו"ר הנהלת בל"ל דאז, פעל ונתן ייעוץ לא נבון ללקוחות הבנק לרכוש את מניות הבנק.

התובע ציין עוד, כי לפי החשד, לא גילה החשוד ללקוחות הבנק את העובדה שהבנק מתכוון לפעול לשיפור מדיניות הוויסות של המניות הבנקאיות. פרקליטו של איינהורן עו"ד הרצוג הגיב על החשדות נגד מרשו באמירה קצרה, כי המדובר באירוע ישן שהתרחש לפני חמש שנים.

השופט חיים אילת הורה לשחרר את איינהורן בערבות של 500,000 ש"ח, וציוה לעכב את יציאתו מן הארץ. על איינהורן ציוה להימנע מלבוא במגע ישיר או עקיף עם גורמים בבנקאיים המעורבים בחקירה.

ויסות בידיעת האוצר

בכתב האישום נגד מאיר, מפרט את סיפור המעשה בגינו הועמד מאיר למשפט.

התביעה מאשימה את אהרן מאיר, כי במימוש הבטחתו ללביא גרם לבנק נזק בסכומים ניכרים ולא הודיע למנהלי הבנק על מימוש העיסקה.

בעדותו בבית המשפט טען אהרן מאיר, כי ההבטחה שנתן ללביא התבססה על המדיניות שהיתה אז, להמשיך בויסות המניות הבנקאיות. זאת, לדבריו, בשל העובדה שהמשך מדיניות הויסות היתה ידועה בכל הבנקים ונעשתה בידיעת האוצר. כן היה מובן מאליו שמשה לביא יוכל למכור, בכל מועד שירצה, את מניותיו.

מאיר טען, כי עצם העובדה שלביא לא הגדיל את ההחזקות שלו במניות לקוחותיו, "מוכיחה שלא ניתנה לו סוכריה מיוחדת", מאיר טען עוד, כי בעת שנתן ללביא את ההבטחה, הוא שקל גם במקום את תוצאותיה של הבטחה זו, לעומת הסכנה הצפויה לבנק אם לביא ימכור את מניותיו". השיקול היחידי שעמד לנגד עיני היה טובת הבנק. "לדעתי, לא היה כלל צורך לדווח על כך ולא חשבתי שעלי לדווח", אמר מאיר.

לא הסתיר דבר

לטענתו של מאיר הוא לא הסתיר דבר מהדירקטוריון של הבנק, ואת אותה עיסקה שביצע עם לביא, היה מוכן לעשות עם כל אחד אחר שהיה

(סוף בעמוד 6)

רקע / אריה לביא

המשטרה בעקבות ועדת בייסקי

שניים מראשי מערכת הבנקאות לשעבר, מרדכי איינהורן ואהרן מאיר, הגיעו עד כה לאולם בית המשפט על רקע ויסות המניות הבנקאיות.

רצה הגורל ושני הבנקאים, הפעילים כיום יחד במסגרת קבוצת השקעות צמיחה, מצאו את עצמם באותו יום בבית המשפט, כל אחד בעניינו, כאשר המכנה המשותף הוא העיסוק בוויסות מניות הבנקים.

איינהורן, בניגוד ליו"ר בל"ל ארנסט יפת, לא נפסל על ידי ועדת החקירה בראשותו של השופט משה בייסקי שחקרה את ויסות המניות הבנקאיות, למרות שהוא היה הממונה הראשי של הבנק לניירות ערך ובתקופה מסויימת היה נושא הויסות באחריותו האישית. באוגוסט 1982 מונה למנכ"ל בנק לאומי, ולאחר שיפת נאלץ לפרוש בעקבות ועדת בייסקי, נבחר איינהורן למנהל העסקים הראשי של הבנק. פחות משנה לאחר שמונה לתפקיד זה, בראשית פברואר 1987 נאלץ לפרוש על רקע המשבר הניהולי בבנק לאומי, לאחר שעבד בבנק 35 שנה.

איינהורן היה זכאי, על פי ההסכם איתו, לפיצויי פיטורין של 1.7 מיליון דולר ולפנסיה חודשית של 17,500 דולר לחודש. הוא הסכים לוותר על הפיצויים ומקבל כעת את הפנסיה הגבוהה ביותר במשק בסך 20 אלף שקל.

דו"ח בייסקי מציין באופן ברור את חלקו של בנק לאומי בוויסות תוך הדגשת חלקו של ארנסט יפת, בתהליך הוויסות. אך בהעדרו של יפת מהארץ נעצר אתמול רק איינהורן בבית המשפט ושוחרר בערבות. על חלקם של יפת ובל"ל במשבר נאמר בדו"ח בייסקי:

"פעילות הוויסות של בנק לאומי והבנק איגוד בוצעה בהנהגתו של מר יפת ומכאן אחריותו... בתוקף תפקידיו היתה לו מעורבות ישירה בכל הכרוך בוויסות החל מהתוויית מדיניות וקביעת דרכי מימון וכלה במתן הוראות לבעלי תפקידים ולסניפים בדבר אמצעים להגברת שיווק המניות על כל הכרוך בכך. אין אנו מהססים לומר כי לעמדתו של מר יפת נגד הפסקת הוויסות היתה השפעה רבה גם על בנקים אחרים שסרבו להרפות מהוויסות... המסקנה הראשונה והעיקרית הנובעת מדו"ח זה הינה שאכיפה מלאה של הוראות הדין הקיים, די היה בה כדי למנוע את הוויסות".

מדוע לא הזכיר את איינהורן במפורשות, למרות שהיה האיש מספר 2 בבנקו? על כך נתנה הוועדה תשובה באמרה שהיא מודעת לעובדה שמספר המעורבים בוויסות היה גדול ורב, ואם היתה מחליטה להוסיף לרשימת המוזהרים עוד עשרות שמות היה הדבר מאריך את עבודתה לפרק זמן ארוך עד שספק היה יוצא בהפסדה. את החלל הזה כנראה המשטרה הולכת למלא.

הצעיר שורק אבן על פרס אושפז בבי"ח לחולי נפש
(עמ' 3)

גם אנשי הימין עורקים ממחנה פינושה
(עמ' 5)

במשרד המשפטים מכחישים כוונה למנות את אלבק לפרקליטת המדינה
(עמ' 4)

גל פיטורים צפוי בבלל
(עמ' 8)

6% ירידה בגרעון המסחרי ב־88
(עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

אופציית ליסינג ייחודית!
ליסינג עם אופציית החזרה למחשבים, ציוד היקפי, פקסימיליות ומערכות טלפונים.
קומפיוטרנט
טל. 03-7520753 ,7525632/5

מזג האוויר

התחזית: גשמים מקומיים בצפון הארץ ובכרמל.

● ירושלים: 14־22
● חיפה: 20־27
● תל אביב: 20־26
● באר שבע: 16־26

זכו בלוטו

אלה המספרים שעלו אמש בהגרלת הלוטו: 6 – 9 – 14 – 17 – 20 – 32 והמספר הנוסף 15

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6307	−0.0028
מסמכים	1.9382	−0.0034
שחור	1.8300	+0.0100

שער הסל

יציג	1.7178	+0.0005

ערך את העמוד: אוריאל רייכנלד

هكذا من الاصل

כמחצית המיועדים לחיסון כבר חוסנו; אתמול – ללא שיבושים

קופ"ח גייסה אלפיים אחיות למיבצע; עד סוף השבוע יחוסנו כל הילדים והנערים עד גיל 18; לחץ של בני 40 ולמעלה מארבעים לקבל את החיסון; ברצועת עזה מתחילים מחר במיבצע החיסון; דובר מקורות: אפשר לשתות מים מהברז; שריר: נזק רב לתיירות

מאת עדנה אזירזר
סופרת "הארץ"

בשלושת הימים הראשונים של מבצע חיסון האוכלוסיה האזרחית עד גיל 40, חוסנו 1.75 מיליון נפש, שהם כמחצית האוכלוסיה המיועדת לחיסון. האוכלוסיה שחוסנה כוללת את תושבי איזור עבר הירדנות, שבחיסונם הוחל עד בסוף השבוע. אתמול הוחל ברוב הישובים בארץ בחיסון בני ילדים ובמוסדות החינוך. משרד הבריאות הודיע שבמהלך יוחל בחיסון כל תושבי השטחים עד גיל 40. תושבי הישובים היהודיים בשטחים כבר החלו לקבל חיסון.

אתמול חוסנו 450 אלף תינוקות פעוטות וילדי מוסדות חינוך. מבצע החיסון התנהל כמעט ללא שיבושים מאחר והמשרד הצליח להתגבר על מחסור במנות חיסון שהיה בתחילת השבוע, ולספק 1200 תחנות את הכמות הדרושה. לרשות התחנות היום עומדים 1.4 מיליון מנות חיסון. קופת חולים הכללית גייסה אתמול 2000 אחיות, כדי לזרז את קצב מתן החיסונים ב-686 תחנות אם וילד ומרפאות הקהילה.

מקרים מיוחדים ברשויות ליד לשכות הבריאות נפתחו אתמול לצורך חיסון אוכלוסיה שסובלת מהיחלשות המערכת החיסונית לרבות חולי איידס, המופיליה וסרטן.

החיסון במקומות אלו יעשה בתרכיב "סאלק" (נגיף מומת) כדי למנוע תופעות לוואי.

אור גוגניר מוסר "הארץ" מוסר כי כמה רשויות מקומיות נעזרות במחשב משרד הפנים לאיתור מיידי של אוכלוסיות בעלות סיכון גבוה. נתוני התושבים נשלפו מתוך קובץ מרשם האוכלוסין, ומעובדים על פי תתכבי יילאים. הנתונים המופקים מאפשרים הכנה מדוייקת של מנות חיסון ומשלוחן, בכמויות המתאימות, לתחנות החיסון השונות.

אתמול נפתחו גם תחנות לחיסון בנמל התעופה בן גוריון ובמסוף הגבול לרפיח, כדי לאפשר ליוצאים למצרים לקבל חיסונים.

עד סוף השבוע ישלם חיסון כל התינוקות והילדים עד גיל 18, והמשרד נערך להתחיל בחיסון האוכלוסיה הבוגרת עד גיל 40. החיסון בהקמת העבודה יחל בשבוע הבא. ייתכן שבאיזור תל-אביב ייאלצו חלק מהעובדים לקבל את החיסון במקום מגוריהם.

ראש שירותי הבריאות ד"ר אבני עלמה ציינה כי הועברו הנחיות לכל לשכות הבריאות להגבר את הפיקוח על השירותים במוסדות חינוך וגני ילדים, להבטיח את ניקיון השירותים והימצאות מגבת, סבון או מתקן יבוש.

חיסון גם בשטחים

בעקבות גילוי נגיפי הנגיף הפוליו בביוב של עזה והגרה, הוחלט להרחיב את החיסון גם לתושבי השטחים עד גיל 40, ובמיוחד ברצועה. החיסון של תושבי השטחים ייעשה במתכונת שבה הוא נעשה בתחום הקו הירוק, דיקוף 1.2 מתוך 1.6 מיליון תושבי השטחים.

מבצע החיסונים יתחיל מחר ברצועת עזה. עד אתמול היתה עמדת משרד הבריאות, שאין צורך לחסן שוב תושבי הרצועה, שחוסנו בשעתו, אלא להשלים חיסונים ולתת אותם רק לאלה מתושבי האיזור שלא חוסנו מסיבה כלשהי בעבר. אתמול חל מהפך בגישה זו. לצרכי החיסון של אוכלוסיית השטחים העביר "יוניצף" 400 אלף מנות. 170 אלף מנות נוספות (17 אלף בקבוקים) הצליח המשרד לרכוש עבור המנהל האזרחי מיבואן שהביאן לצרכי שיווק בשוק הפרטי. החיסון הוא באחריות קציני הבריאות במנהל האזרחי.

בהודעת משרד הבריאות נאמר כי במסגרת מבצע החיסון הנוכחי מתרסבים עתה גם התושבים היהודים ברשויות מעבר לקו הירוק. תושבים אלה שייכים מבחינת האחריות הרפואית לנפות המתאימות של משרד הבריאות.

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסר: בכל מתנות הפליטים ברצועה זורם הביוב ברחובות, וילדים משחקים בקרבתו. דוברת המינהל האזרחי מסרה כי החיסון יינתן חינם וגם תושבים שאינם מבוטחים בביטוח-רפואי יקבלוהו.

לחץ של בני 40 פלוס

במשך הלחץ מצד האוכלוסיה הבוגרת, מעל גיל 40 לרכישת חיסונים בבתי המרקחת הפרטיים. המחסור בתרכיבים בבתי המרקחת ממשיך לגרום לשוק שחור. מבשרי הבריאות נמסר כי נמצאים כבדיקה איבות כי 300 אלף מנות חיסון (ב-30 אלף בקבוקים) שמיועדות לשיווק בשוק הפרטי. עם השלמת הבדיקה יעביר המשרד את התרכיבים לרוקחים במטרה להפיצם בבתי מרקחת פרטיים, לצרכי חיסון האוכלוסיה מעל גיל 40. בשעתו הבהיר המשרד כי על פי חוות דעת מומחים, מחוסנים באלה שהם מעל גיל 40. הקביעה מבוססת על כך שגילאים אלה התחסנו באופן טבעי, בעת גל הפוליו של שנות ה-50 בארץ.

משרד הבריאות דוחה אתמול את הצעת הסתדרות הרוקחים. להציב אחות בריאות הציבור בבתי מרקחת פרטיים למתן חיסון לפי שקבה את התרכיב באופן פרטי.

גורמים העריכו אתמול את מחזור שוק התרכיבים לצרכי מבצע החיסון האוכלוסיה במסגרת המבצע של משרד הבריאות או באופן פרטי בכ-2 מיליון שקלים. על פי הערכה העמלות ליבואנים, תועמלנים, ובתי מרקחת מגיעות ל-50% מהמחזור. משרד הבריאות בינה תופעת של עשיית רווחים קלים על ידי רוקחים ורופאים בנושא הפוליו.

שריר: נזק לתיירות

שר התיירות אברהם שריר פנה אתמול במכתב לשרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו ולשר האנרגיה משה שחל בו הוא מתריע על המצב התברואתי הירוד בשרותים בתחנות הדלק. השר אמר אתמול בעת סיור כחיפה שענף התיירות עלול לעמוד בפני הפסדים של עשרות מיליוני דולרים נוכח הטיפול הכושל של משרד הבריאות בנושא מחלת הפוליו, מאחר שמסתמנים ביטולי ביקור של תיירים בישראל. שריר אמר כי רשלנות זו באי תיאום עמדות של משרד הבריאות עם משרד החוץ, משרד הקליטה, משרד התיירות – יש בה כדי לגרום לנזק כספי מצטבר חמור למדינה, למשק ולענף התיירות, בגרסי לקשיים שנגרמו לענף התיירות עקב האינתיפאדה.

מקורות: "המים נקיים"

"מי השתייה שמספקת חברת מקורות נקיים ואין חשש להשתמש בהם בכל השימושים האפשריים", אמר דובר החברה בביקור קציני צבא בכירים באתר ספיר שלחוף הכינרת. מקורות הכפילה את כמות הכלור שהיא מכניסה למים הגבירה את תדירות דגימות המים.

ראיתי שמעתי

טדי קולק ונכבדי עיריית ירושלים לא ישתתפו בקבלת הפנים לרגל היום הלאומי הספרדי שיתקיים הערב בעיר על-ידי הקונסול הספרדי ותנה מריה אוטרו. הם, מוחים על קיומן של קבלות פנים נפרדות ליהודים וערבים. לטענתם, נוקטת הקונסוליה במדיניות של "אפרטהייד" ואין לעבור על המעשה לסדר היום מבחינה ציבורית. בעקבות כך הוציא דובר העירייה הודעה בה נאמר כי גישתה של הקונסוליה אינה תואמת את תרבותה ומחויבותה לקיום קשר עם כלל התושבים במקום מושבה. היא יכולה להתפרש כניגוד למאמצים הגדולים הנעשים כיום בירושלים להמשך פעילותן של המסגרות העירוניות בבירה בהן משתתפים יהודים וערבים, למרות חילוקי הדעות בתחום הפוליטי.

קולק. לא ישתתף באירוע

בהשכתות בתחבורה הציבורית וברשויות החינוך והבריאות המקומיות. בינתיים נוקטים עובדי המנהל בשביתה "פראית": הם חסמו את הגישה למרומי המגדל המשקיף על עיר האורות.

יואב טוקר

פאריס

שפת היידיש נלמדת כיום בחמישים בתי-ספר ברחבי הארץ וכוללת 800 תלמידים. הפסקה על הוראת היידיש במשרד החינוך, מרדכי ורדין, מסר שתוכנית הלימודים כוללת את הוראת השפה, לימוד שירה יידית וקריאה במקור מסיפורי שלום עליכם, י.ל. פרץ ויוצרים אחרים. בתיכון העירוני המקיף בקריית חיים, בית-הספר הוותיק ביותר בתחום זה, נלמדת היידיש כבר 17 שנה. 16 תלמידיו נבחנו לבגרות בנושא וקיבלו ציונים גבוהים. המפקח על הוראת היידיש במשרד החינוך, בסיוע המועצה העולמית ליידיש ולתרבות יהודית, השלימו הכנת תוכניות לימוד ותשנת למתחילים ולמתקדמים. כמו-כן פתח משרד החינוך קורס להוראת יידיש, במכללה ע"ש דוד ילין בירושלים.

עשרת למרים

קוסמונאוטים אמריקאים וסובייטים דנים בדרכים להצלת קוסמונאוטים שבשל תקלה טכנית אינם יכולים לשוב מהחלל לכדור-הארץ. מאז החל בשיגור אנשים לחלל אירעו תקלות שגרמו למותם של טייסי חלל. לאחרונה, התקשו שני קוסמונאוטים סובייטים לשוב מספינת-החלל "מיר" לארמה בשל תקלה טכנית, ולאחר איחור של יממה הצליחו לנחות בשלום. צוות הקוסמונאוטים האמריקאים מסר במסיבת עיתונאים בקופנהאגן על כוונה לאגד את 208 האנשים שהשתתפו עד היום בטיסות חלל בכמסגרת ארגון שאחת ממטרותיו תהיה בדיקת דרכים לחילוץ אנשים מהחלל במקרה של תקלה טכנית.

אליהו זהבי

קופנהאגן

בקורס הצוערים שנפתח אתמול במשרד-החוץ בירושלים משתתפים, בין השאר, בוגר בית-הספר לרפואה באוניברסיטת אוקספורד שבאנגליה, קצין לשעבר בחיל-הים ומשפטן יוצא הפרקליטות הצבאית. מנכ"ל המשרד אברהם טמיר הבריע בטקס הפתיחה על הקמת המכון להכשרת דיפלומטים והביע תקווה כי בקרוב יתקבל אישור רשמי להפיכת המכון למכללה שתעניק תארים אקדמאים. בין באי הקורס ילידי ברית-המועצות, ארצות-הברית, מרוקו, צ'ילי, צרפת ובלגיה.

אורח מאורוגוואי: שר-העבודה הזונו פרננדז פיינגולד התקבל אתמול אצל ראש-הממשלה יצחק שמיר. שמיר הביע באוזני האורח את תודת ארצו לכה הרב-לאומי השומר על הסדר הביטחון בגבול ישראל-מצרים. על-ידי כך, אמר ראש-הממשלה, מחזקת אורוגוואי במישרין את תהליך השלום באיזור. הוא הוסיף דברי שבח לידידות המסורתית שרוחשת אורוגוואי לישראל מאז שהכירה במדינה ותמכה בה בצעדיה הראשונים.

מנות קרב בתוספת קפרי או ללא כשר-יהודי ומזון יהודי כשר יונפקו לחיילים ההולנדים שייצאו בשנה הבאה לאימונים. הצבא ההולנדי מתאים עצמו למגוון הסירוגים המשרתים בצבא ושמוצאם תואם את המיעוטים האתניים במדינה זו. עלולפי הערכה, עד שנת 1995 יהיו בצבא ההולנדי הסדיר 5 עד 8 אחוזים חיילים מוסלמים או הינדים, לעומת כשיעורם כיום. כיום מתגייסים כ-200 טירונים הינדים ומוסלמים בשנה וכעד פחות מעשור יגיע מספרם ל-5,000 בשנה. במקביל פותחה תכנית שמטרתה להקל על שילובם של בני המיעוטים בצבא ההולנדי.

רויטר-עת"ם

תוספת גבהים, זו תביעת השכר אותה הציגו השבוע עובדי מגדל אייפל בפאריס למעסיקיהם. זאת, בנוסף לסכסוכי שכר נוספים במשק הצרפתי שגרמו לשורה ארוכה של שביתות ואיומים

עורכת נורית אמיתי

שיחת היום עם הרצל חנוכה

על האלימות באסיפות בחירות נגד שמעון פרס

עכשיו אני אצביע בעד פרס

הסבת למטל האלימות של בחירות 81?

התחברתי מאז, ואני מצטער על האירוע ב-1981. עשו אותי אליל ומסובן לציבור, ובמידה מסוימת הפכתי קורבן של אותה מערכת בחירות. הזעם שלי לא הופנה כלפי המערך ושמעון פרס, אלא כלפי ראש העירייה. למשפחתי היה סכסוך איתו. בסך הכל גדלתי על מורשת מערכנייקית. אבא שלי היה מספר לי איך בן גוריון היה בא לבקר אותנו במעברת עמישב.

עברת שינוי פוליטי מבחירות 81?

התהליך היה הדרגתי. ב-84 בכלל לא הצבעתי. באותהנה הציע לי הליכוד להשתבץ כפעיל באזור הסניפים, אך סירבתי. החלטתי להצביע מערך. לפני שנתיים הביא לי מישהו ספר על שמעון פרס וקראתי אותו בעיון רב. נוכח לי איך פרס הקים את התעשייה האווירית. נוכחתי לדעת שיש לו ראש על הכתפיים. עקבתי אחריו בשנתיים שהיה ראש ממשלה התרשמתי ־מיכולת המנהיגות שלו, מהישגיו בכלכלה ומכך שהוא הוציא אותנו מהבוץ הלבנוני.

מבחינה חברתית השתנה

הרצל חנוכה (28) התפרסם בשנת 1981 כאשר עשה תנועות מגונות כלפי שמעון פרס באסיפת בחירות בפ"ת

לדעתך משהו מבחירות 81?

בשנת 81 נראתה לי החברה הישראלית מחולקת בין שחורים (עדות המזרח) שהם הליכודניקים לבין האשכנזים שהם המערכניקים. היום אני מבין שזאת לא בדיוק החלוקה הנכונה. מי שמנסה לבנות על זה עושה טעות מרה.

מה הרגשת בששמעת על האבן שנזרקה על פרס בקריית גת?

מאוד איתם. נראה לי שמערכת הבחירות הלך והתחמם והאלימות תגאה. עמדתי את זה על בשרי ואני קורא לחסמוי הגוו להימנע מכל אלימות ולנהל מערכת בחירות עניינית והוגנת.

בשצעירים, לא חושבים הרבה. כאשר מתגברים מצטערים על דברים כאלה. זאת יכולה להיות התלהטות רגעית באסיפת בחירות כדי להראות לחברה. אחר מתחם את האחירה והשני ממשיך בפרובוקציה עד לתוצאה הבלתי נמנעת.

שמעון פרס צריך להמשיך ולהופיע במוקדים בעייתיים באלה?

בוודאי. זכותו ללכת בארץ ישראל לאן שהוא רוצה. הוא צריך להמשיך את מערכת הבחירות בראש זקוף, להראות, שהוא לא מפחד מאלימות ומתעלם ממנה.

מאת אורית גלילי

נורווגיה חזרה בה מפשרה עם ישראל על המים הכבדים

ואשינגטון (שירות "הארץ"). העתון "וול סטריט ג'ורנאל" כתב אתמול, כי נורווגיה חזרה בה מהסכם פשרה עם ישראל על המים הכבדים שמכרה לישראל לפני כעשרים שנה.

לדברי העתון התנגדו חברי פרלמנט בנורווגיה לכל הסכם עם ישראל, שלא יכלול רשות למפקחים נורווגיים לסייר בכור הגרעיני הסודי ביותר של ישראל בדימונה.

בשעתה הבטיחה ישראל לנורווגיה, שהמים הכבדים ישמשו ל"צורכי שלום" בלבד, והתחייבה להרשות ביקורי מפקחים.

בחודש יוני, אחרי 18 חודשי שיחות, הגיעו צוותי המשא ומתן של שתי הארצות להסכם טנטטיבי על אופן הפיקוח הנורווגי. על פי העתון האמריקאי, ישראל הציעה לנורווגיה להציג לפני מפקחיה תשעה טונות של מים כבדים, מחוץ לכור בדימונה, במקום שההסכם נמנע מלפרסו.

לפי הדיווח "בצרה זה של נורווגיה מעמיד את שתי הארצות על מישור של התנגשות חזיתית".

דובר שגרירות ישראל בוואשינגטון מנומס בג'רנאל, שישראל אינה יודעת דבר על ההחלטה הנורווגית.

עקיבא אלדר מוסר "הארץ" מוסר: כי דובר משרד החוץ בירושלים אמר, כי לפני חודשים אחדים נחתם הסכם בראשי תבות בין ישראל לנורווגיה להסדר המחלוקת הממושכת בנושא המים הכבדים. למשרד החוץ לא ידועים כל פרטים על שינוי בעמדה הנורווגית במהלך שלבי האשרור הנוכחיים של ההסדר הזה.

מאמץ להשיג רוב בפרלמנט האירופי לאישור ההסכמים עם ישראל – היום

נציגי ישראל יעשו היום מאמץ אחרון להשיג תמיכת 260 צירים

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). בפרלמנט האירופי בשטרסבורג צפויה הערב הצבעה מכרעת על אישור ההסכמים המסחריים בין השוק המשותף לבין ישראל. הפרלמנט דחה את ההסכמים בתחילת השנה בשל המרי הפלשתיני בשטחים המוחזקים, ורוב עד כה לשנות את עמדתו.

ההצבעה על ההסכמים נקבעה לשעה שש בערב לפי שעון ישראל. לפני ההצבעה יופיע בפני הפרלמנט נציב השוק המשותף קלוד שוסון, שימסור דין וחשבון על היצוא החקלאי העצמאי מן השטחים המוחזקים.

מקורבים של שוסון אמרו אמש, כי הם מקווים שהדברים ישכנעו חלק מן המהססים לתמוך בהסכמים.

חברי פרלמנט רבים אמרו בחודשים האחרונים, כי הם יתנו את תמיכתם בהסכמים בכך שישראל תתיר יצוא עצמאי מן השטחים המוחזקים. היצוא העצמאי כרוך בהוצאות גדולות, אך האירופים מעוניינים בו כדי להבליט את עמדתם שהשטחים אינם ולא צריכים להיות חלק ממדינת ישראל.

הסיעה הסוציאליסטית, שהיא הגדולה ביותר בפרלמנט האירופי, החליטה בשבוע שעבר לתמוך בהסכמים. אך לא ברור באיזו מידה ימלאו חברי הסיעה אחר ההחלטה, שהיא בכיוון הנכון בלבד. השמרנים הבריטים, שהיו מראשי המתנגדים לאישור ההסכמים, ביקשו בימים האחרונים הבהרות נוספות משוסון, וסרם קבעו את עמדתם הסופית.

נציגים ישראליים, הבילינים השגריר במוסדות השוק המשותף, אבי פרימור, יעשו במשך היום מאמץ של הרגע האחרון לשכנע צירים לתמוך בהסכמים. לצורך אישור ההסכמים דרוש רוב מוחלט של חברי הפרלמנט – כלומר 260 קולות. רוב כזה קשה להשיג גם בשל היעדרות של חלק מחברי הבית.

אתמול התקבל האופיזור בפרלמנט בשטרסבורג, וייתכן שעצם בואו עורר נכונות מוגברת של חברי הבית בישיבות המתנהלות השבוע.

ארבעת חיילי גבעתי מבקשים מבג"ץ לשחרר אותם ממעצרם

העתירה מתבססת על התיקון בחוק לפיו חומרת העבירה אינה עילה למעצר

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

לבית הדין הגבוה לצדק תוגש הבוקר עתירה בשמם של ארבעת חיילי גבעתי הנאשמים בהריגתו בברמת של ערבי תושב ג'בליה, האני אל שמי, המבקשת לבטל החלטות בתי הדין הצבאיים לעצור אותם עד תום ההליכים, ולשחררם כבר עתה.

למען האיזון עיכב הפרקליט גם את ההצבעה [illegible] המעצר [illegible] תוס ההליכים, ולשחררם [illegible] פרקליטים מכבים [illegible] הקהילה האירופית לבין מדינה [illegible]

בא כוחם של החיילים, עורכי הדין [illegible] מבקשים את העתירה בידיעת הסניגור הצבאי הראשי אך לא ברור אם הפרקליטות תצטרף אליהם, על מנת לא להתנגש עם שלטונות הצבא.

הבסיס לעתירתם הוא התיקון לחוק סדר הדין הפלילי שקבע כי חומרת העבירה כשלעצמה אינה יכולה לשמש עילה למעצר.

הפרקליטים טוענים בעתירה כי בית הדין הצבאי לערעורים לא שקל כלל במקרה הנדון אם ניתן להשיג את מטרת המעצר שלא על ידי מעצרם עד תום ההליכים. ואם ניתן היה לשחרר את ארבעת החיילים למרות חומרת העבירה.

משפטם של החיילים ייפתח ב-17 בחודש זה. ועו"ד עמנואל הציג לוות חסינות לחיילי מילואים שהיו עדים לכך ששמי קיבל מכות במאוח ג'ביליה ולא דיווחו על כך.

עו"ד עמנואל הכחיש אמש ידיעה שפורסמה בעיתונים לפיה מתנהלים מגעים לעיסקת טיעון בין הסניגוריה לתביעה הצבאית.

מח"ט גבעתי: המצב מקשה – אין הצדקה להריגות

(עין). "גבעתי עומדת בפני מקרה חמור שלנו הכואב לנו כמפקדים. הכר ובר בלוחמים מעולים שכבר עבדו סגילות אש ונקלעו לסיטואציה שבה, כנראה, הרגו מפקודות הצבא" – אומר אל"מ אפי איתם, מפקד חטיבת גבעתי, בראיון המתפרסם השבוע בשבועון צה"ל "במחנה".

לדבריו, "המצב בעזה מקשה מאד על ביצוע הפקודות כמתבן וכלשונן, אך העובדה הזו לכשעצמה לא מצדיקה שום מקרה חריג".

השדולה הישראלית: לא ניסינו לחשוף את חייו הפרטיים של ג'סי ג'קסון

דוחה טענות העומדות להיכלל בכתבת טלוויזיה בארה"ב בשבוע הבא; מביעה "חרטה מלאה" אם נגרמה לג'קסון מבוכה כלשהי

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). השדולה הפרו-ישראלית בארה"ב יצאה בהכחשה חד-משמעית של הידיעות, כי אנשיה יעצו לעיתונאים לחשוף סודות אינטימיים מחייו של ג'סי ג'קסון, המנהיג השחור שהתמודד בתחילת השנה על מועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות.

בהודעה מטעם "הוועדה האמריקאית-ישראלית לעניינים ציבוריים", הידועה יותר בראשי התיבות האנגלים אייפאק, נאמר בין השאר: "אייפאק מעולם לא עסקה, אינה עוסקת כיום, ולא תעסוק לעולם, בהתקפות על חייהם האישיים של מועמדים פוליטיים, או כל אחד אחר".

בשבוע שעבר גילה השבועון הוואשינגטוני "נשיונל ג'ורנאל", כי רשת הטלוויזיה "סי-בי-אס" עומדת להקרין כתבה על אייפאק. בכתבה יוצג מיזכר פנימי, אשר נכתב בשנה שעברה, ואשר בו הופיעה ההצעה לגרות ולהבאיש את ריחו של ג'קסון.

הודעת אייפאק אומרת על המיזכר הזה: "שום אדם בעמדת אחריות לא אישר אותו, והוא מעולם לא היה מיסמך מדיניות".

"הניסיון להציג אותו כמשקף את דעת אייפאק, מוסיפה ההודעה, "הוא כוזב ומטעה. למרע המזל, פירסומים מסוימים בעלי תפוצה נרחבת ראו צורך לפרסם את המיזכר, ולהבליט את תכנו. אנחנו מוקיעים מגישתה המטעה של העיתונות, השימוש שהיא עשתה ברמיזות הכרזות כלפי מדיניות אייפאק או דעותיה".

בהודעה לעיתונות מביע הארגון "חרטה כנה" בפני ג'סי ג'קסון, "אם נגרמה לו מבוכה כל שהיא", ומבטיח כי "חייו האישיים מעולם לא היו, ולעולם לא יהיו, עניין לדיון או למעורבות מקבלי ההחלטות של ארגוננו".

דוברת אייפאק, טובי דרשוביץ, סירבה גם מכתב תקיף לעורכי השבועון "נשיונל ג'ורנאל", שבו הופיעה הידיעה בראשונה. גב' דרשוביץ הכחישה את טענת סי-בי-אס, שאייפאק אישרה את מעשיו של המיזכר.

מנהל מערכה נגד הסנאטור הרפובליקאי בשלום ליצבר, העומד להבחר בחודש הבא על מושבו בסנאט מטעם מדינת רוד איילנד. בתחתרה של צ'ייפי הוא סגן המושל היהודי, ריצ'ארד ליך.

על מדליפת המיזכר לסי-בי-אס, ברברה אביאל, שהיתה עובדת אייפאק, אומרת גב' דרשוביץ כי בספטמבר 1987 גאמר לגב' אביאל שהעסקתה הופסקה, בגלל "שעלות מגוחלות למדיניות אייפאק, ובגלל מידה של שיקול-דעת עלובים". לפי המכתב, "אייפאק הסכימה להרשות לה להתפטר, במקום לפטר אותה".

הפרקליט הוואשינגטוני הוותיק, ליאונרד גארמנט, שהסכים לייצג בהיקרבות את אייפאק במגעים עם סי-בי-אס, אמר אתמול כי אין הוא בטוח שהכתבה "תהיה בהכרח ידידותית לאייפאק", אבל הוא "מקווה שהעורכים תשקף בהגינות את דברי הבר-דיויים, ותהיה מאוזנת".

הוא אמר, כי הכתבה תיוחד בעיקר למערכת הבחירות לסנאט במדינת רוד איילנד, אבל "השאלה היא האם ייכלל בה המיזכר הלא-אחראי והלא-מוסמך על ג'סי ג'קסון. זה יהיה מכוער. השמעתי באוזניהם את כל הטיעונים מדוע אין הם צריכים לכלול את זה בשידור... זו רכילות, אין זה חלק של מדיניות אייפאק".

גארמנט סיפר, כי נכח במהלך ראיון שעשה כתב סי-בי-אס, מייק וואלאס, עם הרב הנדי יורקי ישראל מילר, שהיה יושב ראש ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב. בראיון אמר בכתבה היה הסנאטור הרפובליקאי רבי-השפעה, רודיאל אינואה מהמדינה האוואי, ולפי גארמנט "הוא מילא את חלקו באופן כן וקונסטרוקטיבי". אינואה, ידיד אמין של ישראל, הוא אחד המועמדים לכהונת מנהיג הרוב, אחרי הבחירות של החודש הבא.

המועד המשוער לשידור הכתבה בסי-בי-אס הוא יום א' הבא. ניסיון לקבל אישור מסי-בי-אס לתאריך הזה לא עלה אתמול יפה.

הושלמה עסקה גדולה ליצוא נשק למדינה במערב אירופה

מאת דן סגיר
כתב "הארץ" לענייני צבא

שר הבטחון יצחק רבין בירך אתמול את הנהלת התעשיה הצבאית (תע"ש) ומאות מעובדיה שהתכנסו באחד המפעלים במרכז הארץ, לרגל סיומה של עיסקת יצוא נשק גדולה. העיסקה שבה מדובר כוללת מכירת נשק וציוד צבאי בסך של מאות מיליוני דולרים לאחת ממדינות מערב אירופה. רבין ציין שתע"ש הגיעה בתחומי הפיתוח והייצור לרמה שהיא בין הטובות בעולם וזאת לאחר תקופה קשה. לדבריו החלטת הממשלה לקצץ בתקציב בכדי להחליף מהמצוקה הכלכלית חייבה קיצוץ מכאיב של כ-600 מיליון דולר מתקציב הבטחון, דבר שפגע בהשכנת צה"ל מתע"ש ותי עשיות אחרות.

רבין ציין כי תע"ש מייצאת כ-75% מתוצרתה, וחשבה מעבר הוראות משרד הבטחון מהתעשיה הצבאית להיפך שהיה לפני 3.5 שנים. שר הבטחון ציין שהעסקה שהושלמה עתה בבחינת תמרור דרך בייצור של מוצר מיוחד במינו ולכן ההישג הוא גדול במיוחד.

עתון לבנוני: מרפי הציע הקמת קנטון פלשתיני בלבנון

ביירות (ע"מ). העתון "אל-כפאח אל ערבי" טען כי עוזר שר החוץ האמריקאי, ריצ'ארד מרפי, הציע להקים קנטון פלשתיני בלבנון.

לדברי העתון הציע מרפי בשיחות שניהל כי הפלשתינאים בלבנון יוכר למעמד מיוחד במסגרת קונפדרציה, בה כל עדה בלבנון תזכה לקנטון משלה.

בקנטון הפלשתיני, לפי רעיון זה, ייאסר לשאת נשק, וכוח רב-לאומי ישמור על הבטחון בתוכו. עוד טוען העתון כי ב-1982 הסכימו הציג הטרון, כי יש ליישב את הפלשתינאים בירדן, אולם כאשר הפלשתינאים התנגדו מהמלחמה הישראלית, הם סיכלו תוכנית זו.

לדברי העתון היתה תוכנית ליישב קבע של הפלשתינאים בצפון לבנון אולם הסורים התנגדו לה בתוקף. אישים במוארה ביירות היו מרבים להשתתף בהעברת עשרות אלפי נוצרים מצפון לבנון בצע כסף, כדי לאפשר הקמת קנטון פלשתיני באזור זה.

נעשו גם, לטענת העתון, נסיונות להקים קנטון פלשתיני באזורי צידון והאקלים אלחרוב, אולם סוריה סיכלה גם נסיונות אלה.

תוך הכשלון שסולו התכנית ליישב פלשתינאים באופן קבוע בלבנון, יש גורמים בלבנון הסבורים, כי אין זנים מביצוע תוכניות אלה.

בקנטון הפלשתיני אמורים להתגורר לא רק הפלשתינאים השרוים בלבנון, אלא גם חצי מיליון פלשתינאים שגורשו מהגדה. גם מצרים מעוניינת בהעברת עשרות אלפי פלשתינאים מעזה ללבנון.

רוב הפלשתינאים, לטענת העתון, דוחים תוכניות אלו כטענה שאם הם ייישבו באופן קבוע בלבנון, תשלל זהותם הפלשתינית, וזאת בשעה שישראל שוללת לחוסול העם הפלשתיני.

ואשינגטון טיימס: פרס ביקש מאש"ף לעכב הכרזת מדינה עד אחר הבחירות

מאת יואב קרני
סופר "הארץ" בוואשינגטון

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "ואשינגטון טיימס" מסר אתמול, כי הנהגת אש"ף, בעיית הלאומיות הפלשתינית תתכנס ביום הבחירות בישראל, 1 בנובמבר. העתון הסתמך על מקורות פלשתינים רשמיים ולא-רשמיים.

המקורות נמנעו מלהסביר את העיתוי. אחד מראשי אש"ף אמר כי שמעון פרס "ביקש מאש"ף, באמצעות מתווכים אירופיים, לדחות את הצעירה המכרעת הזאת עד אחרי הבחירות".

המהומות באלג'יר עשויות לשבש כוונה קודמת לכנס את המועצה בבירת אלג'יריה. שני הערים המועמדות הן עכשיו טוניס ובגדאד.

"טיימס" מוסר, שפארוק קאדומי, יצא בתחילת השבוע להתייעצויות במוסקווה. מקורותיו של העתון הוואשינגטוני אמרו, כי "צוות להיוועצות סובייטית ומערב אירופית, והתגברות מצד כמה מדינות ערביות, שיכנעו את מנהיגי הפלשתינאים לעכב את הקמת הממשלה הגולה".

לדיווח ב"טיימס" אחראי בייסם רוחי, היודע כבעל מקורות באש"ף. מגביה לבלתי מגודרות.

(ע"ט) אש"ף פנה ביום שני אל 15 מדינות הבלתי מזדהות והברות במועצת הביטחון שיעלו על סדר היום של גוף זה את בעיית התקוממות בשטחים, כדי לשים קץ לפשעי לוחמיה של ישראל שם. היהודיות בלתי רשמיות שמרות להוקיים על מנת לבדוק אם המועצה יכולה להגיע להסכמה ולפרסם הצהרה בנושא.

עיתונות נועד בטריפולי עם מועמד שופר' דיווח לו על ההצעות שיוגשו על ידי המגורים הפלשתינים למרכז הלאומיות הפלשתינית.

במוסקבה מוסקבה אתמול הודעה כי משלחת הגורמים הפעל של אש"ף – המורכבת מהמזכר עבאס "אבו מאזן", סולימן אלנג'אב (המפלגה הקומוניסטית), אבו עלי מוסטאפה (החזית העממית), עבוד עלי רבו (הדמוקרטית) וסאלה הזואני – נפגשה עם משלחת משרד החוץ הסובייטי.

המשלחת הפלשתינית הבהירה שהנושא המרכזי בסדר יומה של המועצה הפלשתינית יהיה ההכרזה המדינית של המועצה, אשר תהווה את התוכנית של אש"ף בתקופה הקרובה. המשלחת ציינה עוד שהמועצה תחליט על הצעדים בכיוון של קידום כינוס הועידה הבינלאומית לקידום הפתרון המדיני.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

העימות: דולב־פרמינגר

במקום עימות ישיר והמונטאגי שאינו מכתב מראש, בין פרס לשמיר, אנחנו זוכים בינתיים, בעימות, בין עמת דולב לדות פרמינגר – וכך עלינו לקבוע עמדות פוליטיות. קצת מגוחך – אבל דולב, מתוכנתת, היא המונה ישירות אל יצחק שמיר האחד אולטרס בשאלות רשמיות, וגם נראית כאילו היא מנסה לתשובה: אם כי איננו מאמינה שהם אכן ישיבו לה. אפשר היה לזכות למישהו רציני יותר שיציג שאלות אלה, אבל במערך משחקים משחקים תעמולתיים.

פרמינגר לעומתה, תופסת את שיטת ההסתה הגלויה של המערך, מתוך אמונה שמתקפה היא המגננה היעילה ביותר: זריקת האבן על פרס היא לדידה מעשה של צעיר מטורף ותו לא. מעניין, שהמוטרפים – מאכלסים דווקא את שורות הליכוד.

הליכוד גם מביא אלופים משלו, כשהבולט ביניהם הוא יהושע שגיא – ("הטאהטאי" שלו מקפיצה אותי) – להפריך את תוכנית האלופים של המערך. "תוכנית לא רצינית של קצינים רציניים" דווקא. אני מכינה שמפריעה לאלה הבדר האלקטרוני שבתוכנית. אבל מי שהבין שיקום. השר ארנס, בכינסלונו האיתי, מאוין ושותק, רק כנוכם מתברר, כי מי שיתנגד לקמפ דייויד נלהב עכשיו לסיכומים של הבין המשאות. מפתיע שדווקא מדינים אלה נעדר השר שרון, וארנס תופס את מקומו. האם יש בכך משום רמז לבאות?

הליכוד משבוע בשהוא מציג את ראשי עיירות הפיתוח שלו – שטרית, מגן, עלי, עוזי, קטב, לנקרי ושמור – רשימה מרשימה של אנשים ממקומות שהמערך אינו מסוגל עדיין להתמודד איתה.

במערך זה יומו של שמעון פרס בגרול. פרס כיוס ואהוגמי באסיפת עם בבית שמש וכפר שלם – קשה לקבוע בה פרס סבעי האוקן ללא סונים ומגנגיים – אם כי במעם נוצרי בסלותנות שלו.

שוב, שני התשדירים האפקטיביים ביותר הם של התחיה ומפ"ם. בתחיה תוקפים כהן והעצני את פרס אבל לא במגנון של הליכוד. במפ"ם מרווח יאיר צבן על שיחה תוקים שהעבודה הגרים של מפ"ם בכנסת למען המלשים. זה הישג מרשים. בערך שמקום מה אינה משתקפת, ממשיכים לתקוף את רבין שגנא מפשם, והמפם הוא ידיד צדקה. המז הנצענים והודעה ללא הגבה מראש להתונה בעבר, שם מחנכת שלמית אלוני צג שהוא ברשימה השמדה של הרבנות ומיעשה בעליצות עם הקרואים שילוב של מין שאינו כמינו. השפרות של ש"ס מכריזים "הילד תודה לאל נמצא. הרב פרק חוו – וממשיך להגיע ולהסיף.

אל על

	מכמ' מינימום	מכמ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	8	12	גשום+סר'	10	5
אתונה	15	23	מ. חלקית	26	14
בוקרשט	11	20	מ. חלקית	–	–
בריסל	10	14	גשום+סר'	16	5
וינה	12	16	מ. חלקית	19	10
ורשה	–	–	–	19	9
ז'נבה	12	17	מ. חלקית	20	12
להנדון	9	14	גשום+סר'	13	8
ליסבון	16	21	מעטרים	21	16
מדריד	12	22	מעטרים	26	14
ניו-יורק	9	18	גשום	19	9
פאריס	10	14	גשום	15	9
פרנקפורט	8	15	מעטרים	15	4
ציריך	12	17	מ. חלקית	–	–
קהיר	19	29	בהיר	29	20
קופנהאגן	9	14	גשום+סר'	14	5
רומא	17	23	מ. חלקית	26	11

EL AL אל על

אגרת אישית מספר 2 – אל ה"קול הצף"

בואו נדבר על בריאות

"קול צף" יקר

אני לא רופא ולא תברואן – כך שאינני יודע מי אשם בהתפרצות הפוליו – שרת הבריאות או "מקורות", או מישהו אחר. אבל אני כן יודע שבמדינה מודרנית ומתקדמת, כזאת שאנחנו רוצים וצריכים להיות, אסור שיקרה כדבר הזה בשנות ה-80! וכל ההתרוצצות והבילבול מאז החלה המגיפה (סליחה, ה"התפרצות"!) – בוודאי לא הוסיפו בריאות – תרתי משמע.

מערכת הבריאות שלנו חולה, חולה מאד. לא ידעתי אם לבכות או לצחוק כשראיתי לפני כמה חודשים איך פוליטיקאים מהשמאל שובתים מול משרד ראש-הממשלה כדי למחות על מה שקורה במערכת הבריאות – כאילו הם אינם יודעים מי אשם במצב! אילו היו קצת ישרים וכנים יותר היו הפוליטיקאים האלה מ"המערך" פותחים בשביתה... נגד עצמם.

יש בארץ מטובי הרופאים בעולם; יש מיכשור רפואי חדיש ומעולה – אבל הצרה היא שאתה, הטסק לשרותים אלה, איך מקבל אותם בצורה הולמת – ומדוע? **כי כל המערכת אכולה שיקולים פוליטיים ולא רפואיים טהורים, מפני של"מערך" יותר חשוב, פשוטו כמשמעו, להגן על האנטרסים המפלגתיים שלו – בין היתר, באמצעות המבנה הנוכחי של קופת-חולים – מאשר להגן על בריאות הציבור!**

כל המבנה מעוות ושקרי; לא טובת הציבור, ואף לא שיקולים כלכליים, מנחים את התנהגותם של אחדים מהממונים על המערכת – אלא בעיקר שיקולי שררה בירוקרטית ופוליטית. ותתפלא אולי לשמוע שגם לא מחסור בתקציבים היא הבעיה האמיתית (למרות קריאות "השבר" של שרת הבריאות) – אלא הדרך הבלתי יעילה והלא-כלכלית שבה מנוהלת מערכת הבריאות הציבורית. במקום כל הביזבוזים האלה, האם לא היה עדיף לשלם שכר הוגן לרופאים, לאחים ולאחיות, לעובדי המעבדות וכו' – ולהעלות את רמת-הטיפול לרמה שאתה, האזרח, ראוי לה – ובו בזמן לחסל את התופעות של "הרפואה השחורה" ושל ירידת רופאים לחו"ל?!

לפני שנים אחדות כתב לי רופא בכיר מכתב בזו הלשון: "היחידים המעוניינים לשמור על המערכת הקיימת הם אלה שעמדות הכוח הפוליטי ופרנסתם תלויות בשיטה המשחיתה כל חלקה טובה, ואשר הצמיחה את ההפקרות הממוסדת שאנו רואים בכל מקום... כך הופך הרופא לפקיד והחולה למספר".

עוד ניתן להציל את מערכת הבריאות – אבל הדרך אינה סוגה בשושנים – ובוודאי לא בשושנות... אסור שהחולה יהיה "מספר" ואסור שהרופא יהיה פקיד של עסקנים פוליטיים. מגיע לך משהו יותר טוב. חשוב גם על זה ביום הבחירות!

להישמע בברכה
זלמן שובל

הפסק להתלבט – הצבע ליכוד

עם הליכוד לנצחון בבחירות

הצעיר שזרק האבן על פרס שירת בצנחנים ואושפז בבי"ח לחולי נפש

תושבים בקריית גת: הוא ומשפחתו – תומכי ליכוד • המערך מאשים את הליכוד: "תשדירי אולמרט" מלבים אלימות

מאת אילן שחורי, איתן רבין וכתבי עיתי"ם

משטרת קריית גת תבקש הבוקר להאריך את מעצרו של החשוד בזריקת אבן, שלשום, על מכוניתו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, בעת אסיפת בחירות בקריית גת.

אחרי התקרית הציבו השוטרים מארב ליד ביתו של החשוד ועצרו בליל שלשום הצליחו ללכוד אותו.

נמסר כי החשוד הוא בן 29, בן לאחת המשפחות הידועות בקריית גת. הוא הכחיש כל קשר לזריקת האבן, אולם בידי המשטרה עדי ראייה אשר ראו את הצעיר זורק את האבן.

סופר "הארץ" מציין כי תושבים בקריית גת מסרו אתמול כי הצעיר ומשפחתו הם תומכי ליכוד. הוא עצמו שירת בעבר ביחידת צנחנים, ואושפז בבית החולים לחולי נפש ובמחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים ברזילי באשקלון. ראש עיריית קריית גת אמר אתמול כי מדובר במקרה חריג שלא משקף את הלך הרוחות בעיר.

בינתיים המשיכו העבודה והליכוד בחילופי האשמות ביניהן, בקשר להתפרעויות באסיפות הבחירות. אישים בכירים בליכוד טענו אתמול כי בידיהם הוכחות המרשיעות את מפלגת העבודה ביצירת פרובוקציות ובמתן טובות הנאה לצעירים, כדי שיתפרעו בשם הליכוד באסיפות מפלגת העבודה.

יו"ר מפלגת העבודה, מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, חזר והאשים אמש את שמיר וחבריו באחריות להפרעות באסיפות הבחירות. בהופיעו בפני ועדי עובדים, אמר פרס כי אלו המאשימים את מפלגת העבודה בקשרים עם ערפאת ואש"ף, מובילים להתפרעויות ברחובות. הוא הוסיף כי ח"כ אהוד אולמרט, המופיע תדיר במשדרי תעמולת הטלוויזיה של הליכוד, הפך לקצין יחסי הציבור של ערפאת, ומסית את העם נגד מפלגת העבודה.

בהודעה שפורסמה מטעם מטה הבחירות של הליכוד נאמר: דברי פרס הם ההוכחה האמיתית. הוא משתמש במעשיו של צעיר חולה נפש, כדי להשמיץ את ראש הממשלה. בהודעה הודגש כי אין ספק שזריקת האבן היתה תקרית מצערת ועוד בטרם הובררה זהותו של האיש, קרא הליכוד לחקור את המקרה ולמצות את הדין עם האחראים.

המערך: דווקא הליכוד מוכן לדבר עם אש"ף

מאת אילן שחורי

במטה הבחירות של מפלגת העבודה מודאגים מקו ההסברה האגרסיבי של הליכוד במשדרי התעמולה בטלוויזיה, בהם נטען כי פרס מוכן לבצע עסקת חזרה לגבולות 67 עם אש"ף. בדיון שהיה אתמול במטה ההסברה של מטה הבחירות במערך נידונו דרכי התגובה שמפלגת העבודה צריכה לנקוט בנושא זה.

נודע כי במטה הבחירות של העבודה קיימת מגמה לתקוף את הליכוד על מגעים שנים של אנשיו הוא עם גורמים בכירים באש"ף. אתמול העבירו למטה ההסברה במערך מיסמכי משה עמירב, כדי לבדוק אפשרות להכין תשדיר תעמולה שיהווה תשובה ניצחת לטענות הליכוד ויציגם בצורה הברורה ביותר כמי שניהל מו"מ באמצעות מדינה שלישית עם אש"ף.

מתי פלד: "הליכוד והמערך מכינים למו"מ עם אש"ף"

מאת סופרת "הארץ"

כרזת בחירות חדשה של התנועה המתקדמת, שתופץ בערבית ובעברית, מתארת "נער אינתיפאדה" אוחז בידו יונת שלום. דובר התנועה, ארם קלך, אומר כי הכרזה מבטאת את תפיסת "המתקדמת" כי האינתיפאדה אינה איום לישראל, אלא פתח לשלום, והיא מבטאת את רצונם של הפלסטינים לחיות עם ישראל, אם רק תינתן להם האפשרות להקים מדינה עצמאית.

חבר הכנסת מהמתקדמת מתי פלד, שלח מכתבי ברכה הן לשמיר והן לפרס בהם הוא מברך אותם על ההתקלסויות ההדדיות המציגות את ראשי שתי המפלגות הגדולות במגעים עם יאסר ערפאת. לדברי פלד נחשף בהתנצחות בין המפלגות טפח מהמציאות, והיא – ששתי המפלגות קיימו קשרים עם אש"ף. ההתנצחות בין שתי המפלגות מכשירה, לדברי פלד, את הקרקע בדעת הקהל הישראלי ליום בו יצאו המגעים עם אש"ף מהמחשכים, ויהפכו למו"מ רשמי המנוהל על ידי ממשלת ישראל.

רצ לרבין: "טוב סרבן שטחים (אופיר) מחשוד פלילי (עמר)"

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

"מוטב שהשר רבין ידאג שחות למקום ה־94 ברצ, ויותר למקום ה־41 ברשימת המערך ושם מוצב ח"כ שלמה עמר (ל.ג.).

אין אצלנו ברשימה חשודים במעשה פלילי, שנועד להשתמטות מצה"ל, ומשרות בלבנון. אז איך רוצה רבין להמשיך ולהיות שר ביטחון, כאשר ברשימתו מוצב משתמט מוצהר משרות בצה"ל" כך הגיבו אתמול ברצ על התבטאותו של שר הביטחון, שאמר אתמול כי איך יכולה שולמית אלוני לרצות להיות שר משפטים, ויוסי שריד שר חינוך, בעוד שמקום ה־94 ברשימת רצ, מוצב סרבן השרות בשטחים, הד"ר עדי אופיר.

עוד נאמר בתגובת התנועה, כי "עמדתה המוסמכת וחד משמעית היא נגד הסרוב לשרות בשטחים, ואפילו מדיניותו הנוראה של רבין שם, לא הביאה את התנועה לשנות את עמדתה זו. הד"ר עדי אופיר הוא חבר ותיק ברצ, ואף כי התנועה שוללת סרבנות, לא מצאה לנכון לנדותו."

טענות בליכוד: אולמרט ומילוא מעדיפים את מחנה שמיר־ארנס

מאת אילן שחורי

פעילים בכירים בליכוד, המקורבים לשרים דוד לוי ואריאל שרון, מאשימים את יו"ר מטה הבחירות שלהם, השר משה ארנס, כי חברי מטה הליכוד, בתאומים השונים, מעדיפים "מתוך אינטרסים צרים", פעילים המקורבים למחנה שמיר - ארנס, אפילו על חשבון העימות הגדול עם מפלגת העבודה.

נודע כי בימים האחרונים שררו בחוגים אלו כעס רב על אגף הכספים במטה הבחירות בליכוד בראשותו של ח"כ אהוד אולמרט, על כי אינו מפשיר כספים לפעילות הסניפים. מטה הבחירות בתל אביב הבהיר אתמול לשר ארנס כי ישבית את פעילותו אם הכספים שהובטחו לא יועברו. רק לאחר התערבותו של ארנס אצל אולמרט הוסדרה הבעיה.

גם בסניף הליכוד בירושלים קיימות תלונות כלפי אגף הכספים.

פרט לנושא הכספי קיימת תרעומת בליכוד סביב נושא ההופעות במשדרי התעמולה של הליכוד בטלוויזיה. עיקר התרעומת באה גם בתחום זה מבין פעילי השרים לוי ושרון. צעירים בסתנות אלו טוענים כלפי ראש מטה ההסברה, רוני מילוא, כי במשדרי הטלוויזיה העדיף להבליט צעירים ממחנה שמיר - ארנס ולהתעלם מהצעירים במחנות האחרים. גם השר יצחק מודעי התקומם נגד אי שילובו במשדרים, ושלשום הודיע כי הוא מפסיק את פעילותו בסניפים אם לא ישולב במשדרים. אתמול סוכם עם מודעי על הופעתו במשדרי הליכוד הערב, והוא שב לפעילות.

הסכמי עודפים בין "דגל תורה" לש"ס ובין המפד"ל לאגו"י

שאקי דורש ממטה ההסברה שלו לתקוף את מימ"ד • "דגל תורה" מוותרת על תשדירים בטלוויזיה

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

"דגל התורה", המפלגה החרדית החדשה בראשות הרב אברהם רבין, החליטה שלא להשתתף בתשדירי התעמולה בטלוויזיה, אלא להסתפק בהפקת תשדירי תעמולה ברדיו.

ראשי תנועת "דגל התורה" החליטו לחתום על הסכם עודפים עם ש"ס (שתי המפלגות החרדיות הללו נהנות מתמיכתו של מנהיג הפלג הליטאי ביהדות החרדית הרב אלעזר מנחם שך).

שתי המפלגות החרדיות גם הגיעו להסכמה ביניהן לא לתקוף זו את זו במסע התעמולה שלהן ברחוב החרדי, וכי אחרי הבחירות הן תפעלנה במשותף בכנסת.

שלשום נפגש הרב שך עם האדמו"ר מבעלז לשיחה ארוכה בביתו, בעקבות הכרזתו־קריאתו של הרבי מבעלז לחסידיו לתמוך ב"דגל התורה" בבחירות. תמיכתם של חסידי בעלז במפלגה החרדית החדשה, מהווה מכה קשה לאגו"י, שבעבר ציבור חסידי בעלז נמנו על תומכיה.

מתוך כך נמסר כי המפד"ל תעדיף ככל הנראה הסכם עודפים עם אגו"י על פני מימ"ד של הרב עמיטל.

ראש רשימת המפד"ל, פרופ' אבנר שאקי, תבע בתוקף מדיוני מטה הבחירות לתקוף את מימ"ד. הוא הביע מורת רוח על כך שראשי מטה ההסברה נמנעו עד כה מהשמעת ביקורת כלשהי על הרשימה הדתית החדשה, שציבור היעד שלה הוא תבורי המפד"ל. בעקבות תביעתו הוחלט להקדיש כמה מתשדירי התעמולה בטלוויזיה וברדיו לביקורת על מימ"ד ובעיקר לצאת בגנות הפיצול במחנה הדתי.

מפ"ם מבקשת צו שימנע משמיר שימוש במסוקים

מאת עמוס בן־ורד

בקשה לצו מניעה נגד ראש הממשלה יצחק שמיר על שימושו במסוקים צבאיים כדי להגיע לאסיפות בחירות של הליכוד הוגשה על ידי סגן יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, עו"ד חיים אונגר ממפ"ם.

אונגר מסתמך על עדויות שיש בידי ח"כ יאיר צבן. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט אליעזר גולדברג רשאי, על פי החוק, לתת צו כזה.

לפני שלושה ימים הוציא יו"ר ועדת הבחירות הנחיה למטות ההסברה, בה הוא מזכיר שיש להקפיד על הפרדה בין תפקיד ממלכתי לבין מערכת הבחירות. היה זה אחרי תלונתו הראשונה של צבן. אולם מאז חזר שמיר פעמים אחדות והשתמש במסוק צבאי – תוך גיוס אנשי מילואים לאבטחת הנחיתה וההמראה – באזורים שונים של המדינה.

הבקשה לצו מניעה תידון ביום א' הקרוב.

אנו, אמנים וסופרים תומכים בשמעון פרס לראשות הממשלה

נחום היימן

מנקודת מבט של "עברי" פוליטי צריך הייתי להצביע מפ"ם, - אבל... אני רוצה "מערך" שיכריע בבחירות מבלי לבזבז יום במשא ומתן אפילו לא עם מפ"ם, ולכן הפעם אני מצביע מערך.

מיקי גבריאלוב

עוד לא מאוחר.
עוד לא אחרנו את השעה.
צריך לעשות הכל כדי לתמוך בתהליך השלום - בשמעון פרס ובמפלגת העבודה.

פרופ' מנחם פרי

שמעון פרס הוא המנהיג המוכשר ביותר והיוצר ביותר מבין מנהיגי המפלגות המתמודדות בבחירות הנוכחיות. מי שהנשיא יטיל עליו ראשון להרכיב ממשלה יסחף אליו אותן מפלגות המוכנות להרוויח מהצטרפות לכל ממשלה שהיא. לשם כך יש צורך לא רק בגוש ציוני-שפוי חזק אלא במפלגת עבודה גדולה ומובילה.
אל נשחק בגורלנו, נצביע אמת.

יוסי ידין

אני מאמין שאם נצביע מערך נעלה על דרך המלך ונחזור לדמותנו האמיתית.
אני מאמין כי אמנם יתכן אחרת. אני מאמין שה־1 בנובמבר יהווה תחילתה של בשורה חדשה.

אמנון שמוש

המערך עלול להפסיד בבחירות. אולי זה מגיע לו, אבל אם יעלה הליכוד לשלטון - **וזה לא מגיע לנו.**
חישבו על זה. אל תענישו את עצמכם.
הקול שלך יכול לשנות את הכל.

סשה ארגוב

למען השלום - הפעם יותר מתמיד, יש צורך בחיזוק המערך. רק מפלגת העבודה ושמעון פרס בראשה, מסוגלים לעשות זאת.

שלמה בר שביט

רק הליכוד יכול לשכנע אותי להצביע "מערך".

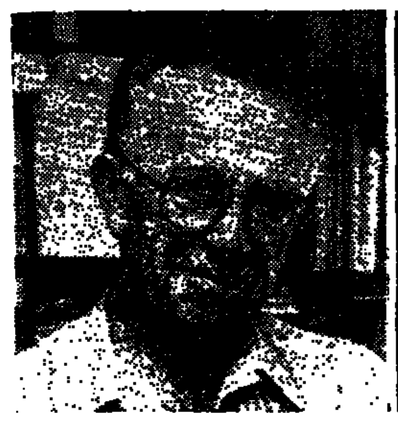

יעקב אורלנד

כל ימי היו ערכי תנועת העבודה נר לרגלי, אף כי אינני ומעולם לא הייתי איש מפלגה. בשעת מבחן קשה זו, אני רוצה להאמין כי נסיונה ותבונתה המדינית של תנועת העבודה, על כל פלגיה, יתנו הפעם מענה נחרץ וחד משמעי, לפתרון בעיית השלום ולשאר הבעיות הכואבות הניצבות בפנינו.

יהודית הנדל

"נדמה לי שזה עוד לא מאוחר, ואם עוד לא אחרנו את השעה - צריך לעשות הכל, כי אחרת נעמוד מול מציאות חמורה מאוד..."
(נאמר בעצרת אמנים וסופרים בככר מוזיאון תל-אביב ב־21.6.81)

אלכסנדר סנד

בין הרצוי, השפוי והחזוי - לדעתי המפתח נמצא עדיין ושוב בידי מפלגת העבודה. לו רק יפתח את הדלתות הנכונות למעשים צלולים ולא לרטוריקה עכורה, בעיניים גלויות ולא מוכות סנוורים.

יונת סנד

לא בלב קל. לא לממשלת אחדות לאומית כביכול. בין רתיעה מפני ערפל המרכז לבין חשד כלפי קצוות חדים. כבר גם התקהינו וגם נחתכנו. בהיצמדות אל הקו המחבר רוחב-דעת עם סרוב לסיוט הנמשך.

רינה שיינפלד

אמת

מפגש אמנים וסופרים עם שמעון פרס
יתקיים ביום ו' 14.10.88 בשעה 12.00
במרתף העליון בית-לסין

בליכוד חוששים כי קו ההסברה השקט אינו מעודד גיוס מתנדבים

אלוף (מיל.) אבן יסביר התכנית הבטחונית של הליכוד וירכז את גיוס המתנדבים

מאת אילן שחורי

במטה הבחירות של הליכוד קיימת דאגה מאי גיוסם של די מתנדבים. אישים בצמרת הליכוד טענו השבוע, כי קו ההסברה השקט אותו מנווט יו"ר מטה הבחירות, השר משה ארנס, עדיין לא עורר את סניפי הליכוד ופעילי הליכוד ברחבי הארץ, דבר שאינו תורם לגיוס מתנדבים.

נמסר כי עם תחילת התשדירים בטלוויזיה היה שיפור במצב, אך מספר המתנדבים השנה קטן לעומת מערכות בחירות קודמות והוא קטן בהרבה.

כדי לנסות ולהבטיח גיוס רב של מתנדבים, הוחלט אתמול במטה הארגון של מטה הבחירות בליכוד לקיים את "יום המתנדב" ביום שלישי בשבוע הבא, שבמסגרתו תופנה קריאה מתוכננת לציבור במשדרי התעמולה של הליכוד בטלוויזיה, ברדיו ובעיתונות, להתנדב לפעילות אלקטורלית לליכוד. הוחלט להטיל את הטיפול בגיוס המתנדבים בידי אלוף (מיל.) ג'קי אבן, שיפנה לציבור ויבהיר כי רק לליכוד תוכנית מדינית בטחונית שניתן לסמוך עליה.

לעומת הליכוד במפלגת העבודה קיימת שביעות רצון רבה מגיוס המתנדבים. למטה הבחירות במערך בעייה בשליחת מתנדבים לביקורי הבית אצל המתלבטים במסגרת מיבצע הדלת לפנים, אך אין בעייה בנושא גיוס כח האדם.

אריק שרון שולל ניצול דרגות צבא בפוליטיקה

"2 מאלופי המערך שינו את דעתם"

מאת מנחם הורוביץ

השר אריאל שרון אמר, כי שניים מתוך שלושת האלופים המופיעים במסגרת תעמולת הבחירות של המערך הביעו במשך שנים רבות עמדות הפוכות מעמדותיהם כפי שהביעו בימים האחרונים.

"אני מכיר את הגנרלים אישית ותוהים להיווכח כיצד שינו את עמדותיהם," אמר השר שרון במהלך סיור בגליל. עוד אמר, כי הוא שולל ניצול דרגות צה"ליות בחיים הפוליטיים, כדבריו, בכל קבוצה פוליטית, לאו דווקא במערך.

סקר: העניין בתשדירי הבחירות – בירידה

מאת לילי גלילי

מספר הצופים בתשדירי התעמולה של המפלגות ירד שלשום לשפל של 43% לעומת 65% שצפו בתשדירים עם תחילתם. אחוז זה נמוך מאוד גם בהשוואה לצפיה בתשדירים במערכות הבחירות הקודמות.

נתונים אלה עולים מסקר שערכה אתמול חברת טלסקר על מדגם ארצי של 327 נבדקים, שנתבקשו לדרג את שביעות רצונם מהתשדירים על רצף של מ־1 עד 10.

הליכוד זכה אמש לציון הכללי 5.8 שהוא ירידה מן הציון הממוצע 7 שניתן ללילות הקודמים. המערך ירד לציון של 5.5 (ממוצע של 6.6 בלילות הקודמים). שביעות הרצון מתשדירי מפ"ם והמפד"ל עלתה במידה קטנה.

ד"ר רם ישי מתלונן: לא מדברים על בריאות

מאת עדנה ארידור

יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל, ד"ר רם ישי, מתח אתמול ביקורת קשה על שאננות המפלגות והתעלמותן במסגרת תעמולת הבחירות, מן המשבר החמור במערכת הבריאות.

"סביר היה להניח," אמר הד"ר ישי "שלאור משבר ארוך במערכת שהגיע לשיאו בשנה האחרונה אשר היה הקשה ביותר, אותו ידעה מערכת הבריאות בארץ למן יום הקמת המדינה, יתייחסו המפלגות בכובד ראש לנושא ויקדישו לו מקום נכבד על סדר היום שלהן לקראת הבחירות הקרובות. לעומת זאת אנו נתקלים בתופעה של שאננות ושל אדישות וחוסר אחריות מצד מי שמתבקשים להנהיג את המדינה בארבע השנים הבאות," קבע ד"ר ישי.

מפ"ם מפעילה חוגי בית טלפוניים ימינה ושמאלה

מאת לילי גלילי

לקראת שיאה של מערכת הבחירות, פתחה מפ"ם בסדרה של חוגי בית טלפוניים. הפעילים המופקדים על הנושא, עברו סדנאות מיוחדות ותורגלו בתגובות הנחוצות, המוכנות, את התשובות על פי סוג הבוחר הפוטנציאלי.

מצביע ליכוד, למשל, המוכן לנהל את השיחה, יזכה לשמוע "סט" תשובות אחר, המקרה של מצביע המתלבט בין רצ למפ"ם, ישמע תשובות מ"סט" תשובות אחרות כמובן, שהוכנו במיוחד לענות על צורך זה.

כל שיחה מסוג זה, נמשכת בין 10־15 דקות. השיחות מופנות מראש לאזורים בהם יש למפ"ם פוטנציאל של מצביעים שאותרו על פי הקלפיות. בניסיון ראשון שנערך באזור תל אביב, הגיעו פעילי מפ"ם ל־490 איש, מתוכם הוגדרו כמעט 7 אחוזים כמצביעי מפ"ם.

170 איש נוספים, הביעו רצון לקבל חומר הסברה נוסף.

האיגוד הארצי של העיתונאים למפלגות: עזבו את התקשורת

הנהלת האיגוד הארצי של עתונאי ישראל החליטה אתמול בישיבת חירום לפנות אל כל המפלגות הנוטלות חלק במערכת הבחירות לכנסת ה־12 ולדרוש מהן להימנע מלפגוע בתקשורת כאמצעי למאבקי כוח ביניהן.

בהודעה שפרסם האיגוד נאמר, כי אנשי התקשורת כוללים בתוכם את קשת הדעות הרווחות בישראל ומשום כך התקשורת כגוף אינה משמשת צד במאבקי הבחירות.

יו"ר האיגוד הארצי של העתונאים, יגאל לב, אמר כי האיגוד רואה חשיבות רבה בקביעת מחוייבות של המפלגות, לא רק לא לפגוע בחופש העתונות, אלא להתחייב להמנע מלהעלות הצעות חקיקה שיפגעו בחופש זה.

אחרי הבחירות: עימות בין "המקצוענים"

מאת לילי גלילי

"תחזית מול תוצאות", הוא שמו של העימות הראשון לאחר הבחירות בין המערך והליכוד, בו יתעמתו אנשי מטות הבחירות, הפרסומאים והמדגמים על המקים בשתי המפלגות הגדולות.

האירוע יתרחש במועדון הפרסום הישראלי בת"א.

יו"ר האיגוד הישראלי לפרסום, אבנר בראל אמר, כי בעימות ישתתפו נסים זוילי (מערך) ורוני מילוא (ליכוד), אורי סלע מ"דחף", העובד עם הליכוד, מול אנשי "תקשורת 88" (אריה רוטנברג ומשה תאומים העובדים עם המערך).

כמו כן, ישתתפו בעימות המקצועי ד"ר מינה צמח ממכון המחקר של "דחף", מול אנשי מכון "דסימה", שמפעיל המערך.

במהלך העימות, אותו ינחה דן שילון, יוקרנו קטעים נבחרים מתשדירי הבחירות של שתי המפלגות הגדולות. למפגש, שיתקיים ב־11 בנובמבר, הוזמנו גם יושבי הראש של מטות הבחירות, השרים עזר ויצמן ומשה ארנס.

עורך את העמוד: יצחק לאור

במשרד המשפטים מכחישים הידיעה לפיה תמונה אלבק כפרקליט המדינה

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

גורמים בכירים במשרד המשפטים הכחישו אמש בתוקף את הידיעה ששודרה ב"קול ישראל", לפיה מתכוון, כביכול, שר המשפטים למנות את פליאה אלבק, מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, לבשרת פרקליט המדינה במקומו של יונה בלטמן, העומד לפרוש מתפקידו בינואר 1989.

לסופר "הארץ" נודע, כי שר המשפטים אברהם שריר איננו מתכוון להביא עד הבחירות לאישור הממשלה שמו של מועמד מטעמו למשרת פרקליט המדינה. בפגישה שקיים עם נציגי ועד הפרקליטים, הבהיר שריר חד משמעית, כי לפני שיגבש את דעתו, יבקש ממנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן להמליץ בפניו על מועמד. כמו כן, בדעתו להיוועץ בנושא זה עם ראש הממשלה יצחק שמיר, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס והיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש.

גורמים משפטיים בכירים אמרו אמש כי לפליאה אלבק אין נסיון בתחום הפלילי ובתחום הבג"ץ, ולכן לא מתקבל על הדעת שיציעו למנות לתפקיד פרקליט המדינה, אדם ללא נסיון בשני תחומים חשובים אלה.

להערכת גורמים במשרד המשפטים, הידיעה על הכוונה למנות כביכול את אלבק בפרקליטות המדינה, הופצה כנראה על ידי גורמים פוליטיים, המזוהים עם מפלגות הימין וביניהם הליכוד והתחיה.

סופר "הארץ" מציין כי הגברת אלבק (בתו של מבקר המדינה לשעבר יצחק נבנצאל) היא בעלת ניסיון רב בתחום הקרקעות, והרכזת מזה שנים את כל הטיפול מטעם הממשלה בנושא איתור קרקעות להתנחלויות בשטחים.

פרס: החלטת אש"ף על מדינה תתוייק בארכיב משרד החוץ

אמר בוועדת חו"ב כי הוא מתנגד להודיע כי לא יהיה מו"מ כל עוד תימשך האלימות בשטחים

ועדות וסיעות / דן מרגלית

יש סימנים שסוריה מנסה להקים אש"ף־חילופי. זהו רעיון ישן שהועלה מחדש – אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס בישיבת ועדת החוץ והביטחון.

פרס העריך כי לאש"ף ניתנה הזדמנות ליטול את ניהול העניינים לידיו, אבל קשיים פנימיים מעכבים את יאסר ערפאת. הוא מתקשה לגבש קונסנסוס פנימי בעד חלוקת הארץ והסכמה לקיום ישראל. המלך חוסיין – "התוכף בידיו" בהנאה לנוכח קשיי האחרים להתנער בלעדיו" – הבהיר לתושבי השטחים כי עם התנתקות משטרו מהטיפול בענייניהם חייב העם הפלשתיני להינתק מן הפלשתינאים שבארצו, אך ערפאת מתקשה להפוך את נהר הירדן "לסכין החותך עם לשניים": מנהיג אש"ף אולי מייצג את הפלשתינים אבל אינו שולט במעשיהם ואנשי חזית הסירוב בשטחים מסכסכים כל הולכה הדיבית, אמר פרס.

פרס אמר כי אינו נרגש מכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית. אם תחליט להכריז על הקמת מדינה – יתוייק את ההצהרה בארכיב משרד החוץ. עם זאת התפלמס עם השמאל, כי מי שמטיף למשא ומתן עם אש"ף "עושה שטות כי הוא אומר לאש"ף שאינו צריך להשתנות ועמדותיו הנוכחיות קבילות."

שר החוץ ציין כי אין שינוי בעמדת ארצות הברית ואין בה נטיה ביחס לירדן. פרס דחה הצעה של בני שליטא (ליכוד) להודיע, כי כל עוד מתקיימת האלימות בשטחים לא יתנהל משא ומתן. הצהרה כזאת תשחק לידי הקיצונים שתכף יוכלו לקיים רמה מסויימת של אלימות וכך לשבש כל משא ומתן. אבל אילו התקיים משא ומתן – אפשר שלא היתה מתפתחת אלימות, ציין פרס, והזכיר כי גם בשנות הרגיעה לא גילה הליכוד ענין במשא ומתן.

הוא התפלמס עם בני בגין, "שייכנס לבית אביו וימצא כי מנחם בגין הסכים להועידה בינלאומית." על שטחים אפשר לוותר גם בלי ועידה בינלאומית, כך עשה בגין כשויתר על כל סיני.

פרס אמר כי מדינות מזרח אירופה קיבלו חופש פעולה כלכלי ומשוחחות עם שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, והצד המדיני ביחסים עימן נגזר מהענין הכלכלי. לא כן ברית המועצות, אבל גם בה מתחולל שינוי ניכר ו"עמנו נהגה מכבר". טובה ברית המועצות המנפפת רעיונות לשלום מאשר ברית המועצות העוסקת באספקת נשק.

ועד אגודת הסופרים "מצטער על האופן בו התגלגלה פרשת נתן זך"

"אם מישהו נפגע, מן הראוי למהר ולשכוח כדי לטהר את האווירה"

מאת סופר "הארץ"

ועד אגודת הסופרים פרסם אתמול גילוי דעת, שהתייחס לתגובות ולאיזכורים מאז קיבל הוועד גינוי נגד נתן זך, בחודש שעבר ספטמבר.

חברי ועד האגודה חזרו ואישרו כי "היה צורך בתגובה חריפה לדבריו של זך, אולם התגובה היתה צריכה להיות גם אחידה, על דעת כל החברים".

יושב ראש הוועד יעקב אורלנד, חזר והבהיר כי לא ייחס לחברי ועדת הניסוח, סגנו דוד ובדציון תומר, ניהול "התחשבנות אישיים" עם זך, כפי שפורסם בעיתונות.

בגילוי הדעת שפורסם אתמול, צויין כי כל הצדדים מצטערים על האופן בו נתגלגלו הדברים, "ואם מישהו נפגע מכך, מן הראוי למהר ולשכוח זאת, כדי לטהר את האווירה".

ועד אגודת הסופרים, גיבש במקביל את דרכי פעילותה של ההנהלה עד לוועידה השנתית, שתתקיים בתחילת אפריל 1989. הוסכם כי חילוקי דעות שיתגלעו בנושאים שונים, יועברו להכרעתו של עורך דין אלי זוהר, היועץ המשפטי של האגודה. ההחלטה התקבלה פה אחד.

קבוצה של פעילי השכונות, תומכי מפלגת העבודה בירושלים, בראשותה של סעדיה מרציאנו, באה לביתו של ראש הממשלה יצחק שמיר, כשבידיהם דליי מים ותופרי חיתוי. המפגינים התכוונו לשטוף את הכניסה לביתו של שמיר, בהסבירם כי פעולתם היא מחאה על הברוחותיהם של שמיר ומנהיגי הליכוד, המובילים לאלימות ולהסתה. במקום התפתחה מהומה כשאנשי הביטחון ליד בית ראש הממשלה ניסו לסלק את המפגינים שנמלטו. אנשי הביטחון התקיפו בחקירת מספר צלמים שהגיעו למקום. בתמונה: השטיפה בעיצומה. (צילום רחמים ישראלי)

הסטודנטים בירושלים ישביתו הלימודים אם ייפגעו מעיצומי העובדים

מאת לילי גלילי

הסתדרות הסטודנטים בירושלים שוקלת השבתת פתיחתה של שנת הלימודים באוניברסיטה העברית, אם יפגעו עיצומי העובדים באיכלוס מעונות הסטודנטים בבירה.

יו"ר ההסתדרות, גב' ליסובסקי, אמר, כי במקרה זה, סובלת ירושלים מבעיה יחודית, באשר כ־5000 סטודנטים מתגוררים במעונות, ועלולים להישאר ללא קורת גג.

היום ייפגשו ראשיהם של כל תאי הסטודנטים באוניברסיטה העברית לדיון ביציאה להפגנות מול משרדי האוצר והחינוך, כשל הפגיעה בציבור הסטודנטים.

במברק לשר האוצר, משה נסים, ביקש אתמול ליסובסקי פגישה עם השר לבירור הדרכים למנוע הפרעות לפתיחת שנת הלימודים.

תוכניות בניה בסכום של 280 מיליון דולר בראש העין

(ע). ראש העין תהפוך תוך חמש שנים לעיר עם אוכלוסיה של יותר מ־20 אלף תושבים, זאת לאחר ביצוע תוכנית להכפיל את מספר יחידות הדיור במקום, בהשקעה של 280 מיליון דולר. פרטי התוכנית נמסרו אתמול על ידי ראש המועצה של ראש העין, יגאל יוסף, במסיבת עתונאים בתל־אביב.

שופט הורה לתושבי ניר צבי להסיר לפי שעה המחסום בדרך לפרדס שניר

קבע כי המחסום הוקם כחוק – אך עד שתסלול עיריית לוד דרך שתקשר את השכונה הערבית עם לוד יוכלו התושבים לעבור בישוב היהודי

מאת נורית כאותי
סופרת "הארץ"

שופט בית משפט השלום ברמלה, אברהם ביזור, הורה אתמול לתושבי ניר צבי להסיר את המחסום שהציבו בין ישובם לשכונה הערבית פרדס שניר. השופט החליט על כך בעקבות צו מניעה שהוציאו תושבי השכונה הערבית בלוד, לאחר שתושבי ניר צבי חסמו את הדרך המקשרת בין ישובם לפרדס שניר.

לפני כשבועיים נחסם המעבר בגמרי ביטון והקשה על נגישות התושבים מפרדס שניר עם העיר לוד.

השופט קבע בהחלטתו כי על תושבי מושב ניר צבי לפתוח המחסום כדי להקל על התושבים בימי המעבר וכדי לתת שהות בידי עיריית לוד לסלול דרך חלופית. כן קבע השופט כי התושבים יהיו רשאים לחסום את הדרך ב־10 לאפריל וכי פעלו כחוק כשחסמו הדרך. כן קבע השופט כי לתושבי השכונה הערבית אין זכות בדרך זו, אך יש להתחשב עם התושבים עד שיימצא פתרון.

כאמור הדרך עוברת בשטחים פרטיים השייכים לתושבי המושב.

כעת שוקלים תושבי מושב ניר צבי לפנות לבית המשפט המחוזי.

ערך את העמוד: יצחק לאור

שופטו של ולרשטיין נזף בסניגוריה: למה אי אפשר להסתפק ב"לא מודה"?

(ע). פנחס ולרשטיין, ראש המועצה האזורית מטה בנימין, כפר אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים בכתב האישום, המייחס לו הריגת נער ערבי מהכפר ביתין ופציעת חברו.

פרקליטיו, עורכי הדין אורי וגמן ודוד רותם, הגישו לשופט עזרא הדיה מסמך מפורט ובו תגובתו של ולרשטיין לכתב האישום נגדו. הפרקליטים אומרים כי כל אשר עשה ולרשטיין מרגע שירה באוויר לראשונה, היה מתוך צורך לעמוד על נפשו ולמנוע נזק חמור מעצמו, כאשר האיום היה קיים בפועל וקרוב מרי בעת שנקט ולרשטיין באמצעי התגוננות, ובלית ברירה עשה להגנתו, במצב אליו נקלע, בעל כרחו.

מתנחלים מהגדה ומעפרה באו בבוקר לבית המשפט המחוזי בירושלים, לעודד אותו בפתיחת משפטו.

השופט מתח ביקורת על סניגוריו על מסמך התגובה שהגישו לו: "כל זה היה מיותר. הייתם צריכים להגיד לא מודים בעובדות ולנהל משפט", הסביר השופט הדיה לסניגור וגמן.

היה זה לאחר שוגמן הבהיר באולם בית המשפט את הסתייגויות הסניגוריה מכתב האישום כשהוא מפרט לגבי כל סעיף בכתב האישום אם הנאשם מודה באותו סעיף או כופר בו. בתגובתו של ולרשטיין לגבי כתב האישום מפורטת למעשה גרסתו לגבי האירוע שארע במבואות הכפר ביתין בחודש ינואר השנה.

"המחוקק לא התכוון שאנשים הנמצאים בחקירה יהיו זכאים לביקורי קרובים"

טוען נציג היחידה המרכזית במשטרת ת"א בערר לביהמ"ש המחוזי על אישור ביקורי קרובים לחמשת החשודים בהצתת הצריף באור יהודה, שבה נהרגו שלושה פלשתינאים

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב יצטרך לקבוע אם אנשים הנמצאים בחקירה בתנאי מעצר, זכאים לביקורי קרובים, מעבר לנהלים הקבועים.

החלטת בית המשפט תינתן עם סיום הדיון המשפטי בערר שהגישה היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל אביב על החלטת בית משפט השלום בתל אביב בדבר מתן ביקורים לחמשת החשודים בפרשה של הצתת הצריף באור יהודה, בזמן היותם במעצר לצורכי חקירה. באותה הצתה נספו – כזכור – שלושה פועלים פלשתינאים.

מפקח יוחנן באנון, סגן ראש חוליית התשאול, טוען בערר, כי תקנות בתי הסוהר קובעות לגבי אסיר שטרם נגזר דינו, כי הוא זכאי לקבל מבקרים אחת לחודש, החל ממועד קבלתו לבית הסוהר.

"המחוקק לא קבע ואף לא התכוון שאנשים הנמצאים בחקירה יהיו זכאים לביקורי קרובים", מציין מפקח באנון בערר.

הטענה העיקרית בערר היא, כי בעבר נעשו נסיונות רבים לשיבוש הליכי משפט וחקירה מצידם של החשודים וקרובי משפחותיהם, והחשש הוא כי מפגש שכזה בין החשודים לבין קרוביהם עלול לחבל בחקירה.

מפקח באנון מציין, כי רק למשטרה ישנה סמכות בנושא ביקורים או זכויות אחרות של אנשים הנתונים במעצר, ולכן סבורים במשטרה כי לא יכולה לעמוד החלטה אחרת שתחייב אותה לפעול לפי החלטת בית משפט השלום.

החלטת בית המשפט תינתן ביום ד'.

פמליית דוד לוי נבהלה מרובה מאולתר נגד ציפורים

מאת נורית אמיתי

בהלה נגרמה אתמול זמן קצר לפני שביקר סגן ראש הממשלה דוד לוי בשכונת ג'ווריש ברמלה, לאחר שעל גג אחד הבתים אותר מיתקן דמוי מאולתר.

המיתקן הורכב מחלקי עץ ומתכת והוא סולק מהמקום במהירות.

בעקבות חקירת המשטרה והסריקה במקום נעצרו ארבעה בני אדם שהיו במקום. ברשות אחד מהם נמצא סם החשוד כחשיש. מחקירתם התברר, כי הרובה המאולתר היה שייך לאחד מהם ונועד לציד ציפורים ולא היה קשר בינו לבין ביקור השר במקום.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

המהנדס **נפתלי ליברייך**

ההלויה תתקיים היום יום רביעי א' חשון תשמ"ט 12.10.88 בשעה 15.30
בבית העלמין צור־שלום
יוצאים מבית המנוח בשעה 15.00 רח' אהרונ 25, קריית־מוצקין
נא להמנע מביקורי תנחומים

המתאבלים: אשתו: יהודית
בנו וכלתו: יצחק וחנה
בתו וחתנה: יונה ווויליאם סוייר
נכדיו: מרק, מאיה, מייקל, שירה, רז ומישל

יקירנו

אליהו רוקה ז"ל

איננו

ההלויה תיערך היום יום ד', 12/10/88 בשעה 1.30 אחה"צ
בבית העלמין הדרום (גבול בת־ים חולון) בשער החדש

שרה רוקה
דוד, דפנה ויורם אשכול
וכל בני המשפחה

לישראל בן יהודה
מנכ"ל פרוטרום

משתתפים באבלך הכבד על מות אמך

מלכה ז"ל

DR. JOHN AND MAYA FARBER
JOHN ORAM
ICC INDUSTRIES INC. NEW YORK

ברוך דיין האמת

אברהם זוסמן כהן

הלך לעולמו בשיבה טובה

ההלוויה תצא היום, יום רביעי, א' בחשון התשמ"ט (12.10.88)
בשעה 14.00 מבית המנות ברח' נורדאו 54 הרצליה ב'
ותגיע אל בית העלמין ברח' פינסקר בהרצליה בשעה 15.00

המתאבלים:
רעיתו: יוכבד זוסמן כהן
בתו: בלה גרופל וב"ב
בנו: מאיר זוסמן כהן וב"ב

לישראל בן יהודה
מנהל פרוטרום

משתתפים באבלך במות

א מ ך ז"ל

יוסף גבע
מ"מ יו"ר מועצת המנהלים וחברי המועצה
חבריך לעבודה
בתעשיות אלקטרוכימיות (פרוטרום בע"מ)

כ.צ.ט בע"מ

חבר העובדים והמנהלים

מרכינים ראשיהם ומשתתפים
באבל המשפחה על פטירת
יו"ר מועצת המנהלים של חברתנו

אברהם זוסמן כהן

לשרה רוקה
ומשפחת אשכול

משתתפים באבלכם במות האב

אליהו רוקה ז"ל

משפחת פרסובסקי

במלאת שנה לפטירתו של

ד"ר **שלמה שביט ז"ל**

תתנך תורשה על שמו ביום א' 16.10.88.
המפגש בשעה 13.45 בתחנת הדלק של נווה־אילן
לאחר מכן נעלה לקברו בשעה 15.00 בהר המנוחות
בגבעת שאול בירושלים

המשפחה

לשרה רוקה
דוד אשכול
דפנה ויורם

אתכם במות האב והסבא

אליהו רוקה ז"ל

צוות העובדים ב"לוגוס"

למשפחת פרידמן

אתכם באבלכם על מות

משה פרידמן ז"ל

ז'יז'י ואורי הרפז
עדנה וזהר גולדברג

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעבון
03־38 38 38

גם אנשי הימין בצ'ילה עורקים ממחנה פינושה

סנטיאגו (ע"ד וע"צ). בעלי־הברית של גנרל אוגוסטו פינושה מקרב המחרים אנשי הימין בצ'ילה, נוטים לנטוש אותו, לאחר שנחל תבוסה דרמאטית במשאל־העם שנערך על־פי יוזמתו.

5 מפלגות של הימין תמכו בפינושה, כאשר ביקש להאריך את תקופת שלטונו הנמשכת זה 15 שנה, ב־8 שנים נוספות. הוא הפסיד במערכה בהפרש של 12%, מה שידוע כנראה את תומכיו.

הגנרל, שהתרגל להתקפות מהשמאל, הראה בה רוגז בצאתו, נתקל עתה בביקורת מבעלי־בריתו האידיאולוגים.

הראשון בתנועת הימין שפנה לו עורף בפרהסיה היה אנדרס אלאמנד, המזכיר הכללי של מפלגת ההתחדשות הלאומית, המייצגת את העילית של בעלי הקרקעות וחלק גדול מקהיליית אנשי העסקים. אלאמנד, הנחשב ככוכב עולה בזירה הפוליטית, הטיל את האחריות של התבוסה בקלפיות על פינושה ודחה את הרעיון לשינוי החוקה, כדי שפינושה יוכל להיות מועמד בבחירות חופשיות.

משקיפים מדיניים אומרים, שדברי אלאמנד מבהירים מעל לכל ספק כי מגזרים חשובים בימין רואים בפינושה כוח שאבד עליו הכלח.

מבסיאגנו נמסר, כי עשרות מתומכי פינושה הפגינו ביום ב' בשכונת פאר של הבירה. נהגים שסירבו לקבל מידי המפגינים כרוזים למען הרודן הצ'יליאני, הותקפו, חלונות מכוניותיהם נופצו, והמשטרה לא נראה אף לא שוטר אחד.

בכירים בשלטון הצ'יליאני אמרו, כי גנרל פינושה, החייב לפרוש ב־1990, עשוי להיות באותה שנה מועמד של הכת הצבאית בבחירות לנשיאות. אם ינצח, ימשיך לכהן כנשיא צ'ילה עד 1997.

אגב, החוקה שהונהגה בצ'ילה על־ידי המשטר הצבאי ב־1981 אינה מאפשרת לגנרל פינושה להיות מועמד בבחירות חופשיות לנשיאות, אך שר ההגנה, תת אדמירל פטריציו קארבאחאל, אמר: "אפשר לשנות הוראה זו". לדבריו, יוכל פינושה להיות מועמד, בתנאי שיתפטר מכהונתו ומתפקידו לפני עריכת הבחירות. "קיימת גם אפשרות לתיקון החוקה", הוסיף האמר השר.

ישראלים, סובייטים וסינים ביקרו באין מפריע במעבדות גרעיניות סודיות של ארה"ב

שירות "ניו־יורק טיימס"

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). חוקרים של הקונגרס מצאו הוכחות, שמבקרים מארצות זרות, ובכללם באלה החשודים שהם סוכני ביון, הורשו להיכנס על בסיס שוטף למעבדות הנשק הגרעיני של משרד האנרגיה האמריקאי.

בדיווח שפירסם אתמול מבקר הקונגרס (בשמו הרשמי, "משרד החשב הכללי"), נאמר כי בין הארצות היו בריה"מ, סין, ישראל והודו. בכמה מן המקרים נמשכו הביקורים שבועות מספר.

החוקרים לא יכלו להוכיח, אם מידע רגיש או מסווג הגיע לידי הארצות משלוש מעבדות של משרד האנרגיה, שתיים במדינת ניו־מקסיקו, ואחת בקליפורניה.

בבריה"מ פורסם בראשונה תצלום של קברי־המונים מתקופת הטרור הסטאליני

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בפעם הראשונה הותר לעיתון סובייטי לפרסם תצלום קברות המונים ובהם מאות שלדים המונחים זה לצד זה באזור היערות קורופאטי, ליד העיר מינסק שברוסיה הלבנה. כל הקורבנות הללו הוצאו להורג ביריה בעורפם.

בהתאם לפרסום בשבועון "אוגוניוק", נתגלו עד כה באזור קורופאטי 510 קברים, שבכל אחד מהם 200 שלדים. בסה"כ התגלו 102,000 שלדים.

בפולין רואים בפרסום פרשת קורופאטי הוכחה נוספת לאשמת בריה"מ ברצח 4,200 קציני צבא פולין באביב 1941, ביער קאטין.

לופטהאנזה מרחיבה את ביה"ס לטיסה ואת צי המטוסים שלה

מאת א. קרן, סופר "הארץ"

810 מיליון מארק תשקיע חברת התעופה המערב־גרמנית "לופטהאנזה", לרכישת מטוסים חדשים ולהרחבת בית הספר לטייס שלה. ד־61.4 מיליון מארק יושקעו בהקמת מסוף מטען בנמל־התעופה החדש, מינכן 2.

המסוף החדש אמור להתחיל לפעול עם פתיחתו של מינכן 2, בשלהי 1991. "לופטהנזה" מעריכה, כי ב־1996 יטפל מסוף זה מדי שנה ב־220 אלף טונות מטען, לעומת 40 אלף טונות שטופלו בנמל־התעופה מינכן ב־1987.

[illegible] "לופטהנזה" [illegible] את בית־הספר לטייס שבברמן, הוא יוכל לאמן 330 חניכים, במקום 170 עד כה.

מבקר המדינה המערב־גרמני מוקיע בזבוז כספים ע"י משרד החוץ

ע"צ (ע"צ). השגרירות והנציגות של מערב־גרמניה במוסקווה מחזיקה בכ־50 דירות מיותרות, מסר אתמול מבקר המדינה של מערב־גרמניה. בדו"ח שפורסם בבון, מבקר המדינה מתח ביקורת חריפה על הצורה בה מטפלים פקידי משרד החוץ בכספי הציבור.

דובר של מבקר המדינה מסר, כי מערב־גרמניה תוכל לחסוך כ־600 מיליוני מארק לשנה, אם משרדי הממשלה יפעלו על־פי המלצותיו, דבר נדיר למדי.

התפטרה ממשלת צ'כוסלובקיה

פראג (ע"ר). ממשלת צ'כוסלובקיה כולה התפטרה אתמול, בעוד מנהיגי המפלגה הקומוניסטית דנו בחילופי גברי, שידגישו כנראה את החלטתם לא לבצע רפורמות מרחיקות לכת נוסח בריה"מ.

סוכנות הידיעות הצ'כית הרשמית מסרה אתמול, כי נוסף להתפטרות ראש הממשלה לובומיר שטרוגאל, נתקבלה התפטרותם של כל 20 חברי ממשלתו.

מנהיג המפלגה, מילוש יאקש, מסר למושב הוועד המרכזי, כי יחולו שינויים נוספים בהנהגה.

דיפלומטים מערביים אמרו כי הם מסופקים אם שינויים אלה יביאו לשינוי בעמדה השמרנית של ההנהגה.

פרישתו של שטרוגאל היתה מהלומה קשה לאלה שקיוו לביצוע רפורמות כלכליות ופוליטיות מרחיקות לכת, כפי שהן מיושמות עתה בבריה"מ.

הדולר ירד בטוקיו

טוקיו (ע"ר). שער הדולר ירד אתמול ירידה ניכרת בטוקיו ונסגר על 131.15 ין לעומת 132.40 ין ביום שני, ו־1.8510 מארק לעומת 1.8550 מארק ביום שני.

משך זמן קצר אף ירד הדולר מתחת ל־131 ין, בראשונה מאז סוף יולי, אולם לאחר מכן התאושש במקצת.

שערי המניות בטוקיו עלו ב־0.78%. המדד ניקיי עמד על 27,470 נקודות.

בקשה לביטול חסינות לה־פאן

שטרסבורג (ע"צ). ממשלת צרפת הגישה לפרלמנט האירופי בשטרסבורג בקשה רשמית לביטול חסינותו [illegible] הקיצוני ז'אן־מארי לה־פאן בכלל [illegible], שעורר שלמוס חריף [illegible] בספטמבר ביקש לה־פאן לשים ללעג את השר לשירותי הציבור בממשלת צרפת, מישל דירואסה, בהכריזו אותו כ"דירואסה־מישרפה".

בקשת צרפת לביטול חסינותו של לה־פאן תידון ככל הנראה ב־14 בנובמבר בפרלמנט האירופי.

עד כה ניאות פרלמנט זה להסיר את חסינותם של צירים אשר נגדם הועלו האשמות פליליות, אך דחה כל בקשה לביטול חסינות עקב האשמות בעלות אופי פוליטי.

בריה"מ וארה"ב דנות בהגבלת מכירת טכנולוגיה של טילים

חברה־בת של "פיאט" מסייעת למצרים בייצור טיל לטווח של 1,000 ק"מ

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). סוכנות הידיעות הסובייטית "נובוסטי" מסרה כי במסגרת שיחות על הגבלת מרוץ החימוש קיימו נציגי בריה"מ וארה"ב דיונים שמטרתם לחייב את שתי המעצמות להטיל הגבלות על יצוא טכנולוגיה לייצור טילים לטווח מעל 300 ק"מ, או מסירת ידע לצורך ייצורם של טילים שטווחם מעבר ל־300 ק"מ.

במסגרת דיונים אלו נודע על תלונה של ממשלת ארה"ב לממשלת איטליה בעקבות מידע על שיתוף פעולה טכנולוגי בין חברה איטלקית בשם "סניא", חברה־בת של קונצרן "פיאט".

החל משנת 1983 שיתפה "סניא" פעולה עם תעשיית הנשק של ארגנטינה בייצור טיל לטווח 800 ק"מ בשם "קונדור־2". שיתוף הפעולה הופסק בתחילת שנת 1986 בשל קשיים כספיים של המפעל בארגנטינה. החברה האיטלקית העבירה את הידע שצברה לתעשיית הנשק המצרית לצורך ייצור טיל בשם "באדר 2000".

החברה האיטלקית העבירה, ללא קבלת הסכמה מארה"ב, טכנולוגיה למצרים. בסוף 1987 ביקשה ממשלת ארה"ב מממשלת איטליה להפעיל על "פיאט" את השפעתה לצורך הפסקת העברת רכיבים לייצור הטיל "קונדור 2000".

באפריל 1988 החליטה ארה"ב לבטל את תלונתה, על רקע הסכמת ממשלת איטליה להתיר הצבת טייסת של 72 מטוסי "פ־16", שארה"ב תיאלץ לפנות מספרד.

מצרים תסייע לשירותי הביטחון של עיראק

קאהיר 11 (ע"מ). שר הפנים המצרי, זכי בדר, אמר כי משרדו יעשה כל אשר ביכולתו לסייע בידי שירותי הביטחון של עיראק. השר אמר זאת במהלך קבלת פנים שערך לקבוצה של קציני משטרה עיראקים בתום קורס הדרכה שלהם במכון לזיהוי פלילי בקאהיר.

מדענים השיגו טמפרטורות שיא בניסוי שנעשה בהתכה גרעינית

החום שנוצר עז כמעט פי 10 מזה של השמש

לונדון (ע"ר). מדענים אירופיים, העוסקים בפיתוח צורה מתקדמת של אנרגיה גרעינית, הודיעו ביום ב' כי עלה בידם להגיע עד לטמפרטורה של יותר מ־100 מיליון מעלות צלסיוס, שלא הושגה בעבר. טמפרטורה זו היא בעלת ריכוז חום של כמעט פי 10 מזה של השמש.

ג'ון מייעל, דובר הפרוייקט, ציין כי פריצת הדרך הושגה בסדרה של ניסויים, שנועדו להפיק אנרגיה על ידי יצירת תגובה גרעינית בדומה לזו המתהווה בליבת השמש.

הניסויים, שבוצעו על ידי מדענים מ־14 מדינות אירופיות, בקולהם שליד אוקספורד, נועדו לאפשר את השתלשות המדענים על התהליך הסבוך של הכשרת הקרקע לניצול אנרגיה זו להפקת החשמל.

"יהיה זה מקור חדש של אנרגיה", אמר מייפל והוסיף כי המדענים השיגו פריצת דרך משולשת: הם יצרו טמפרטורות שיא, קיימו אותה במשך פרק זמן של יותר משניה והצליחו להביא להתכת חלקיקי הגז ברחיבות הדרושה — דלילות השלה פי 100 אלף על זו של האוויר.

הדאלאי לאמה "אינו רצוי" בשלוש מדינות סקנדינאוויה

בלחצה של סין בוטלו כל הפגישות הרשמיות עם מנהיגה הרוחני של טיבט

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מנהיגו הרוחני של העם הטיבטי הגיע בראשית השבוע לשטוקהולם, לסיום ביקור בשלוש מדינות סקנדינאוויה: דנמרק, נורווגיה ושוודיה. בלחצם של משרדי החוץ בשלוש המדינות, בוטלו כל הפגישות הרשמיות. עם הדאלאי לאמה ואף לא אישיות אחת הנושאת במעמד רשמי כל שהוא הסכימה להיפגש עם הדאלאי לאמה.

הביקור תוכנן שנה מראש וכלל פגישות בדרג רשמי למחצה עם מנהיגי מפלגות האופוזיציה. כאשר נודע לשגרירויות סין בשלוש מדינות סקנדינאוויה על תכנית הביקור, הוזהרה מפני עריכת שיחות או קבלת פנים לדאלאי לאמה כצער עין לסין.

שבועות מספר לפני תחילת הביקור, נמסר בזה אחר זה על ביטול הפגישות שנועדו לדאלאי לאמה.

מדינות סקנדינאוויה המתיימרות לשמש "מצפון העולם" ולהטיף מוסר לישראל על דיכוי העם הפלשתינאי, נבהלו מאיומיה של סין. בעוד שנציג אש"ף פארוק קאדומי זוכה לפגישות עם שרי החוץ של דנמרק, שוודיה ונורווגיה, ההדרה משרדי החוץ בסקנדינאוויה נציגי ציבור שלא להיפגש עם הדאלאי לאמה.

בכל הנראה, התנה הביקור בהתחייבות של הדאלאי לאמה שלא לדון בעת ביקורו בנושאים מדיניים. במסיבת עיתונאים בשטוקהולם סירב הדאלאי לאמה להשיב לשאלות בנושא כיבוש טיבט ע"י סין, בנימוק כי ביקורו נושא אופי דתי. כמה מעיתוני סקנדינאוויה ערכו הקבלה בין קבלת הפנים הנלהבת לה זכו ערפאת וקאדומי בביקוריהם בסקנדינאוויה, לבין התייחסות אל הדאלאי לאמה כאל "מצורע" פוליטי.

מצרים מיישמת שלב א' בשילוב מערכות ההגנה האווירית שלה

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

מצרים החלה ליישם את השלב הראשון של תכנית הפיקוד והשליטה האוטומטית המקשרת בין כל אמצעי ההגנה האווירית והמכסה את כל הגבהים הפרוקים. זאת גילה סגן ראש הממשלה ושר ההגנה המצרי, מרשל אבו גזאלה, בתימרון של כוחות ההגנה האנטי־אוויריים לרגל "נצחון אוקטובר". אבו גזאלה ציין, כי בשנים הקרובות תכלול התכנית גם את מטוסי המודיעין האווקאס.

מפקד הצי המצרי, גנרל מוחמד שריף אל־אהרק, קרא אתמול לגיבוש תכנית ביטחונית מאוחדת לכל המדינות הערביות השוכנות לחופי ים סוף. הוא ציין, כי חיל־הים המצרי בנה יחידות חדשות בסיוע ארה"ב וכי התעשיה הצבאית המצרית החלה לייצר את הנחתת הימי הראשון בקוטר 23 מ"מ.

דנמרק מציעה סיוע ישיר למורדים באפגניסטאן

קופנהאגן (ע"צ). ממשלת דנמרק, המורכבת ממפלגות של המרכז והימין, הציעה להקים בית־חולים שדה ומרפאה, כדי להכשיר צוותים רפואיים בצפון אפגניסטאן, בקרבת גבול פקיסטאן, אזור הנשלט על־ידי המורדים המוסלמים, נודע ממקור רשמי בקופנהאגן.

שר החוץ, אופה אלמאן־ינסן, ביקש אור ירוק מוועדת הכספים של הפרלמנט, כדי להקציב 5.8 מיליוני כתר למבצע זה, באמצעות הוועדה הדנית למען אפגאניסטאן.

"זוהי הפעולה היסטורית, שכן זו הפעם הראשונה שדנמרק תומכת רשמית במורדים המוסלמים האפגאניים", מסר יו"ר הוועדה, ד"ר יורגן רדיאל.

מחר — פרס נובל לספרות

שטוקהולם (ע"ר וע"צ). שמו של חתן פרס נובל לספרות 1988 יפורסם מחר בשעה 14.00 (לפי שעון ישראל), על ידי מזכיר האקדמיה השוודית לספרות.

הפרס, שהוענק אשתקד למשורר האמריקאי ממוצא סובייטי, יוסף ברודסקי, יהיה השנה בן 2.5 מיליון כתרים שוודיים (390,000 דולר).

השנה הוגשו שמותיהם של מועמדים רבים לפרס, אולם בניגוד לעבר, לא היו הדלפות, ואיש אינו יודע מי עשוי לזכות בפרס.

בכל זאת מוזכרים שמות שונים, ביניהם הסופר הצ'כי מילאן קונדרה, הבריטי יליד־טרינידאד ו.ס. נייפול ונאדין גורדימר מדרום־אפריקה.

יתר חתני פרסי נובל יוכרזו בשבוע הבא בשטוקהולם — לרפואה, פיסיקה, כימיה וכלכלה.

ערך את העמוד: אריה השבוה

נחנך בית האופרה בקאהיר

קאהיר (ע"ר). בתצוגת זיקוקין די־נור מעל לנילוס חגגה מצרים ביום שני בית אופרה חדש בקאהיר — הפרוייקט היפאני הראשון בתחום הסיוע התרבותי במזרח התיכון.

להקת תיאטרון הקאבוקי היפאני הציגה ותזמורת מצרית ניגנו בפתיחה החגיגית של תשלובת האמנויות באי זאמאלק, שהקמתה עלתה 50 מיליוני דולר. "ארמון התרבות" בן 7 הקומות הוקם במקום בית האופרה הישן של קאהיר, שנבנה ב־1869 לרגל פתיחת תעלת סואץ, ועלה באש ב־1971.

הרעיון עלה כאשר הנשיא מובארק ביקר ב־1983 בטוקיו, הבניה הוחלה שנתיים לאחר מכן.

"זהו אחד הרגעים היפים בחיי", רשם מובארק בספר האורחים. "המתנתי זמן רב כדי לראות את התגשמות החלום".

מובארק היה אורח הכבוד בקונצרט הפתיחה באולם הראשי שבו 1,200 מושבים, יחד עם נכבדים ערביים, כולל סגן נשיא עיראק ובנו. הנסיך טומוהיטו, ממשפחת קיסר יפאן, ביטל את תוכניותיו להשתתף, בשל מצב בריאותו של הקיסר הירוהיטו.

בתשלובת גם ספריה, גלריה לאמנות ואולמות להרצאות, וכן שני אולמות קונצרטים ותיאטרון תחת כיפת השמיים.

במקום ממואר נחנך בקאהיר בית־האופרה החדש, פרי פרוייקט יפאני. (תצלום: אי־פי)

ארמון חדש ייבנה לנשיא עיראק "לזכר הקורבנות"

בגדאד (ע"צ). עיראק מתכננת להקים ארמון נשיאות חדש, "לציון הקורבנות שהקריב העם העיראקי בימי מלחמת המפרץ" — נמסר אתמול ממקור רשמי בעיריית בגדאד.

כ־60 אדריכלים עיראקים וזרביים משתתפים במכרז לתיכנון הארמון החדש, שנועד להחליף את הארמון הנוכחי, שהוקם בראשית שנות ה־1950.

מקור מוסמך אמר, כי הרעיון הועלה על־ידי נשיא עיראק, סדאם חוסיין, בסוף השנה שעברה. הוא הוסיף ואמר, כי הפרוייקטים של האדריכלים, המונחים עתה בפני ועדה, שאבו השראה מרעיונות ומהערות שהשמיע הנשיא חוסיין בפגישה עם האדריכלים שנערכה לפני חודשים מספר.

ארמון הנשיאות החדש יוקם על שטח של 360,000 מ"ר, בתוך פארק גדול בבגדאד. יתכן כי ייקרא "אל־קאדיסיה", על שמו של קרב גדול בין הערבים והפרסים במאה ה־7.

לא נמסרו פרטים לגבי עלות הפרוייקט ומועד התחלת הבניה.

מסלקים האנדרטה של בורגיבה מלב טוניס

תוניס (ע"ר). פועלים החלו מפרקים אתמול את פסלו הגדול של הנשיא לשעבר, חביב בורגיבה, בקצה השדרה הראשית בתוניס, כדי לפנות את המקום לפסל שייצג את עידן הנשיא הנוכחי, אל־עבדין בן עלי.

הפסל, בו נראה חביב רוכב על סוס, מוצב בקצה שדרות חביב בורגיבה, הוקם שם ב־1980. מקורות רשמיים אמרו, כי הפסל יועבר למקום פחות בולט, בנמל תוניס, כעשרה ק"מ ממרכז העיר.

פסלים אחרים של בורגיבה סולקו בערי מחוז, מאז הודח אותו בן עלי מהשלטון בנובמבר אשתקד.

בורגיבה חי כיום בבדידות באחוזה במונסטיר, פרבר דרומי של תוניס.

עומדים לרכוש מטבח?

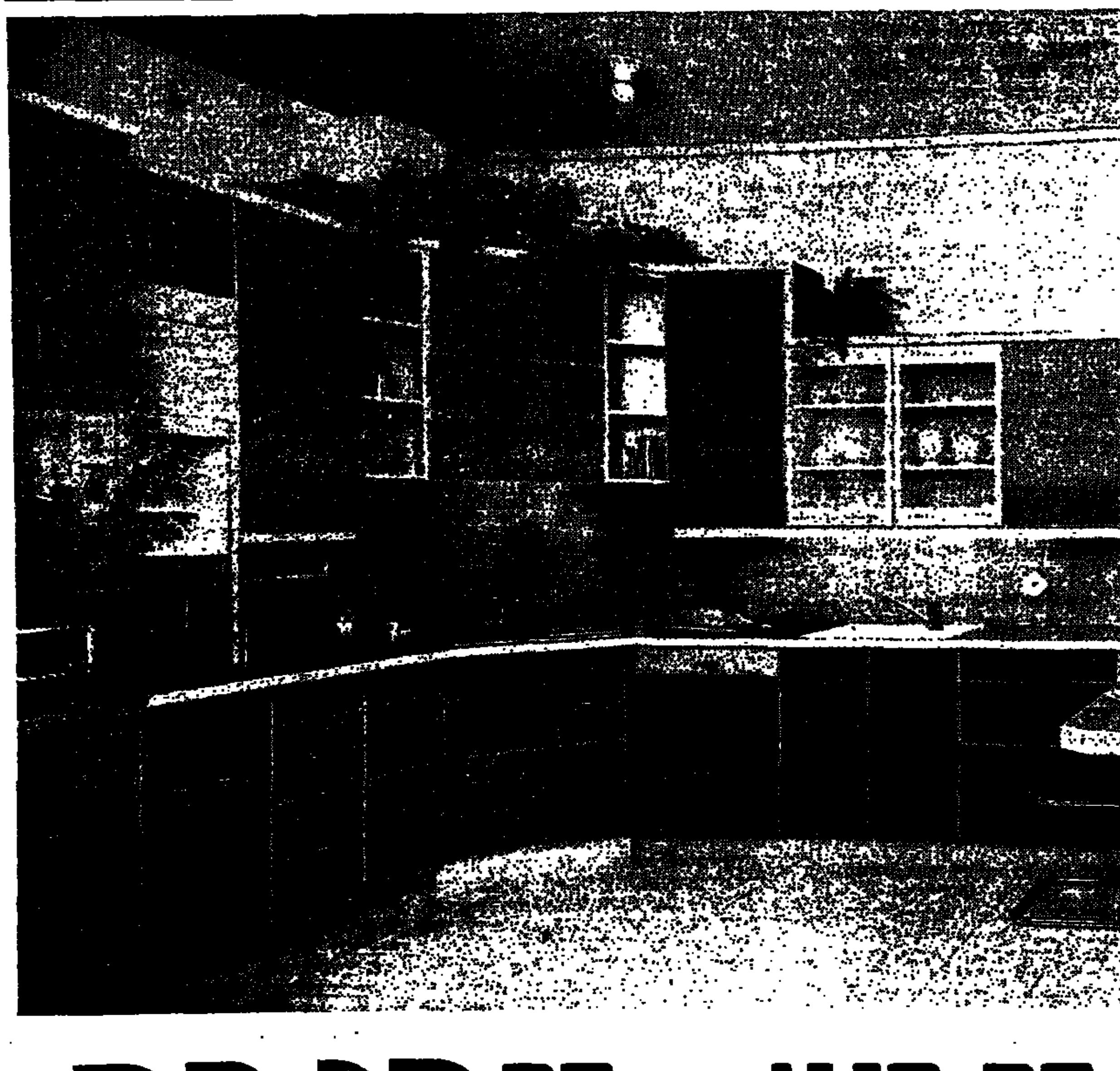

רק רגע... רק רגבה

*מבצע מיוחד
לרגל תערוכת רהיטי ישראל '89
הזמן עכשיו מטבח רגבה
וזכה בשוברי קניה עד 1000 ש"ח
למוצרי תדיראן
מקררים, תנורי אפיה, מדיחי כלים, מיקרוגל, כיריים בילד־אין.

חדש! מטבחים בצבע אפוקסי.
מסלול מיוחד לארכיטקטים!

*כפוף לתקנון המבצע, פרטים בסוכנויות

6 שנות אחריות

סוכנויות המפעל:
תל־אביב — ככר המדינה, רח' ה' באייר 60, טל' 449648, 03-449601
פתח־תקווה — צומת סגולה, רח' טיית 11, טל' 03-900648
בני־ברק — רח' הירקון 23 א', טל' 702967, 03-702908
ראשל"צ — רח' רוטשילד 117, טל' 03-9657527
רחובות — רח' הרצל 125 (קומה ב) טל' 08-451510
השרון — רעננה - אחוזה 152 (מעל בל"ל) טל. 441378, 052-441267
נהריה — רח' קראוזה 1, פינת שטמפר, טל' 053-342262
חיפה — רח' הרצל 26, טל' 04-644468
ירושלים — רח' שלומציון המלכה 16, טל' 02-226963
באר־שבע — פסג' רסקו, טל' 057-77988
אילת — מרכז הבניה, טל' 059-78114-5

מנהיגות המערך מדברת אליך אמת

ביום ד', א' חשון, 12.10.88

סיורים ויום בישוב

בחיפה עם שר הכלכלה **גד יעקבי**
בירוחם ובעודד עם שר הקליטה **יעקב צור**
בדימונה עם סגן השר **אברהם כץ-עוז**, ח"כ **לובה אליאב**, ח"כ **בייגה שוחט**, ראש עירית אשקלון **אלי דיין**,
ראש מועצת שדרות **עמיר פרץ**, הח' **יוסל'ה בר-ציון** והח' **פימה פיינבלום** ("צבורי הנגב").
באור יהודה עם יו"ר הכנסת ח"כ **שלמה הלל**
בישובי המגזר הבדואי במחוז הצפון עם ח"כ **בנימין (פואד) בן-אליעזר**.
בבאר-טוביה ובישובי המגזר הערבי בנגב עם הח' **חגי מרום**.
ברעננה עם **נתי שרוני** ומטה המתנדבים

מפגשים

בחיפה עם שר הכלכלה **גד יעקבי** במלון "נוף" בשעה 17:00
בחיפה עם שר הכלכלה **גד יעקבי** בבית ההסתדרות בנוה שאנן, בשעה 20:00
בתל-אביב עם ח"כ פרופ' **דוד ליבאי** במלון "דבורה", בשעה 18:00

המערך
הדרך לפריצת דרך

כמו כן נערכים עשרות חוגי בית.
פרטים נוספים ניתן לקבל במטה ההסברה המבצעית.

هكذا من الأصل

مكان من الاصل

ספורט

בעריכת יואל ארדי

כדורגל

יגאל מנחם מנע מיבחן מביך נגד מכבי הרצליה

הבקיע את השער היחיד בהופעה הלא משכנעת

מאת משה הרינגמן
סופר "ספורט הארץ"

להיות "מלכה ליום אחד" הוא הפיתוי העומד בפני כל קבוצה מליגה נמוכה, המתבקשת לשמש יריבת מיבחן לנבחרת הלאומית במישחק של אמצע השבוע. הזימון אינו מסוכן במיוחד. במקרה הגרוע ביותר, יבקיעו שחקני הסגל שערים רבים, ואז יאמרו כולם כי היריב היה חלש. לעומת זאת קיים סיכוי לא מבוטל להפתיע את שחקני הסגל ולהיות לגיבורי לילה תורניים, לפחות בכלי התקשורת.

קבוצת בית"ר נתניה, מתחתית הליגה הארצית, הפתיעה לפני שבועיים בניצחון 2–0 על חניכי שניאור גרונדמן במישחק האימון הראשון של הצוות הלאומי החדש. אתמול, במבנן וינגייט, היה קרוב לכך מכבי הרצליה מצמרת ליגה א'. 68 דקות היתה הרצליה יריבה שקולה לסגל הלאומי, שיערוך בעוד שישה ימים את מישחק הבכורה בעונה זו, נגד מלטה בבאר־שבע. התוצאה היתה 0–0 כאשר יגאל מנחם, הלוחץ המצטיין של מכבי נתניה, פרץ "בסגנון אופייני" לרחבה ומקרוב הבקיע בבעיטה פשוטה אך נבונה ומתבקשת.

יגאל מנחם הציל את כבוד הנבחרת ומנע סנסציה מהשחקנים השאפתניים של הרצליה. לפחות פעמיים עמדו בפניהם הזדמנויות קורצות להבקיע את בני גינצבורג: בשלהי המחצית הראשונה ניגח הכדור לחוץ; בתחילת המחצית השניה הוא נבעט מקרוב סמוך לקורה.

לסגל היו, כמובן, הזדמנויות כפולות כפולה. הבולטות ביותר היו כדור למשקוף שבעט יהודה עמר מטווח רחוק במחצית הראשונה, וכדור לקורה שבעט לאחר ההפסקה אלי דריקס, המוזמן החדש לסגל.

לא תמיד זה מצליח

"לפעמים, מרוב שרוצים לנצח, זה לא יוצא", אמר בכבנת המאמן יעקב גרונדמן, בשיחה השיגרתית עם הכתבים בסיום המישחק. "זה עדיין הולך בקושי, ויש בעיה של תיאום כי השחקנים באים מקבוצות רבות. אך אני שואב עידוד מהלחימה והשאפתנות של השחקנים. ראיתי שהם משתדלים ורוצים לנצח. מישחק כזה היינו צריכים לנצח ללא מאמץ בהפרש כמה שערים".

הסגל פתח עם גינצבורג, שמעון מנחם, ניר אלון, זאנה, הלוי, שמעוני, עמר, אלי כהן, סיני, לוין, יגאל מנחם. במחצית השניה שולבו גם אילוז, מכלוף, פרסלני, בקברוך ודריקס. "יש לנו בעיה בקישור. היתה תנועה לא רעה במגרש, אך עדיין לא הולמנו על ההרכב מול מלטה", אמר גרונדמן, בעוד עמיתו יצחק שניאור יצא בדרכו לקפריסין כדי לעקוב היום אחרי מלטה.

היום אחר הצהריים, לאחר מישחק אימון נוסף עם הפועל חדרה (במבנן וינגייט), תהיה התמונה בהירה יותר.

חולון בגביע קוראץ'

מבחן ראשון לדאנקן בזירה יוונית לוהטת

אתונה (שרות "ספורט הארץ"). באולם "המרתף", הממוקם מתחת ליציעי איצטדיון הכדורגל של פאנאתינאיקוס, יקיים הערב (18.30 שעון ישראל) הפועל חולון את מישחק הבכורה שלו בגביע קוראץ', נגד פאנאתינאיקוס, בסיבוב הראשון. לחולונים יהיה זה מיפגש מחודש עם המיפעל האירופי ממנו נעדרו בעונה שעברה.

חולון הגיעה לאתונה כשבסגל שבעה שחקנים בריאים – עובדה העלולה להיות לה לרועץ. מה גם שמשחקים נגד יוונים, בביתם הרועש, אינם מסוג ההוויות המלבבות. הקהל היווני ידוע בקנאותו ומסוגל לערער את ביטחון אורחיו;

חולון עברה בסוף השבוע זעזוע. המאמן מארווין קסלר הודיע ובמקומו בא אייזון דאנקן. עבור דאנקן יהיה זה מבחן בכורה דווקא בזירה הבינלאומית הנועשת. דאנקן הצהיר, כי ישנה את סיגנונה של הקבוצה ההולנדית, ממישחק איטי שהיה נהוג בתקופת קסלר, למישחק מהיר. האם יאחוז הבילבול בשחקני חולון?

החמישיה של חולון תכלול ככל הנראה את בן מקדונאלד, ארל ויליאמס, ישראל אלימלך, גיא בוגין, ג'ונתן דלול.

הקבוצה היוונית כוללת בהרכבה שני שחקנים בין לאומיים, אלאנצאו ואנדריצוס. כן משחקים המתאזרח דייוויד סטאראבאקוס והמר אדגר ג'ונס.

גביע אירופה

בנצחון 5–0 מחקה ברמן את הפסדה במזרח ברלין

מאת זיגמונד שמיגלר

ויסבדן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שחקני ורדר ברמן הוכיחו אמש, כי קורצו מחומר של אלופים. לפני כחודש נכנעו 3–0 בדרבי נגד דינמו ברלין המזרח־גרמנית ורק מעטים, אם בכלל, העניקו להם סיכוי כלשהו לעלות לסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות.

אמש, במגרשם, הוכיחו אלופי הבונדסליגה, כי בכדורגל אין בלתי אפשרי. הם הביסו 5–0 את דינמו תוך תצוגה מרשימה. במחצית הראשונה עוד החזיקו האורחים מעמד ופיגרו 1–0 בלבד משערו של קצנוב בדקה ה־23.

המיתקפה הגדולה הולה במחצית השניה משערו של הרמן בדקה ה־55, נמשכה בדקה ה־62 משערו של רידלה ומשער של בורגסמילר בדקה ה־70 והסתיימה בקינות של שאף בדקה ה־90. השמחה הגדולה של שחקני ברמן, והבעת פניהם של המזרח גרמנים, היו אותות צבעים לדרמה שהתרחשה על כר הדשא. בסיבוב השני תתמודד אלופת גרמניה עם סלטיק גלזגו אלופת סקוטלנד.

שטוטגארט הצעירה בראש הבונדסליגה, השלימה ערב מוצלח למערב גרמניה כאשר עלתה לסיבוב השני בגביע אופ"א. שטוטגארט נוצחה אמש בהונגריה 2–1 (0–0) ע"י טאטאבאניה, אך נהנתה מניצחונה הביתי במיפגש הראשון 2–0. לטאטאבאניה הבקיעו סאמו (54) ושמידט (81), לשטוטגארט אלגוור (78 – בבעיטת 11 מ').

הערב יהיו חמישה מישחקים נוספים בסיבוב הראשון של גביע אופ"א: יובנטוס האיטלקית תארח את אוטולול גאלאטי מרומניה שניצחה במישחק הראשון 1–0; רומא תתמודד בחוץ עם נירנברג הגרמנית שהפתיעה באיטליה 2–1; באייר לוורקוזן, מחזיקת גביע אופ"א, תשחק בפורטוגל עם בלנשס שניצחה 1–0; פ.ס.ב. קלן תארח את אטווידאבו הבלגית עם יתרון 2–4; סלאוויה סופיה מבולגריה תארח את פרטיזאן בלגראד הבטוחה בעלייתה לסיבוב הבא לאחר הניצחון 5–0.

כדורגל

מנהל הפועל ת"א: צריך להעיף את מילר וברנשטיין

מאת פיני איתן
סופר "ספורט הארץ"

הפועל תל־אביב. הרוחות סוערות בעקבות התנהגותם של אלי כהן, יעקב סגל ושבתאי לוי בימים האחרונים בבית־ברנר: הנהלת הקבוצה גינתה שימוש באלימות וקראה לשחקנים לנהוג באיפוק. במקביל נעשים שם מאמצים למצוא פתרון לחובות הרובצים על הקבוצה. אמש התכנסה הנהלת הגג של הפועל ת"א והחליטה לאמץ רעיון הקמת עמותה למחלקת הכדורגל. הבוקר יפגשו נציגי הקבוצה עם עורכי הדין ארז ובאייר, כדי להסדיר את נושא העיקולים שהוטלו בשמם של שוער הקבוצה בעונה שעברה אריה אלטר, הלוחץ מיקי בך שטרית ומשה ויינקרנץ, שאימן את קבוצת הבוגרים.

מנהל הפועל תל־אביב, אלי איפלה, הביע מורת רוח מהמשבר ואמר: "בהפועל שורה הפקרות משך שנתיים. האחראים לה אלי מילר ומאיר ברנשטיין חייבים לעוף. הם לא רוצים שנצליח, כדי שלא יראו עד כמה גרועים הם היו. אני מקווה שמזכיר מועצת הפועלים, תדי קאופמן, יגלה אחריות ויתן לנו לנהל את המועדון בלי מילר וברנשטיין".

אתמול סיימה הקבוצה בתיקו 2–2 את מישחק האימון מול הפועל הרצליה מליגה א'. המישחק היה בהרצליה, שם יתמודדו התל אביבים ביום שישי בדרבי מול בית"ר. את השערים לאלוף הבקיעו יוסי אבוקסיס ואותנה לוי שבא מהפועל אשקלון ולא יוחתם. עודד מכנס שיחק וההחלטה הסופית לגביו נתונה בידי המאמן מאטיץ' שצפה בקלטות וידאו של הצגותיו. נעדרו שחקני הנבחרת משה סיני, אלי כהן ויוסי זאגה וכן יעקב אקסריו, רמי ארמה ויעקב סגל הפצועים.

הפועל פתח תקוה. אצל המוליך הלאומי נמשכים החיפושים אחר שחקן חיזוק, בעיקבות החזרתו של יוסי שושני לבאר־שבע. מזכיר האגודה, אורי קרני, מסר כי על המגעים עם אליאור ברגס מהפועל תל אביב הוא קורא בעיתונות. השבוע נבחן בפ"ת יוסי לוי ממכבי יפו, שהשאיר רושם טוב, ויוחתם כנראה בקבוצה.

● **שמשון תל־אביב.** הקבוצה סיימה 1–1 מישחק אימון עם מכבי שעריים ממנו נעדרו נוסף ליפתח הלוי שחקן הנבחרת, גם אבינעם עובדיה שסובל מזיהום ברגלו ושלמה מזרחי שמתח שריר. שניהם מתכוונים להופיע בשבת.

טניס / ריקליס הפרס הגדול

21 אסים לשחר על אולדריץ'

הישראלי (555 בדירוג העולמי) נכנע לידיבו הדרום אפריקאי (86 בעולם) במערכה הראשונה בשובר שוויון 12–14; ניצח בשניה 7–5 בקרב ממושך, ואז ניצח בשלישית 6–3, כדי להשלים עם מנסדורף ובלום שלישיה ישראלית בסיבוב השני

גלעד בלום (מימין) הצטרף אתמול לעמוס מנסדורף, כשעלה לסיבוב השני בטורניר ריקליס ברמת השרון. משמאל – שחר פרקיס. כתרנו לפני תבוסת הגשה, שהיה לישראלי השלישי בסיבוב השני. השניים הדיחו אתמול את קרטיץ' ואולדריץ'. (צילום: עדי קרן)

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

העלטה שירדה על איצטדיון קנדה עזרה לפרקיס. 20 דקות של מנוחה היו מעין מתנה מן השמים בגלל קצר חשמלי בתאורה המרכזית. ואז כאילו הפציע השחר ושחר הבס כ"מפלצת" כפי שכינה זאת ידיבו פיטר אלדריץ'. כדורי הגבהה נכנסו לו בדיוק מירבי. האסים, אותן חבטות פתיחה שאין להן מענה, כאלו היו לו 21!

זה היה ללא ספק הקאמבאק הגדול של שחר פרקיס. שחקן שכל כך הרשים לפני 4–3 שנים, חזר והרשים בגדול, עד כמה הבל שהדריך פרופיל בגלל בעיות רפואיות ולימודי הכלכלה.

הפסקת החשמל מצאה את פרקיס בפיגור מערכה ו־2–3. המערכה הראשונה הסתיימה בצורה דרמטית 6–7 לאולדריץ' לאחר שובר שוויון (12–14) כשלשני השחקנים היו ארבעה כדורי־מערכה. זה לא נראה משמעותי, בפרט שהדרום האפריקאי הבלונדי, לא שבר את מכת הפתיחה של פרקיס, לא עד אז ולמעשה גם לא לאורך המשחק כולו. אבל שחר הודה בסיום: "הפסקת המשחק נתנה לי מנוחה, עזרה לי מאוד ושברה לאולדריץ' את התנופה. עם חידוש המשחק נכנסו לי חבטות ההגשה והדר והטוב שיוקותי ממש טוב. הפתעתי מעצמי".

עם חידוש המשחק במצב 5–4 להובתו במערכה השניה נבר שחר 5 משחקונים רצופים שלמעשה הכריעו את המשחק. עוד במערכה השניה, במצב 5–5, שבר פרקיס לראשונה את חבטות ההגשה של ידיבו, הוביל 6–5, ניצח 7–5 ואז, מיד עם פתיחת המערכה השלישית, שבר פרקיס בשנית את חבטות הפתיחה של אולדריץ', הוביל 2–0 ומכאן ואילך היה ברור ששחר צועד לנצחון נוכח כדורי הפתיחה הרצחניים שהוציא ממחבטו. במצב 3–5 הצליח פרקיס לסיים בשבירה, ניצח 6–3, כדי להניף את מחבטו אל על. היה זה ניצחון מפתיע נוכח מיקומם של השניים בדירוג העולמי: אלדריץ' 86, פרקיס 555. מי שהיה במשחק לא הופתע. הבל שרק 500 צופים, ביניהם ילדים חרשים שבאו לעודד את אלילם ועשו זאת במסירות ובהתרגשות, חזו במשחק.

באופן כללי היה היום השני של טורניר ריקליס הפרס הגדול מוצלח, עם משחקים איכותיים וגם הצלחה לישראלים. לפני ניצחונו של פרקיס עשה זאת גלעד בלום המדורג 179 שניצח בקלות יחסית את הגרמני דאמיר קארטיץ', המדורג 178, 6–7 (3–7), 6–1. במערכה הראשונה קופח הגרמני מספר פעמים על ידי השופטים ואת המערכה השניה ממש "נתן" בצורה הפגנתית וגלעד לקח "מצדי שכולם יהיו כך. אם כולם יורקו כך משחקים אהיה מליונר מטניס. אני רציתי לגמור כמה שיותר מהר. לנצח וללכת לנוח". קארטיץ': "לא ויתרתי על המשחק. פשוט לא היה טעם להמשיך אחרי שקופחתי".

אחרי ההצלחות של הישראלים במגרש המרכזי, באה הצגה של היום. אהרון קריקסטין, המדורג 19 בעולם ושני בטורניר, נאלץ להיאבק בקנייתי בן 21 העונה לשם פול ואקסה, המדורג 141 בעולם. ואקסה, בעל מבנה אתלטי, מרשים המזכיר את יאניק נואה, שבא אף הוא מן היבשת השחורה מקמרון, הרשים במשחק רשת יוצא מן הכלל מול קריקסטין שגם כך אינו מרבה לעלות מן הקו האחורי. קריקסטין, הצעיר היהודי שנחשב בזמנו לילד הפלא של הטניס, ניצח במערכה הראשונה 7–5. אבל בשניה היה הצעיר מניירובי בכל פינה, כדי להלום שוב ושוב ולנצח 6–2. קריקסטין שבר מיד עם פתיחת המערכה השלישית את חבטות של ואקסה, אך נאלץ לעמול קשה על כל נקודה במשחק שהתעלה לרמה הגבוהה ביותר עד כה בטורניר. עם ניצחונו 6–4 במערכה השלישית ירד לחדר העיתונות ואמר בצורה דיפלומטית: "ידעתי שאנצח במשחק. נכון שהייתי מעט אדיש, וגם לא עליתי לרשת. אני מקווה לשחק טוב יותר במשחק". ואקסה נראה מרוצה: "הזמנתי הדמויות ותכל".

ישראלי נוסף ששיחק אתמול הערב היה אורן מוטאוסל שנוצח לאחר שעתיים וחצי על ידי הצ'כי ליבור פימק 4–6, 6–4, 2–6. אחרי הודחתו של פיטר אלדריץ' המדורג 5, הודח גם כריסטר אלגארד משודיה המדורג 7 בידי האמריקאי סקוט דיוויס 3–6, 1–6.

תוצאות נוספות אתמול: אלכס אנטוניץ' – מיכאל ווסטפאל 6–7, 6–2. מאורו מנאסאס – דויד אנגל 6–3, 7–5, 6–1. דנילו מרסלינו – רוני באטמן 6–7, 6–4. בירון טאלבוט – טומאס אלדין 6–4, 5–7, 6–1.

משחקי הזוגות: מנסדורף והבסבר – בלום ופרקיס 6–3; 7–6 (1–7). באור ומרנג – אנטוניץ' ופימק 6–4, 6–3. גאיי ולוזין – פנקט ואלבוט 6–3, 6–4.

היום צפויים משחקים מרתקים בסיבוב השני. שלושת הישראלים שנותרו ישחקו היום: מנסדורף ובלום יופיעו במגרש המרכזי. פרקיס יצטרך להפתיע את הבאהמי רוגר סמית.

תכנית היום

★ סיבוב שני: איצטדיון: 14.00 גילברט – מנאסאס, 15.30 מנסדורף – פימק, 17.00 בלום – קריקסטין, מגרש 14: 13.30 פרקיס – סמית, 15.00 טאלבוט – דיוויס, 16.30 אנטוניץ' – רוסנברג, מגרש 8: 14.00 מרסלינו – באור, מגרש 9: 13.30 גאיי – מרנג.

★ זוגות, סיבוב ראשון: איצטדיון: 18.30 גילברט ודיוויס – וינרפלד ודניאל, מגרש 14: 18.00 ואקסה וסמית – באור וצור, מגרש 8: 15.30 ווסטפאל וסוארס – יאנסן וקארטיץ', 17.00 מנאסאס ומרסלינו – אלגארד ואנגל, מגרש 9: 15.00 גליקשטיין ורוזנברג – באטמן ולואיס.

אגאסי ניצח את אדברג 6–3, 6–4 במישחק ראווה בסין

פקינג (איפ"י). אנדריי אגאסי זכה בניצחון משכנע 6–3, 6–4 על השוודי סטפאן אדברג, במיפגש הראשון שנערך אי־פעם בין שני הכוכבים הצעירים.

מישחק הראווה בין השניים התקיים בפני 5,000 צופים והיה הראשון מאז 1980, בו מופיעים טניסאי צמרת בסין. בפעם האחרונה ביקרו בסין ג'ימי קונורס ושורה של טניסאי צמרת, בעת טורניר גראנד פרי שהיה בקאנטון. אדברג הוא אלוף וימבלדון ומדורג שלישי בעולם. אגאסי מדורג שלב אחד אחריו. בין הצופים היו האן לי, יו"ר בית הנבחרים, שיזם קודם קיים מישחק ידידותי עם אגאסי.

מהלך המישחק בין אגאסי לאדברג הועבר בשידור טלוויזיה חי לעשרות מיליוני צופים. סין הולכת להכשיר כמה טניסאים בטורנירים בין לאומיים.

גביע דייויס

היום ההגרלה

הגרלת מישחקי גביע דייויס לשנת 1989 תהיה היום במשרדי רולאן גארוס שבצרפת. ישראל נכללת בבית העליון בו משתתפות 16 מדינות ותוגרל להתמודד עם אחת משמונה המדינות הבאות: שוודיה, מערב גרמניה, אוסטרליה, צרפת, ארה"ב, יוגוסלוויה, צ'כוסלובקיה ואוסטריה.

אם תוגרל ישראל מול יוגוסלוויה, צ'כיה או אוסטריה יהיה המישחק הביתי בישראל. אם תוגרל ישראל מול מערב גרמניה יהיה המישחק בגרמניה, אם תוגרל ישראל מול שוודיה, ארה"ב, צרפת או אוסטרליה תהיה הגרלה נוספת שתקבע את ביתיות המישחק. הסיבוב הראשון של המישחקים יהיה בין ה־3 ל־5 בפברואר 1989.

האליפות הלאומית של ישראל בטניס לבוגרים, גברים ונשים, תחל ביום א' הקרוב בירושלים. בימי א' וב' יהיו המישחקים המוקדמים ומיום ג' ואילך מישחקי בית הגמר.

גביע רונקטי

מכבי תל אביב נגד היווניות

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הנשים של מכבי תל־אביב תארח הערב (18.30) את אגיקוס היוונית, במסגרת גביע רונקטי (מקביל לגביע מחזיקות גביע אצל הגברים).

החמישיה תכלול את אריאלה וולף, פנינה בריאלובסקי, אורלי קסקן, רחל גיוסטר, בוסמת מקובר. הרומניה אווה פרסם, שנרשמה אתמול באיגוד הכדורסל תשתתף במהלך המישחק.

כדורעף

האלוף נוצח בביתו

הפועל מטה אשר, אלוף ישראל, נוצח אמש בבית ע"י הפועל כפר־סבא 3–1 במחזור הרביעי בליגה הלאומית. במישחק המרכזי ניצח מכבי תל־אביב את העולה החדש הפועל בת־ים 0–3. ★ יתר המישחקים: איחוד עירון – מכבי פתח־תקוה 3–0, הפועל קרית־אתא – הפועל המעפיל 2–3, הפועל רמת־אביב – הפועל בית־גרע 3–0.

כדורגל / חגיגה דרום־אמריקאית

ארגנטינה בהרכב מלא בספרד; בראזיל "תצא מהלחץ" בבלגיה

מאת נדב יעקבי

אין זה שכיח, ששתי ענקיות הכדורגל הדרום אמריקאי – אלופת העולם ארגנטינה ובעלת מדליית הכסף בסיאול, בראזיל – מופיעות בעת ובעונה אחת בשני מקומות שונים באירופה. אבל זה יקרה הערב. ארגנטינה תתמודד בסוויליה עם נבחרת ספרד, במישחק חגיגי לציון 75 שנה להתאחדות הכדורגל הספרדית, ובראזיל תשחק באנטוורפן נגד נבחרת בלגיה לרגל חגיגות ה־100 לייסוד ההתאחדות הבלגית.

לשתי הנבחרות האירופיות ישמשו המיפגשים מיבחנים אחרונים לקראת המישחקים החשובים באמת, במוקדמות הגביע העולמי. אבל כמובן, שיהיה מעניין לראות מה מצבן של ארגנטינה ובראזיל, פחות משנה לפני מישחקיהן בטורניר הקופה־עילמי באיזור הדרום אמריקאי.

ארגנטינה תופיע הערב בסוויליה בהרכבה החזק ביותר, ולא כפי ששיחקה בטורניר שהיה באוסטרליה לפני כשלושה חודשים. מאיטליה יגיעו הכוכבים דייגו מראדונה (נאפולי), קלאודיו קאניג'ה ופדרו טרוליו (ורונה), וגוסטאבו דזוטי (לאציו). יתר השחקנים אותם מביא המאמן קרלוס בילארדו מבואנוס איירס הם השוערים איסלאס ופומפידו, המגינים קלוסון, קושיפו, נסטור פאבורי, לורנצו, אולארטיקואצ'אה, רוג'רי ובראון. קשרים: ג'וסטי, סאפיה, קאבורה, הרנאן דיאז ובטיסטה. חלוצים: אלפונדו ואלפארו.

ספרד משחקת בבית 6 במוקדמות הגביע העולמי, יחד עם הונגריה, צפון אירלנד, אייר ומלטה. מישחקה הראשון יהיה ב־16 בנובמבר מול אייר. המאמן החדש לואיס סוארז נכשל בפרמיירה שלו, כשספרד הפסידה בחודש שעבר ליוגוסלוויה. מול ארגנטינה זה לא יהיה קל יותר. בסגל שהוזמן לא נכלל קשר ברצלונה לשעבר, ויקטור, שערך השבוע את הופעת הבכורה שלו באיטליה, במדי קבוצתו החדשה סמפדוריה.

עדיין לא התאוששו

נבחרת בראזיל עדיין לא הספיקה להתאושש מן האכזבה הגדולה בסיאול, וכבר היא שוב בפעולה. הנבחרת האולימפית, שהפסידה 2–1 בהארכה לברית המועצות ואיבדה את מדליית הזהב, היא זו שיציב הערב המאמן קרלוס אלברטו סילווה מול הבלגים. בסגל שהוזמן לא נכלל אף לא אחד מ־14 הבראזילאים המופיעים בליגה האיטלקית, אבל נכללים בו שלושה מתוכנים חדשים: בטיניה, החלוץ בן ה־22 של קבוצת יובנטוס דה סאו פאולו; זה דה־ראמוס, קשר בן 27 מוואסקו דה גאמה, ומארסלו, מגן בן 21 מקוריטיבאנו.

רומאריו, מלך השערים של הטורניר האולימפי (שבעה שערים) שנרכש בשבוע שעבר על ידי אלופת אירופה פ.ס.וו. איינדהובן ההולנדית (במיליון ו־700 אלף דולר) ישחק. אגב, לפי חוקי אופ"א לא יוכל רומאריו להשתתף במישחקי גביע אירופה של איינדהובן עד שלב רבע הגמר.

ההרכב הצפוי של בראזיל: טפארל, לואיס קרלוס, ז'ורז'יניו, ארמיר, באטיסטה, אנדרדה קרוז, קאריקה (לא ה"איטלקי"), ג'ובאני, בבטו, נטו, רומאריו.

בלגיה משחקת בבית 7 במוקדמות הגביע העולמי, יחד עם פורטוגל, צ'כיה, שווייץ ולוכסמבורג. מישחקה הראשון יהיה בשבוע הבא (19 באוקטובר) מול שווייץ.

חדשות

ספק לגבי בחירת זנבר כיו"ר בל"ל; "שטרית מונע מינוי דירקטוריון חדש"

מועמדים אחרים לראשות בל"ל: אמוראי, נוידרפר, ארידור

מאת איתן אבריאל ויהודה שרוני
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הארבעה המרכיבה את הדירקטוריון החדש של בנק לאומי, ערכה אתמול ניפוי סופי, והותירה 22 מועמדים סופיים לכהונה בדירקטוריון. נודע, כי תחילה תבחר הוועדה את יו"ר הדירקטוריון, ורק לאחר מכן את הדירקטורים.

מועמדותו של משה זנבר לתפקיד יו"ר הדירקטוריון שנראתה תחילה בטוחה, מוטלת כעת בספק, ובימים אלה מוזכר שוב שמו של עדי אמוראי, סגן שר האוצר, וכן שמותיהם של משה נוידרפר, המנכ"ל הנוכחי של בנק ברקליס דיסקונט, ויורם ארידור, שר האוצר לשעבר.

המוסד המאוחד לבנייה פנה אתמול לוועדה וביקש למנות את דוד גת, יו"ר המוסד, לדירקטור בבנק. חרף העובדה שמרכז הקבלנים כבר הגיש מטעמו את מועמדותו של אברהם שפרלינג.

אברהם אגמון, נגיד אוצר התיישבות היהודים חבר ועדת הארבעה יצא אתמול לחו"ל לשבוע ימים, אך טרם צאתו, הוא השאיר הנחיות מפורטות ובהן עמדתו לגבי הדירקטורים, לעקיבא לווינסקי. מרבית הדירקטורים בדירקטוריון הקודם של בנק לאומי, הודיעו כי יסיימו את תפקידם עד ה־18 לאוקטובר, קרי בשבוע הבא.

אם עד אז לא יושלם מינוי הדירקטוריון החדש, ייאלץ בנק לאומי לתפקד תקופה כלשהי ללא דירקטוריון.

שטרית מסרב להתפטר

נגיד בנק ישראל יפעל בכל האמצעים העומדים לרשותו על מנת לפטר את שמעון שטרית מדירקטוריון בל"ל. מבנק ישראל נמסר, כי אם לא יתפטר שטרית מרצונו, עלול להיגרם לבנק לאומי נזק כבד, ואל לו לדירקטור מקרב הציבור להאחז בקרן המזבח, שכן בצורה זו הוא הוא פועל בניגוד לטובת הבנק ובעלי מניותיו, ובסתירה לטובתו הלאומית. לטענת הבנק, העובדה ששטרית לא התפטר עד כה מהווה את המכשול העיקרי למינוי דירקטוריון חדש לבל"ל.

בבנק ישראל מבקשים עוד להדגיש כי המלצת הנגיד לפטר את דירקטוריון בנק לאומי, ובכלל זה את המנהלים מטעם הציבור, אין בה משום ענישה או הטלת דופי אישי במנהלים עצמם, אלא שהפיכת הדירקטוריון של הבנק לזירת התגוששות מעל דפי העיתונות פוגעת קשות בתדמית הבנק ובתיפקודו התקין.

פרופ' שמעון שטרית ממשיך לסרב להתפטר, ובשלב זה הוא ממשיך ומקיים מגעים והתייעצויות לגיבוש עמדתו. שטרית אמר כי נועדו לו בקרוב פגישות, בין השאר, עם היועץ המשפטי לממשלה, ורק לאחר שישמע את עמדות הגורמים השונים, יקבע את צעדיו. לדבריו, אין כל מניעה חוקית או ציבורית להקים דירקטוריון חדש לבל"ל, והתעקשות הנגיד גורמת לטישטוש העקרונות של שכר ועונש. שטרית הוסיף כי יעמיד במבחן שיפוטי כל צעד שינקט כלפיו, לפני שיסיים את התייעצויותיו.

מרדכי איינהורן הוחשד בביהמ"ש

(המשך מעמוד 1)

מבקש ממנו אם הבנק היה באותו מצב בו היה, כאשר ניתנה ההבטחה ללביא. בתשובה לשאלת סניגורו, עו"ד יגאל ארנון, כי הוא באשם בהסתרת העיסקה מראשי הבנק, אמר מאיר: "לא רציתי לכסות את האמת, או לשנות אישהוא דבר, לא הסתרתי מאומה ולא חשבתי שעשיתי דבר שאני צריך להסתיר".

עו"ד ארנון שאל את אהרון מאיר: "אתה נאשם בניהול בלתי תקין, בכך שנתת ללביא בעל פה את ההבטחה. האם מקובל לתת הבטחות בעל פה בין בנקאים?" מאיר ענה בחיוב, כי הדבר מקובל ונתן דוגמא במגעים שניהל עם הבנקים בחו"ל, עמם לדבריו, הכל היה נעשה על סמך הבטחות.

עוד טען מאיר, כי לא הרגיש שהוא היה חייב למסור דו"ח לציבור המשקיעים על ההתחייבות שנתן ללביא. "זה מידע שמשקיע סביר לא היה צריך לדעת אודותיו" אמר מאיר. המשך המשפט נדחה.

"יוחקרו בנקאים נוספים"

צוות החקירה המשטרתי בעניין פרשת ויסות מניות הבנקים ברשות פקד אלכס פישמן, עשוי להחשיד בקרוב בנקאים נוספים לצורך קידום החקירה. הצוות, שהחל את חקירתו לפני שלושה חודשים, חקר בתקופה האחרונה שורה ארוכה של בנקאים בכירים לשעבר מהמערכת הבנקאית, ובנקאים המצאים במערכת כיום.

שלב ראשון

ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ), שהגיש לפני מספר חודשים בג"ץ בעניין, הביע אתמול שביעות רצון מפתיחת ההליכים הפליליים נגד האחראים לויסות מניות הבנקים.

מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים ח"כ חיים רמון תבע מהיועץ המשפטי לממשלה להחיש את הטיפול במימצאים הפליליים לפרשת ויסות המניות.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) אמר כי מי שקרא את דו"ח בייסקי מבין שהפקעת דרכונו של איינהורן במשטרה היא רק עניין של זמן.

גורם בכיר ומוסמך המעורה היטב בחקירת המשטרה בפרשת ויסות מניות הבנקים הבהיר אתמול כי זימונו לחקירה, החשדתו בעבירות שונות ושיחרורו בערבות של איינהורן הוא שלב ראשון בתהליך שימשך לאורך זמן ורק מקרה הוא שאיינהורן הוא הראשון מבין בעלי התפקידים הבכירים בבנקים בתקופת ויסות המניות שהובא בפני שופט.

נחקרו בנקאים בדרג בינוני

בחודשים האחרונים כבר נחקרו במשטרה עשרות רבות של עובדים בכל הרמות ודרגי הייעוץ וקבלת ההחלטות בבנקים בתקופת ויסות המניות. בחודשים האחרונים נחקרו גם בנקאים בדרג נמוך יותר כמו אלה שעסקו בהכנסת תשקיפים להנפקת המניות הבנקאיות, מנהלי מחלקות ניירות ערך ואף יועצים שעסקו במתן ייעוץ במסגרת החקירה הנרחבת המתנהלת במשטרה לאתר את מי שעסקו בויסות וגרמו להתמוטטות המניות הבנקאיות.

חקירת המשטרה מתמקדת בשלושה תחומים מרכזיים:

● הייעוץ שנתנו הבנקים ללקוחות במהלך הויסות עד להתמוטטות מניות הבנקים באוקטובר 1983.

● בדיקת הטכניקה בה בוצע הויסות, כולל בדיקת אופי החברות, בארץ ובחו"ל, שעסקו בויסות במטרה לבדוק אם הויסות לא היה מנוגד לחוקים ולתקנות באותה עת.

● בדיקת השתקפות הויסות במאזני הבנקים כפי שהוגשו לרשויות. וכן בדיקת המידע שנמסר בתשקיפים לעומת העובדות בפועל.

עתירת כך בבג"ץ

(המשך מעמוד 1)

גיבום נפסלה כך, הם בגדר "חקיקה פסולה". המדובר בסעיף 7(א) של התיקון, הקובע כי רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת, אם יש במטרותיה, או במעשיה, במפורש או במשתמע, אחד מאלה: שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי, שלילת האופי הדמוקרטי של המדינה והסתה לגזענות. עו"ד פאפו טען, כי חוק זה סותר את סעיף 4 לחוק יסוד הכנסת, הקובע כי הבחירות יהיו שוות. הוא טען, כי דין הסעיף הפוסל את כך להתבטל מפני סעיף 4 של חוק היסוד, אולם חמשת השופטים, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא מנחם אלון והשופטים שלמה לוין, דב לוין ומשה בייסקי, דחו את טיעונו שוב ושוב.

שמגר: השאלה היא, מה מעמדו של בית המשפט לעומת החקיקה בכנסת? [illegible] התערבותנו? דב לוין: מה מקור הסמכות שלנו להתערב במעשה חקיקה, גם אם נניח לצורך הטענה, שאולי הוא מרחיק לכת. מנחם אילון: התיקון שפסל אתכם, התקבל גם הוא ברוב מיוחס. שלמה לוין: אם זה הטיעון החזק ביותר של אדוני, אולי כדאי שיעבור הלאה.

למרות הערות השופטים, המשיך פאפו לבנות את טיעונו סביב אפשרות פסילת החוק, עד שהעיר לו השופט דב לוין: אדוני רואה שהטענה הזו אינה נקלטת.

כאשר הרבה פאפו להסתמך על קטעי עיתונות, כדי לחזק את עמדתו, הזכירו לו השופטים, כי הוא עצמו ביקש מהם בתחילת הדיון שלא להסתמך על קטעי עיתונות מהסוג שסבבגר (דב לוין: אדוני מביא רכילות. הלא אדוני רצה שלא נתייחס לרכילות).

טיעון אחר שביקש עו"ד פאפו להעלות: קריטריון הבחירה לבחינת הסכנה של "כך" לדמוקרטיה הוא מידת הודאות שבמימוש הסכנה. השופטים ביקשו מפאפו להגדיר את מבחן המימוש ופאפו התקשה לעשות זאת. סביב נקודה זו התפתחו חילופי דברים בין השופטים והפרקליט.

דב לוין: יש לי שאלה. האם מדיניות הטרנספר שלכם היא גם לגבי ערביי ישראל? פאפו: כן. לוין: אתם אם כן לא רוצים שיהיו אתכם מנוע לגרה, אבל מבקשים לעשות בדיוק אותו הדבר לערביי הארץ הזאת. פאפו: זה לא אותו הדבר. ועדת הבחירות אמרה לנו: מכיוון שאתם רוצים לעשות זאת לאחרים, אתם נקיים וניקח זאת מכם.

שמגר: היתה דעת יחיד בפסיקה לגבי כך מלפני 4 שנים, שדיברה על מימוש הסכנה כעל קריטריון (השופט אהרון ברק – נ.ש.), אבל עובדה היא שהכנסת בחקיקה את חוק היסוד, לא קיבלה את הקריטריון הזה.

בייסקי: מה הוא בכלל מבחן המימוש לעמדתך, עו"ד פאפו?

פאפו: הסכנה למימוש מיידית, אם המדובר למשל בקבוצת גנרלים ברפובליקת בננות בדרום אמריקה, שמכריזה כי תתפוס את השלטון באמצעות 3 דיוויזיות העומדות לרשותה.

דב לוין: האם היה לכם צוות אלופים? פאפו: אין לנו אלופים. אנו תנועת שלום, ואין אנו מתכוונים להפיל את הדמוקרטיה.

דב לוין: אולי המחוקק התכוון, כי כבר הצגת המטרה מסכנת את הדמוקרטיה.

מנחם אילון: מהיכן ההמצאה הזאת, שרק מעשים בלתי חוקיים מסכנים את הדמוקרטיה? על מה אתה מתבסס?

מחר בבוקר יימשך הדיון בבית המשפט העליון בעניין פסילת כך, ואת דבריה תשמיע נציגת המדינה, המשנה לפרקליט המדינה עו"ד דורית בייניש.

בסיום דבריו התייחס פאפו לסוגיית הגזענות. כך אינה תנועה גזענית. כך אינה מסיתה לגזענות. גזענות אינה מוגדרת כלל בחוק. במצע של כך יש עקרונות שיכולים להחשב לגזעניים אבל לא מטרות גזעניות.

הנשיא שמגר: זה עניין של ניסוח.

פאפו: במצע אין ראיות לגזענות, ואני מבקש לדחות את הפירוש של הפרקליטות, שרואה בדברי אפליה ואי שוויון. אם תוציאו אותנו מהפרלמנט הדעה כבר קיימת. אנו מפרסמים חומר ומקיימים אסיפות. הרי לא אסרו עלינו את ההתאגדות.

קודם שהחל הדיון, הפגינו מול בית המשפט נציגי משפחות שכולות, שאיבדו את יקיריהם בפעולות טרור, נגד פסילת כך. אחדים מהם, שניסו להתפרץ לבית המשפט, נעצרו על ידי המשטרה.

הוועדה תאשר היום רשימות ואותות היכר

מאת עמוס ברזרוד

ועדת הבחירות המרכזית תתחיל היום באישור רשימות המועמדים ואותות ההיכר שלהן. מדובר ברשימות הותיקות והחדשות.

הדיונים יתקיימו במליאת הוועדה. עד יום א' הקרוב יוכלו רשימות [illegible] לבית המשפט העליון.

הרצוג הוזמן לביקור בצרפת

פאריס (עיצ). נשיא המדינה, חיים הרצוג, עומד לבקר [illegible] בצרפת [illegible] על פי הזמנת נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן.

שני חיילים נפצעו

(המשך מעמוד 1)

רוחות בסמוך המליסים השוכן על כביש ירושלים חברון, ומסע ההלויה ההמוני שניסו לערוך לו, פוזר אתמול על ידי כוח צה"ל.

מקורות ערביים ציינו שאנשי צה"ל נטלו את הגופה, כדי לפזר את משתתפי ההלויה.

התקריות ברהייסה, היתה הבולטת ביותר אתמול ביהודה ושומרון ובכלל בשטחים אתמול שררה רגיעה של שקט יחסי בגדה. תקריות בודדות היו בכפר בלעה, שבו נפצע צעיר אחד מפגיעת כדור ברגלו. בכפר איסיל הנתון תחת עוצר זה היום השני, נפצעו שני צעירים מהתנגשות עם כוח צה"ל. הידיעות על הפצועים בשתי תקריות אלו, הגיעו ממקורות ערביים בלבד. צה"ל מאשר רק את קיום התקריות.

אתמול נמשך כבר היום החמישי ברציפות, העוצר על העיר שכם ועל מחנות הפליטים הסמוכים לה. הפרות סדר היו אתמול ברצועת עזה במספר מחנות פליטים, בעיר עזה ובחאן יונס. מקורות ערביים מסרו כי ילד בן 12 וצעיר בן 17 נפצעו מכדורי פלסטיק. עוד מסרו אותם מקורות, כי החודשים של צה"ל עקרו פרדס באיזור בית חנון. דובר צה"ל מסר בתגובה כי מדובר ב־30 עצים, שנעקרו על ידי צה"ל כתוצאה מזריקת בקבוקי תבערה לעבר חיילי צה"ל בימים האחרונים.

אתמול נפתחו בתי הספר התיכוניים ברצועת עזה.

ראשי כור מעלים הצעת הסדר

(המשך מעמוד 1)

סתדרות, ישראל קיסר ועם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ומסר להם על כוונות הבנק. אולם שיחות אלה לא הועילו לשיפור היחסים בין הבנק וכור.

על פי אינפורמציה זו, עיקר הזעם של ראשי בנקרס טרסט, היה כי הנהלת כור לא מסרה להם נתונים מעודכנים על מצב הקונצרן ועל התחזיות שלה, לגבי המצב הפיננסי לשנה זו.

"אנשי כור מדברים הרבה שטויות, אינני רוצה לדבר על זה, הרבה אנשים הדליפו מספיק", אמר אתמול ל"הארץ" בראיין ויבנליסט, האחראי בבנקרס טראסט לתיק ההלוואות של כור, בהתייחסו לידיעות על המגעים בין הבנק וכור.

חוגים כלכליים העריכו אתמול, כי קיים בכל זאת סיכוי סביר, שהבנק יואות להסיר את התביעה. זאת אם יובטחו לו בטוחות סבירות להלוואה שנתן. יחד עם זאת, אותם חוגים ציינו, כי לישראל כבר נגרם נזק מבחינת המערכת הבנקאית בחו"ל, בכל הקשור לגיוס הון בחו"ל.

באשר לאגרות החוב, שהונפקו ע"י חברות ההשקעות ודיסקל־ברנגס, בסכום של 105 מיליון דולר, נודע כי בינתיים ממתינה גם חברה זו, לתוצאות הפגישה של ראשי כור והבנק המצולים עם הנהלת בנקרס טרסט. על פי תנאי הנפקה זו, יכולה החברה לתבוע את פרעון האגרות, אם ישתנה היחס בין ההון העצמי וההתחייבויות של כור, אולם סעיף נוסף בהסכם, מאפשר תביעת הפרעון מיידית בעת פירוק.

הנהלת כור הורתה לעובדיה להמנע משיחות עם חשב כור לשעבר, שבה אפרים, מתוך חשש כי חלק מסודות כור מודלפים אליה.

קיסר מביע אמון

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, הביע אתמול אמון מלא בהנהלת כור ובמנכ"ל בני גאון. בדברו בטקס בית בשכונת סידות שלום, ליד נס ציונה, אמר קיסר שהנהלת הקונצרן זוכה למלוא האמון בהנהגת ההסתדרות ובחברת העובדים. כן אמר, כי קיים אמון ביכולתה ובכשרה של ההנהלה והמנכ"ל להתגבר על הקשיים, שפקדו את המערכת בעקבות בקשת הבנק האמריקאי. הוא אמר, שאין להעלות על הדעת פירוק והפעלת מפרק חיצוני לקונצרן, שמחזור תיפעולו ושווי נכסיו הריאליים בו גדולים, בסדר גודל של 20 מיליון דולר.

מגעים להסכם עם הדתיים

(המשך מעמוד 1)

לקואליציה בראשותו של פרס, ואף להתייצב לצידו כבלוק חוסם נגד הקמת ממשלת ליכוד. במערך אומרים, כי בעזרת תנועת מימ"ד ואולי גם "דגל התורה", ניתן יהיה תוך ימים מספר להקים את הממשלה הרחבה בראשות פרס. במערך טוענים אתמול, כי שינוי גישתה של מפלגת העבודה לדת, שינוי הפרק במצע, הבהרותיו של פרס ודרכנו הוא להביא שלום, מאפשרים גישה נוחה יותר כלפי הציבור הדתי ואפשרות סבירה לשיתוף פעולה פוליטי עימו אחר הבחירות.

ההנחה במפלגת העבודה היא, כי בעזרת סיעות השמאל, קולן של הדראושה ואנשים מנציגי הסיעות הדתיות, תתאפשר הקמת קואליציה בראשותו של פרס עוד בליל הבחירות. יו"ר מטה הבחירות במערך, השר עזר ויצמן, אמר אתמול ל"הארץ" כי אין ספק שהמערך – עוד בליל הבחירות – יצליח להקים רוב חוסם ומיד לאחר מכן להבטיח את הקמת הממשלה. "הכל משחק עתה לטובתנו", אמר ויצמן.

גם בליכוד עוסקים אישים בכירים בימים האחרונים בשיחות עם נציגים של המפלגות הדתיות, כדי לגבש עימם סיכומים בעל פה עוד לפני הבחירות, [illegible] כבר יכריזו הסיעות הדתיות כי יצטרפו להקמת קואליציה בראשות הליכוד.

בליכוד טוענים, כי שאלת המפתח תהיה, כמובן, מספר המנדטים שיקבל כל אחת משתי המפלגות הגדולות. מי שתקבל אפילו מנדט אחד יותר, סיכוייה להרכיב את הקואליציה הבאה יהיו עדיפים. יחד עם זאת, הודגש כי משיחות בלתי רשמיות שהיו עם המפלגות והרשימות הדתיות הסתבר כי אלו לא יתקשו להתייצב לימין הליכוד גם הפעם, למרות חילוקי הדעות הגדולים בעבר. בליכוד טוענים, כי מפלגת העבודה מפריזה בחלומות פוליטיים לגבי שיתוף פעולה אפשרי של "דגל התורה" עם המערך. אישים בליכוד אמרו אתמול, כי אם רשימה זו אכן תעבור את אחוז החסימה, אין ספק שתתייצב לימין הליכוד.

ח"כ אהוד אולמרט אישר אמש ל"הארץ", כי יש בליכוד אישים המקיימים בימים אלה מגעים עם הגורמים הדתיים. "המפלגות הדתיות הן בעלות הברית המסורתיות שלנו, ואנו שומרים עימן על קשר קבוע גם בימים אלה", אמר אולמרט.

מגדל קפלן על כור

(המשך מעמוד 1)

את הנושא בישיבה הבאה של חבר הנאמנים של הסוכנות, "אעשה מזה סיפור גדול".

לדעתו, הדרך הנכונה לכונן דירקטוריון חדש בבל"ל, היא שהמנכ"ל הנוכחי, צביקה בינג, ישב עם שמואל דינ'ין ועם מיכאל ביזון ושלושתם יבחרו את הדירקטוריון. "יש מקום שגם אנשי עסקים מחו"ל יישבו בדירקטוריון", אמר.

לשאלה "הדי בינג התפטר", ענה: "אף פעם לא פגשתי אותו, אך אני יודע שהוא בנקאי טוב ואני מתכוון לקבוע איתו פגישה בקרוב. אנסה לשכנעו להישאר בבנק. אולי אם נשב ביחד, נמצא דרך מהירה לפתור את בעיית הבעלות בבנק".

קפלן הוסיף שעל אוצר התיישבות היהודים למכור את השליטה בבנק ולקבל עבור מניות השליטה כמות מסוימת מניות הון, ואת המניות האלו למכור בבורסה. אך זה ניתן לעשות רק לאחר שזכויות ההצבעה יוסרו. "מי שישקיע 51% מההון יהיה גם בעל 51% מהשליטה. כך עשתה הסוכנות היהודית כאשר מכרה נכסים שלא היו חשובים לפעילותה".

יחד עם זאת הוא אינו מסכים לוותר על השליטה בחינם: "אין סיבה שנוותר על השליטה בלא לקבל תמורה, לאחר שב־1983 עשתה הממשלה שגיאה עם הסדר המניות הבנקאיות. היום זה יהיה טימטום שנוותר".

בהערה כללית על השלטון בישראל אמר קפלן: "הבעיה בישראל היא שהפוליטיקאים והפקידים אינם מחליטים. כוח בישראל אינו מתנהגים לכסף, זו לא מדינה מוסמכת בה הפוליטיקאים מתעשרים, אלא שבישראל הכוח הוא של הפקידים והפוליטיקאים, שרוצים להלמות עד אין סוף – כי הם יודעים שברגע שהם מחליטים, כבר לא צריכים אותם, והם לא רוצים לאבד את כוחם זה".

החשודים בהצתת הצריף באור־יהודה נעצרו עד תום ההליכים

התובעת: ההצתה סיכנה גם חיי אנשים אחרים באיזור
הסניגור: המדובר במעשה השתטות של ילדים שהודו באשמה

רופאי המחלקה הנוירולוגית ושיקום פנים ולסת במרכז הרפואי "הדסה" עין כרם בירושלים הצליחו להציל מפגיעה מוחית נער בן 14 מכפר אלחדר שליד בית לחם. שנפצע קשה מפגיעת חץ בפניו. הנער, סביח עמאר, טיפס לפני שבועיים על עץ בחצר ביתו ונפל על מוט שהיה סמוך לעץ ועליו חץ, באורך של 30 ס"מ, שחדר ללחיו השמאלית ופילח את הגולגולת עד ארובת העין השמאלית. מנהל המחלקה לשיקום פנים ולסת בבית החולים, ד"ר פרלמן, אמר כי החלמתו של הנער היתה מהירה ופציעתו לא הותירה נזק בלתי הפיך. בתמונה נראה החץ נעוץ בלחיו של הנער.

(צילום: עזה אריאל)

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי: לא תהיה תחנה גרעינית עד שנת 2000

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

במאה הנוכחית לא צפויה הקמתה של תחנת כוח גרעינית לייצור חשמל בישראל – אמר אתמול מנכ"ל חברת החשמל, האלוף (מיל.) יצחק חופי.

הוא ציין, כי להערכתו ארה"ב ומדינות מערב אירופה תיאלצנה לחזור ולהגדיל את הקמתם של כורי כוח גרעיניים חדשים לייצור חשמל. זאת משני טעמים עיקריים: שריפת הדלקים, משפיעה על זיהום האוויר וגורמת לנזקים באטמוספירה ולפיכך ייצור חשמל באנרגיה גרעינית הוא הנקי ביותר. סיבה שנייה, הינה העובדה שהשימוש במוצרי הנפט השונים גורם בהכרח להתמעטות עתודות הנפט העולמי כולל הפחם, ועם שמשום כך תתחייב בהמשך, תורה להידרש הקמת תחנות כוח גרעיניות.

מנכ"ל חברת החשמל מעריך שגם ישראל תשתלב בעתיד בדור הבא של הכורים הגרעיניים לייצור חשמל, אולם בינתיים עד סוף המאה הנוכחית יהיה צורך בהקמת שתי תחנות כוח גדולות, המופעלות בפחם. אחת מהן כבר מוקמת באשקלון והשנייה תוקם בצפון.

מפם היא המפלגה היחידה,
אשר מגשימה זה עשרות
שנים את האידיאל הציוני
המקורי – בניין המדינה
היהודית ואחווה אמיתית
עם העם הערבי.
לכן אני מצביע מפם.

שמוליק כ"ץ,
צייר

"אני מצביע מפם כי מפם
היא המפלגה היחידה
שמגשימה את האידיאל
הציוני המקורי"

אתם
אזרחים תומכי מפם

אזרחים תומכי מפם, ת.ד. 7771, תל אביב 61016, טל: 03-210-153

דרוקר זכריה
חב' קבלנית לעבודות אזרחיות
בנין ופיתוח בע"מ

הודעה
בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה, ביום 19.10.88 בשעה 09:30 במשרדי החברה, שדרות רוטשילד 32, תל־אביב.

בסדר יומה של האסיפה:

דיון ואישור החלטת מועצת המנהלים מיום 10.10.88, בדבר הנפקת זכויות לבעלי המניות, לרכישת אגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

בפקודה מועצת המנהלים
ש. זיו עו"ד
מועצת המנהלים

הערה: בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו ולהצביע באסיפה הכללית הנ"ל, יפקיד במשרדי החברה, לפי הכתובת ת.ד. 828 חיפה 31007, או ע"י מסירה אישית, לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל, את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים ע"י נוטריון.

תושב עזה חשוד בגרימת נזקים במפעל באופקים

(ע). תושב עזה נעצר אתמול בצו שופט בית משפט השלום בבאר־שבע, לאחר שנחשד בגרימת נזק למכונות ייצור ולרכוש של מפעל באופקים.

מאסר למסעדן שהורשע בזיוף רשיונות רכב

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול ארבע שנות מאסר בפועל על שלתיאל קרישי (43) מרחובות, שהורשע ב־15 סעיפי אישום הקשורים בזיוף רשיונות והעברת "טסטים" למכוניות בלתי תקינות.

ניסה לחנוק את סבתו לאחר שסירבה לתביעותיו הכספיות

(ע). אורי מתתאבי (34) מירושלים הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בעיר בניסיון לחנוק את סבתו.

היכה אותה ואיים עליה בסכין.

הפרקליטות ביקשה לעצור את מתתאבי עד תום ההליכים נגדו, בטענה שאם ישוחרר, ישכנע את סבתו לחזור בה מעדותה וימשיך להתעלל בה.

4 מדימונה חשודים באונס קבוצתי של נערה בבאר־שבע

(ע). שלושה צעירים החשודים באונס קבוצתי של נערה שוחררו אתמול בערבות בפקודת שופט בית משפט השלום בבאר־שבע.

הנערה, ממוסד לנערות תוסות, התלוננה במשטרת דימונה כי לפני כשלושה שבועות היא הגיעה לביתו של שלמה נחמני, בן 23, מדימונה, ושם הוא אנס אותה יחד עם אחיו פנחס (21), ובן עם שלום ועקנין (22) וצעיר רביעי.

בעקבות תלונתה עצרה המשטרה את השלושה לחקירה ואילו החשוד הרביעי טרם נעצר.

אתמול הופיע נציג המשטרה בפני השופט, בי נתנן, לשחרר את שלושת הצעירים בערבות, בתנאי שיופיעו להמשך חקירתם במשטרה. השופט נעתר לבקשת המשטרה.

פועל בניין מעזה מת ממכת אגרוף מחברו היהודי לעבודה

(ע). אברהים שיעלי, פועל בניין (47) ממחנה ג'באליה, נמצא אתמול ללא רוח חיים באתר בנייה בלוד, לאחר שכנראה ספג מכת אגרוף מפועל יהודי עימו אמור היה לבצע יציקת גג.

החשוד בתקיפה, צעיר בן 17 מאשקלון, נעצר לחקירה.

סמוך לשעה 9 בבוקר נתקבלה קריאה בתחנת מד"א בלוד על אדם, שהתמוטט על גג אחד הבתים בשכונת רמת עשר בעיר. איש מד"א, שהגיע למקום, מצא את איברהים מחוסר הכרה.

הוזעק מנוף של מכבי אש, כדי שניתן יהיה להוריד את הפצוע מהגג ובמקביל הוחל בפעולות החייאה.

לרופאים בבית החולים "אסף הרופא", לא נותר אלא לקבוע את מותו.

הרקע לסכסוך בין השניים שעבדו יחד עם הגג, טרם הוברר.

קנס ושלילה לטייס ברכב צבאי בדרום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית הדין הצבאי במיקוד דרום הטיל אתמול קנס של 250 ש"ח ובן חודשיים שלילה על תנאי למשך שנתיים, על טייס בחיל האוויר, אשר נהג במהירות מופרזת ברכב צבאי בכביש קסטינה.

חוקרי המשטרה הצבאית, שלכדו את הטייס, הופתעו מהמהירות בה נסע, 30 קמ"ש מעל המותר.

הנאשם ביקש מבית הדין, שלא לשלול את רשיונו מאחר והוא זקוק לו לצורך מילוי תפקידו.

הוארך מעצר שני החשודים בהונאת קשישים ברחבי הארץ

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ"

בית המשפט המחוזי בחיפה האריך אתמול בשמונה ימים את מעצרם של האחים יצחק (38) ומישל (33) רדיה מיבנה, החשודים בהונאת קשישים תמימים וקבלת כספים במירמה.

מעלליהם של האחים נחשפו בתוכנית הטלוויזיה "בשידור חוזר", ובעקבותיה זרמו למשטרה גל של תלונות מצד אזרחים.

שני החשודים נעצרו בתחילת השבוע על ידי משטרת תל־אביב, אודות לתושייתו של אזרח שהצליח לזהותם במסעדה ביפו, לאחר שצפה בתוכנית הטלוויזיה "בשידור חוזר".

בא כוח המשטרה מפקח ניסים פרנקו, טען בבית משפט השלום בחדרה, כי שני האחים התחזו לנהג ולתייר שביקשו, כביכול, סיוע של קשישים תמימים בתרגום דבריהם. "התייר" שהוסע ע"י "הנהג", התקשה לשלם את דמי הנסיעה, ובתמורה הציע למכור לנהג שעוני קיר. במהלך דין ודברים מבויים שהתפתח בין השניים, הביע הנהג את רצונו לרכוש את השעונים מהתייר כ"עיסקת חייו", אך בהעדר מזומנים בכיסו רתם את המתרגם לסייע לו במתן הלוואה קצרת מועד, שתמורתה הופקדו בידי המתרגם את השעונים – שהתגלו כחסרי ערך.

לעדינה ורפי פרבר

ברכות לנשואיכם
ודרך צלחה

התאחדות המלונות
אילת

שחל: כימיקלים לישראל תפיק אורניום בנגב

(עמ'ת). שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, חנך אתמול את מכרה מצלי השמן הראשון, במישור רותם בנגב.

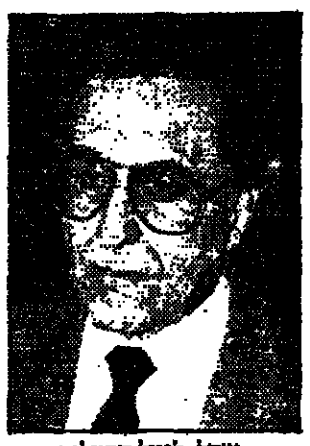

שחל: לנצל המצלים

בטקס אמר השר, כי משרדו התווה תוכנית, לפיה יושקעו עד מחצית שנות ה־90 כחצי מיליארד דולר, בהקמת תחנת כוח המופעלת במצלי שמן. תחנת כוח זו תספק חשמל בהיקף של 600 מגהוואט.

שחל אמר, ש"קיימים סיכויים טובים" להקמת תחנת כוח גרעינית בנגב, עד שנת 2000. בהקשר זה הודיע השר, כי עד סוף החודש צפויה הסכמה עם חברת כימיקלים לישראל, שתפעל להפקת אורניום מפוספטים, המצויים בנגב.

גידול של מיליארד שקל בהיקף האשראי השקלי הלא צמוד במשק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היקף האשראי השקלי לציבור, גדל בשבוע האחרון במיליארד שקל, ועלה מ־15.1 מיליארד שקל בסוף ספטמבר ל־16.1 מיליארד שקל בסוף שבוע שעבר. הגידול באשראי נובע רובו ככולו, מהגידול באשראי השקלי הלא צמוד.

חוגים בבנקאים העריכו, כי הסיבה לקפיצה הפתאומית בהיקף האשראי היא חיובי הריבית הרבעונית לסוף ספטמבר, ששיעורם נאמד ב־650 מיליון שקל, ומתן הלוואות גישור לצורך פדיון המניות הבנקאיות, המעוניין להצטרף לאפיקי השקעה שמציעים הבנקים, עוד קודם לפדיון הסופי של הבנקאיות.

סיבה נוספת לגידול באשראי היא משיכה של הלוואות שקליות, לשם פרעון מוקדם של הלוואות במטבע חוץ. זאת מתוך חשש לפיחות חד פעמי.

הערכה זאת אינה מתבססת על נתוני בנק ישראל, שכן היקף האשראי במטבע חוץ כמעט ולא השתנה בתקופה האמורה, והוא ממשיך לעמוד על 1.3 מיליארד דולר.

בבנקים מעריכים, כי הקפיצה הגדולה באשראי השקלי לא נובעת מגידול בצריכה, והיא תקווה כלל תיראה ב־31 לאוקטובר, כשהממשלה תודיע את כספי פדיון המניות הבנקאיות.

כתבי אישום נגד 2 חברות שאיחרו בפרסום דו"חותיהם

הרשות לני"ע תובעת את מלונות איילון והמטוויות מאוחדות

מאת יהודה שרוני ואיתן אבריאל

הרשות לניירות ערך הגישה בשבוע שעבר כתבי אישום נגד שתי חברות ומנהליהן, שטרם פירסמו את הדו"ח התקופתי המלא, לשנת 1987. המועד החוקי האחרון לפרסום הדו"ח, היה 30.6.88.

כתבי האישום הוגשו גם נגד הדירקטורים של החברה.

המדובר בחברת מלונות איילון ומנהליה, אבטליון איילון, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה, ומשה איילון, המכהן כמנכ"ל החברה. הדו"ח הכספי של חברה זו המצוא לרשות באיחור של 84 יום. יותר המידע שבדו"ח, כמו שמות המחזיקים במניות ועיסקות עם בעלי עניין, הומצאו רק אחר הגשת כתב האישום.

כמו כן הוגש כתב אישום נגד חברת המטוויות המאוחדות והדירקטורים בחברה – רשאל וכט ואברהם דוידוביץ. חברה זו טרם הגישה את הדו"ח הכספי לרשות.

בראשון לנובמבר תכנס לתוקפה הוראה חדשה, (על פי תיקון מספר 9 לחוק ניירות ערך), המתמירה עם חברות בנושא הדו"חות. לפי ההוראה, יראו חברה שלא גיש את הדו"ח התקופתי באיחור של יותר מחודשיים, כאילו נמנעה מהגשת הדו"ח וזאת כדי להטעות את ציבור המשקיעים, אלא אם היא תוכיח את ההיפך.

עובדי יובל גד שרפו צמיגים בגלל עיכוב משכורת ספטמבר

מאת מיכל רוזה

עובדי מפעל יובל־גד באשקלון התפרעו אתמול וסגרו את שערי המפעל, עקב אי תשלום משכורות חודש ספטמבר. המשכורות שולמו לעובדים בשעות הצהרים ולאחר מכן נפתח המפעל מחדש והעובדים חזרו לעבודה.

לפני כן, סמוך לשעה 8.15 בבוקר, נתקבלה הודעה במשטרה, שצומת כפר סילבר נחסם על ידי עובדי המפעל ובמקום הבעירו צמיגים. כוח משטרה מתוגבר יצא לצומת וגילה, כי הצומת המבקו את התחבורה מירושלים, מגוש דן הנגב ורצועת עזה, חסום.

המשטרה פינתה את המחסומים, פתחה את הכבישים לתנועה ועצרה שניים מחברי הוועד לחקירה.

מפעל יובל־גד הועבר לפני ימים אחדים לניהולה של חברת שיכון עובדים, אולם המשכורות של חודש ספטמבר היו אמורות להנתן לעובדים ע"י קונצרן כור, הבעלים הקודמים של המפעל. מגעים נמצאים עם הנהלת כור, הם שהביאו בסופו של דבר לתשלום המשכורות.

נתיב טיסה חדש לאוסטראליה עוקף את ארצות ערב

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

טיסה יומית, בנתיב במזרחי לאוסטרליה, תחל בראשון לנובמבר על ידי חברת התעופה "קוואנטאס" האוסטראלית.

הטיסה, עם חניית ביניים אחת בלבד בבנגקוק, תצא מלונדון ותמשך 20 שעות, 3 שעות יותר מאשר טיסות אחרות. הנתיב החדש יעבור מעל דרום רוסיה ויעקוף את ארצות ערב.

לנוסעים הישראלים, שיצאו מישראל ללונדון בטיסות "אל על", תעניק "קוואנטאס" לינת חינם בלונדון. הנוסעים למזרח הרחוק יוכלו להשתמש בטיסה זו לצורכי מעבר בעת חניית הביניים בבנגקוק.

נחנך שירות מוניות אויר בין המרכז וקרית שמונה

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שרות מוניות אויר נחנך אתמול באצבע הגליל. יהונתן גבע, טייס ומנהל חברת "סבנית תעופה", הנחית אתמול בבוקר מטוס דש־6 ובו עשרים מקומות, במנחת הצבאי שליד קרית־שמונה.

חיל האוויר אישר לגבע להנחית את המטוס במקום והבקשה שקיים בשדה עם ראש עיריית קרית־שמונה, פרופסור עזרה, אמר גבע, כי בדעתו להפעיל שרות מוניות אויר מקרית־שמונה לכל רחבי הארץ.

אורח הגליל ישלם 43 שקלים עבור טיסה למרכז הארץ כאשר זמן הטיסה הוא 35 דקות.

גורמי תיירות התעניינו בנושא הפעלת שירות המטוסים החדש לאצבע הגליל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

בואו
לצעדת נעמת ה־5 בגליל
בסימן
שלום ובטחון – אכלוס הגליל
צעדה לכל בני המשפחה

הזינוק: שבת 15.10.88 שעה 08.30 ביער כפר החורש
(כניסה מכביש נהלל – מגדל העמק).
בסיום הצעדה בשעה 12.30 בפארק העירוני בנצרת עילית

הפנינג המוני בהשתתפות:
יצחק רבין – שר הבטחון | מנחם אריאב – ראש עירית נצרת עילית
מאשה לובלסקי – מזכ"ל נעמת | יצחק אופק – מזכ"ל הפועל

בסיום הופעת הזמר חיים משה ולהקות מחול ומחר.

אור – קרן נאמנות לתשלומים שוטפים
הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע"נ, אך לא פחות מ־200 יחידות ברכישה אחת, (למעט במקרה של רכישת יחידות תמורת דיבידנד), בהתערות השתתפות רשומות על שם של עשר יחידות או כפולה של עשר יחידות במחירי יחידה משתנים הכוללים שעור הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בפרק א' בתשקיף.

א. הצעה במחיר מופחת
החל מ־13.10.88 ועד 1.12.88 שעה 11:00 מוצעות היחידות במחיר מופחת, בתוספת שעור הוספה של 0.25% בלבד.

ב. הצעה רגילה
החל מ־1.12.88 שעה 11:00 ועד 12.10.89 מוצעות היחידות במחיר היסודי בתוספת שעור הוספה של 1.5% או פחות.

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן:
על פי הסכם הנאמנות זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל־1.7% (אחוז ושבע עשיריות האחוז) מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות אך כל עוד לא יקבע אחרת על ידי מנהל הקרן הוא מקבל שכר שנתי השווה ל־0.8% (שמונה עשיריות האחוז) מהשווי האמור. הנאמן זכאי לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל־0.2% (שתי עשיריות האחוז) מהשווי האמור (ראה פרק י' בתשקיף).

חלוקת רווחים חודשית:
במידה שרווחי הקרן מאפשרים זאת מחלק מנהל הקרן, בכל 10 לחודש (ואם אינו יום עסקים ביום העסקים הראשון שלאחריו) בעד כל יחידה שתהיה מוצאת בקרן ב־5 לאותו חודש, (להלן: "היום הקובע"), דיבידנד במזומנים בשעור שלא יפחת מ־1.05% (אחוז וחמש מאיות האחוז) של הערך הנקוב של היחידה, כשהוא מוגדל באותו יחסי למידת העליה של השער היציג של הדולר, כפי שיקבע על ידי בנק ישראל ליום הקודם בשני ימי עסקים (בהם נקבע שער כאמור) ליום הקובע, לעומת השער היציג של הדולר כפי שנקבע כאמור ליום 15.10.84 (יום הפעלת הקרן) שהיינו 0.447 שקל חדש לדולר.

עם זאת רשאי מנהל הקרן להקטין את השעור של כל תשלום חודשי או לפטור על תשלום אחד או יותר, אם לדעתו מן הנבון לעשות זאת בהתחשב ברווחיות הקרן.

הודעה על שינוי בחלוקת הדיבידנד כאמור, תפורסם בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל, לא יאוחר מ־7 לחודש שבו חל השינוי.

מועצת המנהלים של מנהל הקרן רשאית לשנות את מדיניותה על פי סעיף זה, אם הנסיבות תצדקנה זאת לדעתה. הרווחים המחולקים כאמור עשויים לכלול גם רווחים מהפרשי שער, מהפרשי הצמדה ומימוש ניירות ערך (ראה פרק יד' בתשקיף).

מדיניות ההשקעות של הקרן:

(א)
(1) הסכם הנאמנות קובע כי לפחות 50% מהשקעות הקרן בניירות ערך יהיו ניירות ערך בנקאיים שבהסדר (כהגדרתם בפרק ו' בתשקיף).
(2) הוראות ס"ק (1) ניתנות לשנוי על ידי תקון הסכם הנאמנות ללא צורך באישור אסיפה של בעלי היחידות.
(3) כל עוד לא יתוקן הסכם הנאמנות כנ"ל, ימשיך מנהל הקרן להחזיק בעבור הקרן, גם אחרי 31 באוקטובר 1988, ניירות ערך בנקאיים שבהסדר, בשעור שלא יפחת מהשעור שנקבע בס"ק (1). ביום 4.10.88 היוו ניירות הערך הבנקאיים שבהסדר, כ־80% מהשקעות הקרן בניירות ערך.

(ב) כל עוד לא יוחלט אחרת על ידי מועצת המנהלים של מנהל הקרן:
(1) יהיו כל יתר השקעות הקרן בניירות ערך (שאינם ניירות ערך בנקאיים שבהסדר), ניירות ערך הנסחרים במטבע חוץ או הצמודים במלואם או בחלקם למטבע חוץ, ניירות ערך שרכישתם הובטחה במחיר הצמוד הצמדה מלאה או חלקית למטבע חוץ וכן מלוות קצרי מועד.
(2) למרות האמור בס"ק (1), ניתן יהיה להשקיע עד 10% מהשקעות הקרן בניירות ערך הצמודים במלואם או בחלקם למדד המחירים לצרכן.

(ג) בכפוף לאמור לעיל, להוראות כל דין, ולהוראות המובאות בפרק ו' לתשקיף זה, רשאי מנהל הקרן להשקיע את אמצעי הקרן על פי שקול דעתו המוחלט.

הבקשות להזמנת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, יחידת ביצוע מרכזית, מגדל שלום, רחוב אחד העם 9 תל־אביב, באמצעות חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

עותק מהתשקיף המעותקים מההיתרים לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמן:
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
תאריך: 12 באוקטובר 1988

מנהל הקרן:
לאומי־פיא
חברה לניהול
קרנות נאמנות בע"מ

לאומי פיא

صكن من الاجل

מכנז מן אלאחבאל

חדשות כלכלה

ירידה של 6% בגרעון המסחרי של ישראל מינואר עד ספטמבר

ירידה ביבוא מכוניות טלוויזיות ומדיחים; גידול ביבוא וידיאו

מאת איתן אבריאל
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם הגרעון המסחרי של ישראל ב־2.2 מיליארד דולר בהשוואה ל־2.33 מיליארד דולר בת־קופה המקבילה לפני שנה. זו ירידה של כ־6%.

היבוא בתקופה זו עלה רק ב־5.9% בעוד שהיצוא עלה ב־5.51% והסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב־9.6 מיליארד דולר. נתונים אלו נמסרו אתמול על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. אולם דובר הלשכה ציין, כי נתוני חודש ספטמבר מושפעים מצמצום פעילות בתי המכס בשל תקופת החגים.

בחודש ספטמבר הסתכם הגרעון המסחרי ב־371 מיליון שקלים ובניכוי עונתיות נמצא, כי בחודשים האחרו־נים היה הגרעון נמוך ב־32% לעומת הממוצע בחודשים שקדמו. עוד נמסר, כי מתחילת השנה הנוכחית, היה הממוצע החודשי של הגרעון המ־סחרי נמוך ב־51% מהממוצע החודשי במחצית השנייה של שנת 1987.

היבוא החודשי הממוצע בחודשים אוגוסט־ספטמבר היה נמוך ב־7% בהשוואה לשני החודשים הקודמים ובזאת חזר היבוא לרמת אמצע 1987.

יבוא מוצרי בני הקיימא ירד בחו־דשים האחרונים ב־21% ומהשוואת נתוני היבוא של מוצרים בני קיימא בספטמבר השנה לעומת ספטמבר אשתקד עולה, כי יבוא המכוניות ירד בכ־30%, יבוא המקררים ירד ב־23%, יבוא מכונות כביסה וטלוויזיות ירדו בכ־20% ויבוא מדיחי הכלים ירד ב־50%. ואילו ביבוא מכשירי וידיאו חלה עליה של 40%.

יצוא היהלומות בספטמבר ל־126 מיליון דולר. נתונים מנוכי עונתיות מראים, כי רמת היצוא נשארה קבועה בארבעת החודשים האחרונים.

כתבי אישום נגד 2 חברות המואשמות ביצירת קרטלים

החברות המואשמות: סימפס בענף האופטיקה ולילית בתמרוקים

מאת מיכל רוזה

הממונה על ההגבלים העיסקיים במשרד התעשיה, זאב גלמור, הגיש השבוע כתבי אישום נגד 2 קרטלים בלתי חוקיים, שפעלו בתח־חום האופטיקה ובתחום התמרוקים.

כתב האישום אחד הוגש נגד חברת סימפס מגבעתיים, המאגדת מנהלי חנויות אופטיקה ברחבי הארץ. החברה מואשמת ביצירת קרטל בין החנויות, כנגד הספקים של מוצרי אופטיקה. על פי כתב האישום, היא דרשה מהם לתת לחברי סימפס הנחה של 5% מסך המכירה, שאם לא כן לא ירכשו חברי סימפס את המוצרים מאותם ספקים.

כתב האישום השני הוגש נגד חברת לילית מפעלי תמרוקים בע"מ, המייבאת ומשווקת דברי קוסמטיקה בסיטונאות. על פי כתב האישום, החברה הפיצה מחירונים של מוצרי "אורר" והכתיבה מחירים אלה לחנויות השונות.

החברה סיפקה את המוצרים האלה רק לחנויות שהסכימו למכור אותם במחיר שנקבע ע"י לילית.

הממונה על ההגבלים ציין את החומרה של המקרים הללו, הפו־געים התחרות במקרה הראשון וגו־רמים להעלאת מחירים במקרה השני.

בנק ישראל מבקש לקצץ בעמלת הבנקים בעת פדיון הבנקאיות

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

המפקח על הבנקים בבנק ישראל, ד"ר אמנון גולדשמידט, פנה אתמול אל הבנקים וביקש מהם שלא לגבות עמלת פדיון, בגין המניות הבנקאיות מעבר לשיעור של 0.1%.

פניה זו נעשתה בעקבות פניה קודמת של ח"כ דן תיכון (ליכוד) אל גולדשמידט ובו אמר, שהבנקים הם האחראים, שצריכים לגבות עמלה מציבור הלקוחות בנושא זה. תיכון ביקש מבנק ישראל לפעול, כדי שהבנקים לא יגבו עמלת פדיון שמ־עבר ל־0.1%. תיכון מתכוון להעלות את הנושא בישיבתה של ועדת הכס־פים, מחר.

ח"כ תיכון אמר, כי במידה והבנקים לא יכבדו פניה זו, הרי שיפעל לביצוע חקיקה שתסדיר את הנושא.

ח"כ דדי צוקר (רצ), אמר כי הוא מצטרף ליוזמת ח"כ תיכון להעלאת הנושא על סדר יומה של ועדת הכס־פים.

מרכז סיעת המערך בועדת הכס־פים, ח"כ חיים רמון, אמר כי אינו סבור שהבנקים זכאים לגבות את העמלה. יש לגבות את העמלה מהחוסכים ואת התמורה להעביר למ־משלה, לצורך הקטנת הנזק לקופה הציבורית.

הביטוח לאומי פועל להגברת גביית המוסד במזרח ירושלים

מאת צבי זרחיה כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מרדכי ציפורי, הורה להגביר את פעי־לות אגף ההוצאה לפועל והגבייה של המוסד, במזרח ירושלים. על המ־בצע הוחלט עקב האטה, שחלה באחרונה, בתשלום דמי ביטוח לאומי, על ידי תושבים במזרח ירושלים.

יעקב דיין, סמנכ"ל הגבייה של המוסד לביטוח לאומי, מסר אתמול כי במהלך 14 ימי פעילות של ההוצאה לפועל במזרח ירושלים, נגבו כ־200 אלף שקלים, מ־145 מרכזי תשלום.

גל פיטורים צפוי בכלל תעשיות עקב קשיים בקבוצת פולגת, כיתן ואורדן

איש העסקים זאק נאסר בעל השליטה בבנק הבינלאומי, מתעניין ברכישת מפעל ליגת

נאסר. מתעניין בליגת

מאת מיכל רוזה

מאות עובדים צפויים לפיטורים במפעלי כלל תעשיות בחודשים הק־רובים, לנוכח המצב הקשה השורר בכמה ממפעלי הקבוצה ובעיקר במפעלי הטכסטיל שלה. מספרם של המפוטרים עלול להגיע ל־1,000 איש, אם לא יחול שיפור ממשי במצבם הכספי של כמה מפעלים.

ראשי כלל מקיימים בימים האח־רונים דיונים על עתידם של מספר מפעלים ובעיקר מפעלי ליגת ואומן מקבוצת פולגת.

ליגת מעסיקה בקרית גת ובשדרות כ־300 עובדים. נוכח מצבה הקשה של החברה, הקימה כלל שני צוותים, שאחד מהם בוחן אפשרויות לשינוי של המוצרים שלה והשני מק־יים מגעים למכירתה. בין המתעניינים ברכישתה גם איש העסקים זאק נאסר ובעת מתקיימים מגעים נוספים בענין זה עם שני תע־שיינים ישראלים נוספים, הפועלים בתחום הטקסטיל.

במידה ומגעים אלה לא יניבו פירות הנהלת כלל תגיע למסקנה, כי אין סיכוי להבראת החברה בהסבת קווי הייצור שלה, היא תסגר.

מצב קשה שורר גם במפעל אומן, הפרוס על שני אתרי יצור בקרית גת ואופקים ובהם מועסקים 500 עובדים. במפעל זה קיימת תכנית להתארגנות מחדש וייעול הייצור.

מפעלים אחרים של כלל, שמצבם קשה, הם כיתן, סיבים כימיים ואורדן. כיתן, המעסיקה כ־2,800 עובדים, סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של כ־4 מיליון דולר. על פי נתוני החודשים האחרונים, יש שיפור במצב החברה, אך היא תתקשה לסיים את השנה ברווח.

סיבים כימיים נקלעה להפסדים בעקבות קשיים של לקוחותיה הגדו־לים: אורדן, שטיחי כרמל, המטוויות המאוחדות ושמיכות פיק. חברת אורדן נמצאת אף היא במצב קשה, לאחר שסיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 13.1 מיליון שקל – פי שלוש מבתקופה המקבילה אשתקד.

בהנהלת כלל מציינים, כי קשיי המפעלים האלה ובעיקר בתחום הטקסטיל, נובעים מהקפאת שער הדולר, המהומות בשטחים ועליית השכר. ראשי הקבוצה אומרים, כי אם לא יחול שינוי במדיניות הממשלה ויוגדל הסיוע ליצוא, לא תהיה ברירה אלא לצמצם משמעותית את מספר המועסקים.

סכסוך עבודה בבנק המזרחי

מאת יהודה שרוני

מועצת עובדי בנק המזרחי, שהת־כנסה אתמול, הכריזה על סכסוך עבו־דה. הכרזה זו היא על רקע סירוב הנה־לת הבנק לפתוח במשא ומתן על הסכם השכר לשנת 1988. המועצה יפתה את כוחו של ועד העובדים לפתוח במאבק, עד כדי השבתה כל־לית של הבנק.

ארגון עובדי בנק המזרחי, קרא להנהלת הבנק להכנס למשא ומתן מיידי וענייני, על מנת שלא להחריף את המצב ולמנוע התדרדרות במער־כת יחסי העבודה.

עליה של 9% במחירו של מימרח שוקלד

מאת מיכל רוזה

מחיר של מימרח שוקלד יועלה היום ב־9%.

המפקח על המחירים במשרד התע־שיה מסר, כי ההעלאה אושרה בעק־בות התייקרות תשומות הייצור של המימרח.

פערים גדולים בדיונים על חידוש הסכם תוספת היוקר

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ונשיא לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים דב לאוטמן לא הצליחו להשיג הסדר לתשלום תוספת יוקר במשק. בשעת הבוקר אתמול נערכה הפסקה הכלכלית בבית הועד הפועל, אך עדיין מפריד פער של כ־20% בין תביעת ההסתדרות לעמדת המעסיקים.

קיסר ולאוטמן ישובו למשא ומתן הלילה, במירוץ נגד הזמן, במטרה לסכם את הסדר התשלום של תוספת יוקר, לפני פרסום מדד ספטמבר ביום ששי. ההסתדרות מאיימת להפעיל, בהעדר הסכם, הוראה חד צדדית למוסדותיה לרבות חברות העובדים, לשלם תוספת יוקר במתכונת ההסכם הקודם, המעניק לשכירים פיצוי של 70% על התייקרות הצבורה מעל 7%.

המעסיקים היו מוכנים אתמול, לפצות את השכירים ב־70% מההתייקרות, תמורת נכונותה של ההסתדרות לוותר על חצי אחוז מכל מדד ובסך הכל 6 אחוזים בשנה. ההס־תדרות תובעת בתנאים אלה, פיצוי של 90 אחוזים מההתייקרות, פעמיים בשנה.

מהאגף לאיגוד מקצועי בהסתד־רות נמסר, כי הוא נערך גם לאפשרות שלא יושג הסכם תוספת יוקר חדש, עד לפרסום המדד ובמקרה כזה האגף ינחה את כל מקומות העבודה במשק הציבורי והפרטי, לנהוג על פי ההסכם הקודם.

הבורסה מבקשת לבטל הקצאת מניות "ישרס" ליהושע פורר

הבורסה טוענת שאישרה הקצאה של 3% מהמניות ולא 5% כפי שבוצע

פורר. מניות ללא אישור

(עתי"ם) הבורסה לניירות ערך בתל אביב פנתה אתמול לבית המש־פט המחוזי בתל אביב בבקשה לקבוע, כי הקצאת המניות של חברת ההשק־עות "ישרס" ליהושע פורר, מבוטלת. זאת כיון, שהקצאת המניות לא קיב־לה את אישור הבורסה.

בפניה נאמר, כי ב־7 באוקטובר 1984, פנתה הבורסה לחברות, שמניו־תיהן רשומות למסחר והפנתה תשומת לבן לכלל, לפיו אסור לבצע הנפקה של מניות ללא אישור הבור־סה מראש.

הבורסה טוענת, כי ב־8 בספטמבר נתקבלה בבורסה הודעה מטעם ישרס. בהודעה נמסר, כי מועצת המנהלים של החברה החליטה להקצות לפורר 5% מהון החברה ומזכויות ההצבעה בה.

בא כוחה של הבורסה, עו"ד יעקב וקסלר, טוען כי ההחלטה להקצות מנ־יות לפורר, מפרה את כללי הבורסה. לדבריו, היא לא אושרה על ידי האסי־פה הכללית של החברה ואישור הבור־סה להקצאה הוגבל ל־3% ממניותיה ולא 5% כפי שהוקצתה.

בעתירה נטען עוד, כי ביצוע ההקצאה משלב במאבק השליטה, המתנהל בימים אלה בישרס. "הבור־סה איננה שוללת מאבקי שליטה כשלע־צמם, בתנאי שהם נעשים באופן לגי־טימי, תוך כיבוד החוק, כללי הבורסה והבטחת האמנות כלפי ציבור המשק־יעים", נטען.

הבורסה מבקשת מבית המשפט להביא לביטול ההקצאה, "שאם לא כן, לא זו בלבד שמעשה פסול יקויים, אלא שאמינות הבורסה וישום כלליה עלולים להיפגע.", נאמר בעתירה.

טרם נתקבלה תגובת ישרס לעתירה.

אושר תקציב פיתוח רב שנתי של 55 מיליון שקלים לרכבת

מאת נדירת כהנא
כתבת "הארץ" לענייני ספנות

מועצת רשות הנמלים והרכבות אישרה תקציב פיתוח רב שנתי לרכבת, בסכום כולל של 55 מליון שקלים. זאת בנוסף לתקציב הפיתוח המקורי של הרכבת ל־1988, בסכום של 12 מיליון שקלים.

תוכנית הפיתוח אושרה על ידי שר התחבורה, חיים קורפו. כ־8 מליון שקלים מתוך הסכום הנוסף יוצא במ־הלך השנה השוטפת.

התקציב הנוסף מיועד לשיפור ראשוני של שירותי הנוסעים בקו חיפה תל אביב וכולל שיפוץ תחנות, שיקום קרונות והתקנת מיזוג אויר בתוכם.

מועצת רשות הנמלים והרכבות אישרה תקציב של 400 אלף שקלים לתכנון רכבת הפרברים.

צים תקים מערכת דואר אלקטרוני בין סניפיה בעולם

מאת אור גונדר

חברת צים תקים מערכת דואר אלקטרוני בין סניפיה, הפרוסים בחמש יבשות. פרוייקט הדואר האלק־טרוני נמסר לביצועה של חברת די־גיטל, והוא יתבסס על הבילת תוכנה מוכנה שלה.

לצים למעלה מ־30 מחשבי די־גיטל, אליהם מחוברים כ־1,300 מסו־פים. החברה משתמשת בישראל בר־שתות תקשורת "אתרנט" ו"דקנט", ובחו"ל – בקווי טלפון.

התכנון העתידי של מחשוב צים יאפשר ללקוח להתקשר באמצעות מחשב, מכל מקום בעולם, ישירות אל מחשב החברה, ולקבל מידע אודות קווים ולוחות זמנים באורח כללי – ונתונים הנוגעים למטענים שלו.

נציגי איגודים מקצועיים הזמינו את קיסר להונגריה

מאת יהודית וינקלר

נציגי איגודים מקצועיים מהונג־ריה הזמינו את מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, לבקר בהונגריה בראש משלחת הסתדרותית. ההזמנה נמסרה אתמול לקיסר בפגישה עם שניים מהבכירים באיגודים המקצועיים ההונגריים, המבקרים בארץ כאורחי ההסתדרות. השניים יאנוש ואלאס והגב' ז'וז'י נאבור.

קיסר מסר, כי לאחרונה מתקיימים מגעים לכונן קשרים מסחריים בין מפעלי חברת העובדים והונגריה.

ערך את העמוד: יהונתן שרמן

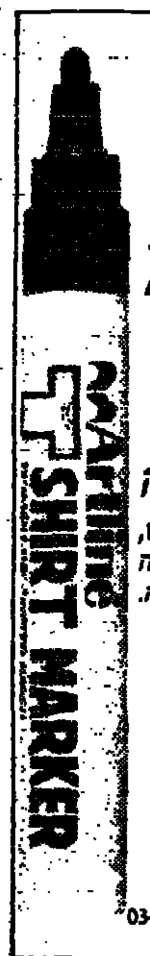

חדש!
עכשיו מותר לצייר על הבגדים!
ARTLINE T-SHIRT MARKER
הופך כל בגד לחגיגה
לחולצות T, טבמסי ג'ינס, סווטשירטים ובגדי כותנה
ללא ריח ואינו דוהה.
Artline
הסידרה שסימנה את העולם.
היבואן:
עטר ובניו בעיים - רח' פרץ 17 תל אביב טל: 03-371833-5

מדינת ישראל
הרשות לשמירה על קרקע חקלאית
משרד החקלאות
מינהל התכנון
הקריה, רח' הופין בנין 2
ת"ד 6134 טלפון 668151
ירושלים 91061
תאריך 4.3.85 מספר: 3561/ב
אל: יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
הודעה לשמירה על קרקע חקלאית בישיבתה מיום 4.3.85 בתוקף סמכותה עפ"י סעיף 6 לתו־ספת הראשונה לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 דנה בתכנית שבנדון והחליטה לאשרה. אין באמור זה כדי לבטל את סמכותה של הוע־דה בקרקע חקלאית עפ"י סעיף 5 לתוספת הרא־שונה לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בברכה
מ. סלור
מרכז הועדה לשמירה על קרקע חקלאית

היפר קו־אופ
החל מכולם!
היפר קו־אופ מגיש פרי וירק זול וטרי
בואו לקו־אופ להנות ולקנות משפע פרי וירק באיכות מעולה, מבחר גדול וטרי יום יום. מבצעי הוזלה בכל שבוע
נבחרי השבוע ב־1.79 ש"ח
אשכוליות
1.79
1 ק"ג
תפוח עץ "זהוב"
גודל 6 1 ק"ג
שזיף "סנטרוזה"
1.79
1 ק"ג

1.79
בתוקף מ־12.10.88 עד 15.10.88
קנו עכשיו בקו־אופ ושלמו ב־2.12.88
על כל קניה מעל 100 ש"ח לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט ויזה. לבעלי כרטיסי קו־אופ, זכו התשלום ב־2.12.88, או ב־3.12.88
לא כולל חנויות אלקטרוניקה, לאקטרונלין ומכונות אחראי מיוחדות ונוחות.
קו־אופ
היפר קו־אופ

העובדות מצביעות חד"ש
מלחמת לבנון כמשל
ח"כ שולמית אלוני אמרה: "יוסי שריד, וירשובסקי ואני הצבענו נגד מלחמת לבנון כשהמערך הצביע עם הליכוד" (בראיון ל"העיר", 2.9).
עם כל הכבוד: אין זה נכון.
בהצבעה על הצעת אי־האמון שיזמה סיעת חד"ש (ורק חד"ש), המערך אכן הצביע עם ממשלת הליכוד, ורבין הפך ליועץ צבאי נצי של שרון.
אך שולמית אלוני, יוסי שריד, וירשובסקי והחכ"ים של מפ"ם **לא הצביעו נגד המלחמה: הם לא השתתפו בהצבעה.**
היחידים שהצביעו נגד המלחמה הנפשעת היו החכ"ים של חד"ש.
העובדות מצביעות חד"ש.
העובדות מוכיחות, כי חד"ש מבטאת באומץ ובעקביות את האינטרסים האמיתיים של ישראל ושל השלום.
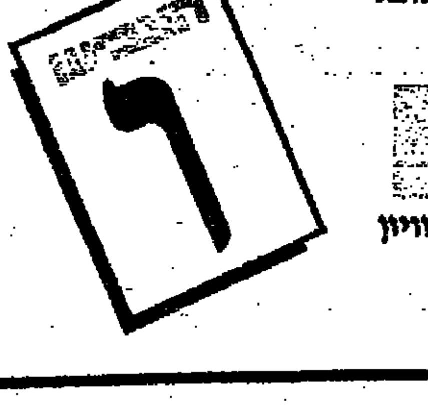
חד"ש
חזית דמוקרטית לשלום ולשוויון
המפלגה הקומוניסטית הישראלית
ארגון הפנתרים השחורים
חוגי ציבור יהודיים וערביים

ש.ח.כ.
G.I.A.
שרות חקירות כללי
מקבוצת "השמירה"
כל אשר רצית לדעת
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך
כל סוגי החקירות ביסודיות, באמינות ובסודיות מוחלטת
ש.ח.כ.
דרך פתח־תקוה 19
תל אביב 66183
טל: 623084 ;621975 ;614636
FAX: 623995

זמש עור ובגדים
מנקים רק בניקוי
פודמברג
כי אצלנו מנקים טוב יותר
ר"ג, המעגל 2, פינת ביאליק 55

אמש בטלוויזיה
שמעון פרס עמד בעימות

אתמול ראית למה שמיר לא יכול ולא מסכים לעמוד בעימות טלוויזיה ישיר.
שמעון פרס לא זקוק לבחירות כדי להוכיח שהוא יכול ויודע לעמוד בעימות. בשנתיים שבהן הנהיג את הממשלה והמדינה הוא עמד בשני עימותים.
העימות שחילץ את צה"ל מהבוץ הלבנוני והעימות שהציל את כלכלת ישראל מהאינפלציה המטורפת שהמיט הליכוד.
בשני העימותים האלה פרס ניצח.
הוא גבר על דיפיון הרוח ועל רוח השטות; על ההרפתקנות הבטחונית ועל ההפקרות הכלכלית; על האטימות ועל הסרבנות שגילו מנהיגי הליכוד.
עכשיו, שלושה שבועות לפני הבחירות, עומד פרס בעימות האלימות. עימות נגד אגרופים מונפים, קללות, נאצות, איומים.
וזה, כנראה, העימות היחיד ששמיר רוצה ומכיר.
שמעון פרס עמד ועומד בעימות, כי עימות הוא מבחן מנהיגות.
המערך
הדרך לפריצת דרך
שמעון פרס ראש הממשלה שישראל צריכה

הארץ
יום ד', א' חשון התשמ"ט
12 באוקטובר 1988
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

לא מתת־חסד

אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, עומד לבקר בעוד כמה ימים במזרח־ברלין ולהיפגש עם מנהיג הרפובליקה הדמוקראטית הגרמנית כדי לדון בהצעת ה־ר.ד.ג. מלפני ארבעה חודשים, לפיה היא מוכנה להעניק "סיוע הומניטארי" ליהודים נרדפי הנאצים.

משך עשרות שנים סירבה גרמניה המזרחית להכיר בזכאותם של יהודים, שגרו בחלקי הרייך הגרמני המהווים כיום את שטחה ונאלצו לעזוב אותם כפליטים, לקבל פיצויים עבור הנזקים שסבלו בבריאות, ברכוש, בתחום החינוך ומשלח־היד והפסד לרגל מעצר בלתי־חוקי. הרפובליקה המזרח־גרמנית שללה כל רציפות בינה לבין גרמניה הישנה ולא היתה מוכנה לשאת באותו חלק של האחריות על מה שזו עוללה לאוכלוסיה היהודית, אחריות הרובצת עליה בתוקף התנאים הלאומיים והגיאוגרפיים.

יהודים שחזרו להשתקע בשטח ה־ר.ד.ג. זכו לפיצויים כנרדפי המשטר הנאצי, אולם כאלה היו רק מעטים. רובם המכריע של יהודי גרמניה, שבשעתו חיו בשטח ה־ר.ד.ג. של היום, לא קיבלו ממנה אף פרוטה. להבדיל מהרפובליקה הפדראלית במערב־גרמניה, התכחשה גרמניה המזרחית לחובתה המוסרית כלפי יהודי גרמניה לשעבר — חובה המוטלת על העם הגרמני כולו, ללא התחשבות בהבדלי המשטר שהתגבשו אחרי תבוסת גרמניה במלחמת־העולם השניה.

ממשלת גרמניה המזרחית לא התרחקה גם היום מגישתה העקרונית, הגם שזו מסלפת את ההיסטוריה: כאילו הגרמנים שבשטחים בין הנהרות אלבה ואודר לא הצביעו בעד היטלר ממש כמו אלה שבמערב־גרמניה, ובכמה מחוזות במספרים אף יותר גדולים. גם עתה, כאשר ה־ר.ד.ג. מכריזה שהיא מוכנה להעניק "סיוע הומניטארי" ליהודים נרדפי הנאצים החיים עכשו מחוץ לגבולותיה, אין היא מקבלת את התביעה לפיצויים לפרט ולשילומים לכלל, לרבות מדינת ישראל.

עם זאת יש מקום לרשום את הנכונות להגשת "סיוע הומניטארי" כתזוזה מסויימת בתחום המעשה. לכן, אין למתוח ביקורת על הקונגרס היהודי העולמי כשהוא מוכן לבדוק את ממדיה הכספיים של נכונות כזאת.

ידיעות שראו אור בעתונות הבינלאומית, דיברו על סכום של מאה מיליון מארק; ומותר להניח כי מר ברונפמן לא היה מואיל לנסוע למזרח־ברלין, לולא אריך הונאקר היה מוכן לדבר אתו בתכליתיות. אולם סכום של 100 מיליון מארק עומד מחוץ לכל יחס למה שהרפובליקה המערב־גרמנית עשתה בתחום הרסטיטוציה והוא נופל בהרבה גם ממה שה־ר.ד.ג. במצבה הכלכלי המשגשג של היום, מסוגלת לעשות.

שומה על נשיא הקונגרס היהודי העולמי להבהיר לבני־שיחו בברלין המזרחית, כי נבצר ממנו לקבל מתת־חסד ששיעורה רחוק מלבטא הרגשה כנה של מחוייבות אשר ה־ר.ד.ג. טוענת, באיחור של קרוב לארבעים שנה, שהיא חשה כלפי יהודי גרמניה שהוכרחו לברוח בחוסר כל — לא רק מהחלק המערבי של גרמניה, אלא גם מחלקה המזרחי.

שינויים או קיפאון בפראג?

אם פרישת לובומיר שטרוגל מראשות ממשלת צ'כוסלובקיה מצביעה על ניצחון לשמרנים או שהיא רק ביטוי לקרב־מאסף שהם מנהלים — הדבר מותנה, במידה לא מעטה, ברצונו וביכולתו של גורבצ'וב להפעיל לחץ על מנהיגי הגוש המזרחי להנהיג גם בארצותיהם את הרפורמות הכלכליות והפוליטיות.

שטרוגל הנחשב "פרגמטיסט" עבד בשעתו גם עם דובצ'ק, אך מונה ראש ממשלה, לפני 14 שנים, על־ידי גוסטב הוסק שהועמד בראש השלטון אחרי שהטנקים הסובייטים דיכאו את "האביב של פראג". בשנתיים האחרונות [illegible] הפרסטרויקה גם בצ'כוסלובקיה [illegible] להגביר ולהרחיב את הרפורמות, בתקווה להתמודד עם המשבר הכלכלי [illegible] לביקוש.

מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הצ'כית, מילוש יאקש, ידוע כמי שאינו מתלהב מרפורמות מרחיקות לכת, והוא פועל להאטת הקצב ולצמצום ההיקף. לבד מהחשש הרגיל של המנהיגים הוותיקים מפני שינויים שעלולים לערער את מעמדם, יש מספר סיבות נוספות שבהן מצדיקים השמרנים את עמדותיהם: הם חוששים שבעטיין של רפורמות מהירות מדי תשמוט המפלגה את שליטתה על המתרחש בכלכלה ובחברה; הדגשה יתרה של הרפורמות תאשר כי צעדי הדיכוי בחסות הטנקים הסובייטים ב־1968, שבזכותם עלו השמרנים לשלטון, לא היו מוצדקים; הם מפחידים את יריביהם כי אין וודאות שבמקרה של אובדן שליטה על הרפורמות — או של תגובת נגד במוסקווה — לא יתערבו שוב הסובייטים.

ייתכן שיאקש וחבריו מהמרים על כך שלגורבצ'וב יש די בעיות בביצור שלטונו מבית ועם התסיסה ברפובליקות הבלטיות והאסיאניות של בריה"מ, עד כי לא ירצה להסתבך גם במדינות הגרורות.

הכומר גורש מהפרלמנט האירופי

שטרסבורג (ע"צ ודיוור עתי"ם) — מנהיג הפרוטסטנטים בצפון אירלנד, הכומר איאן פייסלי, גורש מהפרלמנט האירופי היום לאחר שהפריע לנאומו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני.

פייסלי, חבר בפרלמנט שבו 518 צירים, קם על רגליו והחל לצעוק מיד לאחר שהאפיפיור פתח בנאומו.

פייסלי ביקש למחות נגד הזמנתו של האפיפיור לנאום מעל במת הפרלמנט האירופי.

הכומר הפרוטסטנטי השמיע בין השאר התקפה חריפה על האפיפיור באומרו: "אני מאמין כי הוא (האפיפיור) אינו טועה לעולם, אינני מאמין שהוא הנציג היחיד של ישו הנוצרי, אינני מאמין כי הוא מוסמך למחול על חטאים".

לווינסון יכול לחייך

מאת נחמיה שטרסלר

כשביום הדין יבקשו מחברת העובדים להשליש מזומנים כדי לרכוש את בנק הפועלים מידי הממשלה, יתברר שהם איבדו גם את הנכס הזה — אולי החשוב ביותר להסתדרות

בעוד כחודש ייערך מפגש מטעם "יד לוינסון". חבריו יתאספו בבית־ס"ל וידונו על הנבון כלכלי וחברתי בישראל. אחד מהם בוודאי יאמר מלים לזכרו. אם ישו הנאספים אוזן, ואם תשתרר לרגע דממה, הם יוכלו לשמוע בתקיל — "אמרתי לכם". ואמנם מתברר שיעקב לוינסון צדק.

כבר בתחילת שנות השבעים הוא החליט להפוך את בנק הפועלים לבנק הגדול במדינה. המנוף להשגת המטרה היו מפעלי חברת העובדים. הוא כפה עליהם לבצע את כל פעולותיהם רק באמצעות בנק הפועלים: לשלם דרכו את המשכורות, להפקיד בקופותיו את ההפרשות לפיצויים ולפנסיה ולקחת הלוואות רק אצלו.

התוצאה היתה שבנק הפועלים עבר די מהר את בנק דיסקונט והיה למספר־שתיים. לפני שנתיים אף עבר את בנק לאומי — בנפח המאזן. ותוצאת־לוואי הכרחית לפעילות זו היתה, שבנק הפועלים ריכז בתוכו כמה לווים גדולים במיוחד, כמו סולל־בונה, הסנה וכור. להם נתן הלוואות בלי גבול וגם שיעבד את כל נכסיהם לטובת הבנק.

תורת הסיכון ההפוך

הלומד בנקאות ילמד באחד השיעורים הראשונים את התורה הקלאסית של פיזור הסיכון: מוטב אלף לווים עם אשראי של 100,000 לכל אחד, מאשר לווה גדול אחד עם אשראי של מאה מיליון. אך לוינסון לעג למדיניות זהירה זו, והמציא את "מדיניות הסיכון ההפוך", האומרת: אם תהיה חייב די כסף לבנק, תיהפך בעייתך לבעייתו של הבנק, ואם הוא יהיה גדול באמת — תהיה זו בעייתה של מדינת ישראל. למדינה לא יהיה מנוס אלא להיחלץ לעזרת הלווה הגדול, שאם לא כן כלכלתה כולה תהיה בסכנה, כך שהבנק אינו צריך לדאוג, אלא רק להקפיד שהתינוק ייגדל ויתפח — שרק לא יצטמצם חלילה.

הקושי היחיד בתיאוריה זו היה, שלוינסון לא הביא בחשבון את משבר מניות הבנקאיות באוקטובר '83, ולא צפה שאחרי המפולת ישים בנק ישראל סכר לגידול ויקבע שאסור למפעל או לקונצרן לקבל אשראי מעל לנפח מסוים. כתוצאה מתקנה זו לא יכול בנק הפועלים להמשיך ולתת כסף לכור.

לוינסון גם לא הביא בחשבון שכור תזדקק לכל־כך הרבה הלוואות מחו"ל — ושם כללי המשחק שונים. שם אין אוהבים הפתעות — והפתעה גדולה מאוד ציפתה לבנקרס־טראסט כאשר במאי השנה ביקר אצלם המנכ"ל הטרי בני גאון וסיפר שלפי התחזית, סיימה כור את 1987 בהפסד של 140 מיליון דולר.

מדוע הופתעו בבנקרס־טראסט? כי במוצאית '87 הציג הקונצרן הפסד של 57 מיליון דולר. כיצד קפץ ל־140 מיליון? בעבור חודש פורסם המאזן ובו הפסד של 250 מיליון דולר. משבר האמינות בין גאון לבראיין צימבליסט, המטפל בחוב של כור בבנק האמריקאי, היה בלתי־נמנע. ניתן אולי לטעות בתחזית ב־10%, 20 מיליון דולר — אך פער של 110 מיליון? זה היה קצת יותר מדי לבנקאי אמריקאי.

המצב נראה עוד הרבה יותר עגום כאשר נזכרו בבנקרס־טראסט כי ב־29 במארס, הסכים הבנק להעמיד לזכות כור אשראי לטווח קצר בסכום מרבי של 25 מיליון דולר — ואת בנוסף ל־136 מיליון הדולר הלוואות לטווח ארוך, שהבנק, בשיתוף עם בנקים נוספים, העמיד לרשות כור עוד קודם לכן.

שם, יש להבין, מדווח צימבליסט מדי שבועיים לועדת האשראי המרכזית של הבנק על מצבה של כור. אלו פנים היו לו כשניסה להסביר איך האמיר ההפסד בתוך חודש ל־250 מיליון. יש המפסידים את משרתם בבנק עקב אירוע שכזה.

אך בכך לא הסתיימה מסכת התלאות של האמריקאים. הם מספרים שהנהלת כור ענתה להם באופן מזלזל כשביקשו דו"ח על תזרים המזומנים. אולי שכחו בכור שבבנקרס־טראסט מנהלים עסק, בלי מניעים ציוניים. כל פניותיהם לקבל מידע נתקלו בסתמה. "עשו מאתנו צחוק, הגישו לנו תוכנית הבראה לא־רצינית, פירקו את המיסלקה הפנימית בניגוד לדעתנו", אומרים בבנק האמריקאי.

התוצאה היתה שהנהלת הבנק החליטה לדרוש מכור ביום ה' שעבר להחזיר לה מיד 21 מיליון דולר. אך בכור ענו להם בפשטות: אין לנו ממה להחזיר. וכשהתברר להם שהבנקים הישראליים הולכים ומקימים קונסורציום בלעדיהם, החליטה הנהלת בנקרס־טראסט לפנות לבית־המשפט.

ואז, מיד, מיהרו כולם לאמריקה שלה לבקש עזרה, במקום לבצע מה שנדרש באמת: מכירת נכסים. עד כה, גם בחמשת חודשי כהונתו של בני גאון, לא מכר הקונצרן רכוש; לא ניסה למכור מפעלים שיש להם ביקוש ברור כמו אבן, סבע, נשר; לא תוך הפסדים בסולתם. נראה שכור סיגלה לעצמה את הפילוסופיה הכללית של חברת העובדים: לא למכור, המדינה תעזור.

לא מוותרים

חברת העובדים, כבעלים, היתה יכולה לעזור לכור אילו מכרה, למשל, את תיקי ביטוחיהם של הסנה. חברת העובדים היתה יכולה למכור מגרשים, בניינים ודירות שהיא מחזיקה בכל רחבי הארץ, ואת ששת בתי־ההבראה שרק גורמים לה הפסדים; אך מה פתאום לנהוג לפי כללים עסקיים כשיש שר אוצר נוח, שמתכוון להזרים 50 מיליון דולר?

מדיניותה של חברת העובדים גורסת: לא לוותר על כלום. לכן — במקום למכור — הזרימה ההסתדרות 50 מיליון דולר להסנה הכושלת, 200 מיליון דולר לסולל־בונה המתמוטטת (לרבות תשלום פיצויי פיטורים נדיבים). ועכשיו אין להם עם מה לעזור לכור.

ביום הדין, כשהם יתבקשו להשליש מזומנים כדי לרכוש את בנק הפועלים מידי הממשלה, יתברר להם שקופתם ריקה. מי שלא ידע לוותר על כלום, סופו שיאבד גם את הנכס החשוב ביותר להסתדרות, את בנק הפועלים.

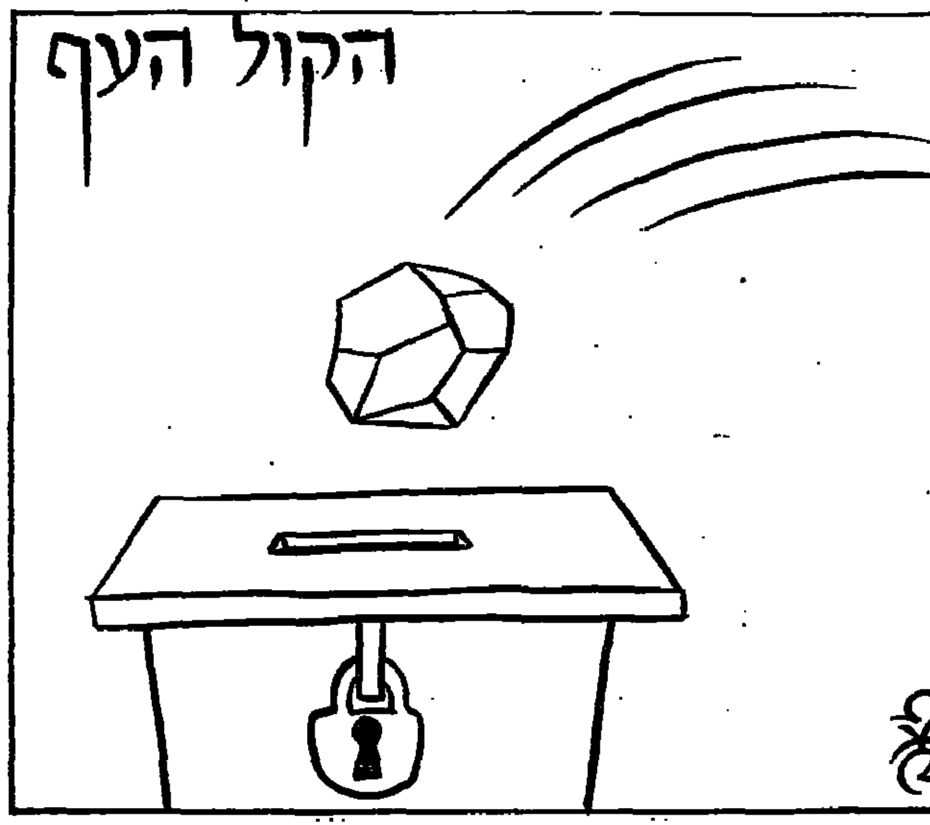

פרדוקס הפחד והעוצמה

מאת גדעון סאמט

לפוחדים מחומרת הסכנה הלאומית שמציג הליכוד כדאי לשמור חלק מהפחד גם כלפי הצעות הפתרון. הן חלק מהבעיה

מערכת הבחירות הזאת היא קודם כל על תדמית. הפחד מפני הערבים, "המתנויים הנרות", העולם שכולו נגדנו, בקבוקי התבערה, הסכין בגב בשוק בגדה, גורל הבנים בצבא, במדינה המייצרת סיבות בלתי פוסקות לפחד, הוא הנושא למגיע השפור ביותר בקלפי. "העיקר לא לפחד כלל" הוא שירה האופיינית, כמובן, לעם פחוד.

לכן אנחנו רואים את תמונות ההמון הערבי בשטחים המאיים לשטוף אותנו בתשדירי המערך ואת ערפאת כחיה דרדגלית מנפנפת בחובה בתשדירי הליכוד. אלה מאיימים בפצצה הדמוגרפית ואלה בהפגנות על כפר סבא. אם ההפחדות, למרות הכל, די מתונות בינתיים, הרי זה כיוון ששתי המפלגות הגדולות מבינות כנראה שבכל תסריט של פחד אפשר לייחס למעשים או למחדלים שלהן חלק מהאשמה.

אבל יש הבדל בין המערך והליכוד בתעשיית הפחדות. ההבדל הוא בעוצמת ההפחדה ובטוטאליות של הפתרון. המערך לא מהלך על הציבור אימים בהכחדת המדינה. לא היתה אצלו אף פעם סימבוליקה של שואה מהסוג ששיכלל בגין. הוא לא מאיים במינכן שניה ובמכירת המולדת על־ידי מעצמות גסות־לב ונמהרות כבריטניה של צ'מברלין.

הליכוד אמוציונאלי ויצירתי יותר בגישתו אל פחדי הציבור. קשה להאשים אותו שהוא מנצל אותם באופן ציני: מותר לומר שהליכוד באמת חושב כך. אם אפשר בכלל להרכיב קלסתרון פסיכולוגי קיבוצי, הרי שהליכוד, בהשוואה למערך אכן רגשי יותר, נוטה יותר לראיה קטסטרופלית. ממנו עוד נקבל — לפי ההבטחה — את תשדיר הטלוויזיה עם תרשים דחיקתה של ישראל לעבר הים עד להיפולה על רקע מפת אירופה שאותה מחק גל שחור, גרמניה. הליכוד משגר, על־פי מורשת הדדיו הרוויזיוניסטים, את הנטיה להיררה הנורפה מילולית, את המשיכה אל הדרמטי.

* * *

באופן כזה מתקבל באמצעות הליכוד פרדוקס מוזר. מצד אחד הקריאה לזקיפות הקומה, ההבטחה שלא יאונה לנו כל רע שהרי "בזרועינו ה' מצויינים" על המשמר וכוחנו עמנו, ואפילו כל העולם יתעקש, עלינו לעשות מה שאנחנו מוצאים לנכון. העיקר, כאמור, לא לפחד כלל. ומצד שני — למרבה הסתירה — מתוודת כלכך אצל הליכוד הודות הסכנות הנוראות ביותר.

אנחנו מסוגלים — כמו שהרגיע אייש פעם אריאל שרון — להגיע עד לתוצות אודסה, אבל לא יכולים להרשות לעצמנו שום ויתור, שום פשרה, כי המדינה תיהרס והערבים יזרקו לעבר יפו ורמלה. פעם אחת ישראל איננה רפובליקת בננות ולא ניפול על ברכינו, כפי שהסביר בגין בשעתו לשגריר סם לואיס הנדהם, ופעם אחרת טורפים את נשמתנו מפחה של ועידה בין־לאומית אשר בה המעצמות יבלעו אותנו חיים לארוחת בוקר. מצד אחר יש לנו הרי צבא חזק וטילים ולוויין ולפי עיתונות החוץ אפילו פצצות אטום, ומצד שני אם רק נשוב אל גבולות הירוקות שלנו לא יהיה מה שיחצוץ בינינו לבין אסון לאומי. שמשון דער נעבעכדיקער, קרא לזה פעם לוי אשכול.

האינתיפאדה משתלבת יפה בפרדוקס הזה: מצד אחד איום כבד המלמד בעצם שעם הערבים האלה אי אפשר להגיע להבנה והם ינצלו כל חולשה שלנו כדי לשסף אותנו בנחלי דם. ומצד שני ההברות הללו, בנוסח "סמוך", שכמו אישי הליכוד מבהירים שאפשר גם אפשר לחסל את האינתיפאדה (לפי יצחק מודעי אפילו "בשבועיים") אם רק יתנו להם. ושרון הרי מתנדב כבר חודשים עם הסוגה — הבלתי מתועדת — שלכל העניין הזה, המטופל ברשלנות כה רבה, אפשר לשים קץ בלי בעיות.

מעצר בירושלים. חיסול האינתיפאדה — שאלה של מחיר

כל עוד יש לנו עניין בדיבורים גרידא, מילא: מערכת הבחירות, כמו אבטיח, היא 95 אחוז מים ורק השאר חומר סולידי. אבל למלים יש לעתים חיים משל עצמן. בהחלט יכול להיות שאחרי הבחירות — אם הליכוד יוכל — הוא ינסה להגשים את הבטחתו לחסל את ההתקוממות בשטחים. מה טוב לנו יותר מהתערפותה של הבעיה המעיקה הזאת, ולכאורה אנחנו צריכים לשגר את הליכוד למשימתו עם ברכת־הדרך. וגם נכון לומר — אוי ואבוי לנו אילו זה לא היה כך — שצה"ל מסוגל לכאורה לחסל את ההתקוממות: אם אינו יכול לטפל בכמה רבבות מפגינים עם אבנים ובקבוקים, איך יגן עלינו מפני צבאות ערב?

השאלה היא של מחיר. לאחר הבחירות יכולה הממשלה החדשה לתבוע מהצבא שיביא קץ לאינתיפאדה. עוד לא שיגרנו לשם את מלוא עוצמת אוגדותינו. עדיין לא השתמשנו בטנקים (ראה הצעת מודעי) וגם לא הפצצנו מן האוויר (לא אפשרות דימיונית: הצבא הבריטי עשה את זה בשכם, בשיא מאורעות '37) וגם לא ניתנו הוראות מלאות לפתיחה באש חיה. אפשר לחסל את האינתיפאדה, בהחלט אפשר, בעזרת לחץ פיסי מאוד לא מתון. זו שאלה של מחיר.

מה שמחזיר אותנו למשיכ הזרה. הצירוף הזה של פריכה על תחושת־פחד יחד עם הביטחון העצמי ביכולת לפתור הכל באמצעות הכוח הוא מהסכנות הגדולות ביותר בגוף הלאומי שלנו. לבגין היתה משהו מעין זה האיום של תשתית מחבלים המוכנת לשבש את חיינו, והאמונה ביכולת לעקור את התשתית הזאת אחת ולתמיד בעזרת "תוכנית גדולה". מי שמעצים את ממדי הסכנה, מי שמוכן יותר לתאר קטסטרופות, יהיה גם זה שיציע את האמצעים הקיצוניים ביותר להסרת האיום.

אצל הליכוד יש שני המרכיבים האלה בריכוז מעורר חשש. ומהחשש מדי פעם לומר לו: אל תפחד, ואל תעשה טובות עם הפתרונות שלך לסילוק הפחד. הפתרון יכול לעתים קרובות להיות חלק מהבעיה. לבנון, אינה, כמובן, הדוגמה היחידה. עד כה האינתיפאדה הסתתרה לה אי־שם בשולי מערכת התעמולה המשודרת. כאשר תצוץ בהמשך על המסכים, באופן בלתי נמנע, כל מי שפוחד מהבעיה מוצע לו כאן לשמור חלק מהפחד גם כלפי הצעות הפתרון.

לא מדברים על זה

מאת יהודית וינקלר

בכל שההרקות לתשדירי הבחירות מוגבלות לשעשעון לאומי המודליף את האולימפיאדה, אי־אפשר להתעלם ממה שאין בהם. אם לדון על־פיהם, כל אחד מאתנו עוסק 24 שעות ביממה בשרטוט המפות מהים הירוק ועד לירדן, ובמקרים־הבחילה לנוכח האיום להידבר עם ערפאת.

במעט בכל מערכת בחירות מאז קום המדינה, נקרא הבוחר הישראלי להכריע בגורלה. הכלל שימש תמיד בורסטכי"ל, זירת עימות בינלאומית. גם הפעם, על־פי תפיסתם של מעצבי מערכת הבחירות וממשמכים, הבוחר הישראלי הוא יצור יתצחרופן. הוא אינו מחפש עבודה שבגרה שכר הולם, אינו מקק לשירותים הראויים לאורח במדינה המתיימרת לעצמה קידמה ופיתוח, מקבל כגזירה משמים את הביורוקרטיה. 40 שנה ללא חוקה, [illegible]

אין זה מקרי שנושאי איכות חיים הודרו מסדר־היום במערכת הבחירות הנוכחית: דור המייסדים, העליות שלאחר קום המדינה ספגו אידאולוגיה סגפנית, שהקריבה כל תביעה לאיכות חיים. קרוב לוודאי שההסבר לכך ייימצא, בחלקו, במפגש המטלל של ראיונות חברתיים שאבד עליהם הכלח עם מציאות קשה היוצרו דפוסי חיים של מדינה מתוקנת.

גלי העליה הגדולים הוליכו את תנאי המגורים (החיים הקשים, והכוחר של ההברה נוצרו דפוסים ראשוניים של התאיכות. זו פשוטה והילולה לשירותים הציבוריים והממלכתיים, למערכת החינוך, למסור, לשירותים הפרטיים, ולעולמו התרבותי של הישראלי. הפוליטיזציה במעט בכל המערכות הציבוריות, השזורה. לא רק אורח החיים לבש הסמפם הגולש לגסות גם בלשון ובסגנון היחסים בין אנשים חלו שינויים מקבילים. לתוך החלל הזה נשאב הביטחון העצמי המופרז שטופח בבית־הספר, בצבא, במפלגה, במערכות התרבותית העצמית הקולקטיבית.

גם לאחר 40 שנה אין ניסיון אמיתי להכיר בשגיאות שנעשו. הפוליטיקה הישראלית מתקשה לבדוק את עצמה אפילו לאחר הניסיון שנצבר בתחום זה בעולם המערבי, המשמש לה לפחות מהפה לחוץ מודל לחיקוי. באחרות מהמדינות נושאי איכות חיים לא רק הביאו לצמיחתן של מפלגות שהתמקדו בכך, אלא תפסו מקום מרכזי בכרטיסי־הביקור של מפלגות ותיקות. אצלנו לא עולה על דעתה של המנהיגות לבדוק, למשל, מהי מידת ההשפעה של איכות החיים על הירידה.

גם מי שאינו מצייד בכלים מדעיים לבדוק את הנושא, אינו יכול שלא להתרשם מהשפעת הדברים על ממדי הירידה ועל המיאוס שחש כל אחד מאתנו, במידה זו או אחרת, בזמן זה או אחר, מאיכות החיים ומסגנון החיים בארץ.

ביטוי פוליטי לזלזול המתמשך באיכות החיים יש גם בסיכום של הגבורים המקבלים לידיהם את התיקים בתחום זה. הם מחולקים לשניים: אלה הזוכים בהם מכוח של פרעון חוב לנציגי מפלגות קטנות, ומינויים של הבינתיים־מינוס מקרב מפלגות השלטון עצמן. ההיגיון אומר שדווקא במדינה צעירה [illegible] דרושים שרים בעלי משקל בתחומי איכות חיים, בראשם הבריאות, החינוך, תחבורה וכו"ב. דווקא מדינה המסובכת לא רק באיים אלא גם בתרבויות שונות במנותק, צריכה להקדיש משאבים מיוחדים לשימור ייחודה ואיכותה. הגורם שישראל תהיה מקום אטרקטיבי לחיות בו הוא קיומי לא פחות מתקציבי הביטחון והמגבלות. מדינה שאינה אטרקטיבית לתושביה, בדרך הטבע אינה אטרקטיבית למהגרים־בכוח, ובתנאינו המקצועיים הגידול הטבעי בלבד פירושו דריכה במקום, ולמעשה נסיגה.

פה ושם אמנם נעשו ניסיונות לטפל בנושא — הוקמו אגודות וולנטריות והיו כמה פוליטיקאים משוגעים לדבר שהקדישו לכך את זמנם ומרצם. אך אלו טיפות בים. ההיגיון אומר שדווקא במדינה המצוייה בעיצומם של תהליכי גיבוש בקרב מהגרים המגיעים מכל קצות העולם, יש צורך במחשבה ובמשאבים כדי ליצור דפוסים ראויים, לבל ישתלט ציבור בלתי־מבוקר של תרבויות ואוכלוסין על איכויות חיוניות. הציבור צריך היה זה כבר להתעורר ולדרוש את המגיע לו בתחומים אלמנטריים של חיי היום־יום. אך גם כאן הטראומה הקיומית מאפילה על כל שיקול אחר ודוחה את העשייה "לכשירווח", כשיבוא שלום.

בשירה של 90% ומעלה בוחינה אינה מוצעות עוד איש. גם לכך נמצא הסבר: מעולם הטראומות הלאומי: יהודי ברית־המועצות מעדיפים את ארצות־הברית ומערב־אירופה בשל המצב הביטחוני בארץ, משום שרובם הגדול חסרים תודעה יהודית ובעצם לא היו מעולם ציונים, ומשום שבמשפחות רבות ביניהם יש נישואי־תערובת. זה שוב אחד השקרים המוסכמים: הנושא הביטחוני מעסיק את הנשרים הרבה פחות מאשר תרבות החיים בישראל, והשסם האמיתי הוא להמיר חיים בדיקטטורה פרולטרית בחיים במדינה המתיימרת להיות חילונית וליברלית, אך נשלטת במידה רבה על־ידי כיתות דתיות קנאיות. הם מכירים לא פחות טוב מאתנו את הבריתות הפוליטיות בין נושאי הדגל של הכפייה הדתית ובין מפלגות סוציאליסטיות וליברליות בכיסל.

ככל הנראה, הישועה לא תבוא מבתוך בשנים הקרובות. הנם היחיד אפשרי בסנים. אולי יקום דור צעיר של פוליטיקאים שיציב את נושא איכות החיים בעדיפות גבוהה בסדר העדיפויות. יש התחלות בתחום זה ברשויות המקומיות. אולם אלה מוגבלות לתחום צר, בעוד שנדרש שינוי בסדר חיינו.

הדוגמה הטובה והטרייה ביותר היא המשבר המתמשך במערכת הבריאות. גם לפני השבתות של השנה האחרונה, היה זה מסלול־סרטים לאורח הנזקק לשירותים רפואיים. שום שר בריאות, שום שר אוצר או מזכיר הסתדרות לא התפטרו בגלל המחדל, וגם עתה בעיצומה של מערכת הבחירות איש מהאחראים אינו חש מחויבות להסביר, להתנצל, להבטיח שיפור משמעותי. בהיעדר נורמות, גם המחדלים החמורים ביותר בתחומים של רווחת הפרט אינם מועדים את השלטון. והסיכות כפני אחריות הופכת את הציבור לקורבן, שכמו אלף לדרוש מעט ולשתף פעולה במערכת שנועדה להחליש את עירנותו.

יש בכל זאת ניצני התפכחות: רצ ושינוי מקרישות, יוזמות, מחשבה רבה יותר לנושאי זכויות אזרח ומינהל תקינים. המפלגות הגדולות, לעומת זאת, אינן מודעות לבובו זמן וכסף על הנושא. שם ממשיכים בדיבור על עלייה, שגשוג, משק חופשי, צמיחה וכו"ב. בשלושת השבועות שנותרו עד לבחירות לא יחול שידור מערכות, אך ייתכן שתוך כדי ההבעה הגדולית, כמו תמיד יישאלו הפוליטיקאים גם כמה שאלות שוליות על־ידי אנשים שוליים, בנושאים שוליים. אלה הנושאים הנהפכים מיד לאחר יום הבחירות לעיקר.

בתי סוהר (ג')

שליטי הכלא החדשים

מאת רן כסלו

הזרם האדיר של סמים לבתי־כלא והכסף הרב המעורב בכך גורמים להתארגנות אלימה ומשחיתה, בדפוסים של פשע מאורגן

כמות הסמים, הנצרכת בכותלי בתי הסוהר בארץ היא עצומה. לפי הערכה גסה, המבוססת על מספר הנרקומנים ומחיר קמעונאי של הסם, עובר ערכם של סמים אלה על 10 מיליון ש"ח בחודש. זאת בתנאי שנרקומן ממוצע צורך ביום שתי מנות סם בלבד — כמות מזערית עבור מכור לסמים קשים. במציאות אפשר להכפיל את הסכום הזה פי שניים או שלושה, והסכום 20–30 מיליון שקל בחודש ריאלי יותר.

לפי עדותם של הנוגעים בדבר — אנשי שב"ס, קרימינולוגים ואסירים משוחררים — אין "יובש" בבתי הכלא הישראליים. בצמרת שירות בתי הסוהר מהלכת בדיחה המספרת שאם בעקבות פעולה נמרצת של המשטרה שורדת תקופת "יובש" זמנית בשוק הסמים בחוץ — באים לשערי כלא איילון נרקומנים מרמלה ולוד כדי להצטייד ב"חומר".

משמעות הדבר: זרם הסמים המגיע לתוך בתי הסוהר הוא אדיר. בצמרת שב"ס מודעים לכך שחלק מהאספקה מבצעים "לכלא" סוהרים אחרים, המשלמים בצורה זו את משכורתם הזעומה. זה נתיב שניתן לחסום, או לפחות להגביל מאוד, ע"י עבודה יעילה של מודיעין ובירחנין. האמנם, טוען ראש מינהל הביטחון תוך התנגדות אבי שגיב — שב"ס משתדל לחסום נתיב זה.

לא כל־כך משום מלחמתו בסמים, אלא בגלל סכנות אחרות: הסוהר המבריח היום סם, יבריח מחר נשק — אם לא אקדח, אז חומר נפץ לייצור מטעני חבלה מאולתרים, המשמשים לחיסול חשבונות, או לעשיית סדרים "שלא מבינים עניין".

אך גם אם ייחסם הנתיב הזה לחלוטין — לא ייפגע זרם הסמים לבתי כלא. ישנן דרכים רבות, המובילות סמים לתוך בתי הסוהר: הובלות המורקות דרך גדר, בעיקר בבתי סוהר שמוקפים פחות, כמו כפר יונה, תל מונד, מעשיהו או עתלית. משאיות המובילות אסירים לעבודות חוץ המחזירות אותם לתוך החומות. ביקורי קרובים, מפה לפה בנשיקה בין בעל לאשה. אך בעיקר — על־ידי האסירים עצמם, היוצאים והחוזרים מחופשות.

האסיר השב מחופשה מבריח את הסם בתוך מעיו. הוא בולע חבילת סם — "נקניק" עטוף בשקית ניילון, זמן קצר לפני שהוא עובר את בית הסוהר. בבית השימוש של האגף, הוא מפריש את החבילה.

לא תעזור שמירה בשירותים, טוען ראש מינהל האסיר בשב"ס, תת־גונדר יוסי פולק. "אם ישמרו עליו, הוא יבלע את החבילה בחזרה — יחד עם כל ההומה". פולק טוען כי אין היום אסיר השב מחופשה, שאינו מביא בגופו חבילת סם. אם לא בשל התמורה שיקבל — בכסף או בסמים — בגלל הפחד מתוצאות שסירובו יגרום. "הוא פוחד מאסירים אחרים שמטילים עליו את ההברחה", אומר ראש מינהל האסיר. "מאתנו הוא לא פוחד, בצדק, הוא יודע שאנו אינו מסוגלים לעשות לו כלום, בעיקר לאחר שבג"ץ אסר עלינו להשתמש בתוקן לגילוי הסם".

* * *

הכסף הרב הסובב עסקות סמים, מכתיב את הנעשה בבתי הסוהר. כפי שכבר נאמר בסדרה זו — חלק מהבריחות, או אי־השיבות של האסירים מחופשות, נגרם על־ידי הסמים. האסיר בורח, או לא שב מחופשה, משום שאין לו כסף לשלם עבור סמים שרכש, או שאינו מצליח, מסיבה זו או אחרת, להעביר סם לבית הכלא. אך זה רק פן אחד של הבעיה. פן אחר, חמור יותר, הוא ההתארגנות הפנימית באוכלוסיית האסירים.

על הבוסים השולטים באסירים בבתי הסוהר, נכתב לא מעט. הבוס הוא אסיר, שכבש לעצמו מעמד של מנהיג. לבוס יש משרתים המנקים את תאו, מבשלים לו אוכל ומעניקים אסירים שאינם מקבלים את מרותו. המעמד של הבוס משפיע גם על יחס הסוהרים אליו, ואף את יחסם של קציני שב"ס אליו. כל אחד מהם רוצה שבאגף שלו ישרור שקט. כדי לזכות בשקט, צריך להיות טוב עם הבוס. מה עוד — מי שאינו מוכן להתחשב בבוס, מסכן עצמו ואת משפחתו: לבוס יש עושי דברו לא רק בבית הכלא, אלא גם בחוץ.

לא בהכרח האסיר האלים ביותר הופך לבוס. לא ההיררכיה הפנימית של חברת הפשע שעליו הוא נשפט, הופכת אותו למנהיג בכלא. כך היה פעם, אך לא עוד. מאז השתלטו על החיים בבתי הסוהר הסמים, הבוס השולט הוא אסיר המסוגל לארגן את הספקת הסמים פנימה.

לשם כך דרושים לו שני תנאים: כסף, כדי לקנות את הסמים בחוץ, וקשרים מתאימים, במקורות הסם, מחוץ לכתלי בית הסוהר. הוא מארגן סביבו "ווילים" (זה המונח שיוסי פולק משתמש לתיאור התופעה, שיגבו תשלום עבור הסם (בדרך־כלל — התשלום נעשה בין המשפחות מחוץ לכלא, אך על אי־תשלום נענש האסיר). הם גם יטפלו באלה המסרבים להבריח סם לכלא. הבוס אינו מזריק סמים בעצמו ולא הוא זה שמוכר אותם, אלא "הפושרים" הנתונים למרותו.

על רקע זה מתפתחת אליטה על שליטה בעסקי הסמים — מלחמת כנופיות המתרחשת, לפעמים, בכלא ובחוץ לו — בעת ובעונה אחת. לא מעט אנשים בכלא נדקרו, ואף נרצחו, במלחמה זו. אך בדרך־כלל קיימת חלוקת שטח בין הבוסים השונים הנשמרת בקפדנות. הכוח האלים של "ווילי" הבוס משמש כבלת הרתעה נגד משיגי גבול, אך פועל בעיקר לענישת סרבני הברחה או תשלום.

* * *

הבוסים והאירגונים שלהם פועלים לפי הדפוסים הקלאסיים של הפשע המאורגן — בהגבלות הקיימות של חומות ואגפים. לעתים קרובות — כהמשך אירגוני הפשע מחוץ לחומות, המבוססים היום גם הם בעיקר על הסמים. השיטות דומות למדי וגם התוצאה זהה: אלימות, שחיתות וניצול חלשים.

קשה מאוד להלחם נגד פשע מאורגן בכלל. בתוך בתי כלא — במעט בלתי אפשרי.

מנהיגות המערך מדברת אליך אמת

ביום ד', א' חשון, 12.10.88

כנסים ועצרות

בעֹרד עם שר הקליטה **יעקב צור** במתנ"ס ברח' בן־יאיר בשעה 20:00
בחולון עם שר האנרגיה **משה שחל** באולם "מופת" בשעה 20:00
בחיפה עם ח"כ **נאוה ארד** בשעה 10:00
בחיפה עם ח"כ **נאוה ארד** בשעה 19:00
בחדרה עם ח"כ **בנימין (פואד) בן־אליעזר** באולמי "דקל", רח' הלל יפה, בשעה 20:30
ברמת־אפעל עם ח"כ **אורה נמיר**, ח"כ **עדנה סולודר**, מזכ"ל נעמ"ת **מאשה לובלסקי**, מזכיר התק"מ **אהרון ידלין** והח' **אברום בורג** בשעה 10:00
באשדוד עם הח' **אפרים גור** בקולנוע "צומת", רובע ב', בשעה 18:00
בחולון עם הח' **אפרים גור** באולמי "ארגמן", בשעה 20:00
במושב שתולים עם הח' **חגי מרום** בשעה 20:00
בטבריה עם הח' **עמרם לזק** בסמינר "אוהלו", בשעה 12:30
בקרית חיים עם יו"ר הסתדרות הגמלאים **אליהו רייף** בבית ההסתדרות בשעה 17:00
בירושלים עם פרופ' **שמעון שטרית** ברח' המלך ג'ורג' 59 בשעה 17:00
בירושלים עם פרופ' **שמעון שטרית** בסניף רמות, בשעה 20:00

המערך
הדרך לפריצת דרך

כמו כן נערכים עשרות חוגי בית.
פרטים נוספים ניתן לקבל במטה ההסברה המבצעית.

לא לכתוב כגבר – אלא ליצור כאישה

מאת יהודית קנולר

מחקר ראשון בסוגו בוחן את תרומת הנשים לספרות העברית

ד"ר לילי רתוק היא מרצה לספרות באוניברסיטת תל־אביב ובסמינר הקיבוצים, וראש צוות ספרות בפרויקט "נטע" לילדים מעוטי טיפוח. בעבר ערכה תוכניות לספרות בגלי צה"ל ועיצבי ספרות במוזיאון ישראל בירושלים. רתוק היתה הראשונה שהרצתה על ספרות נשים ויזמה כנס בנושא. מחקר שעשתה על מקומן של הנשים בספרות זיכה אותה בפרס על שם בבה אידלסון של נעמת ועומד להופיע בקרוב גם כספר. היא אישה יפה, בלונדית שברירית, בעלת פנים חטובים ועדינים. השבוע היא ניצבה על הבימה, במעמד מתן הפרס, וסיפרה על עשר שנות מחקרה.

"לקח לי זמן להבין שהדברים לא כל־כך בסדר בכפה הגברית של הספרות הישראלית, ושאולי ניתן לתקן את המצב. כשלמדנו, הזכירו את רחל ואת אסתר ראב בהקשר של שירת טבע. זהו. לא לימדו על נשים יוצרות. המרצים היו כולם גברים. כשהתחלתי ללמד, חשבתי שרק גברים כותבים ספרות. כמרצה צעירה, לפני 20 שנה, הסטודנטים הזמינו אותי לשבת בינהם. אחר־כך התחלתי לחפש את דרכי מבחינת הוראה, הדרך אותו חיפוש רצון ללמוד את עצמי – הגעתי לכתיבות יוצרות.

"לפני עשר שנים, בתוכנית השנייה שלי בגלי־צה"ל, ערכתי מיקבץ של שירי משוררות. מאז התחלתי לחקור את ספרות הנשים. באירופה ובארה"ב זה ברור שיש ספרות כזאת, בארץ הדבר עדיין טעון הוכחה.

"סופרים ומבקרים ממשילים את היוצרות לסינדרלה במטבח, שממתינה לנסיך שיוציא אותה משם. הגיע הזמן שסינדרלה תצא מהמטבח בכוחות עצמה. היא לא צריכה לכתוב כגבר אלא ליצור כאישה.

"ניסיתי לגלות את המסורת השירית הסמויה, המושתקת, הדחויה של נשים יוצרות בישראל. גיליתי שנשים כותבות שירה רצינית ואין סיבה להתביים. אך יש אפליה. יש קיפוח במו"לות וגם בביקורת. מחקר סוציולוגי יוכל לה. זה זאת באמצעות סטטיסטיקות מדויקות."

שירה שונה

"שירת נשים לא התקבלה על־ידי הקהל הרחב בגלל היותה שירה שונה. קשה לקלוט דברים שונים. לא שהצלחתי לגלות נייר לקמוס, המבחין בין יצירה של אישה ליצירה של גבר, ובכל זאת יש לנשים יוצרות שירים, סיפורים ורומנים, שבהם הנושא הנשי הוא הכולם. האפיון העיקרי של שירת נשים הוא דימוי הדידי, אחוות, התגברות להיזארכיה, לדיכוטומיה, לאלימות ולכמרתגיות, המאפיינות את העולם הגברי. הן מתארות את התמזגות והזהות של הגוף והנפש, את האני הפרטי ביחס לציבור ואת הארם והטבע, והן עושות זאת בשירים נפלאים לא רק לנשים, אלא לכולם".

רתוק סבורה כי יש חשיבות להכרה בשונות הזאת, לא רק בעבור היוצרות אלא בעבור כלל השירה העברית, שלה יכולה השירה הנשית להוסיף מימד חשוב וחיוני. רתוק אינה רוצה שהיוצרות הללו, המהוות כבר כיום כמעט מחצית מכלל המשוררים בארץ, יהיו חוקות ותקיפות, משוררות־מלחמה מסוגה של דבורה הנביאה, שהיתה קודם כל מב־הינה, אלא שיהיו מה שהן ועל כך יזכו בהכרה.

כדי להדגים את השירה הגדולה המקננת בקרב הנשים, קראה זוהר אוריאן, לפי בחירת רתוק, משיריהן של לאה גולדברג – "אלי", של ש. שיפרה – "שעשני אישה", של רחל חלפי – "מכשפה תולשת", ואת שירה המצמרר של דליה רביקוביץ – "תינוק לא הורגים פעמיים". שולי נתן שרה משירי ולדה, רחל ונעמי שמר.

פן אחר של הדברים האיר המשורר המבקר גיורא לשם. הוא ציטט את הגדרתו של אוסקר ויילד: "משורר הוא מי שעמל יום שלם להכניס פסיק במקום, רק כדי לכתוב לאחר מכן". לדבריו, אותה הגדרה שנונה יש בה הרבה מן האמת והרבה כדי להצביע על הקושי של הנשים להיות יוצרות. להיות משורר משמע להיות פנוי, טוען לשם. לדבריו, ככל שמשורר גדול יותר, כך הוא יותר "עולל זמן". לאישה מעבירים את המסר בבית־הספר ובבית: אל תחלמי, היי תלמידה למופת, אם, רעיה. המשורר־הגבר לוקח לעצמו זמן, לעתים על חשבון פרנסתו ותמיד על חשבון משפחתו. אך אישה שנוהרת על שעות הפנאי עם הילדים לטובת עצמה ושירה – תיחשב חריגה, והוא נתלה בקביעה זו באילן גבוה וירג'יניה וולף.

פגמים שלא הבשילו

פנאי לצרכים נפשיים של משורר אי אפשר לחלק במשורה, פעמיים בשבוע במשך שעתיים, כמו בחוג לקרמיקה, קבע לשם נחרצות. שירים שנולדו מפנאי קצוב הם פגמים שלא הבשילו. משוררים הם מכשפי הנפש, מבטא הדובר את עמוס עוז. השד הוא היסוד של הנשמה בשירה, הוא מוסיף, לפעמים נותנים לשדים להיכנס לסלון לשעה קלה. מציצים הרלאים אותם שוב בין דפי הספר. אבל לגבי הליליות – המצב שונה. אותן העלו על מוקד. בימי הביניים נשרפו עשרות אלפי נשים יפות, חכמות, בעלות כישורים יוצאי דופן, חריגות, כי החברה לא יכלה ולא רצתה להתמודד עם כשרונותיהן. היום אין מעלים נשים על המוקד, רק דוחפים אותן למטבח, אומר לשם, והוא מצטט משירה של דליה רביקוביץ: "השעות הטובות של סינדרלה עברו עליה במטבח. היתה לה חירות הדעת, באמר כך".

לשם מציין את חירות הדעת לעומת חירות התנועה שלא היתה לסינדרלה. היא גם יכלה לחלום, אולי אפילו על מרד, אך סופו של מעשה היה שנרדמה במטבח. "לסינדרלה אין סיכוי אם לא תדע לזעוק כמריאה, להיחשף כמראום בכאבי ולשפוך דם כלילידי מקבת" – סיים את דבריו בנימה די קשה.

ואולי רחוקה לאורם של הדברים הללו, עד שהנשים ייענו לצורך של לשם, או עד שיזכו להערכה בזכות עצמן בגירסת רתוק, ניתן לקבל את הקביים שמגעיה בעמותה מאשה להבלטים בגולי אומנויות הכתיבה, ניתנה באותו מעמד בקריאה אל שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, להקים קרן מיוחדת לעידוד נשים יוצרות בישראל, שתסייע בצמצום הרגשת הקיפוח שלהן בתחום היצירתי.

ד"ר לילי רתוק: יש חשיבות להכרה בשונות (צילום: ישראל מלובני)

הקשר הצרפתי של אופנאי איטליה

מאת שולמית קיסרי

הצעקה האחרונה

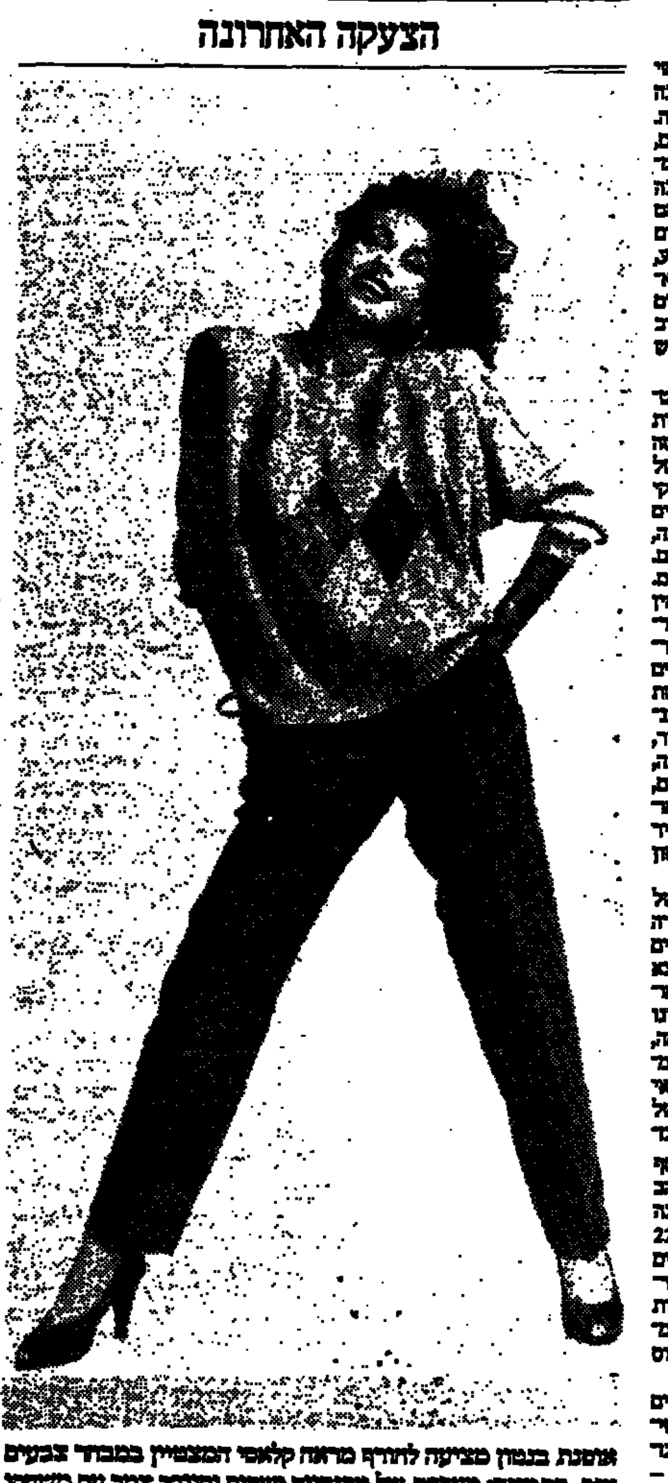

אופנת בנטון מציעה לחורף מראה קלאסי המצטיין במבחר צבעים ענק. בתמונה: מערכת של מכנסיים ישרים וסוודר צמר עם משחק מעויינים ("ארגייל") במבנון הרווח באופנה 50 שנה.

גם אם רוחשת קנאת יוצרים האנשי עסקים בין המצליחים בתחום האופנה בצרפת ובאיטליה, זו קנאה סמויה. קשה לא לכבד את האיטלקים, שכבשו להם בסוף עשור זה את המקום הראשון בעולם כמבתיני אופנה וטעם טוב. בשנות השמונים הם התחרו בשקט ובאלגנטיות בישאנים ובצרפתים. בתחרות זו יש, כידוע, מקום לכל המוכשרים. הקבוצה הלא גדולה של המעצבים האיטלקים עשויה כיום הילה של מוניטין: שילוב של כישרון, אצילות, טוב טעם וחוש לעסקים.

העסקים באיטליה משגשגים ואיטליה היא כיום אחת הארצות העשירות באירופה. השוביניזם הצרפתי ניסה להתעלם בקלילות מעליותם של האיטלקים. כיום נוצר דו־קיום עסקי בין האופנאים. גדולי המעצבים האיטלקים מוכרים בפאריס, חיים בה, או הקימו בה את בתי האופנה שלהם. הקשר הצרפתי עוזר לכל הצדדים. בהיסטוריה של האופנה בכסף אין שכוחים להזכיר, כי את החנויות הראשונות של בנטון פתחו בפאריס ודווקא הפאריסאים היו הראשונים שקלטו את המסר הצעיר, את שיטת התצוגה בחנויות ואת הצבעים הבוהקים. לוציאנו בנטון, האח הבכור, כמו עמיתיו האיטלקים באותה ליגה, שכולם בשנות החמישים לחייהם, נראה מצוין: מבט שובב, עיניים כחולות, משקפיים עגולים, לבוש תמיד באחד הסוודרים הצבעוניים של בנטון ואף פעם לא בחליפה ועניבה.

אף כי מחזור העסקים השנתי של בנטון הוא מיליארד דולר ויש לחברה 4,700 חנויות ברחבי תבל, מציינים בכל זאת כי הכסף הגדול נוסו נמצא דווקא בכיסו של ולנטינו, מעצב האופנה יפה־התואר, יליד רומא. (ולנטינו הוא שמו הפרטי. שם המשפחה, גאראוואני, מצוי רק בתעודות הרשמיות). ולנטינו הוא התורן שבאופנאי תבל: הוא מכין 22 אוספים בשנה של אופנה מוכנה לגברים ולנשים, אבזרים, אופנת־נופש ועוד. כל אוסף כולל 100 דגמים. ולנטינו אוהב לצייר בביתו שברומא. בית האופנה שלו נמצא בפאריס, והוא נמנה עם 22 מעצבי־העילית הפאריסאים. הנשים האלגנטיות המתלבשות אצלו מודדות את הבגדים בביתן הן. תופרות מוסמכות יוצאות מפאריס עם השמלות למדידה ללונדון או ללוס אנג'לס, לפי הצורך.

קשורים לפאריס גם האופנאים פרנקו סיבנרים, יצרן ומעצב תכשיטים, המוכר בפאריס, ודניאל בורגר מנה, יצרן ומעצב "לה פרלה" – מוצרי הלאנז'רי (לבוש תחתון) המעודנים בעולם. צאצאיו של גוצ'י, שיסד את האימפריה בפירנצה לפני 100 שנה, מנהלים עסקים מבוססים בעיר האורות.

סודות האופנה הישפאייה הממלכתית, גוגולה ג'ירומבלי, הנראית כמו מרונה איטלקית מתקופת הרנסנס, פתחה באחרונה חנות ברחוב פובורג סנט אונורה, שם היא מוכרת את מוצרי החברות האיטלקיות קומפליצה וג'אני. היא חתמה עם כריסטיאן לקרואה והוא מיוחד להיות נציגתו באיטליה.

הכוכב העולמי, ג'ורג'ו ארמאני, אוהב התקשורת, פתח לפני שנה בוטיק ראשון ויחיד לאופנה בכיכר התכשיטים פלאס ואנדום. צעדים אחדים ממלון ריץ, משמש הבוטיק לאופנה מוכנה של ארמאני – אחר היקרים בעולם – אבן שואבת ללקוחות ריץ ושאר המלונות היקרים של פאריס.

ארמאני הוא רב־אמן בגזרות מקסטרים לגברים ולנשים. הוא מצהיר כי אינו אוהב עיתונאים. "איני מסוגל לענות על שאלה כמו 'מה תן תוכביד' תיך לעשר השנים הבאות'. אינני הרשתקו. אני אוהב סדר ובישותך", הוא אומר. אולי בזכות תכונה זו מצליחה האופנה הקלאסית של ארמאני, אשר אבת השראה משנות השלושים והמעניקה תחושה שתהיה יפה והולמת גם בעשור הבא. אנשים מוכנים לשלם כסף רב בעבור אופנה שאינה "מרופטת", אלא בנויה לטווח ארוך.

יצירת־מופת או העתק?

מאת חולדה ליברנומה

שוד עתיקות מטריד בימים אלה את סיציליה ואת מנהלי מוזיאון גטי בלוס אנג'לס עם הצגתו של פסל אפרודיטה מהתקופה הקלאסית

פירנצה

ב־28 ביולי הוצג באגף העתיקות של מוזיאון גטי בלוס־אנג'לס פסל אישה בגובה של 2.30 מטר. ידיו והראש של הפסל עשויים שיש, בעוד הגוף עטוף גלימה מרובת קפלים מאבן גיר. אפרודיטה, אלת האהבה היוונית – או, כמו שטוענים אחרים, הרה, אשתו של זאוס, ראש וראשון לאלי יוון? אבל לא זו השאלה המעסיקה את מיניסטריון התרבות האיטלקי, את הממונים על מחלקת העתיקות בסיציליה ואת השופט החוקר סילוויו ראפיוסה.

השאלה המעניינת את המודאגים מגזל אוצרים ארכיאולוגיים באו, כמו גם את העיתונות המקצועית ואת מנהלי מוזיאון גטי עצמו, היא: כיצד הגיע לקליפורניה פסל נפלא זה מראשית המאה החמישית לפני הספירה, תקופת פריחתו של הפיסול הקלאסי שטבע חותם בל־יימחה על אמנות הפיסול בעולם המערבי? שאלה שניה היא מהו מוצאו המדוייק של הפסל.

את הפולמוס סביב אפרודיטה פתח עורך הירחון היוקרתי לעתיקות "קונאסור", תומאס הובינג, לשעבר מנהל המטרופוליטן מוזיאון בניו־יורק. הובינג טוען שאפרודיטה נמצאה בשנים 1979–80 בחפירות במורגנטינה, עיר יוונית בלב סיציליה, מצפון למושבת־החוף של אגריג'נטו ומאלינטה, על־ידי שודדי אתרים ארכיאולוגיים. על הפסל דיברו בעיירה במשך שנים לאחר מכן. מסיציליה הגיעה אפרודיטה בדרך לא־חוקית לשוויץ, שם סחר העתיקות חופשי, בעוד יצוא הוצי אמנות ועתיקות באיטליה מחייב רשיון מיוחד ממיניסטריון התרבות. בחוגי סוחרי עתיקות ברמה דיברו על הפסל בקיץ 1987. ב־5 באוגוסט אותה שנה פנה עורך־דין איטלקי למיניסטריון התרבות, כדי לדעת אם ידוע על פסל אישה מהמאה החמישית לפני הספירה, שנגנב מאוספים פרטיים או ציבוריים באיטליה. המיניסטריון ברק התשובה היתה שלילית, שכן לא ממקורות אלה בא הפסל. אפרודיטה הגיעה בינתיים ללונדון ושם נמכרה בסודי סודות תמורת סכום מפולפל למוזיאון גטי. עד כאן הובינג.

בד בבד פרץ פולמוס מדעי בין הטוענים, כמו הובינג ומנהלת אגף העתיקות ברום סיציליה, הד"ר גראציאלה פיורנטיני, שהפסל הוא יצירת־מופת יוונית ברום איטליה, לבין מומחי "ניו־יורק טיימס" ו השופט החוקר ריפיוסה, גם הוא מומחה לעתיקות, הסבורים שהמדובר בעתק עתיק ולא מהמשובחים. לדעתם, הרעש שקם סביב אפרודיטה זו לא נועד אלא להסיח את דעת השר לטובות האיטלקים מגזילה אחרת, חשובה לאין ערוך יותר, של שני פסלים יווניים קטנים מהמאה ה־6 לפני הספירה, תקופת שיא פריחתה של אמנות הפיסול הקלאסית. ראיה לכך היא גם הוצאתם של שני פסלים אלו ב־13 באוגוסט, עם פרוץ הפולמוס, ממוזיאון גטי, והחזרתם לאספן הפרטי שהשאיל אותם לתערוכה. מוזיאון גטי אינו נכנס לעובי הפולמוס. דוברו דוחה הכחשות מהאיטלקים, בעוד האיטלקים סבורים שהמוזיאון חייב להוכיח את חוקיות הרכישה.

אפרודיטה היפהפיה עומדת, אפוא, במרכזו מאבק חוקי ומדעי. משטרת איטליה פנתה באמצע אוגוסט לאינטרפול. על־פי הסכם פאריס, חייבת ארצות־הברית להחזיר "יצירות־מופת" שמקורן בגנבה, אפילו נרכשו כחוק, ומוזיאון גטי הבטיח את החזרת אפרודיטה לאיטליה, אם יוכח מוצאה. זה דורות שיצוא לא־חוקי של עתיקות מאיטליה הוא עסק מצוין, בעיקר לסוחרים זרים. החוק מזכה מוצאי עתיקות רק בשליש מערך המימצא על־פי אומדן רשמי – פרוטות המגיעות באיחור, לשמחת מה שמסבבים לשלם מיד סוחרי־עתיקות. כך מוצאות דרכם למוזיאונים ולאוספים פרטיים בעולם כולו יצירות־מופת שמוצאן מאיטליה. השופט החוקר את פרשת אפרודיטה פירסם לפני שנים אחדות ספר בנושא, שעורר בימים אלה עניין מחודש. שכן לא רק מסיציליה גונבים עתיקות ואפרודיטה, כאמור, אינה מקרה חריג.

הרעש סביבה העלה לפני השלטונות פרשה של פסל אחר: האתלט של ליסיפוס, דוגמה יחידה במינה של פסל במצב טוב מעשה ידיו של ליסיפוס, פסל החצר של אלכסנדר הגדול (במאה הרביעית לפני הספירה). פסל הברונזה נמצא ב־1963 בימה של פאנו על החוף האדריאטי, והוא נמנה על פסלי הברונזה החשובים ששרדו מימי הזוהר של אמנות הפיסול היוונית. פסלו של האתלט, שנמכר או לסוחר עתיקות איטלקי בסכום הזעום של 10 משכורות של פקיד בינוני, נמכר כמשו של דבר בלונדון למוזיאון גטי בסכום קרוב לפי אלף יותר מכפי שקיבלו הדייגים האיטלקים. השאלה הנשאלת היא, על מי חלה חובת ההוכחה בדבר מוצאה של אפרודיטה: על איטליה, או על מוזיאון גטי, ובמידה שהוכח – כמו במקרה האתלט של ליסיפוס – היצוא הבלתי־חוקי מאיטליה, האם יוחזרו לאיטליה שני הפסלים החשובים ביותר באוסף גטי מתקופת הפריחה של האמנות היוונית במושבות היווניות באיטליה, פסלים שלא נפלו למוזיאון משמי קליפורניה וגם לא [illegible]

גבר מכה הוא גבר חלש

מאת אלה בריקת

אתמול התקיים בבית ויצו בתל־אביב יום עיון בנושא "האלימות במשפחה". את ההרצאה המרכזית נשא הפסיכולוג החברתי, משה סגס, יועץ העמותה לגמילה מאלימות במשפחה בהרצליה.

מאחורי כל אישה מוכה "מסתתר" גבר מכה, טען הפסיכולוג ודיבר על הטיפול בגברים המכים. לא אחת ולא שתיים, בעת ההרצאה, נפלטו מפיו המלים "גבר מוכה" במקום "גבר מכה", ומעניין באמת מה היה אומר על כך אבי הפסיכולוגיה, ד"ר זיגמונד פרויד.

נראה, כי פליטת הפה, החשבת גבר מכה לגבר מוכה, אינה מקרית: "גבר מכה הוא בסופו של דבר גבר פחות, גבר חלש, שאין לו יכולת להדריך את יחסיו עם אשתו בדרך שאין בה אלימות. האלימות במשפחה אינה רק פיסית, אלא פעמים רבות היא אלימות פסיכולוגית, מצטברת, שסופה אלימות פיזית. הגברים המכים אינם מוכנים להודות, אפילו בפני עצמם, שהפתרון שלהם הוא אלימות. אם שואלים גבר מכה מדוע הוא מכה, הוא משיב במשהו כמו "אני מכה מה פתאום. אולי מכסימום פעם בשבוע או חודש".

מזה שלוש שנים מקיימת העמותה לגמילה מאלימות במשפחה בהרצליה סדנאות גמילה המבוססות על עיקרון הטיפול הקבוצתי: שלושה ומשים מטבעים הגברים המכים עם הפסיכולוג החברתי המטפל, ולומדים איך להבליג על הרתיחה הפנימית, המביאה לאלימות החיצונית. בשלב ראשון זה מקיימות העובדות הסוציאליות של ויצו, שמטעמה פועלת העמותה, שיחות הכנה עם הנשים המוכות שבעליהן במרכז. בשלב השני מקבלות טיפול קבוצתי הנשים המוכות, לקראת השינוי בעמדות הבעל האלים. בשלב השלישי באים בני הזוג יחדיו.

זוהי שיטה שאימצה את המבצאתו של פרופ' אירלסון מאוניבר' ארה"ב. בכל מקרה, טיפול הגמילה אינו מדושם במקרים שבו הנשים הגיעו למקלט לנשים מוכות, אלא רק עם בני זוג הדרים יחדיו.

גברים מכים, כפי שכבר נאמר לא אחת, אינם באים דווקא מרקע סוציו־אקונומי נמוך. יש ביניהם גברים מרבדים שונים של האוכלוסיה המשכילה. הבעיה היא לאתרם. לאחר שאותרו, נעשים אמצעי השכנוע, ואז, כמובן, בדרך פסיכולוגית: "הרי אתה יודע שהאלימות שלך משפיעה לא רק על יחסיך עם אשתך, אלא גם על הילדים, ובוודאי גם על עבודתך", ועוד ועוד דברי היגיון מסוג זה.

לדברי משה סגס אחוז ההצלחה גבוה ביותר: האלימות נפסקת כבר לאחר הטיפול השני, ורק 10% נושרים במהלך תשעת חודשי הגמילה. עד הכל עברו את הסדנאות מאז קיומן 160 בני זוג.

לאלה המעוניינים בטיפול, ולנשים מוכות בכלל, מעמידה ויצו "טלפונים אדומים": 052־547917, 052־542734, 08־550506, 03־5461133.

בחנות ובשוק

רטבים, מיטבלים וציפויים

נגי סימון, תל־אביבית במקור, עזבה אותנו בשל אהבה לבחור צרפתי והיתה במשך שנים עקרת־בית פריסאית לכל דבר. לפני ארבע שנים עלתה ארצה עם בעלה והקימה כאן את חברת סיימון בע"מ, העוסקת ביבוא ובשיווק מזון. בימים אלה מתחילה החברה לשווק רטבים הנושאים את תווית היהודי די.אל. וקינוחים תחת השם "אימפריאל". המוצרים הם של חברת "קונטיננטל פוד" מבלגיה, שהיא חברת־בת של הקונצרן האמריקאי "קמפבל פוד".

בשלב ראשון יישווקו בארץ כ־30 מוצרים, הכוללים רטבים ומיטבלים לסלטים, בשר ודגים וכן מבחר קינוחים ומנות אחרונות. הרטבים כוללים: קארי, צ'ילי, פלפל ירוק, אלף האיים, איולי, קוקטייל עם ויסקי, קרם פרשה, אבוקדו וביארנז. המיטבלים: דיז'ון חריף עם גרגרים, חרדל עם פלפל ירוק. סירות הקינוחים כוללת ציפויים מתוקים. טובים מאוד הם ציפויי תות־שדה, מוקה, שוקולד וחביצות (פלן) בטעם וניל. המוצרים הם טבעיים, ללא חומרים משמרים והם כשרים למאכלי בשר וחלב. אורך חיי המדף של המוצרים כשנה וחצי. צנצנות פתוחות יש לאחסן במקרר. המחירים – בין 2.5 שקל למוצרים הזולים ל־5 שקלים למוצרים היקרים. השיווק באמצעות הרשתות, מעדניות, בתי טבע ומינימרקטים. (יהודית קנולר)

מיטב שכלולי המחר

בבית התעשיינים בתל־אביב נחנך מרכז העיצוב האופנה החדיש של "דלתא", החברה לייצור גרביים, לבנים ולבוש ספורטיבי מן המעולים בארץ, המפתחת את מיטב שכלולי המחר: מעצבי אופנה בעלי רעיונות חדשניים וייצור בעזרת מיחשוב חדיש, המעביר הוראות ביצוע במישרין למחשבי המפעל שבכרמיאל. החברה מייצאת לבתי כלבו ידועים כמרקס אנד ספנסר, בלומינגדייל, גאלרי־לה־פאייט וכרומה. 3% ממחזור החברה מושקעים בפיתוח מוצרים חדשים, טכניקות חדישות ואריגים בעלי עיצובים מודרניים. ב"דלתא סטודיו" הושקעו 200,000 אלף שקלים ופועלים בה כיום מעצבי התשלובת האלה העוסקים בפיתוח השלבים הראשונים של המוצרים לפני הפיכתם לחלק מקו הייצור. לקראת החורף מציעה דלתא קולקציית חורף של פייר קארדן, הכוללת חולצות מבד פיקה מגודר וחולצות עם צווארון ארוך מבד סינגל עבה במחירים שבין 39 שקל ל־99 שקל. (נוריה אמיתי)

שירותי הדרכה וייעוץ

חברת "דבלוך" פתחה סטודיו במרכזה החדיש שהועבר מאחורה מתל־אביב לבניין אבגד, בסמוך לכיכר היהלומים שברמת־גן. מרכז ההדרכה ערוך לספק שירותי הדרכה וייעוץ לכל קבוצת רכלה, הכוללת כיום את "דבלוך", "אולימפיה", "מקס פקטור" ועוד. המרכז משתרע על פני יותר מ־400 מטרים והוא ערוך להפעיל שירותי ייעוץ לכל רוכש: בימי ראשון אחר־הצהריים, מן השעה 3 ועד 7 בערב, ובימי שני ורביעי מ־9 בבוקר עד 3 אחר־הצהריים. הייעוץ ניתן ללא תשלום בתחומי הטיפוח, האיפור והתאמת בשמים. (נוריה אמיתי)

לפי גודל המצע

חברת כ.צ.ב. החלה לשווק שני מוצרי יבוא חדשים. הראשון הוא "קלוטוסטפ", חומר הבישה מקסטילי מתוצרת חברת "בריסקר" מבריטניה. החומר ניתן לרכישה בגדלים שונים ולגזירה לפי גודל המצע. תפקידו של חומר הבישה לעצור דימום ולייבש את המצע. החומר מכיל סידן, שמונע הידבקותו למצע ומאפשר את הולכתו לשתים מוגנות. עד כה סופק חומר הבישה לבתי־חולים, לצה"ל ולצה"ל, ועכשיו הוחל בשיווקו בבתי־מרקחת פרטיים.

מוצר שני הוא מכשיר־עזר לשימוש במשאפי ונטולין הבקוטיד לחולי אסתמה. המכשיר הוא מיתקן מפלסטיק בעל שסתום חד־כיווני. מצד האחד מכניסים את המשאף ומשחררים את התרופה ומצדו השני שואפים את התרופה. המכשיר משפר את הספיקה של שאיפת התרופה למי שמתקשה לבצע לחיצה ושאיפה ברוטנית במכשיר הונטולין. מחיר של מכשיר־העזר – 22.14 שקל. (ערוגה אריזר)

לשיפור הכושר והבריאות

חברת "ציוטל" מייבאת באחרונה מכשירים לשיפור איכות החיים ולשיפור הבריאות. אחד מהם הוא "הידרו מאסאז'", המורכב לאמבטיה ומשלב בעת הפעלתו פעולת עיסוי עם הודרת יונים שליליים לפני האמבט, המשפרים את הכושר והבריאות (המחיר: 1086 שקל). השני – כריתום רוטס, שהוא מכשיר עיסוי לטיפול ביתי. הוא מפעיל את הגוף, מייצב את מחזור הדם, מסדיר את חילוף החומרים ומחזק את מערכת הלב והעצבים. מניחים אותו מעל או מתחת לאיבר הגוף הזקוק לטיפול במשך 5–20 דקות ליום (380 שקל). למתעניינים – מספר הטלפון של חברת "ניו־פול" הוא 03־9644496.

ערכה את המדור: עירנה לרשטיין

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינויי תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שבשטע עיפותי עם, מופקד שינוי תכנית מפורטת הפקדת תכנית מפורטת מס' 6856 שינוי לתכנית מפורטת מס' 3350 – שטחים למגורים ולמבני צבור, אבו סנאן ביחד עם התשריט המצורף אליה. האלה הם הגושים והחלקים בתכנית: גוש 18795 חלק מחלקה 46. עיקרי מטרת שינוי התכנית: יעוד שטחים למגורים, למבני צבור, דרכים והסדר מערכת הדרכים. כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע או כל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנסקות בלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
תאריך: כ"ד באלול התשמ"ח 6.9.1988

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי [illegible]

הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר

[illegible]

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הצפון

תאריך: כ"ה באלול התשמ"ח
6.10.1988

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

[illegible]

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון

תאריך: כ"ב באב התשמ"ח
5.8.1988

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסה אזרחית
המרכז לחקר הנדסה סביבתית ומשאבי מים
בשיתוף עם האגוד להנדסה סביבתית בישראל

ביום חמישי 10.11.88 בשעה 8.30, באולם צ'רצ'יל בקרית הטכניון בחיפה, יערך יום עיון בנושא:

בעיות הביוב בישראל

בכנס יידונו ההבטים העבודיים, המיטולוגים והמקצועיים, הקשורים בבעיות הטיפול, הסילוק והשבה של השפכים בישראל, תוך שימת דגש על משאי בריאות, תברואה, הגנת מקורות המים והסביבה.
בהרצאות ובדיון ישתתפו ממיטב אנשי המקצוע המיטול והמדע בישראל.
הכנס מיועד לאנשי הרשויות המקומיות, המשרדים הממשלתיים, רשויות ומפעלי המים, אנשי המקצוע והציבור העוסקים בנושאי בריאות הסביבה.
דמי השתתפות (כולל ארוחת צהריים) 80.– ש"ח.
הרשמה מוקדמת להבטחת מקום בכנס. נא למלא את הספח:

לכבוד
כנס בעיות הביוב בישראל
בנין בורוביץ
קרית הטכניון, חיפה 32000

שם ______ מקום עבודה ______ תפקיד ______
כתובת ______ טלפון ______
מצ"ב המחאה מס' ______ ע"ס 80.– ש"ח לפקודת "כנס הביוב בישראל"
פרטים נוספים: בטלפון 04-220133.

HOT OFF THE PRESS!

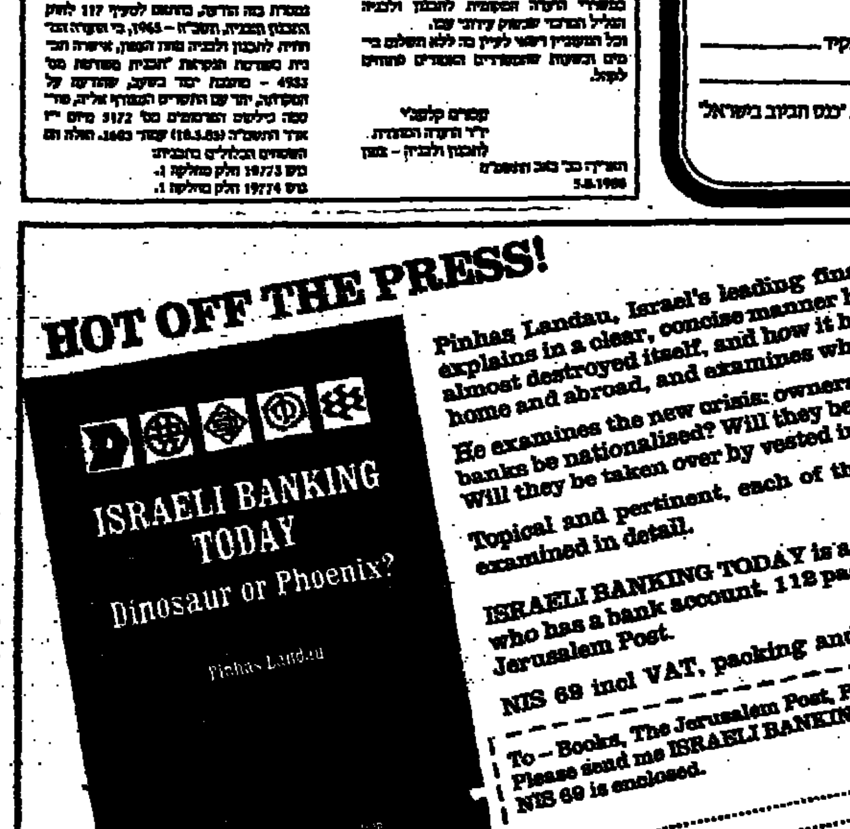

Pinhas Landau, Israel's leading financial journalist, explains in a clear, concise manner how Israeli banking almost destroyed itself, and how it has been rebuilt at home and abroad, and examines where it's heading.

He examines the new crisis: ownership. Will the banks be nationalised? Will they be sold to the public? Will they be taken over by vested interests?

Topical and pertinent, each of the big five banks is examined in detail.

ISRAELI BANKING TODAY is a must for everyone who has a bank account. 112 pages. Published by The Jerusalem Post.

NIS 69 incl VAT, packing and post.

To – Books, The Jerusalem Post, POB 81, Jerusalem 91000
Please send me ISRAELI BANKING TODAY. My cheque for NIS 69 is enclosed.

NAME .... CITY ....
ADDRESS .... TEL ....
....
ZIP ....

לימודי חוץ של
האוניברסיטה הפתוחה

נפתח קורס

יסודות המוסיקה

הקורס מיועד לאוהבי מוסיקה אשר אין להם ידע ביסודות המוסיקה

הקורס משלב:
- האזנה מודרכת למוסיקה
- הקניית מושגים מוסיקליים בסיסיים
- הקניית יסודות ראשונים של נגינה
- לימוד חומר עיוני ביתי על תרבות המוסיקה.

הלימודים יתקיימו אחת לשבוע בשעות הבוקר או אחה"צ בכיתת המקלדות (PIANO LAB) של האוניברסיטה הפתוחה.
הקורס ייפתח באוקטובר ויימשך 10 שבועות

מועדי הרשמה:
בימים א' ב' ג' ד' ה' בין השעות 14.00-09.00
בערבי חג ובחול המועד סוכות אין קבלת קהל

באוניברסיטה הפתוחה רח' קלאוזנר 16, חדר 371

לקבלת מידע נוסף על הקורס ניתן להתקשר
לטלפון: 422623, 422520, 03-422636 בימי ההרשמה
בין השעות: 14.00-09.00.

יוגוסלוויה – מערכה ראשונה

מאת רפאל ואגו

הכותב הוא מרצה לתולדות מזרח־אירופה באוניברסיטת ת"א, מתמחה בבעיות לאומיות. מפרי עטו: המיעוט ההונגרי בגוש הקומוניסטי שעומד לצאת לאור בארה"ב

יוגוסלוויה של היום היא גילום חלומו של הנשיא טיטו. טיטו חזה מדינה פדרטיבית אשר בהדרגה תתמזג לאומה אחת מלוכדת, האומה היוגוסלווית. גם כשידע שקשה יהיה להשיג יעד זה, הוא דגל בליכוד לאומי ובטוחו של כל חבלי המדינה – שש הרפובליקות ושני המחוזות האוטונומיים, קוסובו וויבודינה, הנמצאים בתחום הרפובליקה הסרבית. אולם כתבור שמבקריו של הנשיא המנוח צדקו: טיטו היה היוגוסלווי הראשון והאחרון. כל היתר הם סרבים, קרואטים, מונטנגרים, סלובנים, מקדונים, אלבנים, הונגרים.

ביום עומדת הנהגת יוגוסלוויה בפני המבחן הקשה ביותר מאז הקרע עם בריה"מ ב־1948. טיטו אמנם התמודד בהצלחה עם גל גאוה של לאומנות בקרואטיה ב־1971, אך מאז, ובעיקר מאז מותו ב־1981, הסתבכו בעיותיה של המדינה. התמוטטות האחרונות מצביעות על שילוב של גורמים כלכליים ולאומיים, צירוף מסוכן המוביל כבר לסימני תסיסה לאומית.

בתחום הכלכלי צברה יוגוסלוויה חובות עצומים לגורמי חוץ, האינפלציה השנתית מרקיעה והאבטלה נהפכה לבעיה חברתית ממדרגה ראשונה. יוגוסלוויה, שהנהיגה משטר של ביזור כלכלי וניהול עצמי של מפעלים, מודה עתה שצעדים אלה לא יושמו כהלכה. המוני המפגינים בסרביה דרשו לא רק תיקוני שכר והטבות אחרות, אלא הוקיעו את המשטר על מעשי שוחד, פרוטקציוניזם ובזבוז משאבי הציבור. מספר פרשיות של שחיתות בצמרת הכלכלית זיעזעו באחרונה את הציבור ואת המערכת הפוליטית.

בתנאים אלה הופיע המנהיג הכאריזמטי של המפלגה הקומוניסטית הסרבית, סלובודאן מילושביץ', הצליח לרתום לעגלתו את נושא הלאומיות הבעיות הכלכליות. הוא ניצל את ההמונים המפגינים כדי להוקיע את "הבורגנות האדומה", אותם פקידים ואנשי מנגנון שדאגו לטובותיהם יותר מאשר לתפקידם הציבורי. בעזרת סיסמאות פופוליסטיות הוא הפך לטיטו חדש.

אולם ברור שהבעיה אינה רק כלכלית אלא, בעיקרה, לאומית. הנושא הלאומי שולב בהפגנות בצורה חד־משמעית ומעורר סכנה לגבי עצם קיומה של יוגוסלוויה כמדינה רב־לאומית. עד כה התנהל המאבק הכלל־לאומי בעיקר סביב שני המחוזות ברפובליקה הסרבית, קוסובו וויבודינה, והפגנות אלימות נערכו גם במונטנגרו, בעלת האוכלוסיה הסרבית.

המצב בקוסובו בעשור האחרון מצביע על מהפך, אחד המהירים והמעניינים בתולדות האזור. בקוסובו יושב רוב אלבני המונה כ־78% מהאוכלוסיה, לעומת כ־13% סרבים. לפני שמונה שנים נערכו הפגנות סוערות של אלבנים, שדרשו הטבות כלכליות ויותר זכויות לאומיות. החבל היה במצב של תת־פיתוח והאלבנים טענו כי שלטונות הרפובליקה הסרבית אינם מעבירים אליהם די תקציבי פיתוח. הם גם התלוננו על השתלטות הדרגתית של הסרבים על משרות המפתח. כיום שונה התמונה. הפעם הסרבים מפגינים נגד "השתלטות האלבנית", מצביעים על מסע של טרור והפחדה נגדם, מעשי אונס ורצח. עקב כך, אלפי סרבים וסלווים אחרים עוזבים את המחוז. המפגינים בסרביה ובמונטנגרו דורשים עתה ביטול סמכויות מיוחדות שניתנו למחוז, או במלים אחרות – שלטון סרבי ישיר.

הדרישה למימשל סרבי חזק עברה גם למחוז השני בתחום סרביה, ויבודינה, שבו אוכלוסיה הונגרית המונה יותר מחצי מיליון נפש ומהווה רוב בחבל. על אף מתיחויות מדי פעם, בכלל נשמרו יחסים טובים בין ההונגרים לבין הסרבים ושאר הלאומים הסלוויים, לא במעט בזכות הקשרים הטובים בין הונגריה ויוגוסלוויה. אולם הדרישה הסרבית לבי־משל ישיר על החבל תיצור, במוקדם או במאוחר, זירה של מתיחות חדשה עם המיעוט ההונגרי במחוז.

מונטנגרו, רפובליקה עניה המאוכלסת סרבים, הצטרפה לדרישות הסרבים. אי־שקט ניכר גם בסלובניה, המונה פחות משני מיליוני נפש, אך המפותחת והמתקדמת ביותר. בסלובניה נערכו הפגנות על רקע כלכלי ולא לאומי, אולם הופיעו גם כמה נימות של התנגדות סלובנית לצבירת עוצמה בידי הסרבים, שכניהם.

קרוב לוודאי שאנו עדיין בעיצומה של המערכה הראשונה בדרמה הנוכחית. המערכה הבאה תיפתח בזירה הרשמית, כאשר קרואטיה תעמוד על ניסיונם של הסרבים לחזק את המימשל המרכזי, או במלים אחרות, כאשר יתברר לקרואטים שהסרבים מנסים ליהפך לגורם הדומיננטי. עד כה טרם הגיבה קרואטיה בצורה חד־משמעית לאירועים בתחום הלאומי. אך ברור שכל תסיסה על רקע כלכלי תבלול בקרואטיה גם התייחסות נגד הסרבים. בעבור משקיפים רבים, האירועים האחרונים מהווים רק חזרה כללית מצד הסרבים לקראת ההצגה הגדולה עם הקרואטים.

המשבר הוא ללא ספק גם של הנהגה סרבית. מנהיג סרביה מילושביץ' מעיד, בעצם, על ההנהגה המרכזית שמאז מותו של טיטו מבוססת על שיטה של רוטציה בקרב ראשי המפלגה והמימשל ברפובליקות השונות. הכוונה היתה לפתח שיטה שתמנע הופעת "טיטואים קטנים". השיטה עבדה היטב כל עוד לא הופיע מנהיג כאריזמטי ברוחו של מילושביץ'. המאמצים לדירבונה מרכזית חייבים להתנגש עם המימשל הפדרטיבי, המרכזי. קרוב לוודאי שההנהגה הסרבית תנסה להדיח את הממשלה המרכזית, התפתחות אשר תוחיש מיד את העימות הסרבי־קרואטי.

למרבה הפרדוקס, בעידן גורבצ'וב כאשר מדינות הגוש הקומוניסטי צועדות בדרך של רפורמות וביזור המנגנון, צועדת יוגוסלוויה לכיוון של שלטון ריכוזי יותר. יוגוסלוויה, שניתקה עצמה לפני 40 שנה מאחיותה של מוסקווה, ועשתה דרך ארוכה לכיוון של רפורמות כלכליות וחברתיות, נתונה עתה שיעור למתנגדי הרפורמה בבריה"מ, כאשר המסר של הסרבים הוא שביזור מוביל להתפוררות ולתסיסה לאומית; חזק שלטון מרכזי חזק, במקרה זה בראשות הסרבים, יכול לפתור את הבעיות הפוליטיות־כלכליות.

ספק רב אם ההמונים שנשאו את תמונות טיטו בהפגנות בערי סרביה, הבינו שדרישותיהם מנוגדות לחלוטין לדרכו של המנהיג המנוח. ואולי עוד שיעור נתונה יוגוסלוויה לבריה"מ ולגוש הקומוניסטי. מנהיג סרביה מנסה לשלב רעיונות של רפורמה, פתיחות, סיווד המנגנון, אך תחת היד הקשוחה של מימשל מרכזי סרבי. ייתכן שלאומנים רוסים עוקבים בעירנות אחר התפתחות זו; היא עשויה למצוא חן בעיני חוגים מסוימים גם במוסקווה.

ראקס ופוליש. מסע ממוחשב

איך משווקים את רץ

מאת לילי גלילי

למה רץ

במוצאי שבת, בדרך לרעננה, אומר ח"כ דדי צוקר ספק בחשש, ספק בתקוה הבאה עם העייפות, שאולי "אף אחד" לא יבוא. למען האמת, יש היגיון מסוים באמירה. מי יטריח עצמו לצאת מן הבית בלילה של תשדירים ודיבורי הרבה, ולבוא לאסיפת בחירות של רצ? שעה קלה אחר־כך, באולם לאוגדול של מועדון הרוטרי המקומי, מצפה הפתעה. כ־70 איש, צעירים, מבוגרים, ומעט קשישים ממש, עשו זאת בכל זאת ומילאו את האולם מפה לפה. המש רקות מרוכזי הפיצה, המלווה ההתמכרויות השוקקים חיים, ישבו בדריכות תמימות, הקשיבו ושאלו, כאילו העניין באמת בנפשם.

הרחק מן הפירוטכניקה והטכנולוגיה המתקדמת של התשדירים, נראות הבחירות, איך לא, כנירסה ממוחזרת של אלה מעידן "סלאח שבתי". החדרים תמיד אפורים, הכיסאות תמיד מרופטים קמעה, וכרזות המפלגות לעולם פרושות על רצפי־עת־כד קשושות המשרות עייפות. בניגוד בולט, נראה דדי צוקר כמי שנעוד לתודייה. הזיכוח למיקרופון במוזר, מן הסתם, כזיכוד הפוליטיקאי לגרמוד של כוח. תוקף את הליכוד על הגסיסה הכלכלית בתקופתו, נוהר עם המערך. "המערך הוא לבלתי רלוונטי, תפקידנו להפוך את הא־רלוונטיות הזאת לזמנית, ולהביא את המערך למצב שיוציא את מה שהוא מוביל מתוק לשכייה".

אחר־כך בא שלב השאלות. מעמדת התנועה כלפי גודל ההתנחלויות הקיימות, אלו פלסתינאים בדיוק הם פרטנר פוטנציאלי, איך ידבר השמאל עם האוייב כשאינו מסוגל להדבר בתוך עצמו. בחורה צעירה, מ"מצביעי הפעם הראשונה", שואלת לאן נעלמה האינתיפאדה מתשדירי רצ, ומהדירה שלא ייצאו מן התנועה (שאכן קנתה לה שליטה ברצ) שכולם יודעים על תפקידים ומאבקם באינתיפאדה. אחרים, בעיקר, שואלים על המערך, מבקשים חרדה אמיתית ממתן קולם למפלגה קטנה, ומאתרים בכך את מה שאכן יהיה מוקד התעמולה בשבועות הבאים: היחסים בין המפלגות הקטנות למפלגות־האם הגדולות שלצדן.

בניגוד לתחושה המוקרנת כי אירועים מסוג זה מושכים את המשוכנעים, מתגלה הקהל כ"קולצפים" אותנטיים, שאין קונים אותם בקלות. ביציאה מן האולם, מספר רוזי, מורה מרעננה, כי הוא מתלבט בתוך גוש השמאל. האסיפה עזרה לו להעמיק לקבל מושג נוסף, אך לא הביאה אותו לכדי הכרעה. האשה שעמו היא מודל מהלך למומחים ולתעמולנים. בעשר שנים עשתה את הדרך מן הליכוד, דרך "שינוי" עד לשמאל ממש, וכי תוכו היא מתלבטת.

את המימד הציני תורם עזר, חייל בחופשה, קול צף מסוג אחר, המתלבט בין "למי לא להצביע" לבין "למי לא להצביע"... הוא משתייך לגוש הגדול של הגורסים כי מה שיהיה הוא שיהיה, ועל כן הכל לאו־חשוב האפשר לא להצביע. גם זה מלקוי ממשלת האחרות.

למה רעננה

בארה"ב הגיע חקר השווקים, המשמש גם להפצת המסרים הפוליטיים, לעומק ופירוט מרהימים. סוד ידוע לכל משווק פוליטי באמריקה הוא, שבעלי "וולבו", למשל, הם בעלי תפיסות ליברליות יותר מאלה של בעלי הב.מ.וו. סוציולוגים ופסיכולוגים חברתיים לא יתקשו, מן הסתם, להסביר קשר זה בין הבחירה בסוג הרכב ובין אישיותו של האדם ודעותיו הפוליטיות. ברוח זו, אם גם במידה פחותה של יהירה לפרטים, הגענו בעצם לרעננה במוצאי השבת ההיא.

מאחורי הבחירה ברעננה, ובשכונה הספציפית שבה נערכה אסיפת הבחירות, מסתתרת שיטה מתוחכמת של איתור הציבור הפוטנציאלי של מצביעי רצ, שאותה אפשר להגדיר "התפישה השיווקית של רצ". כמו הרבה פתרונות יעילים, צמחה גם זו על רקע של מצוקת משאבים שבה נתונה רצ. כל מבצע התעמולה של התנועה חייב להיות ממוקד היטב, לארבובוני, ומלווה ביריעה שמה שלא עשית במשך ארבע שנים, לא תצליח לעשות במילא בחודשיים של מערכת בחירות.

השיטה השיווקית שפיתחה ד"ר שרה שמר, המועסקת כיועצת בחירות של רצ, מושתתת על ההנחה, שהצבעה קשורה קשר בל־יינתק בסגנון־החיים של המצביע ובמידת המיתאם בין הפרופיל שלו והפרופיל של המפלגה. בשלב ראשון שורטט איפוא הפרופיל של מצביע־רצ הפוטנציאלי: צעיר (20–40), משכיל, מצליחן ושאפתן, אחד המחפש שינוי ושיפור בחייו האישיים, וגם בחברה שסביבו: בעל יוזמה, ואחד המבקש להשתחרר ממעורבות־יתר של המדינה בחייו. לאדם מסוג זה מתלווה, עלפי תפיסה זו, גם סגנון־חיים מסוים.

על כן, במקום לפנות ולבדוק את דפוסי־ההצבעה הפוליטיים באזורים השונים בעבר, ולהתמקד בהם, פנו ברצ לבדוק את סגנון־החיים. עלפי משתנים הלקוחים מנתוני המיפקד של הלשכה לסטטיסטיקה, בדקו את הביטויים הגלויים של סגנון־החיים המבוקש: בעלות על רכב, מספר כלי הרכב במשפחה, הרגלי צריכה, ההכנסה הפנויה, בילוי שעות הפנאי, סוגי הבידור המועדף, ועוד. בשלב מאוחר יותר ביקשה התנועה מן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשלוף בעבורה, לפי סדר, את אזורי הקלפי שבהם נמצא שיעור גבוה של בעלי מאפיינים אלה, ואז קיבלו מיון של קלפיות.

בשלב הבא הכניסו למחשב את תוצאות הבחירות לכנסת ב־84', וכרכו את שיעורי ההצבעה לרצ באזורי הקלפי השונים. "הלבשת" התוצאות זו על זו נתנה את תמונת־המצב הכוללת, ואיתרה את האזורים שבהם קיים פוטנציאל גדילה לרצ. על דרך השלילה, ניפתה השיטה אזורים שבהם השיגה רצ בעבר תוצאות טובות אך כבר או מיצתה את פוטנציאל הגדילה שלה, המושתת על הפרופיל השיווקי. על דרך החיוב, חשפה גם אזורים מפתיעים ובלתי־צפויים של פוטנציאל גדילה, כמו שכונות מסוימות בפתח־תקווה, בראשון־לציון, בנתניה, ועוד.

משלב זה הלאה רוכז המאמץ ההסברתי באזורים מועדפים אלה, שדורגו לפי מדד של "אזור מומלץ". בין דיירי אזורים אלה הופצו 225 אלף גלויות חתומות בידי שולמית אלוני, עם שמו של האחראי לאזור הקלפי ומספר הטלפון שלו. כל אחד מן הדרכים באזורים אלה צויד בערכת־הסברה: קלטת התנועה לי־תנגדיית האסיפות, שמות של דיירים באזור שהם חברי רצ ואוהדיה, וחומר הסברה. כמות תוכני־הבית שהוטלה על הרכבים נקבעה עלפי פוטנציאל הגדילה המקומי, והאזורים אלה זכו למתקפה מרוכזת של פנייה אישית, בכתב ובטלפון.

שיאו של המבצע יגיע בשבוע האחרון. פעילי התנועה יחזרו לכל אותם אנשים שנרשמו אי־פעם בחוגי־בית, באסיפות; שפעם שוחחו בטלפון ושהגיעו להרצאה – הכל במאמץ עליון למנוע את הסחף הצפוי של השבוע האחרון לחזור לחיק המפלגה הגדולה.

יכול בכחול

מסע הבחירות המשודר עתה בטלוויזיה וברדיו הוא המעשה האנטי־דמוקרטי הגדול ביותר בכל מאבק הבחירות. הוא אנטי־דמוקרטי בכללי המשחק שלו, בממון, בחלוקת השלל, בפגיעה במי שיש לו באמת מה לומר אך לא הביא "נדוניה" מן הכנסת היוצאת. הוא תוצאה של ביזה, של שוד. ביזת הקופה הציבורית, של זמן שידור שהמפלגות החרימו לעצמן, בעזרת התחיקה שהן מחוקקות לעצמן. בדיוק כמו הקניית זכויות מופלגות, ולעתים מופקרות, בענייני כספים או ביטוח רפואי. בשם הדמוקרטיה המחודה, אונסים אותה מדי ערב באונס קבוצתי. כל הכנסת משתתפת.

הרשימות השונות משלמות במיטב כספו של הציבור לכל המומחים המקצוענים תמורת הייעוץ והכנת התשדירים, אך מפקיעות לעצמן עשרות שעות שידור בטלוויזיה וברדיו הממלכתיים בלי לשלם אגורה. ארגונים התנדבותיים, העושים מלאכה חשובה, לעתים קודשה, לטובת הציבור, משלמים במיטב הממון תמורת תשדירים קצרצרים. ואילו המפלגות שלהן ידן בצלחת, שהופקדו עליה, בדיוק כפי שנוהגים ח"כים, מפסה גרופר ועד לרתיים, שיש להם תאי־דואר ומוסדות לארמוכחים, בלילה שבו הם מאשרים את תקציב המדינה. כל אחד גוזר כספים, מן הקופה הכמעט ריקה, למקורביו ולדורשי שלומו.

הטור שלי / נתן דונביץ'

השחיתות הזגנת, קחו, למשל, את מפ"ם. התשדירים שלה סימפטיים, ויאיר צבן עשה מלאכה טובה וחשובה. אבל כיצד זכתה מפ"ם בכל הכסף והזמן לשידורים? היא היתה פרזיטית על גבה של מפלגת העבודה. בזכות ההליכה המשותפת לבחירות, בפעמים הקודמות, נכנסו הבר־כנסת במספר הגדול פי־כמה מכוחה האמיתי. אם תזכה הפעם בשני מושבים, יהיה זה הישג גדול. בזכות הח"כים הללו היא נוטלת כספים וזמן־שידור, כדי לנגח את מי? את מפלגת העבודה. מצדי, שיכו הכל את הכל. אבל האבסורד הזה מדוקר לעין לא רק כדוגמה, אלא גם בעיקרון. אתה מתאר לעצמך, למשל, בנק קטן המתקיים בעיקר הודות לכך שהוא סמוך אל שולחנו של בנק גדול. ומה הוא עושה בפרסומות שלו? מנגח את הבנק הגדול. במשק זה בלתי־אפשרי, אך בפוליטיקה הכל הולך.

חלק גדול מהתשדירים מערער את המשטר הדמוקרטי בארץ. לא מהיום. במשך שבועות, לילה אחר לילה, בוקר אחר בוקר, שוטפים את מוחם של הבוחרים, ובמיוחד את אלה שאינם משכילים במיוחד, בהרבה הרבה ארס והשמצות על היריב. אחר כך, לאחר הבחירות, בלית ברירה, מקימים הממשלה המשמיצים שתתפות, בשמה הקדוש של האחדות הלאומית, אך בעיקר כדי לשבת על הכיסאות. כל שפיכות הבוץ וגלוי הארס אינם נעלמים, אינם נשטפים. הם שוקעים בראשים רבים. אייזאמן שנזרע, נשתל והוחדר באמצעי התקשורת החזקים ביותר עושים את שלהם. מכאן אייזאמן, האוריאנות של רוב הציבור, במערכת הפוליטית. כל מסע בחירות כזה מקרב את הדיקטטורה, שהופיע כאן ביום לא רחוק תחת שלט זה או אחר.

כאשר מפלגה גדולה כמו הליכוד מנופפת בסיסמה "רק הליכוד יכול", היא אינה יכולה להתעלם מן הקונוטציות המיניות של הסיסמה. לדעתי, היא נכתבה ונבחרה מסיבות אלה. אני בטוח שיצחק שמיר או חיים קורפו הם סמליימין. אבל, הסיסמה המינית עצמה כבר חדרה אל המוחות. אחת התוצאות: כאשר אספסוף פרוע, או מאורגן מטעם מישהו, מבקש לפרוץ אסיפה של שמעון פרס, צועקים הגרונות הניחרים מלים וביטויים מיניים מובהקים. הכחול־לבן, ברגעים אלה, מצטייר רק באור כחול.

כל דבר מעורר אסוציאציות. אם מכניס הליכוד לרשימתו את בני בגין, הוא מופיע בתשדירים. זה מובן, ואולי גם מצליח. אלה הצופים בתשדירים כבידור עממי, ויש רבים כאלה, עוקבים אחר ההבעות וההרגשים של הבן והמחייכים. כמעט טוביה צפיר. המארגנים, אני מניח, סבור שאם המקור מסתגר בביתו, אפשר להציג את הרפרודוקציה הביולוגית. אבל מה זה עושה להמונים הלא־משכילים? הם מחרישים את הקריאה הארכאית, בועקת קצובות, "בגין: בגין". מתבוננים לאב, לא לבן. והאב, מסיבות שהיום הן ברורות לכל, אינו משתתף במערכת הבחירות. אילו השתתף, אני מניח שהיו מפנים אליו את השאלה הבלתי־נמנעת: "מה בדיוק קרה במסע־הדמים הרפתקני ללבנון? אתה עדיין חייב הסבר ותשובה".

מי שבאמת עוסקים, פעם אחר פעם, בסוגיות ביטחוניות הם שלושת האלופים־במילואים של מפלגת העבודה. מופיעים הרבה. מטילים את כל כובד המשקל של הידע הצבאי. אבל גם הם, כמו מנחם בגין, לא ייכנסו לכנסת. הם רק עלה התאנה המכסה על מערומי המפלגה הגדולה.

פרסומאים, בימאים, מעצבים ומרחי־קולנוע, ברמות שונות, עושים את המלאכה למען אלה שאין להם מה להציג מעצמם. הטובים באמת – בכל הרשימות – נבלעים בתוך המהומה הכללית. כאשר מופיע אחד מהם, בשידור של פנים־אל־פנים עם הכתב, לא צריך לומר לו שיישיר את עיניו או יתקן את עניבתו. הוא רגיל להופיע, רגיל לדיאלוג, ועושה את מה שמצפים ממנו שיעשה. שיסכנע.

בארצות־הברית משדרות רשתות הטלוויזיה תשדירים קצרים של שתי המפלגות הגדולות. תשדירים בתשלום, ותשלום רב. אבל ההתמודדות העיקרית היא בין שני המועמדים ובין שני הסגנים. ייעוץ או לא ייעוץ, הכנה או לא הכנה – הם ניצבים מול צוות השואלים ומשיבים ספונטנית. כי זאת מטרת השידור. לרשתות המסחריות אין עניין לשדר עימותים מבוימים. הן תובעות את המשחק האמיתי. אצלנו יציגו משהו סינתטי מאוד, כתביעת הליכוד, כי הליכוד אולי יכול, אבל שמיר קצת מתקשה. בינתיים רק הלכלוך יכול. הרבה לכלוך. מכל עבר.

במה חופשית

התיקון והתיקון החסר

מאת פרופ' אהרן יורן

הכותב הוא פרופסור למשפטים באוניברסיטה העברית

באחרונה תוקנה הכנסת, ביוזמת הרשות לניירות ערך, שינוי יסודי (תיקון מס' 9) בחוק ניירות ערך, תשכ"ח־1968. מטרת רשימה זו היא לבחון כיצד ישפיע התיקון על אפשרות משקיעים בניירות ערך לממש זכויותיהם כנגד חברות וכיצד יוכלו החברות לממש זכויותיהן כנגד מנהליהן.

התיקון בעניין הגשת תובענה ייצוגית (סעיף 54 א' בפרק ט'1 החדש) יאפשר למחזיק בניירות ערך להגיש, במימון הרשות לניירות ערך ובאישור בית המשפט, בשם קבוצת מחזיקים תובענה ייצוגית, בשל כל עילה שנוצרה החל ב־1.11.88 "אשר בשלה יכול על־פי דין הנתבע לתבוע בשמו וגם כל נתבע שהתובע יכול לתבוע בשמו".

תיקון החוק מאפשר לתובע לא רק לקבל מהרשות מימון להוצאות התביעה (ובכללן שכר טרחת עו"ד), אלא אם נפסק פיצוי כספי יש לו סיכוי לקבל מעבר לחלקו היחסי בזכיה, חלק מסכום פסק הדין, על־פי החלטת בית המשפט, בגין טרחתו בהגשת התביעה ובהוכחתה (סעיף 54 ט'). אמור מעתה, תיקון החוק לא רק מאפשר הגשת תביעות ייצוגיות, אלא אף מתמריץ הגשת תביעות כאלו.

יש להיות מודעים לכך שבשעה שלגבי הגשת תביעות אישיות נפתח בעת מסלול מתמריץ, קיימים מכשולים כספיים להגשת תביעות נגזרות, דהיינו תביעות של בעלי מניות בשם החברה, נגד מנהלים ודירקטורים כוד־בה או בעלי מניות שליטה בה ובן נגד צדדים קשורים, בגין הפרת חובות האמון וההזהירות כלפי החברה. מכשיר התביעה הנגזרת פותח באנגליה כדי לאכוף חובות מנהלים ודירקטורים כלפי החברה, שאינם נאכפים ע"י החברה, שכן המנהלים והדירקטורים הם המחליטים על הגשת תביעות בשמה.

עם זאת, לפי הדין האנגלי ניתן היה להגיש תביעה נגזרת רק נגד מנהלים השולטים בחברה לגבי מעשיהם הפסולים: חריגה מסמכות, תרמית, עושק המיעוט או מעשים אחרים שאינם ניתנים לאישור ע"י האסיפה הכללית של חברה ברוב רגיל. לפיכך עלתה התוצאה, שניתן להגיש תביעה נגזרת רק על חלק מהפרות חובת האמון ושלא ניתן כלל להגיש תביעה נגזרת על הפרת חובת הזהירות.

החל מ־1976 הרחיב בית המשפט העליון בישראל בסדרת פסקי־דין את האפשרות להגשת תביעה נגזרת מעבר למוכר בפסיקה האנגלית הקלסית וגובש הכלל כי בכל מקרה שהצדק מחייב זאת תותר הגשת תביעה נגזרת. די בכך ששליטת המנהלים בחברה מסכלת הגשת תביעה על ידי החברה כדי לאפשר לבעל מניות, המשמש נציג נאות של כלל בעלי המניות, להגיש תביעה נגזרת. למרות זאת, כמעט ואין מוגשות תביעות כאלו בישראל.

הטעם לכך הוא שבעל מניות החופץ להגיש תביעה נגזרת חייב לממן הוצאות התביעה מכיסו. אפילו בסופו של דבר מצליחה התביעה, סכום הזכיה נפסק לחברה, וכל מידת הנאתו היא בעקיפין לפי חלקו היחסי בחברה. בעניין זה אנו מפגרים אחרי מדינות אחרות. בארצות הברית נפסק לבעל מניות הזוכה בתביעה נגזרת חלק מפסק הדין, ואילו באנגליה הוא זכאי לכך שבית משפט יאשר, בתנאים הנראים לו, לתביעה בעלת סיכוי סביר, כי החברה בשמה מוגשת התביעה תישא בהוצאות, בין אם בסופו של דיון מצליחה התביעה הנגזרת או נכשלת.

מסתבר שכללי המימון והתמריץ הם מכריעים לגבי יעילות מכשיר התביעה הנגזרת בחברות ציבוריות שהבעלות בהן מפוזרת. בעוד שבארצות הברית מכשיר זה הוא דומיננטי בפיתוח ואכיפת חובות מנהלים ודירקטורים, באנגליה השפעתו קטנה בהרבה ובישראל היא שולית לחלוטין. גם קרן מימון תביעות שהקימה הבורסה לא הביאה לשינוי במצב.

התיקון בפקודת החברות מ־1987 בדבר מינוי דירקטורים מקרב הציבור, מקנה אמנם לדירקטורים כאלה זכות לקבלת מידע מהחברה וזכות לייעוץ מקצועי על חשבון החברה, אך אם דירקטור מקרב הציבור מוצא שבעניין הנוגע לחברה יש לכאורה פגיעה בחוק, בנוהל עסקים תקין או בטוהר המידות, כל שהוא יכול לעשות הוא להביא לקיום ישיבת דירקטוריון לשם קביעת דרכי פעולה בנדון. אם החלטת הדירקטוריון אינה מספקת אותו עליו להודיע על ממצאיו לרשות לניירות ערך.

הארסימטריה שנוצרה בעקבות התיקון בחוק ניירות־ערך בין האפשרות להגשת תביעות ייצוגיות לעומת הגשת תביעות נגזרות אינה מוצדקת. דווקא בתביעה נגזרת, בה הזכיה נפסקת לטובת החברה, יש יותר מקום לתמרוץ מאשר בתביעה אישית ייצוגית בה הזכיה נפסקת לקבוצת התובעים. הארסימטריה מודגשת עוד יותר אם נזכור שלגבי אכיפת הזכויות האישיות על־פי חוק ניירות־ערך, מקנה התיקון, בנוסף להסדרת התביעה הייצוגית, לרשות לניירות־ערך לדרוש ידיעות ומסמכים, סמכויות חקירה ואף סמכות לפנות לבית המשפט לקבלת צו מניעה.

יש מקום לתיקון מקביל בחוק לגבי מימון ותמרוץ הגשת תביעות נגזרות. על תיקון כזה לקבוע הוראות מימון וביקורת מתאימות שיאפשרו לבתי המשפט להבטיח שהתביעה הנגזרת לא תנוצל לרעה ותופעל באופן מבוקר. בעת ובעונה אחת יש לאפשר בתיקון בחוק ביטוח דירקטורים ומנהלים על חשבון החברה בגין הפרת חובת הזהירות לחברה, אך לא בגין הפרת חובת האמון או הוראות חוק ניירות־ערך. ע"י תיקון כזה ייווצר מצב מאוזן, שבו יוכלו בעלי מניות לאכוף הן זכויות אישיות והן את זכויות החברה, בעוד שהדירקטורים והמנהלים יהיו מוגנים ע"י ביטוח כל עוד הם פועלים בתום לב בניהול החברה.

נשיא זאיר ועמיתו הדרום־אפריקאי. מדיניות חוץ מבוססת על אינטרסים, לא על ידידים תצלום: איי־פי

מובוטו ובותה חברים טובים

מאת ג'יימס ברוק
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

לואנדה, אנגולה

העיתון היחיד היוצא בלואנדה והנמצא בפיקוח הממשלה, עדיין לא פירסם את התצלום שאמור להיות המרהיב ביותר באפריקה הדרומית בשבוע שעבר: נשיא זאיר, מובוטו ססה־סקו, מקדם בברכה את פני אורחו נשיא דרום־אפריקה פיטר ו. בותה. בשם "האותנטיות האפריקאית השחורה" התנוסס על ראשו של מובוטו כובע עשוי מעור ברדלס. ברוח הבדיות הלבנה השמרנית חבש בותה מגבעת המבורג שחורה. לדידה של אנגולה הסמליות היתה יאה והמפגש מטריד.

אנגולה הלכודה בין זאיר לנמיביה, הנמצאת בשליטת דרום־אפריקה, הדפה פלישות של שתי שכנותיה מאז השיגה את עצמאותה מפורטוגל לפני 13 שנים. נכונותו של מובוטו לקבל הזמנה לבקר בדרום־אפריקה – היענות ראשונה מסוגה של ראש מדינה באפריקה מאז ביקור של נשיא מלאווי הסטינגס באנדה בפרטוריה ב־1971 – התקבלה בעיני השלטונות באנגולה כהצטברות־אינטרסים מבשרת רע. חששה של אנגולה כי שני הענקים של האזור מתקרבים לקראת הבנה ידידותית, עשוי להיות מוצדק.

בעבור דרום־אפריקה הלהוטה להיחלץ מבידודה ביבשת, זאיר היא מלקחה רציני. דרום־אפריקה אומרת כי יש לה קשרים כלכליים דרך הדלת האחורית עם 46 מדינות שחורות ביבשת. אולם עד החודש שעבר שום מדינה אפריקאית לא היתה מוכנה להכניס את הדרום־אפריקאים בכניסה הראשית. זאיר, אחת המדינות הגדולות באפריקה, מייצגת לא רק כוח כלכלי משמעותי; היא גם מעצמה אזורית. מבחינתה של זאיר, ביקורו של בותה גרר הפגנות בקינשאסה ודברי גינוי מניגריה, זאמביה וזימבבואה. אבל הביקורת היתה צפויה ומובוטו חושב מן הסתם כי ידידיו החדשים חשובים יותר מהמחלוקת שהם מעוררים.

תלונה על האמריקאים

זאיר חשה אי־נוחות גוברת והולכת כלפי ידידתה הוותיקה ארצות־הברית. בארה"ב מאשימים דמוקרטים רבים, כי ממשלת מובוטו בנויה על שחיתות הפושה בכל מקום וחונקת

זאיר, מעצמה אזורית, מוכנה להכניס את הדרום־אפריקאים בכניסה הראשית

את הגידול הכלכלי, זאת במדינה שמרבית התושבים בה חיים על סף קיום מינימלי. פקידים בזאיר כועסים על שארגון עזרה ביקורת בינלאומית, מכיוון שהדרישה לאמריקאים להשתמש בזאיר לשינוע נשק לאוניט"ה, בראשות ג'ונאס סאווימבי הנלחם במשטר באנגולה ונתמך על־ידי ארה"ב. כאשר ביקשו הזאירים מארה"ב להקל את עומס החובות שלהם כלפיה, השיב הנשיא רייגן כי אין הוא יכול להפיח בהם "תקוות־שווא".

"עשינו טובה לארצות־הברית ומה קיבלנו בתמורה?" אמר עוזר של מובוטו בראיון לפני ביקור בותה. "מדיניות החוץ שלנו", הוסיף, "צריכה להיות מבוססת על אינטרסים, לא על ידידים".

בשנים האחרונות נבעה התעניינותה העיקרית של ארצות־הברית בזאיר מהתנגדותה להימצאותם של 50 אלף חיילים קובאנים באנגולה. בשבוע שעבר, בניו־יורק, המשיכו נציגים מאנגולה, מקובה ומדרום־אפריקה בשיחותיהם על בירור לוח זמנים לנסיגת כל הכוחות הקובאניים מאנגולה בתמורה לעצמאות נאמיביה. אם יתחילו הקובאנים לעזוב, אפשר שההתעניינות האמריקאית בזאיר תרעך וזו תישאר ללא פתרון ונתרוקות מול אנגולה המורשה היטב ותחושת טינה.

נראה כעת שאנגולה החליטה להשתמש בקלף האיידי שלה. לדברי מקורות כאן, משמש מונה פליטים זאירים במאוזה שבאנגולה מתנד־אימונים למתנגדי משטרו של מובוטו. כרזות נגדו מקשטות את המחנה. רוב חודשי הקיץ האחרון אירחו השלטונות באנגולה את בנו של פטריס לומומבה, ראש הממשלה לשעבר שנרצח ב־1961 לפני שמובוטו שינה את שמה של קונגו לזאיר. בחודש שעבר טענה קבוצה ששמה "התנועה לשחרור קונגו" כי תקפה שיירת־אספקה של אוניט"ה במזרח זאיר, ליד דילולו. "אין לנו שום קשר אתם", אמר מפקד המודיעין הצבאי של אנגולה, סגן אלוף מאריו פלאסידו סידילו דה סה.

מנהיגים רבים באפריקה מאמינים שהסכם על יציאת הכוחות הקובאניים יפעל רק אם יושג הסכם פוליטי בין אוניט"ה לממשלת אנגולה. "הפתרון באנגולה הוא באמצעות פיוס לאומי – פתרון פוליטי ולא צבאי, כפי שמראה הניסיון במדינות רבות: זאיר, ניגריה וצ'אד", אמר לא מכבר מובוטו. בניסיון אחד כזה בשבוע האחרון אירח נשיא גאבון עומאר בונגו את נשיא אנגולה ז'וזה אדוארדו דוש סאנטוש ואת נשיא קונגו־ברזאוויל דניס סאסו אנגסו. על־פי הודעה שפורסמה עם תום הביקור, נתן דוש סאנטוש "את כל הערבויות הנחוצות" ליישום "תהליך שלום בתוך אנגולה". באפריקה סבורים רבים כי הסכם פורמלי בכתב יידרש לפני שתסתיים המלחמה באנגולה. חוף־השנהב ומרוקו, שתי מדינות שמרניות בעלות קשרים ידידותיים עם סאווימבי, מנסות עלפי השמועה לשכנע אותו לפרוש לטובת מנהיג שיהיה קביל יותר על ממשלת אנגולה.

"...אני החלטתי מה לעשות עם הבנקאיות שבהסדר"

"בחרתי להמשיך ולהרוויח"

"בדקתי אפשרויות השקעה אחרות ובחרתי להמשיך ולהחזיק במניות הבנקאיות לתקופה נוספת של שלוש שנים. אחרי הכל, לא בכל יום אני יכול ליהנות מצירוף יתרונות כה אטרקטיבי כפי שמציעים לי עכשיו."

אם גם אתה תבחר להמשיך ולהחזיק בבנקאיות שברשותך לתקופה נוספת, יהיה בידך נכס כספי בעל תכונות יחודיות:

★ **תשואה דולרית** - עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983 ישולמו בתום שלוש השנים 125.50 דולר המהווים תשואה דולרית של כ-6.5% לשנה בתקופה זו.

★ **הגנת הצמדה למדד** - ערך המניות בתום תקופת ההארכה מוגן בהצמדה למדד המחירים לצרכן ולכן ערכן לא יפחת מערכן הריאלי היום.

★ **פטור ממס** - כל הרווחים שיקפו לזכותך מהצמדה ומריבית פטורים ממס.

★ **נזילות** - המניות ימשיכו להסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב כך שתוכל לממש אותן בכל עת.

בחרת ליהנות מהיתרונות המיוחדים - אל תעשה דבר!

התנאים המיוחדים יחולו על המניות שבבעלותך גם ללא קבלת כל הודעה מצדך.

אם בכל זאת תחליט לפדות את המניות הבנקאיות ב-31.10.88 - עליך לחתום על פקודת מכירה עד ליום 18.10.88 בסניף הבנק או במשרד סוכן הבורסה בו מופקדות מניותיך. אם המניות אינן מופקדות, עליך להפקידן בבנק ולחתום על פקודת המכירה עד 18.10.88.
חשבונותיהם של הפודים יזוכו ביום 31.10.88 בשקלים, בסכום השווה ל-104 דולר עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983.

הערה: תקופת ההארכה והתנאים המיוחדים הנלווים לא יחולו על ניירות הערך הבאים: אי.די.בי. מ"ד ב', אי.די.בי. בכורה א', דיסקונט ש"ה ב', הפועלים מבוכרות, כללי ש"ה ק, בל"ל ש"ה 11, מימון וסחר 1, מימון וסחר 5 וכן על מניות שהונפקו "עוסטר".

זכור! המניות הבנקאיות בהסדר הן מעכשיו נכס כספי רב תכונות נושא תשואה נאה וגם ניתן למימוש בכל עת.

אל תמכור את הבנקאיות - מי שממשיך מרוויח!

האוצר/אגף שוק ההון

مكذا من الاجل

כלכלה ועסקים

כור – מה קרה לטייס

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

"כור היא מטוס ללא טייס הטס באמצע הלילה ללא דלק וללא מצפן", היטיב בני גאון, המנכ"ל הנכנס של כור, לתאר את מצב הקונצרן במסיבת עיתונאים שנערכה בסוף חודש יוני לרגל הצגת המאזנים השנתיים לשנת 1987.

היה זה מאזן־אימה שהצביע על הפסד של 250 מיליון דולר, ושהביא את מצב היחסים הפיננסיים של הקונצרן לסף פרעון מוקדם של התחייבויות.

מנכ"ל כור הציג את תוכנית ההבראה, והעריך כי ההפסד של כור ל־1988 יעמוד על 90 מיליון דולר, בשווי של 5.7 מיליוני שקל.

היו זמנים שהגופים המוסדיים שהחזיקו במניות כור סירבו ל"שחרר סחורה" על־מנת לשפר את רמת הסחירות במניה, שנחשבה ליקרה מפז. הנהלת הבורסה נאלצה לאיים על הגופים המוסדיים על־מנת שיגלו נדיבות ויגבירו את הפיזור במניית החברה, כדי שהמסחר יהיה תקין.

בדיונים שהתקיימו בין ראשי כור ובין הנהלת הבורסה, ממש התחננו מסויימת באמצעות חברת הברוקרים "כמוחה".

"לאומי פיא" ניצלה ביקושים אלה על־מנת להקטין במקצת את עוקצה של פצצת־הזמן שהיא מחזיקה בתיק ההשקעות שלה. בשבועות האחרונים הצטמצמו מאוד מחזורי המסחר במניות, והם מסתכמים באלפי שקלים בלבד. יום לאחר פרסום התביעה של "בנקרס טראסט", החליטה הנהלת הבורסה להפסיק את המסחר במניות,

השאיפה היא שכשנה לאחר מכן יגיעו לאיזון תפעולי. נכון להיום, ההערכות לגבי ההפסד השנתי נראות אופטימיות, שכן על־פי נתונים ראשונים מהמאזן החצי־שנתי, מוערך כי כור תפסיד בתקופה זו 65 מיליון דולר. תוכנית ההבראה של כור צולעת: מאז ועד היום לא נמכר או נסגר ולו גם מפעל רציני אחד (למעט תבילת מניות בטמבור). עיסקת יובל־גד עדיין לא נסגרה, המלאי בסולתם ממשיך להעיק כאבן־ריחיים, אליאנס חזרה לפעילות וגולדפרוסט ממשיכה לפעול.

ב"בנקרס טראסט", בנק ההשקעות האמריקאי הגדול, סבורים כי כור "ממשיכה לטוס ללא טייס". עובדה, הם דורשים פרעון מיידי של 21 מיליון דולר, ומאיימים בפירוק הקונצרן.

היו זמנים (1985) שמניית כור נסחרה בבורסה לפי שווי שוק של 500 מיליון דולר. כל קרן נאמנות המכבדת את עצמה שיבצה אחוז כבוד את מניות הקונצרן בתיק ההשקעות שלה. מניית כור נחשבה לאחת המניות המובילות בתיק ההשקעות של "לאומי פיא", מנהלת הקרנות של בנק לאומי, וגם היום נחשבת פיא לבעלת המניות הציבורית הגדולה בחברה, שכן היא מחזיקה מניות

בבורסה כדי שכור תגייס הון נוסף, כדי לשפר את מצב הסחירות של המניה. ואולם הדיונים בכור ארכו זמן רב ולבסוף ההון לא גויס. בכור הסבירו זאת בעובדה, שריבוי סוגי המניות (שבעה) מערים קשיים משפטיים. חברת העובדים לא גילתה התלהבות יוצאת־דופן לביצוע התנפקה.

שווי השוק של כור עומד כיום על 117 מיליון דולר. בשנה האחרונה נעשו מספר ניסיונות להפיח רוח חיים במניית כור, בין השאר באמצעות פעילות ספקולטיבית שבוצעה באמצעות בנק כללי והבנק הבינלאומי. המניות גם נרכשו במשך תקופה

עד להתבהרות מצב החברה. בתחילת השבוע, יום לפני הפסקת המסחר, נסחרו מניות כור ללא שינוי שער.

בעלת השליטה בכור היא חברת העובדים, המחזיקה 71.2% בהון ו־100% בשליטה. ממשלת ישראל מחזיקה ב־20% מהון החברה בלי כל זכויות בשליטה והיתר, 8.8%, מוחזקים בידי הציבור הרחב, הרוב בידי "לאומי פיא". רק אחוז קטן זה מההון (8.8%) נסחר בבורסה.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניות כור ירדו ממחיר של 51 דולר למניה בתחילת השנה למחיר של 24 דולר למניה כיום.

מאיר שמיר מסיים תפקידו כמנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל

מנכ"ל חדש ימונה רק לאחר הבחירות

מאת אבי בנאור

מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות, מסיים את תפקידו כמנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל. הוא נשא בתפקיד במשך שלושה חודשים, לבקשת שר החקלאות, בעקבות התפטרותו של המנכ"ל הקודם משה ליפקה על רקע חילוקי דעות עם השר.

משום שמינויו של מנכ"ל חדש מצריך כינוס מיוחד של ישיבת ממשלה, ובשל הקירבה לבחירות לכנסת, הודיע שר החקלאות אריה נחמקין, שמינהל מקרקעי ישראל נמצא באחריותו, לא למנות בשלב זה מנכ"ל למינהל והותיר מלאכה זו לשר החקלאות הבא.

אישי־עסקים, כלכלן, בנקאי, סוחר, מתווך, רואה חשבון, עורך דין –
אתה רוצה להיות בעניינים?
אתה מוכרח
משפטון
ירחון כלכלי – משפטי לחידושי פסיקה וחקיקה
עורך ראשי: חיים שטנגר, עו"ד
חתום עתה, במחיר מבצע על מנוי שנתי לירחון, שהוא חובה לכל מי שמכיר בחשיבות הקשר שבין עולם העסקים ותחומי המשפט המסחרי – כללי.
מנוי ל־12 גליונות בהנחה של 25% פלוס ספר מתנה. שלח 388 שקל (כולל מע"מ) לפקודת לימון – תחקירים כלכליים, ת.ד. 11734 תל־אביב 61116 טל. 03־236392 מכבדים כרטיסי אשראי.

אתמול החל יצוא האבוקדו לאירופה

נשקלת הקמת מסוף אגרקסקו בנמל חיפה לקראת עונת היצוא הבאה

מאת אבי בנאור

משלוח ראשון של 20,000 קרטונים אבוקדו מזן פוארטה יצא אתמול מנמל חיפה בדרכו לשוקי אירופה. משלוח זה פותח את עונת יצוא האבוקדו, ובאגרקסקו מציינים שאף־על־פי שמסוף היצוא של אגרקסקו נמצא בסמוך לנמל אשדוד, זו בפעם הראשונה שהמשלוח הטעון ויוצא את הארץ מנמל חיפה.

האבוקדו הוטען על גבי סיפון אניית הקירור "אבוקדו־כרמל" שבבעלות אגרקסקו.

באגרקסקו הסבירו, כי מרבית מטענה של האניה הוטען בנמל חיפה ולא היה טעם להעבירה לנמל אשדוד רק כדי להטעין כמות כה קטנה יחד עם הפרי; היה זה זול יותר להעביר את הפרי מאשדוד לחיפה.

בזמנו נשקלה באגרקסקו האפשרות להקים מסוף ימי גם בנמל חיפה, ולהפעילו החל מעונת היצוא 89/1988. זאת משום שאבוקדו בכמות גדולה גדל במטעים בגליל המערבי. אך נוכח היבול המצומצם העונה (10,000 טונה במקום 80,000), נדחתה ההחלטה והיא תישקל שוב לקראת עונת היצוא הבאה.

בשל המחסור באבוקדו בשוקי אירופה, אגרקסקו תשווק שם העונה את הפרי בשיטת המכרז, מתוך כוונה להשיג תמורות גבוהות של יותר מ־2,000 דולר לטונה (פו"ב).

גם קיווי

השבוע החל גם קטיף הקיווי בכפן הארץ. השנה מצפים להכפיל את היקף היבול לעומת השנה שעברה ולקטוף 1,400 טונה פרי. מרביתו מיועדת לשוק המקומי ורק 200 טונה מיועדות ליצוא.

ייתכן שיתוף פעולה בין ישראל לפולין בשיווק פרחים באירופה

הפולנים הציעו לישראל לשווק באמצעותם בברית־המועצות פרחים מישראל

מאת אבי בנאור

מגדלי הפרחים בפולין והקואופרטיבים החקלאיים במדינה זו מעוניינים להדק את הקשרים המסחריים עם ישראל ואף לשתף פעולה בשיווק פרחים מתוצרתם במערב־אירופה. הפולנים הציעו למגדלי הפרחים לשגר באמצעותם משלוחי פרחים מישראל לברית־המועצות, אבל בשל בעיות הכרוכות בהעברת התמורות לא נראה שהצעות אלה יתממשו בקרוב.

אריה זייץ, הסמנכ"ל לסחר חוץ במשרד החקלאות ויו"ר מועצת הפרחים, חזר באחרונה מסיור בפולין, לשם הזמנת באורח הקואופרטיבים החקלאיים המקומיים. זייץ מספר על הבדלים תהומיים בין החקלאות הפרטית לבין זו הממשלתית בפולין, ומציין שהחקלאים הפרטיים ובעיקר מגדלי הפרחים מנהלים חיי עושר ברמה מערב־אירופית והכנסתם גבוהה.

לפולנים, מספר זייץ, תעשיית פרחים פרטית מפותחת ומתקדמת שחלקה הגדול בחממות. מרבית הצריכה היא עצמית: הפולנים, רובם קתולים אדוקים, נוהגים להשתמש בפרחים רבים בחיי היום־יום ובטקסי הדת.

מרבית יצוא הפרחים מפולין מתבצע לברית־המועצות, אבל הפולנים, הזוכים מערכת שיווקית במערב־אירופה והמעוניינים בהגדלת הכנסותיהם במטבע חוץ, הציעו שיתוף פעולה עם המערך השיווקי של אגרקסקו, לשיווק פרחים באירופה בתקופת הקיץ. זייץ מסר כי ההצעות הפולניות ייבדקו וייתכן שייעשה ניסיון לשתף עמם פעולה, מה שיאפשר לאגרקסקו ניצול מרבי של מיתקניה ואנשיה באירופה.

הפולנים אף הביעו רצון לרכוש פרחים מישראל בתקופת החורף, הן לשיווק בפולין והן ליצוא לברית־המועצות. אבל משום שהם מתקשים לשלם במטבע חוץ, וביצוע עיסקת־ברטר עם מגדלי הפרחים הוא עניין מסובך, נראה שבעתיד הקרוב לא צפוי יצוא פרחים למדינה זו.

איי.איי.אס. חתמה על הסכם הפצה של ציוד היקפי עם "דנה מרקטינג" האמריקאית

מאת מיכל רוזה

חברת איי.איי.אס. המייצרת ציוד היקפי תקשורתי למחשבי איי.בי.אם. חתמה בימים אלה על הסכם הפצה של מוצריה עם החברה האמריקאית "דנה מרקטינג", שהיקפו יגיע ל־3 מיליוני דולר בשנה הראשונה.

במסגרת ההסכם, תשווק "דנה מרקטינג" בארה"ב את קו מוצרי "סוויצ'אקס" של איי.איי.אס., הכולל תחנות עבודה, מדפסות וציוד תקשורת לציבור מחשבי 3 איקס ואי.אס. 400.

"דנה מרקטינג" היא המפיץ הגדול ביותר בתוך המערכי של ציוד מסוג זה ובעלת רשת סניפים ושירות במרכזים החשובים בארה"ב. ההסכם עמה נחתם בתערוכת מחשבי 3 איקס שהתקיימה בניו־יורק בספטמבר.

מחזור המכירות של איי.איי.אס. ב־1987 היה 13.6 מיליון דולר.

עוד תערוכה בענף הרהיטים

מאת אבי בנאור

ביום שני 17 באוקטובר תיפתח בגני התערוכה בתל־אביב תערוכה מקצועית לענפי העץ והרהיטים בהשתתפות 152 חברות מישראל ו־13 חברות ממדינות נוספות, שיציגו ציוד ופרזול לתעשיית העץ והרהיטים, וחומרי־גלם, ציוד לצביעה, עץ ולבידים.

בתערוכה שתארך ארבעה ימים בלבד ישתתפו 22 מומחים ומבקרים שיגיעו במיוחד מחו"ל כדי להדגים ולהסביר לאנשי המקצוע בארץ את השימוש בציוד החדיש. התערוכה אינה מיועדת לקהל הרחב אלא לאנשי מקצוע והיא נערכת בחסות איגוד יצרני העץ הרהיטים בהתאחדות התעשיינים.

העורך: נחמיה שטרסלר

הבנקים גבו באוגוסט ריבית הגבוהה פי 4.6 מעליית המדד

רווח והפסד / יהודה שרוני

הבנקים המסחריים גבו בחודש אוגוסט בחשבונות העו"ש החורג ריבית ממוצעת של 3.7%, הגבוהה פי 4.6 מעליית המדד בחודש זה (עלה ב־0.8%). נתוני בנק ישראל מראים כי בנק הפועלים גבה באותו חודש ריבית ממוצעת של 3.46%, והיה הזול ביותר במערכת הבנקאית.

עוד מראים נתוני בנק ישראל, כי באשראי לזמן קצוב גבו הבנקים ריבית ממוצעת של 2.7%, הגבוהה פי 3.4 מעליית מדד אוגוסט.

נתוני הבנק המרכזי מראים כי הריבית הממוצעת שנגבתה באפיק זה היתה הנמוכה ביותר בבנק לאומי, בהשוואה לבנקים האחרים.

פדה המילווה בבנק הדואר

בשבועות האחרונים מגיעים לפדיון מילוות חובה, ובכלל זה מילוות ביטחון, בהיקף של מאות מיליוני דולרים. משום כך כל עמלה הנגבית בעת פדיון המלוות עשויה להיות משמעותית ביותר בעבורך.

הבנקים גובים בעת הפדיון עמלה של מחצית האחוז מהסכום הנפדה (מינימום 0.63 שקל), אם תעודת המילווה הופקדה בבנק. מאידך, אם פדיון התעודה נעשה "מעבר לדלפק", כלומר הלקוח הביא את התעודה מהבית, נגבית עמלה של 1% (או עמלת מינימום של 1.34 ש"ח) – אך בנק הדואר אינו גובה מכך שום עמלה.

"יתר" תבטיח תשואה עד סוף השנה

בימים אלה הופץ מכתב פנימי בקרב לקוחותיה של קופת הגמל "יתר" של בנק הפועלים. קופת גמל זו הבטיחה לעמיתיה תשואת מינימום של 4.5% לשנה, אך מיוני '88 אסר האוצר על כל קופות הגמל, ובכלל זה "יתר", להבטיח תשואה. מנהלי "יתר" התחבטו ופנו לאוצר בבקשה להתיר השלמת ההפקדות ב"יתר" לעמיתים שלא הספיקו להפקיד את מלוא הכספים שהם רשאים להפקיד.

במינוח מקצועי נקרא הדבר "השלמת גמולות". כלומר, מי שישלים עד סוף השנה את הפקדת הכספים ב"יתר", ימשיך ליהנות מהבטחת תשואה. מנהלי קופות הגמל האחרים חורקים שיניים, אך נראה כי במקרה זה אין להם מה לעשות.

הנזילות בבנקים: אופטימיות מסויגת

איומי הבנקים עשו את שלהם, ובנק ישראל הציע לבנקים בתחילת השבוע, מכרז מוניטרי חריג, בהיקף של 700 מיליון שקל. הבנקים נשמו לרווחה בינתיים והפחיתו את הריבית על פיקדונות שקליים ב־1% לשנה, מ־14.5% ל־13.5%. למרות זאת האופטימיות במערכת הבנקאית עדיין מסויגת.

אומרים בבנקים: שבוע הנזילות השני יסתיים בגרעון של 200 מיליון שקל, ושבוע הנזילות השלישי יסתיים בגרעון של 100 מיליון שקל. צופים אלה ימנעו מהבנקים כניסה מחודשת לגרעונות נזילות רק אם היקף תשלומי המע"מ, שיעבירו הבנקים בשבוע הבא, לא יעלה על 800 מיליון שקל, ואם היקף ההנפקות של בנק ישראל בשוק ההון לא יעלה על 700 מיליון שקל.

בבנקים אומרים כי כל שיבוש בנתונים אלה עלול להביא לעלייה מחודשת בריבית.

בנק הפועלים – קו פתוח

בנק הפועלים ממשיך במסורת הקו הפתוח ומציע החל מהיום לציבור להיוועץ בו בכל הקשור לפדיון המניות הבנקאיות. תזכורת: את ההודעות על פדיון הבנקאיות יש למסור לא יאוחר מ־18 לדצמבר, קרי עד יום ג' בשבוע הבא. ביום זה יהיו כל סניפי הבנק פתוחים במשך כל היום.

בנק הפועלים אף פותח מוקדי ייעוץ מיוחדים למשקיעים הגדולים במיוחד, והפגישה תיקבע בתיאום טלפוני מראש.

עתידים השקיעה 7 מיליון דולר בהקמת מבנה נוסף לתעשיות מדע

הבניין החדש של עתידים בנווה־שרת

מאת אריה לביא

חברת עתידים השקיעה כ־7 מיליוני דולר בהקמת מבנה חדש המיועד לתעשיות עתירות־ידע בקריית "עתידים" לתעשיות עתירות־ידע בנווה־שרת. חברת "עתידים" היא בבעלות משותפת של אוניברסיטת תל־אביב ועיריית תל־אביב.

הבניין החדש, בן שש קומות (לרבות מרתף), שבנייתו הושלמה בימים אלה, הוא בן 10,000 מ"ר והוא מתוסף לכששה בניינים דומים שהוקמו בשטח כולל של כ־40 אלף מ"ר, המאוכלסים על־ידי חברות עתירות־ידע.

בשלב זה טרם הושכרו שטחים בבניין החדש, אך מנכ"ל החברה נחום רז מציין, כי מתנהלים מגעים עם מספר גורמים המגלים עניין בשכירת שטחים בבניין. המחיר הממוצע למ"ר בקריית "עתידים" מגיע ל־12.5 דולר, ובנוסף משלמים שוכרי הדירות 1.75 דולר למ"ר בעבור החזקה ומיזוג־אוויר מרכזי.

קבלת מודעות
"לוח העיר"
ומשפחתיות
885־885
לבעלי כרטיס אשראי

המוסד לביטוח לאומי
הודעה למעסיק
החודש פטור המעסיק מלשלם את דמי הביטוח בעד עובדיו לחודש ספטמבר 1988.
משכרו של העובד לחודש ספטמבר ינכה המעסיק דמי ביטוח כרגיל.
כדי שיהיה אפשר לזכות את חשבון המעסיק בסכום דמי הביטוח המגיעים על־פי החוק, על המעסיק להגיש את הדין־וחשבון לחודש ספטמבר 1988 עד 15 באוקטובר 1988.
את הדין־וחשבון לפרטיו (מספר העובדים, השכר וכו') יש להגיש באמצעות בנק הדואר או בנק הפועלים או בנק המזרחי המאוחד או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, ולצרף אליו תשלום של 5 ש"ח. התשלום יירשם בטופס הדיווח בל/102 במשבצת "הסכום לתשלום", וייזקף לזכות חשבון דמי הביטוח של המעסיק. אין לשלם את 5 הש"ח בשובר תשלום, אלא רק בטופס 102 לחודש ספטמבר 1988.
את דמי הביטוח לחודשים הבאים על המעסיק לשלם כרגיל לפי הוראות החוק.
המח' להסברה וליחסי ציבור

המוסד לביטוח לאומי
הודעה למבוטח העצמאי ולמבוטח שאינו שכיר ויש לו הכנסה
החודש אתם פטורים מלשלם את דמי הביטוח בעד חודש ספטמבר 1988.
המקדמה שמועד תשלומה 15 באוקטובר 1988 בטלה.
מבוטחים שכבר שילמו את דמי הביטוח בעד חודש ספטמבר רשאים להפחית את התשלום מדמי הביטוח שעליהם לשלם בעד חודש אוקטובר 1988 (כלומר מן המקדמה שמועד תשלומה 15 בנובמבר), והכל בתיאום עם סניף המוסד שבו מתנהל חשבון דמי הביטוח שלהם.
המח' להסברה וליחסי ציבור

סופר אישי
SUPER-TECH – מחשב PC
מהירות 8/10MHZ בדגם XT ו־12.5MHZ בדגם AT. מחיר מיוחד ל־XT: $925. מחיר מיוחד ל־AT: $1800.
אפשרות ל־12 תשלומים בישראכרט גמיש או ויזה עדיף, ואפשרות לליסינג.

סנא אלי
מקבוצת תים מחשבים
OMNITECH
אומניטק
אומניטק בע"מ
מערכות חומרה ותוכנה
בן־גוריון 20 גבעת־שמואל,
טל. 03־5321814
סניף חיפה: 04־338206־8
כל מה שחשוב במיחשוב

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 11.10.88

המטבע	בנק לאומי – מזומנים – קניה	בנק לאומי – מזומנים – מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות – קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות – מכירה	בנק הפועלים – מזומנים – קניה	בנק הפועלים – מזומנים – מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים – קניה	בנק דיסקונט – מזומנים – מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.60	1.67	1.6219	1.6421	1.59	1.66	1.6179	1.6380	1.59	1.66	1.6214	1.6418	1.6307	−0.0028
1 לי"ש	2.74	2.86	2.7848	2.8195	2.73	2.86	2.7830	2.8178	2.74	2.87	2.7887	2.8238	2.8011	0.0108
1 מארק גרמני	0.87	0.90	0.8772	0.8881	0.86	0.90	0.8752	0.8862	0.86	0.90	0.8756	0.8866	0.8814	0.0012
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.2570	0.2602	0.25	0.26	0.2563	0.2595	0.25	0.26	0.2570	0.2603	0.2586	0.0003
1 גולדן הולנדי	0.77	0.80	0.7781	0.7878	0.76	0.80	0.7749	0.7846	0.76	0.80	0.7777	0.7875	0.7818	0.0012
1 פרנק שוויצרי	1.02	1.07	1.0344	1.0473	1.01	1.06	1.0304	1.0432	1.01	1.06	1.0340	1.0470	1.0395	0.0029
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2559	0.2591	0.25	0.26	0.2554	0.2586	0.25	0.26	0.2558	0.2590	0.2571	0.0004
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2374	0.2403	0.23	0.24	0.2366	0.2396	0.23	0.25	0.2372	0.2402	0.2383	0.0003
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2280	0.2308	0.22	0.24	0.2272	0.2301	0.22	0.24	0.2279	0.2308	0.2290	0.0001
1 מרק פיני	0.37	0.38	0.3722	0.3768	0.36	0.38	0.3709	0.3755	0.36	0.39	0.3716	0.3762	0.3739	0.0004
1 דולר קנדי	1.33	1.38	1.3443	1.3610	1.32	1.38	1.3404	1.3571	1.31	1.38	1.3416	1.3585	1.3510	−0.0013
1 דולר אוסטרלי	1.23	1.35	1.3048	1.3211	1.25	1.35	1.3000	1.3163	1.26	1.36	1.3040	1.3204	1.3115	−0.0014
1 ראנד דרא"פ	0.95	1.05	1.0121	1.0247	0.39	0.54	0.6523	0.6604	0.41	0.58	0.6541	0.6624	0.6577	0.0008
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.52	0.6540	0.6621	–	–	0.4171	0.4223	0.40	0.42	0.4183	0.4235	0.4204	0.0006
10 שילינג אוסטריים	–	–	0.4179	0.4231	1.22	1.28	1.2437	1.2592	1.23	1.29	1.2457	1.2614	1.2533	0.0019
1000 לירטות איטלקיות	0.41	0.43	0.4134	0.4186	1.15	1.22	1.1745	1.1891	1.16	1.24	1.1768	1.1916	1.1825	0.0018
100 ינים יפאניים	1.22	1.27	1.2381	1.2535	1.21	1.27	1.2359	1.2514	1.21	1.27	1.2386	1.2542	1.2439	0.0106

לאל על מטענים טיסת מטען יומית לאירופה ולארצות הברית.
EL AL אל על

משרדים למכירה
במרכז ירושלים
אפשרות לקומה
ויחידות נפרדות
02־221195,
02־231847

דוקא עכשיו - קרנות הנאמנות של בנק הפועלים
ב"פועלים" אתה מקבל הנחה של עד 83% בשיעור ההוספה!
פועלים-קרנות נאמנות

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1038	7	99.74	14.60
1048	14	99.49	14.30
1118	21	99.22	14.50
1128	28	98.97	14.50
1138	35	98.71	14.55
1148	42	98.45	14.55
1158	49	98.14	15.00
1218	56	97.81	15.50
1228	63	97.52	15.65
1238	70	97.24	15.70
1248	77	96.96	15.75
119	84	96.69	15.75
129	91	96.42	15.75
139	98	96.15	15.75
149	105	95.88	15.75
219	112	95.62	15.70
229	119	95.36	15.70
239	126	95.09	15.70
249	133	94.80	15.80
319	140	94.53	15.80
329	147	94.39	15.40
339	154	94.00	15.80
349	161	93.66	16.00
359	168	93.40	16.00
419	175	93.11	16.05
619	238	90.83	15.90
719	266	89.58	16.30

הודעות הבורסה

● מלוה הפסיקה במתכונת הראשונה של 1988 463 אלף שקל לעומת הפסד של 531 אלף שקל במתכונת השנה הקודמת

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

חודשו העליות

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של חידוש תנופת עליות השערים במניות ההופשיות. מגמת העליות היתה בעיקר במניות הבכורות הנסחרות במסגרת "המשתנים", והעליות הלכו וגברו לקראת הסיבובים האחרונים. בשעות הצהריים המוקדמות, בשלב הפתיחה, הורגשו היצעים גדולים יחסית, בעיקר באמצעות גורמים הפועלים באמצעות בנק המזרחי. היצעים אלה נקלטו עוד "בלידה", בעיקר על ידי קופות־הגמל של בנק הפועלים. עקב כך, באלצו מורמי היצעים דרך המזרחי לסגת מהיצעים אלה, ובמהלך המשתנים כבר הופיעו בביקושים להלוך מצירות הערך. המניות שהובילו את העליות היו מניות דלק, השקעות דיסקונט והשקעות הישוב. אתמול לא היה שינוי משמעותי באוירה, שהמבייק את שינוי המגמה בשוק המניות. השינוי במגמה מוסבר בעובדה שמספר גורמים מוסדיים חברו יחד כדי לשפר את האוירה בשוק לקראת פדיון הבנקאיות, או כדי להקטין את עוצמת המשבר סביב "פרשת כור". לפי שעה לא ברור אם פעילות זאת תצליח ואם, במשך הזמן, יצטרף גם הציבור הרחב למעגל המשקיעים. אם במניות המשתנים נמו השערים לעלות, הרי במניות הנסחרות במסגרת המסחר הרב־צדדי היתה מגמה מעורבת והשערים נמו לרדת, לעתים בצורה חדה ביותר. חלק מהירידות מוסברות בתגובה סבירה לעליות משלשום. מחזור המסחר בהופשיות ירד לעומת שלשום, והסתכם ב־6.6 מיליון שקל

מעורב בבנקאיות

מניות הבנקים שבהסדר נסחרו אתמול תוך מגמה מעורבת, עם נטיה לעליות שערים. גם אתמול היו המחזורים גדולים יחסית, ואלה הסתכמו ב־6.6 מיליון שקל. מכיון כי המסחר במניות הבנקים הנפרים ב־88 יופסק החל מה־18 לאוקטובר, והוא יחודש רק לאחר שיימסרו סופית נתוני הפדיון על־ידי הציבור הרחב

	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
תשואה שנתית ריאלית בי"%		
בל"ל 0.1	11.56	1.77
הפועלים ש	14.68	2.02
איי.די.בי. רג	12.71	1.90
דיסקונט א	11.11	1.42
המזרחי ש	12.96	1.60

מה קורה בהכשרת הישוב?

במניות הכשרת הישוב מורגשת בימים האחרונים פעילות יוצאת דופן, ושערי המניות עלו ביומיים האחרונים בניגוד גמור למגמת השוק. אתמול עלתה המניה הן בשלב המרץ והן בשלב המשתנים (3%) וכתבי האופציה שהונפקו לפני כשבועיים, עלו בשיעורים חדים (אופציה 9 עלתה ב־14.4%), הכשרת הישוב, בניגוד לחברות רבות במשק הישראלי, הציגה במתכונת הראשונה של 1988 רווחות כספים רווחיים ביותר. נראה כי מגמת הרווחיות תמשך גם במחצית הנוכחית של השנה, ואת 1988 תסיים הכשרת הישוב ברווחים נאים. משקיע הצף יוסף ברנדר הביע את אמונו בחברה בדרך מקורית ביותר: הוא רכש מיעקב נמרודי מחצית מהון המניות שהוחזק עלידו. הפעילות הבורסאית במניות החברה מרוכזת באמצעות חברת הברוקרים "איל".

פעילות ערה בבתרשתן

במניות חברת נתרשתן 5 מורגשת בימים האחרונים פעילות ערה יחסית, והמניה בת 0.5 שקל עלתה ב־5 אחוזים. בימים האחרונים עלה היקף מחזור־המסחר במניות החברה, ויש המייחסים זאת לעיסקת העברה של המניה בין מנהל תיקי ההשקעות עזרי כהן לבין איש העסקים מוניה שפירא. מניות נתרשתן נשתקו בשנה האחרונה, מאז ניסיון ההשתלטות על החברה על־ידי קבוצת שפירא, שלא עלה יפה, בצורה משמעותית.

דובק עולה סוף סוף

לאחר תהליך מתמשך של שחיקת שערי מניות דובק, חל אתמול שינוי במגמה, ומניות החברה עלתה ב־10 אחוזים. עליה זהה נרשמה במניית לדמיר 1, מהאיקה 1 ומן 1. מגמת האחור בבניות פרומאים נמשכת, ואתמול כבר עלתה המניה ב־6.6 אחוזים. כתב האופציה של קונמורים בשחק אתמול ב־14.3 אחוז, והיום יהיה יום המסחר האחרון בכתב האופציה.

נטייה לירידות באג"ח

שערי אגרות־החוב ארוכות הטווח, נמו אתמול בדרך כלל לרדת. מאידך, עליות באג"ח הקצרות, ובאגרות־החוב הצמודות למט"ח, אינן מגמה זאת, ובסך־הכל ניכרה יציבות בשוק. היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלתה לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־27.4 מיליון שקל

מדד	יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	100.00	+0.22
כללי ללא בנקים	79.65	+0.56
מדד משתנים	80.59	+0.94
מדד אג"ח כללי	117.38	+0.00
אג"ח צמוד מדד	117.39	+0.00
אג"ח צמוד מט"ח	119.18	−0.05

פיא צמצמה חלקה במניות

לאומי פיא צמצמה מתחילת השנה ועד ספטמבר את חלקה במניות והמשיות, כפי שניתן לראות מהטבלה המצורפת. הנתונים במליוני שקלים

	31.12.87 מיליוני ש"ח	% מהתיק	30.9.88 מיליוני ש"ח	% מהתיק
מניות חופשיות	255	18.1	197	13.9
צמודי מדד	620	44.0	643	45.3
צמודי מט"ח	105	7.5	109	7.7
בנקאיות	238	17.0	320	22.5
בזילות	187	13.4	149	10.6
סה"כ	1,405	100.0	1,418	100.0

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יומי	מחיר קודם	שינוי שנתי	שינוי יומי
אב	5420.97	5380.92	30.73	0.57
אבוקה	368.36	366.63	−1.70	−0.46
אגוז	299.04	296.99	0.02	0.01
אגם	114.79	114.03	−0.05	−0.04
אדיר	1979.74	1965.43	0.65	0.03
אהרם	150.74	149.65	0.56	0.38
אופיר	180.84	179.60	0.25	0.14
אור	452.70	448.76	0.84	0.19
אורדן	127.89	126.92	0.01	0.01
אורלי	323.89	321.50	0.49	0.15
אורן	897.14	890.58	1.36	0.15
אייל	5989.60	5872.41	−14.39	−0.24
אירוס	5952.07	5870.16	−9.35	−0.16
איתן	869.97	863.06	0.67	0.08
אילן	709.11	703.49	−0.13	−0.02
אלונה	713.52	707.30	0.58	0.08
אלמוג	106.33	103.83	0.09	0.09
אביה	114.09	112.44	0.01	0.01
אגירה	96.62	94.25	0.23	0.24
אבנר	97.58	96.65	0.48	0.50
ארז	196.78	195.34	0.62	0.32
אש	134.54	131.56	0.79	0.60
אשל	198.65	197.24	−0.05	−0.03
אתגר	84.30	83.57	0.45	0.54
אתרוג	287.12	285.04	0.38	0.13
ברוש	144.65	143.64	0.36	0.18
ברק	554.48	550.46	1.22	0.22
ברכה	480.71	476.97	0.21	0.04
ברקת	358.72	352.99	0.39	0.11
בריח	1674.61	1662.64	2.92	0.18
גבע	126.77	124.94	0.08	0.06
גורן	501.71	497.42	0.63	0.13
גיא	116.40	114.68	−0.06	−0.05
גיל	3336.12	3312.28	−1.79	−0.05
גלית	725.73	720.37	0.59	0.08
גפן	364.37	361.75	0.63	0.17
דוכיפת	536.37	531.68	1.31	0.25
דולב	278.01	275.73	−0.07	−0.03
דורון	161.11	158.17	0.16	0.10
דותן	308.36	302.71	0.27	0.09
דליה	624.27	613.06	1.29	0.21
דרור	334.00	328.06	1.28	0.39
דקל	349.21	346.69	1.25	0.36
הדס	414.04	411.13	0.74	0.18
הילה	450.91	448.84	0.02	0.00
הוד	613.05	601.98	−0.03	−0.00
הגבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	122.40	120.65	0.02	0.02
זיו	151.37	149.23	−0.04	−0.03
דינוק	103.69	101.49	0.28	0.28
זיכ	83.85	81.87	−0.54	−0.66
זמיר	417.06	413.42	1.26	0.31
חמית	189.74	188.06	0.00	0.00
חליפין	160.00	159.57	−0.09	−0.06
חלמיש	227.22	226.17	0.14	0.06
חן	167.25	166.83	0.09	0.05
טופז	129.22	128.00	0.07	0.05
טל	6812.49	6737.96	7.30	0.11
ימל	511.59	507.16	0.68	0.13
יהלום	166.27	165.11	0.79	0.48
יסודות	362.59	359.15	0.50	0.14
יערה	504.35	500.75	0.15	0.03
כוכב	289.14	286.60	0.80	0.28
כחל	136.09	134.89	0.22	0.16
כלנית	679.35	667.18	0.51	0.08
כספית	300.17	298.78	0.25	0.08
כרמל	132.93	130.88	0.19	0.15
כתר	1270.07	1251.62	0.55	0.04
להב	5065.51	5028.22	−4.73	−0.09
למשקיע	139.02	137.28	−0.02	−0.01
לפיד	299.78	293.97	−1.50	−0.51
לקט	2150.61	2133.55	2.46	0.12
לשם	434.11	432.15	0.29	0.07
מגדל	3533.61	3523.36	1.24	0.08
מכבים	4433.24	4403.99	3.49	0.08
מגן	297.12	295.08	−0.08	−0.03
מגוון	4086.88	4058.52	10.50	0.26
מור	1593.63	1582.74	8.77	0.56
מורן	901.86	895.18	0.94	0.11
מטח	26928.96	26521.03	41.67	0.16
מיתר	1158.32	1150.25	0.93	0.08
מעוף	4833.80	4800.20	20.64	0.43
מפרץ	787.99	782.72	0.63	0.08
מקשה	435.21	433.24	0.07	0.02
מצלול	93.53	92.88	0.39	0.42
מרווח	140.07	139.56	0.07	0.05
מרום	1512.52	1502.41	1.06	0.07
נגה	162.81	160.44	0.08	0.05
נופך	272.84	271.66	1.62	0.60
נטע	455.64	448.82	1.60	0.36
ניל	130.26	128.34	0.18	0.14
סביון	665.85	653.42	−0.02	−0.00
סגולה	150.02	148.90	0.05	0.03
סלע	423.27	421.40	0.12	0.03
סנונית	604.93	599.56	0.44	0.07
סער	385.82	382.49	1.63	0.43
ספיר	179.98	179.97	0.22	0.12
עוף	370.27	367.13	1.24	0.34
עידית	785.21	781.50	21.25	2.80
עידן	554.90	546.82	−0.12	−0.02
ענבר	120.38	119.33	0.09	0.08
ענת	2310.02	2292.95	3.12	0.14
עפרוני	567.68	562.65	0.46	0.08
ערמון	126.86	126.02	−0.03	−0.02
פיא	1678.44	1666.23	4.08	0.25
צבר	570.56	566.26	−0.14	−0.02
צפית	506.33	501.87	0.14	0.03
צוק	138.84	138.84	0.99	0.72
צמיד	1268.93	1259.03	0.67	0.05
צמרת	545.72	537.85	0.02	0.00
צפרה	163.11	161.89	0.13	0.08
צרויה	113.45	111.91	0.12	0.11
קלע	177.18	176.74	0.46	0.26
קשת	117.93	117.12	−0.09	−0.08
רננית	17379.70	17230.30	32.13	0.19
רימון	150.97	150.71	0.06	0.04
רקפת	967.84	952.44	0.83	0.09
רשף	465.99	461.36	0.03	0.01
שביט	512.81	508.38	0.58	0.11
שחף	390.09	387.73	−0.26	−0.07
שקד	108.07	107.14	0.07	0.07
שירה	470.62	467.19	1.03	0.22
שמיר	460.16	456.78	0.39	0.09
שניר	665.97	661.08	2.36	0.36
שפע	694.62	689.75	2.07	0.30
שקמה	199.07	197.66	0.02	0.01
תאנה	253.09	251.29	0.49	0.20
תדהר	534.84	533.51	1.56	0.29
תירוש	618.13	613.58	0.23	0.04
תמר	112.09	111.19	−0.04	−0.04
תפוז	288.56	286.64	0.01	0.00
תמוז	224.52	222.95	−0.07	−0.03
תרשיש	121.68	120.83	−0.06	−0.05
תשרי	591.99	587.07	1.08	0.18

שערי אגרות החוב

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	457	−4
4102	181.1	+0.3
4103	174.2	+0.3
4104	168.9	+0.2
4301	168.9	+0.2
4302	160.8	--
4303	164.3	+0.1
4304	162	--
4105	142.5	+0.1
4106	139	--
4107	138.7	--
4108	136.5	--
4109	133.1	+0.2
4110	131.8	+0.2
4201	164.4	+0.3
4204	153.7	+0.3
4205	151.1	+0.4
4206	148.1	+0.1
4207	147.8	--
4208	146.1	+0.1
4209	143.2	+0.1
4210	139.7	--
4211	139.3	--
4212	136.6	−0.3
4213	133.6	−0.3

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	49086	−855
3602	45274	−794
3603	42169	−776
3604	38187	+75
3605	34986	+70
3606	33555	+68
3607	31133	−28
3608	29498	−28
3609	28129	−28
3610	25404	−63
3611	24573	−64
3612	23891	−65
3613	22280	−168
3614	21412	−167
3615	19787	−159
3616	18179	+7
3617	17165	+6
3618	16617	+6
3619	15258	−41
3620	14431	−40
3621	15722	−39
3622	12379	−28
3623	11637	−27
3624	10967	−27
3625	9971	−129
3626	9307	−133
3627	8564	+22
3628	7903	−18
3629	7407	+12
3630	7135	+3
3631	6587	+3
3632	6195	+3
3633	5838	+2
3634	5113	−63
3635	4925	+2
3636	4668	−39
3637	4387	−38
3638	4120	−15
3639	3775	−15
3640	3093	−35
3641	2683	−31
3642	2477	+1
3643	2152	+1
3644	1889	−8
3645	1794	−8

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1561	+46
3702	1173	+35
3703	982.7	−4.9
3704	842.5	−4.2
3751	460.6	−4.4
3752	178.5	−1.6
3753	171.5	−1.5
3901	166.2	−1.2
3902	158.5	−1.2
3903	161.7	−1.2
3904	159.3	−1.2
3754	161.9	+1.1
3755	156.3	+1.1
3756	151	+1.1
3757	148.3	+1.1
3758	145	−0.1
3759	144.7	−0.1
3760	142.9	--
3761	139.9	−0.1
3762	136.4	−0.1
3763	136	−0.1
3764	133.6	−0.3
3765	130.6	−0.2
3766	129.2	−0.2
3791	135.4	−1.1
3792	133.1	−1.1
3826	158.1	--
3827	153.4	+0.1
3828	150.1	--
3829	147.4	--
3830	144.4	--
3831	144.1	+0.1
3832	142.3	+0.1
3833	139.3	--
3834	135.8	--

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3535	147160	+300
3536	147050	+500
3537	145900	+300
3538	157600	--
3539	139200	+100
3540	138800	--
3541	134000	--
3542	134300	--
3543	127500	+200
3544	127900	+300
3545	125102	+200
3546	128750	--
3547	124600	--
3548	127236	+3706
3549	118200	+200
3550	121643	--
3551	118200	+300
3552	108900	+200
3553	107900	--
3554	108300	+300
3555	108202	+300
3556	103400	--
3557	103700	+300
3558	103000	+300
3559	99300	+200
3560	94700	+200
3561	94050	+300
3571	94400	+200
3572	94770	+400
3573	94500	+300
3574	87100	+200
3575	86700	+200
3576	86450	+200
3577	87060	+200
3578	80850	+800
3579	79800	+200
3580	74041	--
3581	67750	+40
3582	67380	--
3583	61600	--
3584	59192	--
3585	56528	+1646
3586	49650	+100
3587	49750	+40
3588	49650	--
3589	45400	--
3590	45066	--
3591	45501	+4
3592	45410	+10
3593	45150	+400
3594	43206	+10
3595	43000	--

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2023	144000	--
2024	136200	+300
2025	135600	−3000
2026	136600	+200
2027	133200	--
2028	133700	+300
2029	127999	−1060
2030	130913	--
2031	127085	−100
2032	135188	--
2033	119000	−200
2034	128850	−100
2035	106800	+300
2036	108300	+200
2037	105454	+2000
2038	102785	+200
2039	107952	--
2040	100200	+300
2041	93854	+200
2051	94760	--
2052	90100	--
2053	92391	--
2054	85105	+2479
2055	83147	--
2056	87500	--
2057	81716	--
2058	82901	--
2059	74702	+15
2060	83319	+2427
2061	53502	+1558
2062	53000	--
2063	58293	+1698

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהד	89.3	+2

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	214.8	−0.5
7007	200.3	−0.4
7008	190.6	−0.3
7009	185	−0.2
7010	176.1	−0.3
7011	171.2	−0.1
7012	165.4	−0.1
7013	157	+0.3
7014	136.6	--
7015	113.4	−0.3
7016	113.2	−0.3
7017	116.1	−0.3
7018	115.9	−0.5
7019	116.4	−0.3
7020	116.2	−0.3
7021	115.2	−0.3
7201	116	−0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	15944	+547
6102	9378	−15
6103	8313	−10
6104	7884	+37
6105	7460	+36
6106	7273	−12
6107	6992	−11
6108	5108	−27
6109	4865	−26
6110	4786	−26
6111	3994	−7
6112	3875	−6
6113	2628	−4
6151	1831	−13
6152	986.8	−12
6153	865.7	+11.5
6154	870.9	+11.2
6155	556.9	−12.1
6156	453.8	+7
6157	333	−0.5
6158	315.5	−0.4
6159	270.7	−2.5
6160	256.8	−1.1
6161	248.2	−1.2
6162	222.2	−0.4
6163	208.2	−0.1
6164	200	−0.1
6165	189.4	+3
6166	176.7	−1.2
6167	172.8	−1.1
6168	170	−1.1
6169	164.4	+1
6170	155	−0.8
6171	109.4	−0.7
6172	110.2	−0.8
6801	116.5	+1.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1616	+16
אלונה	1489	−10
אלסינט	2530	+20
אוסקס	1445	+3
הוד 84	117.1	+0.1
זב הש	241.5	+2.5
רים הש	233.5	--
כור	164.5	--
כלל	529	--
מבצ ר	183.5	--
מבצ ם	260	--
מבצ י	295	--
רד	132	−1.2
סול בנ	191	--
חישש	193.6	−0.2

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת	166	+0.9
רים הש	185	--
כור	144.6	--
כלל	212.6	+1.5
מב ד"ס	176.6	--
משא מ	168.1	−2
משא מ	161.9	--
משא מ	148.5	--
לאומי	156.4	+1

ערב טעימת יינות בביתך

רעיון לערב בלתי נשכח:
חייג 03-5467010, 03-5463714 והזמן לביתך תיבה של יינות הרבעון שנבחרו על־ידי טועמי מועדון היין.
הזמן את חבריך הטובים לערב הטעימה.
כדי ללוות את היינות, תוכל להזמין גם גבינות, סלמון, פטה ועוד דברים טובים מרשת חנויות "מגדנות".

מועדון היין — ברשת חנויות מגדנות
תל־אביב מ העיר, אבן גבירול 71, 03-5449089
רעננה רח' אחוזה 119, 052-917828
הרצליה רח' סוקולוב 1, 052-87253
חיפה רח' חורב 15, מרכז חורב 04-244772
חולון כבר ויצמן 15, 03-842710
באר שבע רח' ההסתדרות 55, 057-35271

דיינרס קלוב ישראל בע"מ שד' רוטשילד 61 ת"א

שערי המניות 11.10.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

מלונות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשבים

נדל"ן, בינוי ופיתוח

חקלאות

מזון וטבק

טכסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות בתעשיה

חברות השקעה

נסחרות במט"ח

חיפושי נפט

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

נדל"ן בינוי חקלאות

תעשיה

השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שערים בין־בנקאיים

אתמול, בצהריים, 11.10.1988 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.7190/1.7200	ל־1 שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8506/1.8516	ל־1$ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0847/2.0857	
פרנקים שוויצריים	1.5680/1.5690	
פרנקים בלגיים	38.76/38.79	
פרנקים צרפתיים	6.3040/6.3070	
לירטות איטלקיות	1377.75/1378.75	
ינים יפניים	130.90/131.00	
$ ארצות הברית	1.2876/1.2881	לס.ד.ר.

שער הזהב 408.00 $ ארה"ב אונקיה לנרות פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	ליש"ט/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7137/1.7149	1.5611/1.5624	1.8450/1.8462
3 ח'	1.7052/1.7064	1.5493/1.5506	1.8347/1.8360
6 ח'	1.6937/1.6952	1.5320/1.5337	1.8198/1.8213

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

مكان الاصل

هكذا من الارشيف

מכתבים למערכת הארץ

קורבנות השואה לא זרקו אבנים

לא האמנתי למשמע אוזני: המוסר היותר אחד במקומותינו, א.ב. יהושע, התבטא ב"ניוזוויק" כי הוא מתחיל להבין איך העם הגרמני לא ידע על השואה שהתרחשה ממש מתחת לאפו בנסותו לערוך השוואה בין הגרמנים לבינינו הישראלים.

נראה שיהושע אינו מתבייש להפגין בורות בהיסטוריה של השואה. יהודי גרמניה היו אזרחים שומרי חוק ומוסר, מעורבים בחיי התרבות הגרמנית וגאים בכך. על אף גילויי האנטישמיות שצצו באגרסיות ערב מלחמת־העולם השניה, לא העלו על דעתם להתקומם, שלא לדבר על אינתיפאדה כלשהי.

קורבנות השואה לא זרקו אבנים על הצבא הנאצי, ואיש מהם לא העז לחלום על זריקת בקבוקי־תבערה על מכוניות פרטיות של אזרחים גרמנים. שום יהודי לא יצא לרחובות להפגין כעס הבתרחש (גם לא גרעינים...) ואלה שרצו להימלט לעולם החופשי, נתקלו בסירוב בחו"ל, כי התוכנית הסופית כבר היתה מגובשת: היעד – למשרפות.

אם האינתיפאדה הביאה לתוצאה שישראלים ייצאו בהכרזות כאלה בחו"ל – הם הצליחו.

שר הביטחון יצחק רבין, הידוע כאדם המאופק והרגיש, ניסה בתחילה להכניס לצה"ל את השימוש באלות, כי סבר שאלות אינן בגופו של דבר נשק חם. כך הסביר בתקשורת. אך העולם פירש זאת בצורה מעוותת והשווה את צה"ל לצבא האופרטהייד. המוהים הוא, שגם חבריו של א.ב. יהושע סוברים כך.

רומניה "מייצאת" יהודים וגרמנים תמורת תשלום כופר לגולגולת, אך העולם אינו מתרשם מזה יותר מדי. אבל כאשר גנדי מדבר על טראנספר כל הפרוש בין שני הצדדים, חבריו של א.ב. יהושע מכנים אותו (את גנדי) כאילו היה נאצי.

יצחק שמיר שאינו מוכן "להתקפל", מכונה על־ידי חבריו של א.ב. יהושע כטרוריסט, וחיילי צה"ל נזקקים לעורך־דין צמוד כי הם נשפטים על כך שאינם נותנים את צוואריהם לשחיטה ערבית.

ערביי השטחים נוכחו לדעת שלמרות האינתיפאדה, החיים בישראל נמשכים, והישראלים מדירים רגליהם משוקי קלקיליה ושכם, וכך נהפכו הם עצמם לקורבן מבחינה ביטחונית וכלכלית. בתסכולם ובזעמם הם מסלימים ומגבירים את ההתפרעויות, ועל ישראל לנקוט אמצעים כדי למגר את ההשתוללות, כל עוד אין הדרך אחר.

מוטב להשאיר את הפוליטיקה לפוליטיקאים ואת ההשוואות ההיסטוריות להיסטוריונים.

רביבה מזיאב
גבעתיים

פרסומי הבל בבחירות

בתעמולת הבחירות של שתי המפלגות הגדולות מתבלט קו אחד מוזר, בלתי הגיוני, בזבזני וחסר תועלת, והוא: פרסום תמונות ראשי המפלגות בעתונים על פני עמוד שלם. מה ההיגיון ומה התועלת בפרסום זה, העולה ממון רב? האם מראה פניו של האיש יש לו השפעה על הבוחר? והרי תמונות ראשי המפלגות מופיעות ממילא בעתונים ומשודרות אין ספור פעמים בטלוויזיה, כך שאין לך אפילו בוחר אחד בישראל שאינו מכיר אותם לפני ולפנים.

האם יש מי שיתן את קולו לשמעון פרס מפני שראה אותו בעתון רוכב על סוס? זה מזכיר לי, שכאשר שלח מוסוליני את חייליו לכבוש את חבש – קיבל כל חייל את תמונת הדוצ'ה כחלק מהציוד לקרב.

גם פרסום הסיסמאות חסרות כל טעם ותוכן. האם יצביעו למפלגה זו או אחרת רק בגלל הסטיקרים המודבקים על שמשת המכונית? תעמלני המפלגות נתפסו לדברי הבל ושטות במקום להתרכז בעיקר ובמהות. אל תזלזלו בבוחר: רק בהתאם למסרי האומה הוא יקבע את החלטתו.

דוד רובנר
חיפה

פסק־דין חסר שיניים

כיצד לא למלא אחר פסק־דין של בית־משפט מחוזי? כיצד צריך זוכה במשפט להילחם על מימוש פסק הדין? מדוע יושב המפסיד נינוח בביתו, או במשרדו, בלי לחשוש מאי־מילוי הוראתו?

שאלות אלה אינן לקוחות מעולם הדמיון או מאחת מ"רפובליקות הבננות". זה הווי חיינו במדינת ישראל.

זאת לדעת – לאחר שעברתי את כל מדורי והליכי הסחבת של בתי־המשפט (לא, חלילה, באשמת העובדים/מזכירים/שופטים) וקיבלתי, לאחר שנים, פסק־דין שבגינו אתה זכאי גם להוצאות, אין זאת אומרת שהתשלום אכן יגיע אליך במועד. החייב פשוט מסרב או אינו נלהב לשלם. כך, כדי לממש את פסק־דינך באמצעות ההוצאה לפועל עליך כמעט להתחיל את ההליך המשפטי. למותר לציין שכל ההליך הנ"ל נעשה שוב על־ידי עורכי דין.

היפלא, אם כן, מדוע צצים חדשים לבקרים משרדי "גובים מקצועיים". מדוע אנשים המגיעים לקצה גבול הסבלנות והסובלנות נזקקים לעזרתם של מקצוענים על־מנת לקבל את המגיע להם בזכות ולא כחסד. והרי מדובר בחייבים פרטיים בעלי אמצעים ובבעלי חברות. אין פה עניין במעוטי־יכולת.

הנושא אופייני, ומצביע על הלך רוח והתנהגות. ההליך הוא זלזול בחוק ובסדרי הדין המקובלים בכל מדינה מתוקנת.

מה עושה משרד המשפטים בנדון? מה עושה לשכת עורכי־הדין בנדון? היכן רשות החוק והתוקף?

אברהם שביט
בריסל

שמחה לאיד

הרשימה "נצחון חרדי ברמות" ("הארץ", 23.9) עוסקת בתגובתו של אדם מתוסכל, אשר הרוב בקהילתו אינו מקבל את דעותיו, אשר – בניגוד לפרסומכם – אינו חבר בוועד ההורים. הוא נמנע מהציג את דעותיו באסיפת ההורים, בה למעלה מ־70% מהנוכחים תמכו ב"כניעה לאולטימטום".

לעומת זאת, קל לד"ר תנוך לביא להפיץ את דעותיו בקרב אלה הדועים בעמודים האגנוסטיים, אשר שמחים־לאיד בכל מחלוקת המורגת בציבור הדתי.

עודד בן דוד
רמות ב', ירושלים

אם תרצו

מבותמים אותנו: לא מגיפה אצלנו, רק התפרצות מחלה בגלל מי ביוב שהוזרמו למי שתיה. לולא סכנת הפוליו היינו ממשיכים לשתות מים מעורבים במי ביוב, ואפילו לא ידענו על המיאוס הבא אל קרבנו. מעניין לקרוא בספר "אלטנוילנד", שהרצל היה ער לבעיות כאלה והציע פתרון מתוחכם, שאילו אימצנו אותו, יכולנו להיות המדינה המתקדמת בעולם בענייני ביוב.

וכך שם הרצל בפי פרידריך, המסביר לאורחיו: "הערים שאנחנו מכירים בעולם קמו כולן ללא תכנון. גז למאור, מים וביובים פרצו לעתים, ובדרך־כלל היו עומדים על כך רק לאחר ההתפרצות הנזק. אולם אנחנו, בשעה שתיכננו את הערים שלנו כבר ידענו את צרכיהן של ערים מודרניות. לכן שמנו מתחת לתחבורתינו נקרות מיוחדות, שתפקידן לקלוט את המוסים הצינורות לגז, מים וביוב וכו'. המנהרות האלה עוברות מתחת לכבישים ויש חיבור לכל בית. בכל בית יש מבוא חדש, אין צורך לפרוץ את ציפוי הכבישים, נחוץ רק לגשת לנקרה ולעשות מה שצריך".

יוסף רוקח
חיפה

אכן, מודעה

אני קורא את "הארץ" כ־50 שנה, הגם שדעת המערכת ודעתי חלוקות בנושאים רבים.

במוסף של 23.9 מופיעה מודעת עמוד שלם של המיסיון. גם במסגרת חופש הדעה והדיבור איני בטוח שצריך לתת למיסיון במה, אבל במקרה זה מופיעה המודעה כחומר מערכת, אף ללא האות "מ" בתחתית או "חומר פרסומי" בראש העמוד.

אם לא היתה כוונה לפרסם עמוד שלם זה כדבר המערכת של "מוסף הארץ", אולי ניתן להביא זאת לידיעת הקוראים.

מ' מאיר
תל־אביב

*

הערת המערכת: זו אכן מודעה בתשלום.

תקליטים / דני בלושטיין

הקול טובע בהפקה בומבסטית

רוני – רוני

רוני שרה בקול מתפנק טקסטים שכתבה בעצמה, פרופיל של נערת מועדונים תל־אביבית לבושה בשחור: "מסתכלת במראה / וחושבת לעצמה / היא לא דומה לאף אחת / יש בה משהו מיוחד". היא מנסה להקרין תדמית סקסית, מיניות אפלה, אך המאמצים האלה גורמים למבוכה קלה. דווקא כשהיא מתעסקת בנושאים כאובים, כמו השיר "מאה נשים" שעוסק בנשים מוכות, היא מובילה את בעלה יוחן בכר (המלחין, המעבד והמפיק המוסיקלי של התקליט), להרפתקאה מוסיקלית מעניינת: פתיחה בפסנתר סולו ולחן קודר ומתפתל שמגיע לשיא בסולו אינסטרומנטלי – הולכה נכונה בהתחשב במגבלות ההבעה של קולה.

גם "אל תלך" – שיר שכתבה רוני לזכר של אביה, הוא מהמוצלחים יותר. אם כי עומס ההפקה המוסיקלית מדגיש את דקות קולה, הזקוק לעיבוי תמידי בעזרת אקו – הד דיגיטלי. הבעייתיות מתחילה כאשר רוני מנסה לצעוד ב"שביל הבריחה" של רינה. אין לה הנוכחות הקולית של רינה והיא טובעת בהפקה בומבסטית של בכר. "כמו משוגע", "אש האהבה" – ניסיון לא מוצלח בהתעסקות בחומרי ההצלחה של יהודה פוליקר, או "עם גופה" המקרין מיניות מעושה בטון הנונשלנטי לכאורה של רוני, הנר צבע לא מעט לפעמים.

רוני ההפקה המוסיקלית, חיים טוב זה לצד זה ב"כשאתה אתי" – פאנקי רך ומתלטף. אם כבר כיוון מסחרי, זה צריך להיות הכיוון שלה. כדי שהתקליט הזה לא יהיה מבחינת "הכל נשאר במשפחה", צריך יוחן בכר לנטרל את הנטיה שלו לבנות סביב הזמרת לחיים חומות של סאונד שקולה לא יצליח להפיל. בסביבה המוסיקלית הנכונה, ועם הכשרון הידוע של יוחן בכר, הפוטנציאל קיים. (הפצה: אימגה־הליקס)

הוגו לרגו – תוף

התקליט הזה הוא תוצר חיובי של זירת האינטלקט הניו־יורקי. ל"הוגו לרגו" – להקה שפתחה הופעות של דייוויד בירן מ"ראשים מדברים", הרכב כלי בלתי מקובל: 2 גיטרות באס, כינור חשמלי בעלת קול מרשים. קול שמרנות ומתוחה קשתות ברקע – אמבית המיצב סימי גום. התקליט הופק ע"י מייקל סטייפ, הזמר של להקת REM, שהתרשם מהמוסיקה של הלהקה. למעשה, היה התקליט הזה משתבץ בקלות ברפרטואר של חברת "אירטראס" האירופית. הוא מושפע רבות ממוסיקה מינימליסטית ראפסודית מבית מדרשו של רוברט פריפ, עם יציאות לכיוונים מזרח־תיכוניים מוזרים. ב"אמריקה" הם מזכירים את "פינק פלויד" הניסיונית של פעם, בתקופת הפסקול של הסרט MORE. ב"עור שני" הם מושפעים בבירור משינייד אוקונור, היוצרת האירית הצעירה. את קולה הייחודי ממחישה גם בקטע שהוא שרה א־קפלה, "הארפרס". זה תקליט ניסיוני, לא בצורה שרותה אותך, מינורי בדחו – כמו סרט קטן, לא מסחרי, מאלו שנעים לצלול לתוכם בין הפקת ענק אחת לשנייה. (הד־ארצי)

צ'ארלי פרקר. סביב נגינתו הקליטו נגני ג'אז עכשוויים

צ'ארלי פרקר – בירד, פסקול הסרט

לקראת יציאתו הקרובה למסכים של הסרט על חייו של סקסופוניסט הג'אז האגדי צ'ארלי פרקר, הוציאה חברת NMC והדפיסה את פסקול הסרט בארץ. הסרט, שהעלה את קלינט איסטווד לדרגה של בימאי אמנותי חשוב, מתאר את מסכת חייו הקצרה ומלאת התהפוכות של אחד היוצרים הגאונים של הג'אז. כל קטע שמופיע בפסקול הזה הוא חלק מהקלאסיקה של ה"ביבופ": "לסטר מונק פנימה", "לורה", "כל כולי", COOL BLUES, "אורניתולוגי" ועוד.

מכיוון שפרקר מת שתיים לפני שהקלטת הסטריאו הראשונה יצאה לשוק, היה קשה ליצור פסקול בעל איכות צליל מתקבלת על הדעת. את האפשרות להביא מישהו שינגן את צ'ארלי פרקר דחו איסטווד, מעריץ של "בירד" משחר נעוריו ולני נייהאוס, המפיק המוסיקלי ומוסיקאי "קול" ידוע בזכות עצמו, על הסף. הפתרון שמצאו יעורר אולי מחלוקת, אך התוצאה מוצלחת מעל ומעבר. באותם קטעים שבהם לא היתה איכות הקלטה סבירה נלקחה רק נגינתו של פרקר על הסקסופון ושופרה באמצעים אלקטרוניים משוכללים ביותר, ואת הליווי הקליטו סביב נגינתו נגני ג'אז עכשוויים.

ב"לורה" למשל, שהוקלט במקורו בליווי מיתרים, הקליט נייהאוס את התזמורת מחדש, שינה את הקצב מרומבה לבוסהנובה, וכתב מחדש את התפקידים למיתרים כך שהאקורדים שהם מנגנים יתאמו למלודיה לאלה של "בירד" – ציפור שריחפה כה גבוה, שהנגנים או המעבדים שעבדו איתו או לא ידעו לייחס תמיד את מהלכי האקורדים המהפכניים שיצר. כאשר צ'ארלי פארקר מת, ב־1954, כוסתה ניו־יורק בגרפיטי BIRD LIVES. ההקלטה החדשה של "לורה" מסמלת אולי יותר מכל את אוזות הבצת שיש לפרקר במוסיקה של המאה העשרים, אחד היוצרים היותר מהפכניים והמשפיעים שלה. גם היום, יותר משלושה עשורים מאז מותו, המוסיקה שלו חיה ונושמת. (NMC)

סוזי והבנשיז – מופע הצגה

ל"סוזי והבנשיז", הילדים הרעים של הפוסט־פאנק הבריטי, יש להיט במצעדים – "פיקאבו", ומיד עולה קול נהי מצד המבקרים (גם בארצנו הקטנטונת, הבגרדה) על שסוזי הקיצונית מכרה את נשמתה להצלחה המסחרית. מתגעגעים אולי לתקופת המסה האינטלקטואלית שלה, בה ניסתה לזעזע במבים נאצים. אך האמת היא ש"סוזי והבנשיז" צעדים בכיוון הנכון, ונשמעים טוב מאי־פעם. בדומה ל"קיור", להקה שצעדה במקביל אליהם חכמה בשנים האחרונות להצלחה רבה – אמנותית ומסחרית, נמנעים "סוזי והבנשיז" מלהפוך לקריקטורה פאנקיסטית פתטית. במקום זאת הם מעמיקים מוסיקלית, הן מבחינת הפקה והן מבחינת לחנים. אין ספק שסוזי התרככה. יחד עם זאת היא שרה טוב מאי־פעם ולהקתה, בעיקר באג'י המתופף וסטיב סבירן הבאסיסט, הנכונים לטוב מהופעותיה באריץ, נותנים לה גיבוי כלי מעולה. ב"מופע הצגה" יש מספר שירים מצויינים – "קרוסל" שבו שרה סוזי בטון ילדותי מתפנק טקסט סוריאליסטי, "דפטוריה" הסוחף עם טקסט בעל ניואנסים פוליטיים, "הפוך את הגבי" הפסיכולי הגותי ועוד. ממקוריות הפאנק־הניו־דורייב שרדו בסופו של דבר אלה שיש להם מה להגיד, בתחילת הדרך אפיינו "סוזי והבנשיז" בתרומה סגנון שתופה על מעט מוסיקה, היום הם כבר לא זקוקים לתחפושות. (פונוקל)

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 5793333
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' – 20.00–8.00
ביום ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
שרותי שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669551
מוקד לילה 226191 מבני מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מבני 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר שקפי – שרות רפואי לקטן 04־
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקט" מבני 222
שרלה – שרות רפואי לקטן מרפאה ביומי חול בשעות 24־19 ימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־388541 קוד מבני 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
רינגוף מבנר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות כך טלפון 49 טל:

03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ – 22–16
קשב לבית –
שרות מיטיים לרפואה, טיפול וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ירדים ובוכן 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228858
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מסוגם "מקבלים"
א ה 11.00־13.00
ב ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד – ארגון לשבעת לילד ולהורים
תל אביב – לילדי 226027 24 ש' ביממה לאורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00, 222732
ירושלים 245358
חיפה ונהריה – 229486 מ־20.00–11.00
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות אדם – חברה טיפולית לשירות הציבור בנוש רק 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שהל – שרותי עירות כישול ממרץ לחולי לב

(פרטי) 338040
רופא – 24 שעות קו ארגון לנשים מוכות טל' 5461153, 03־658306
הוועד למלחמה באיידס – הקבוצה הסיוע לחולים, מידע טלפוני 24 שעות בטלפון: 283121, 290101 קו פתוח בכל יום כ' 19.30–23.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מודיעה בטלפון – דהמון ת"א 611001, 246363, 239952
דהמון ירושלים 226535
דהמון חיפה 645334
האגודה למניעת האוזנה סניף ת"א בן יהודה 146 טל: 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רוקח – (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים: בקור חולים – (ילדים)
הדסה ה"צ – (אורתופדיה)
הדסה ע"כ – (פנימית, נשים, א.א.ג עיניים, כירורגיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בס מרישמן 66 237326
קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492
ירושלים: קופ"ח מ. התמכה הנ"ג 28 523191
חיפה: קופ"ח מכבי יל"ג 6 672472
חולון אזרון הוסייו 52 889153
בת ים־עין יהב עין יהב 2 חולון
נתניה: פורת פ"ת 76 340967
ראשון בן רשי רשי 13 7510971
פתח תקוה: קופ"ח חיים עוזר 985271
הקריות: הרבן מבטח מודיעין ק. מוצקין 715136
הדרה: אמה הנסיא 73 322539

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00.
רמב"ם 5101511/2.9
חיפה: ימים א' ו' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגר

02־304304 03־432777 04־549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מגיש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן.
08.05 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת.
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי.
09.15 רחוב סומסום.
10.30 מדעי הטבע ה'–ו'
11.15 יהדות.
11.40 אנגלית ז'
12.00 מושגי יסוד ביהדות.
12.25 אורחות עליסודי.
12.50 צרפתית
13.05 אנגלית ו'
13.30 מדעי הטבע עליסודי.
14.00 עד כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 חיי בינבה בבני וביבבה
15.10 נילס הולגרסון
15.40 שעת כושר
15.55 מיצוזים
16.20 שלום סומסום
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 עליסה בארץ הפראות
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) הקלאות היום
19.00 (ע) בריאות ויופי
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פוס
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 תשדירי המפלגות
22.10 סיפורו של מבצה
23.45 מסוקי של יום חדשות

ערוץ 2

18.30 מה נשדר הערב
18.35 הרפתקאות בזאי ו'בד
18.57 רגע לפני...
19.00 שלם וחז
19.23 "רגע לפני..."
19.30 קין אחד. סדרה דוקומנטית
20.20 שירים עבריים
20.30 אדם וכלכלה
21.01 אוסף להיטים
21.30 קולל ברגע מארחת
21.52 שירים

ירדן ערוץ 6

17.00 תכנית בצרפתית
18.00 חדשות בצרפתית
18.15 לקט שירים
18.30 חדשות בעברית
18.45 מאבזין ספורט
19.00 חדשות בערבית
19.30 "מר ה. איובר"
20.00 סרט דוקומנטרי
20.40 אזור הטרופיים
21.00 חדשות באנגלית
21.20 סרט דרמה

נון ערוץ 12

12.30 חיים אחרים. (סדרה)
13.00 מועדון 700
13.30 התעמלות
14.00 האזור הלולייני
14.30 מוספרניק
15.00 שוכני הסלעים
15.30 "עד חוזרם" (סרט)
חוק וקשת (סדרה)
17.30 משפחת קמבל. (סדרה)
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 רצה במשיכת קולמוס
20.00 החוק והדי מגרו
21.00 משחקי רמא
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקאלי
07.09 בהאזנה בינונה
09.00 שעה עם אנסמבל
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 מן המדיניה
15.00 אנתולוגיה בצליל
16.00 מאולמי הקונצרטים
18.00 מגוון התקליטייה
19.00 אמנים באולפן
20.05 בכבשתך
20.57 פינת השיר
21.08 אופרה. ביזה כרמן

רשת א'

16.05 תיומודים
17.05 צבעי הקשת
18.06 מבזת ערב
19.00 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
19.00 היום זהו
19.35 שירים עבריים
20.05 צבעונים ושקיים
21.00 חדשות
21.30 צמוקים ושקדים
22.05 מיתרים שמחים
23.05 מחפשים את הסמכון

רשת ג'

18.06 הבעקה האחרונה
20.05 כמבט באותנים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יער משורר
18.45 משהו שלמי
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 שירים מבגון
20.05 שירים בנושא אחד
21.00 חדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרבש ועל הביוצוק
23.05 עשרים הארבע

צה"ל 2

19.05 ימימים מוסיקה
20.05 מנגור המגותקה־קלוסים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הג'אז הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 הגאר עינינו. שירים בסגנון חסידי ☐ 06.30 סיכום החדשות ויומנו ☐ 06.35 דף מגוש יומי ☐ 06.50 פרקי היום מגלך ☐ 07.30 ישר בעיניך. שירים ישנים ☐ 08.05 לילדים. שירות מידע ☐ 10.05 עניני בוקר ☐ 11.05 יזוקידוק. שירים עבריים ☐ 12.05 מטרק יומיומי ☐ 14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 המוקד הזה ☐ 08.05 סוד לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ ג' "בראש צעיר" ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.10 אלקיאלף ב"בית" ☐ 15.05 בזכי היום. חדשות ומגזינים ☐ 14.06 כדגמוק. הדי המוסד ☐ 15.05 תוצרת הארץ. שירים עבריים ☐ 16.05 שעה קלה עם אגן ☐ 17.05 רגע קטן ☐ 17.55 קראוני ספר. קוראים מגילים

רשת ג'

06.05 בוחרה לאושר. חוויקים חמים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תפע"ת" ☐ 10.06 דברים טובים עם שפיה אימבר ☐

גלי צה"ל

06.05 בוחרה לאושר. חוויקים חמים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תפע"ת" ☐ 10.06 דברים טובים עם שפיה אימבר ☐ 11.05 "על הקי"ם מלאבי חוקיה ☐ 12.05 "אהבה יומיומית עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בינך תל עם מכתם פרי ☐ 14.06 "לי הלך" עם דורשל עטית ☐ 15.05 "שירים ושעשועים" 16.05 89 עם יגאל רביד

11.05 "על הקי"ם מלאבי חוקיה ☐ 12.05 "אהבה יומיומית עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בינך תל עם מכתם פרי ☐ 14.06 "לי הלך" עם דורשל עטית ☐ 15.05 "שירים ושעשועים" 16.05 89 עם יגאל רביד

קולנוע

תל־אביב

אורלי – אנשים מבריקים 4.30, 7.00, 9.30
אסתר – ללא מעצורים 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין – מונטי פייטון – (ותגבים בהליוד 11.15
בן יהודה – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – התגיה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת – בוקר טוב ויטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – סקין בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דרייב־אין – מגלומה בלי בושה 7.30, 9.30, סקס 12.00
הוד – תתיך מבוקש 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 – בעל בהשאלה 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – הקיסר האחרון 4.30, 9.30
חן 4 – סומי 11, 2, 5, 7.30, 9.50
חן 5 – פרחים בעלית הגג 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לימור – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2, 5, 8, 10
לב 2 – הנסיכה הקסומה 2, 5, 7.30, 9.50
לב 3 – מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45 אהבנו כל כך 7.15, 9.45
לב 4 – קבוצה ודרה 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מרדכי ת"א – עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים – מגלומה בלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
סינמה – החשמה מבסר 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי – לרשוך עם זר 7.00 הסתירין של אבודולף 9.30
פאלת 1 – מעריגה צבורה 5.00, 7.15, 9.30
פאלת 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
פאלת 3 – שם השושן 5.00, 7.15, 9.30
פאר – צל השחם 5.00, 7.30, 9.30
פריז – לירדי א"ב 12, 2, 4, 7.15, 9.30 יום מוחזר 11.30 בלילה
צפון המשורש – כפר קטן שלי 4.30, 7.15, 9.30
שחף – הקלות הכלולי נגבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמוז – מוכת ירח 7.30, 9.40
תכלת – הקומיטרים 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5.00, 7.10, 9.30
מוקום – נשואים מיקטיבים 8.00, 10.00

פתח תקוה

היכל 1 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 2 – מגלומה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.15, 9.40

כפר סבא

חן – הקיסר האחרון 9.00
עמל – מגלומה בלי בושה 5.00, 7.00, 9.15

קרית אונו –

מרכז קהילתי
קיסודיל הנד' 2 7.00, 9.15
כתשת – מפגש להם 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
אורגיל – בוקר טוב ויאטנם 4.30, 7.00, 9.15
איטסריה 1 – סקין בלוז 5.00, 7.15, 9.30
איטסריה 2 – הנסיכה של באבט 5, 7.15, 9.30
אורנע – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – הנסיך הקטן 4.30 פרייץ התהול 6.15
הבמה הדבר 7.45, נשיקת אשת העכביש 9.50
כפיר – פרסידיו 4.30, 7.00, 9.30
סימטל – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
סינמטק 1 – בים בים 7.00, החזר גולד 9.30
סינמטק 2 – כוכבים 7.00, על שוטרים ונבלים 9.00
עדן – צבעים 4.30, 6.45, 9.00
סמדר – הקלות הכלולי נגבלת של הקיום 6.30, 9.30
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.30
תשוקות באפריקה 7.00, 9.30
סמוך 1 – תתיך מבוקש 4.30, 7.00, 9.00
סמוך 2 – מעריצה צבורה 4.30, 7.00, 9.00
סמוך 3 – ספורים חריגות 4.30, 6.45, 9.00
סמוך 4 – פגישה עם הבזות 4.30, 7.00, 9.00

באר־שבע

חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

היכל התרבות –

פסודים הרוקות 7.15, 9.45

ראשל"צ

רון 1 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלומה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30

חולון

מגדל – נעורים בהשאלה 7.30, 9.30
ריגה – מגלומה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30
סבוי – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
ארמון – התגיה של באבט 7.30, 9.30

רמת גן גבעתיים

ארמון – ללא מעצורים 5.00, 7.30, 9.45
אורדע – מגלומה בלי בושה 4.30, 7.15, 9.30
הדר – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
לילי – הקלות הכלולי נגבלת של הקיום 6.00, 9.00
שבות – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 3 – דאן דה פלורס 7.30 אמן 5.00, 9.50
רב־חן 4 – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.30, 9.50

נתניה

אסתר – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
מסדה – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
שרון – מגלומה בלי בושה 5.00, ללא מעצורים 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים – מגלומה בלי בושה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות – תתיך מבוקש 5.00, 7.15, 9.30

חיפה

אורה – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – פרחים בעלית הגג 7.00, 9.15
רב אור 1 – פרנטיק 4.20, 6.45, 9.15
רב אור 2 – הקלות הכלולי נגבלת של הקיום 5.00, 8.30
רב אור 3 – המסר של החברה שלי 4.30, 6.45, 9.15
רבינת 1 – בוקר טוב ויאטנם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 – בעל בהשאלה 4.30, 7.00, 9.15
חן – ללא מעצורים 4.30, 7.00, 9.15
סינמה – קפה מזריה – קרוקודיל דנדי 5.15, לול 7.15, אהבנו כל כך 9.15
פאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
קין אור המתקדש – הנסיכה של באבט 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 – מגלומה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – פרסידיו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 – שם השושן 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – מגלומה בלי בושה 7.00, 9.15
בית העם – מוכת ירח 9.15
החבל – נשואים מיקטיבים 9.15
כינן – מפגש ליהם 7.00, 9.15
מפתן – פרחים בעלית הגג 7.00, 9.15
סמיר – ביג 7.00, 9.15
כוכבת – סוזר הגבירה 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות – פרחים בעלית הגג 7, 9.15
כרמיאל – המסר של החברה שלי 9.00

טבריה

יד שמריהו – מגלה את אמריקה 7.00, 9.15

רחובות

הדר – מסודים הרוקות 7.00, 9.30
חן – סומי 4.30, בלש ממר 7.15, 9.15

עכו –

אודיטוריום – מגלומה בלי בושה 7.5, 9.15

נהריה

רון – בעקבות האומצאה הגבולה 7.00, 9.00

היכל התרבות

פרנטיק 7.00, 9.15

חדרה

חדרה – בסודים הרוקות 7.00, 9.30
זכור – נשואים מיקטיבים 7.00, 9.15

הרצליה

דוד – מגלומה בלי בושה 7.15, 9.30
היכל – פרסידיו 7.15, 9.30
דן אבדיה – השגר 7.00, 9.30
כולון רנואל – אהבנו כל כך 7.00, 9.30
תפארת – פרנטיק 7.15, 9.30

אשקלון

אסתר – מגלומה בלי בושה 4.30, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב – נעורים בהשאלה 7.15, סירתנו 9.45

"המגילה" מאת איציק מאנגער
מוסיקה: דובי זלצר. בימוי: שמואל בונים
הביקורת מהללת
"הצגה נאה מאוד, גם רגישה וחכמה. יצאנו נשכרים ממתיקותה החצופה־קטסית של מניקה ודימון בתפקידי ושתי חורש, מעדינותה הגראציוזית של רוזה לוין בתפקיד אסתר, ממשחקם הקומי הטוב של יאשה גילינסקי ורפאל גולדוואסר." בועז עברון (ידיעות אחרונות)
"ערב היאטרון שאסור להחמיץ וחובה לראות וללקק את האצבעות. צוות שחקנים מעולה בו כתבלנים יעקב אלפרין, מניקה ודימון, ובעיקר, הגלית הנרב, יהונתן סגל, כצמוד ונרגש, תיאטרון של המאה והן בו אותו נמס ומתמוגג מהחמימות הנושבת אליך מן הבמה" אריה יאס (מעריב)
"מומלץ לא רק לידידי יידיש. זהו תיאטרון מקצועי ובידור חביב. כל הדרך הביתה התנגנו בי השירים היפים והמוכרים ההמי שוש אבינל (חדשות)
הצגות אחרונות באוקטובר:
רמת גן, פופ"ה 15.10 שעה 20.00 / תל אביב, יד לבנים 16.10 שעה 20.30 / תל אביב יד לבנים 22.10 שעה 20.00
מבצע בשיתוף עירית ת"א
50% הנחה לגימלאי ת"א, 20% הנחה לתושבי ת"א

הארץ ממליץ

הזגיגה של באבט (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

החיים הם נהר ארוך ורוגע (ת"א, ירושלים, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

הקומיסרית (ת"א) – קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מחוץ לנישואין ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודיה בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

כפר קטן שלי (ת"א) – סרטו של ג'ירי מנזל ("רכבות שמורות היטב") עוסק בחיי היומיום של כפר צ'כי קטן, ובנוסטלגיה למסורת. קומדיה של סרפסים עם קטעי סלפסטיק.

אהבנו כל כך (ת"א) – באמצעות סיפורם של שלושה חברים האוהבים אותה אשה, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מצי־אות ואשליה, בין חיים וקולנוע.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ד' 12.10
תיאטרון הבימה:
מאלה שבתה: 20.30
בית־ספר לנשים: 20.30
בן ריקי – הבימונתקה: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים – 16.00, 20.30

להסתכל בגדול...

רק מקצוענים יכולים להרשות לעצמם להיות אחראים לתוצאות.

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 22.10.88 ב־11.00
מוספשבת
עם
מיכאל הנדלזלץ
■ עימות מערך־ליכוד לקראת הבחירות: אברהם בורג ואוריאל לין.
■ כתב "הארץ" לענייני מפלגות אילן שחורי.
■ שחקני "הבימה" ותיאטרון באר־שבע על הצגת "הנפש הטובה מסצ'ואן": ליאת גורן, ד"ב רייזר, ישראל גוריון, חיים חובה, עמליה ליזרוביץ וחיים גרינשפן.
■ תלמידי "בית צבי" עם קטעים מהמחזמר "שיר לך אשיר".
■ מוטי גלעדי וגדי יגיל בקטעים מתכניתם ביידיש "פריש געזונט אונד משיגע".
■ דודו טופז על תכניתו החדשה "צורה לנו".
■ ריטה על תכנית היחיד החדשה שלה.
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.– ש"ח.
הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
הארוח באדיבות
בית הוצאה לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־10 בבקר עד 11 בלילה